MARY HIGGINS CLARK

PRIEŠ IŠTARIANT SUDIE

Alma littera

MARY HIGGINS CLARK

PRIEŠ IŠTARIANT SUDIE

Romanas

Iš anglų kalbos vertė
vertė Džilda Zubačikienė

Alma littera
VILNIUS / 2014

UDK 821.111(73)-31
Cl-21

Versta iš: Mary Higgins Clark
BEFORE I SAY GOODBYE
Simon & Schuster,
New York, 2000

Ši knyga yra grožinės literatūros kūrinys. Vardai, personažai, vietos ir nutikimai yra arba autorės vaizduotės kūriniai, arba naudojami kaip meninė priemonė. Bet koks panašumas į tikrus įvykius, vietoves ar asmenis yra visiškai atsitiktinis.

ISBN 978-609-01-1348-6

Maiklui Kordai,
brangiam draugui
ir
neprilygstamam redaktoriui,
už nuostabius
dvidešimt penkerius bendro darbo metus

Įžanga

Penkiolikmetė Nelė Makdermot apsisuko ir pradėjo plaukti į krantą. Nuo ryškios saulės vaiskiai žydrame danguje, švelnaus vėjelio, taršančio putotas sūrias bangų keteras, jaunos mergaitės kūnas dilgčiojo iš susijaudinimo. Į Maujį ji atvyko vos prieš valandą, bet jau nusprendė, kad jai čia patinka labiau nei Karibuose, kur kelis pastaruosius metus senelis veždavosi šeimą Kalėdų atostogų.

Šiaip jau sakydami „šeima“ gerokai perdedame. Jau ketvirti metai toji šeima – tik ji ir senelis. Prabėgo penkeri metai nuo tos dienos, kai visų gerbiamas kongresmenas Kornelijus Makdermotas iš Niujorko buvo iškviestas iš posėdžio Atstovų rūmuose ir išgirdo baisią žinią. Jo sūnus ir marti – abu antropologai, dirbę Brazilijos džiunglėse, – žuvo sudužus mažam jų ekspedicijos lėktuvui.

Tąkart Makdermotas nedelsdamas išskubėjo į Niujorką pasiimti Nelės iš mokyklos. Tokią žinią mergaitei turėjo pranešti jis pats. Atvykęs į mokyklą, rado anūkę kūkčiojančią medicinos kabinete.

– Kai rytą po pertraukos ėjom į klasę, aš staiga pajutau, kad tėtis ir mama yra čia – jie atėjo su manim atsisveikinti, – pasakojo Nelė ją raminančiam seneliui. – Iš tikrųjų aš jų nemačiau, bet jutau, kaip mama mane pabučiavo, o tėtis pirštais švelniai perbraukė per plaukus.

Vėliau, dar tą pačią dieną, Nelė ir namų šeimininkė, prižiūrėdavusi ją, kai tėvai būdavo išvykę, persikėlė į rausvo smiltakme-

nio namą Rytų septyniasdešimt devintojoje gatvėje. Į namus, kuriuose gimė ir užaugo jos tėvas.

Dabar, plaukiant į krantą, Nelės atminty šmėstelėjo tie praeities vaizdai. Ji skubėjo pas senelį, laukiantį jos po skėčiu paplūdimyje. Jie dar nė nebuvo iškrovę daiktų, bet jis, kad ir nelabai norom, leido anūkei paplaukioti.

– Žiūrėk, toli neplauk, – įspėjo atsiversdamas knygą. – Jau šešios, ir gelbėtojai baigia darbą.

Nelė mielai būtų paplaukiojusi ir ilgiau, bet matė, kad paplūdimys jau beveik ištuštėjęs. Be to, senelis tuoj pajus alkį ir ims nervintis. Juo labiau, kad jie dar nė neišsikrovė daiktų. Ją dar visai mažą mama primokė, jog reiktų pasistengti, kad Kornelijus Makdermotas nepajustų alkio ir nuovargio.

Nors iki senelio buvo gana toli, Nelė matė, kaip jis įsigilinęs skaito knygą. Antra vertus, ji žinojo, kad tai truks nebeilgai. Nenorėdama bandyti senelio kantrybės, Nelė nutarė paskubėti:

– Nagi, sukelkim bangas.

Staiga ji pajuto, kad prarado orientaciją, tarsi ją kas būtų apsukęs. „Kas gi čia dabar?“ – sunerimo ji.

Krantas kažkur išnyko, ją mėtė į šonus, traukė gilyn. Netekusi žado, Nelė pravėrė burną ir jau ketino šauktis pagalbos, bet nepajėgė sušukti, nes prisirijo sūraus vandens. Kosčiodama ir krenkšdama ji gaudė orą, iš paskutiniųjų stengdamasi nepanirti.

Bangų grūstis! Kol senelis viešbučio registratūroje pildė blankus, ji nugirdo du patarnautojus kalbantis apie šį reiškinį. Vienas iš jų sakė, kad praeitą savaitę kitoje salos pusėje du vaikinai pakliuvo į bangų grūstį ir nuskendo. Jis dar pridūrė, kad jie nuskendo, nes priešinosi bangoms. O reikėjo paklusti, ir bangos pačios būtų išnešusios juos iš verpeto.

Bangų grūstis susidaro kaktomuša susidūrus dviem priešingoms jūros srovėms. Iš paskutiniųjų kapanodamasi rankomis, Nelė prisiminė šį paaiškinimą skaičiusi „National Geographic“ žurnale.

Vis dėlto nesipriešinti buvo labai sunku. Bangos ritosi viena per kitą, nenumaldomai nešdamos ją vis toliau nuo kranto. „Aš

negaliu, negaliu pasiduoti, – apimta panikos galvojo Nelė. – Negaliu! Jeigu nekovosiu, bangos nuneš mane nežinia kur." Galų gale jai vis dėlto pavyko apsisukti, ir ji pamatė krantą bei margaspalvį skėtį.

– Gelbėkit! – kimiai prašvokštė. Nelės riksmą nuslopino sūraus vandens pliūpsnis. Srovė, traukianti ją į paviršių ir kartu gilyn, atrodė neįveikiama.

Apimta nevilties, Nelė apsivertė ant nugaros ir nuleido rankas, bet po kelių sekundžių vėl ėmė kovoti, stengdamasi negalvoti, kad bangos ją neša vis toliau nuo kranto, atimdamos bet kokią viltį prisišaukti pagalbą.

„Aš nenoriu mirti! – atkakliai kartojo sau Nelė. – *Nenoriu!"* Banga iškėlė ją ir metė tolyn.

– Gelbėkit! – vėl riktelėjo ir garsiai pravirko.

Staiga viskas pasibaigė taip pat netikėtai kaip ir prasidėjo. Nematoma jėga paleido ją iš savo gniaužtų, ir Nelė ėmė karštligiškai irtis rankomis, kad išsilaikytų vandens paviršiuje. Tada pagalvojo jau suprantanti, ką turėjo galvoje tie du viešbučio patarnautojai. Kaip jie ir sakė, banga pati ją išmetė iš sūkurio.

„Tik žiūrėk, kad vėl neįkliūtum, – prisakė sau. – Apiplauk."

Nelė buvo išsekusi ir labai toli nuo kranto, dabar tik siauro ruoželio horizonte. Mergaitė jautė, kad jo nebepasieks. Akių vokai darėsi sunkūs, vanduo atrodė maloniai šiltas ir gaubė ją tarsi minkšta antklodė. Nelė pajuto norinti miego.

– Plauk, Nele, plauk. Tau tikrai pavyks, – Nelė išgirdo mamos balsą, meldžiantį nepasiduoti.

– Nagi, Nele, plauk! – Įsakmus tėvo tonas Nelę kaipmat pažadino iš malonaus apsnūdimo, ir ji, klusniai pasukusi į šoną, plačiu lanku apiplaukė pavojingą vietą. Buvo nepakeliamai sunku kvėpuoti, kiekvienas rankų mostas reikalavo nežmoniškų pastangų, bet ji ryžtingai yrėsi kranto link.

Po kelių kankinamų minučių ją, visiškai išsekusią, pasigavo potvynio banga ir nubloškė į krantą. Pakėlusi ant savo grėsmingos keteros, ji tėškė Nelę ant suplūkto šlapio pakrantės smėlio.

Drebėdama visu kūnu Nelė pabandė atsistoti. Dar akimirka, ir pajuto, kaip ją kelia stiprios senelio rankos.

– Jau ruošiausi šaukti, kad plauktum atgal, – Kornelijaus Makdermoto tonas buvo griežtas. – Šiandien maudynių jau pakaks, jaunoji panele. Matai? Gelbėtojai kelia raudoną vėliavą. Girdėjau, kad šiame paplūdimio ruože pastebėta bangų grūsčių.

Nepajėgdama pratarti nė žodžio, Nelė tylomis linktelėjo.

Nerimo kupinu veidu Makdermotas nusivilko kilpinį chalatą ir apgaubė juo anūkę:

– Tu visa drebi, Nele. Nereikėjo taip ilgai būti vandenyje.

– Ačiū, seneli. Viskas gerai. – Nelė žinojo, kad nėra reikalo ją švelniai mylinčiam ir praktiškai mąstančiam seneliui pasakoti apie tai, kas jai nutiko. Be to, nenorėjo, kad jis sužinotų ją vėl mintimis bendravus su tėvais. Būdamas itin pragmatiškas, jis vis tiek nepatikėtų ir tai pavadintų tiesiog vaikiškomis fantazijomis.

Po septyniolikos metų
Birželio 8 d., ketvirtadienis

Pirmas skyrius

Nelė skubriu žingsniu gerai jai pažįstamu keliu iš savo buto prie Parko aveniu ir Septyniasdešimt trečiosios pasuko į senelio biurą greta Septyniasdešimt antrosios ir Jorko sankryžos. Iš gana įsakmaus Kornelijaus prašymo trečią valandą atvykti į jo biurą Nelė suprato, kad kalbama bus apie Bobą Gormaną, todėl į tą susitikimą ėjo nenoriai.

Įnikusi į savo mintis, Nelė net nepastebėjo praeivių į ją metamų susižavėjimo žvilgsnių. Juk, šiaip ar taip, judviejų su Adamu santuoka buvo sėkminga. Vis dėlto ji žinojo, kad yra tokių, kuriems aukšta, liekna, sportiško sudėjimo moteris kaštoniniais plaukais (nuo drėgmės jie dabar buvo susiraitę) ir tamsiai mėlynomis akimis atrodo patraukli. Nuo pat jaunystės Nelė dažnai su seneliu lankydavosi įvairiausiuose renginiuose ir pastebėjo, kad žiniasklaida ją dažniausiai apibūdindavo kaip „patrauklią".

– Kai išgirstu „patraukli", iškart įsivaizduoju vaikiną sakant: „Gražuole nepavadinčiau, bet su charakteriu!" Mirtinas smūgis. Kaip norėčiau, kad mane nors kartą pavadintų gražia, elegantiška ar bent jau pribloškiančia ar stilinga, – skųsdavosi Nelė būdama dvidešimties.

Kornelijus į tokias jos kalbas visada atsakydavo vienodai:

– Dievaži, nekvailiok. Dėkok Dievui, kad turi galvą ant pečių ir žinai, ką su ja daryti.

Bėda ta, kad Nelė jau žinojo, apie ką šiandien bus kalbama ir kad jis prašys jos vadovautis sveiku protu. Jo planai dėl Nelės ir Adamo priešiškas požiūris į tuos planus buvo rimta problema.

Kad ir sulaukęs aštuoniasdešimt dvejų, Kornelijus Makdermotas buvo vis dar energingas ir veiklus, ir dėl to buvo laikomas vienu iškiliausių šalies kongresmenų. Jam buvo trisdešimt, kai buvo išrinktas atstovauti Manhatano rajonui, kuriame užaugo. Makas net penkiasdešimt metų išsilaikė tame poste, nuosekliai nepasiduodamas raginimams kandidatuoti į Senatą. Per aštuoniasdešimtąjį gimtadienį Kornelijus nutarė politiko karjerą baigti.

– Aš nesiekiu padidinti Stromo Turmondo, ilgiausiai Kapitolijuje dirbusio vyruko, rekordo, – pareiškė jis svečiams.

Išėjęs į pensiją, Makas atidarė konsultacinę firmą, taip užsitikrindamas, kad Niujorkas ir Valstija liktų jo politinių interesų akiratyje. Jis buvo ypač vertinamas už darbą su politikos naujokais, o prieš daugelį metų išgarsino savo partiją sukurdamas originalų rinkiminį agitacinį klipą per televiziją. Jį užbaigė klausimu: „O ką dėl jūsų padarė mūsų konkurentai?“ Po to – trumpa pauzė, o paskui vienas po kito pasigirdo nepatenkintųjų balsai. Maką visur atpažindavo, o išėjęs į gatvę vos spėdavo dėkoti jį pagarbiai sveikinantiems žmonėms.

Kartais tas vietinės įžymybės statusas jį vargindavo, ir tada jis Nelei skųsdavosi:

– Prieš keldamas iš namų koją, visada turiu pasitikrinti, ar pasiruošęs rodytis reporteriams.

O Nelė jam čia pat atšaudavo:

– Jeigu žmonės tave pamirštų, gautum širdies smūgį, ir tu puikiai tą žinai.

Atėjusi į firmą, Nelė pasisveikino su budėtoju ir nužygiavo į senelio kabinetą.

– Kaip jis šiandien nusiteikęs? – paklausė ilgametės senelio sekretorės Lizos Henli.

Liza, malonios išvaizdos, dalykiška šešiasdešimtmetė tamsiai rusvais plaukais, užvertė akis:

– Naktis buvo audringa.

– O varge, – Nelė sunkiai atsiduso. Ji pasibeldė ir įėjo į senelio kabinetą.

– Kas geresnio, kongresmene?

– Vėluoji, Nele, – nukirto Kornelijus Makdermotas, su kėde pasisukęs į Nelę.

– Mano laikrodis rodo, kad ne. Dabar lygiai trys.

– Regis, prašiau ateiti *iki trijų*.

– Reikėjo užbaigti straipsnį, o mano redaktorius dėl punktualumo toks pat griežtas kaip ir tu. Nagi, kur ta maloni šypsena, tirpdanti tavo rinkėjų širdis?

– Šiandien aš šypsotis nenusiteikęs. Sėskis, Nele, – Makdermotas mostelėjo ranka į sofutę po erkeriniu langu, pro kurį vėrėsi panoraminis miesto rytinės ir šiaurinės dalies vaizdas. Makdermotas todėl ir pasirinko savo kabinetui šią patalpą, nes pro jos langus kaip ant delno buvo matyti jo buvusi apygarda.

Nelė vadino ją jo feodu.

Prisėdusi ant sofutės, Nelė žiūrėjo į senelį su nerimu. Jo mėlynose akyse ji įžvelgė nuovargį, temdžiusį jo šiaip jau skvarbų ir pastabų žvilgsnį. Dėl tiesios laikysenos, net kai sėdėdavo, jis visada atrodydavo aukštesnis nei buvo iš tikrųjų, bet šiandien taip nebuvo. Net ir vešlių baltų plaukų kupeta nebeatrodė taip įspūdingai. Makdermotas sunėrė rankas ir atsilošė, tarsi nusimesdamas nuo pečių neregimą naštą. Nelei suspaudė širdį, ir ji pagalvojo, kad bene pirmą kartą jis atrodo kaip aštuoniasdešimtmetis.

Pagaliau po ilgokos pauzės Makdermotas atsistojo iš už stalo ir atsisėdo į patogų krėslą greta sofutės.

– Nele, padėtis rimtai komplikavosi, ir tik tu gali pagelbėti. Kai jau buvo nominuotas antrajai kadencijai, mūsų gudrutis Bobas Gormanas nusprendė savo kandidatūros nebekelti. Mat jam pasiūlė šiltą naujos interneto kompanijos vadovo kėdę. Taigi iki rinkimų dirbs, o paskui trauksis. Sako, kad iš kongresmeno al-

gos negali išgyventi. Tada priminiau, kaip prieš dvejus metus, kai padėjau jam balotiruotis, jis užsidegęs postringavo apie tarnystę žmonėms.

Nelė laukė. Ji žinojo, kad praeitą savaitę senelį pasiekė gandai, jog Gormanas antrajai kadencijai nekandidatuos. Matyt, tie gandai pasitvirtino.

– Nele, yra žmogus, kuris, mano galva, vienintelis gali pakeisti Gormaną ir išsaugoti partijai tą vietą Kongrese. – Makdermotas susiraukė. – Turėjai tai padaryti dar prieš porą metų, kai aš atsistatydinau, ir tu tą žinai.

Trumpai patylėjęs, jis pridūrė:

– Klausyk, politika juk įaugusi tau į kraują. Jau seniai būtum ėmusis to darbo, bet tave vis atkalbėdavo Adamas. Negi vėl viskas pasikartos?

– Makai, nėra ko pulti Adamo.

– Aš nieko nepuolu, Nele. Tiesiog gerai tave pažįstu: politika – tavo tikrasis pašaukimas. Pradėjau ruošti tave šiam darbui, kai dar buvai paauglė. Neneigsiu, nelabai apsidžiaugiau, kai tekėjai už Adamo Kolifo. Vis dėlto nepamiršk – ne kas kitas, o aš padėjau jam gauti darbą Niujorke, rekomenduodamas solidžiai Volterso ir Arsdeilo architektūros firmai. Beje, jie vieni iš mano ištikimiausių rėmėjų.

Makas kietai sučiaupė lūpas:

– Adamas tikrai pastatė mane į keblią padėtį, kai nepadirbęs nė trejų metų iš firmos pasitraukė. Be to, išsivedė labiausiai prityrusią jų padėjėją ir pradėjo savo verslą. Ką gi, gal ir teisingai pasielgė, bet jis juk nuo pat pradžių žinojo apie mano planus dėl tavęs, be to, ir apie tavo pačios ambicijas. Kodėl persigalvojo? Man atsistatydinus, turėjai kandidatuoti į mano vietą, ir jis tą žinojo. Neturėjo teisės tavęs atkalbinėti tada, neturi ir dabar.

– Makai, man patinka žurnalistės darbas. Gal nepastebėjai, bet mane vertina.

– Pripažįstu, tavo straipsniai puikūs, bet tau juk to negana. Neneik.

– Aš ne todėl nenoriu, kad Adamas prašė manęs neiti į politiką.

– O kodėl? Klok tiesiai šviesiai.

– Mudu norime vaikų. Tau juk ne paslaptis. Todėl Adamas siūlė palaukti. Juolab kad po dešimties metų man bus dar tik keturiasdešimt dveji. Pats tinkamiausias amžius pretenduoti į renkamą postą.

Makdermotas it įgeltas pašoko nuo krėslo:

– Nele, po dešimties metų traukinys jau bus nuvažiavęs. Įvykiai klostosi per greitai, kad galima būtų laukti. Pripažink. Juk nekantrauji imtis šio darbo. Prisimink, ką kalbėjai, kai pareiškei, kad mane vadinsi Maku.

Nelė palinko į priekį ir įrėmė smakrą į sunertas rankas. Ji kuo puikiausiai prisiminė: tada Džordžtaune ji buvo politikos naujokė. Iš pradžių jis protestavo, bet paskui nusileido, įveiktas anūkės argumentų:

– Nuolat kartoji, kad aš – geriausia tavo draugė, o draugai tave vadina Maku. Jeigu ir toliau vadinčiau seneliu, mane laikytų vaiku. Todėl, kai rodysimės viešumoje kartu, noriu, kad kiti mane laikytų tavo padėjėja.

– Kas čia per kalbos? – stebėjosi tada Makas.

Nelė prisiminė, kaip pakišo jam po nosim žodyną:

– Žiūrėk, trumpas apibrėžimas: „Padėjėjas – tai pavaldinys arba reikalų patikėtinis." Akivaizdu, kad kol kas aš atlieku abi šias pareigas.

– Kol kas? – paklausė Makdermotas.

– Taip, iki atsistatydinsi ir aš užimsiu tavo vietą.

– Pameni, Nele? – Kornelijus Makdermotas sugrąžino anūkę į dabartį. – Kai tarei tuos žodžius, buvai ambicinga studenčiokė, bet žinau – tikėjai tuo, ką šneki.

– Aš ir neneigiu, – atsakė Nelė.

Makdermotas priėjo prie Nelės ir, žvelgdamas tiesiai jai į akis, ėmė berti argumentus:

– Nele, tokios progos praleisti negalima. Jeigu nepasinaudosi, vėliau gailėsies. Kai tik Gormanas oficialiai patvirtins, kad ne-

kandidatuos, prasidės kova dėl nominacijos. Noriu, kad komitetas dar prie starto linijos atmestų kitas kandidatūras.

– O kada tas startas? – atsargiai paklausė Nelė.

– Trisdešimtą, per kasmetę vakarienę. Judu su Adamu būsite pakviesti. Gormanas praneš apie ketinimą kadencijai pasibaigus trauktis, nubrauks ašarą, pašniurkščios, patikins, kaip jam buvo sunku priimti tokį sprendimą, o tada išsišnypš nosį ir pasakys, kad yra ir šviesioji šio reikalo pusė. Parodys į tave, Korneliją Makdermot Kolif, ir paskelbs, kad tu kandidatuosi į postą, kurį tavo senelis užėmė ištisus penkiasdešimt metų. Taigi Kornelijų poste pakeis Kornelija. Ateina nauja, trečiojo tūkstantmečio, karta.

Akivaizdžiai tokios perspektyvos pamalonintas, Makdermotas plačiai nusišypsojo:

– Nele, tu sukelsi furorą.

Prisiminusi, kaip prieš dvejus metus Bobas Gormanas kandidatavo į Mako vietą, Nelė pajuto apmaudą. Tada ji nekantravo: įsivaizdavo save senelio poste, jautė pareigą užimti jo vietą. Taip, Makas teisus. Ji iš tikrųjų politikos žmogus. Jeigu nepasinaudos proga dabar, paskui *gali būti* per vėlu – per vėlu bent jau siekti šio posto, nuo kurio ir norėjo pradėti politikės karjerą.

– Kas Adamui darosi, Nele? Anksčiau jis taip su tavimi nesielgdavo.

– Kaip?

– Judu nesutariat?

– Ne. – Nelė atlaidžiai nusišypsojo, taip siekdama parodyti, kad klausimas absurdiškas.

Išties, kada gi tai prasidėjo? Kada Adamas pasidarė toks išsiblaškęs, tartum mintimis vis būtų kažkur kitur? Iš pradžių, kai sunerimusi paklausdavo, kas nutiko, jis tiesiog imdavo ir pakeisdavo temą. O dabar Nelė jau ėmė jausti pykčio ir susierzinimo gaideles. Visai neseniai ji tiesiai Adamui išrėžė, kad jeigu jų santuoką kas nors ištiks, turinti apie tai žinoti.

„Kad ir *kas* atsitiktų, Adamai, nėra nieko blogiau už nežinią."

– Kur Adamas dabar? – paklausė Makas.

– Filadelfijoje.

– Kada išvyko?

– Vakar. Skaitys pranešimą architektų seminare apie interjero dizainą. Rytoj grįš.

– Trisdešimtą jis turi būti priėmime šalia tavęs ir plojimais parodyti, kad remia tavo apsisprendimą. Ar aišku?

– Dėl aplodismentų garantuoti negaliu, – Nelės balse buvo justi nusivylimas.

– Kai tik susituokėt, jis didžiavosi, kad jo žmona – būsima politikė. Kas nutiko, kad persigalvojo?

„Priežastis – *tu pats*, – pagalvojo Nelė. – Adamui nepatiko, kad tiek daug laiko praleidžiu su tavim."

Kai tik jiedu susituokė, Adamas nuoširdžiai džiaugėsi, kad ji ir toliau aktyviai talkins Makui, bet viskas pasikeitė, vos tik Makas pranešė atsistatydinsiąs.

Adamas tada kalbėjo:

– Nele, mes pagaliau turime progą susikurti gyvenimą, kuris nesisuks aplink visagalį Kornelijų Makdermotą. Man jau iki gyvo kaulo įgriso, kad leki vos jam pirštu pamojus. Manai, padėtis pasikeis į gera, jei kandidatuosi į jo buvusį postą? Tai va, žinok. Be jo žinios tu nė žingsnio negalėsi žengti.

Vaikų, kurių tikėjosi, jie taip ir nesusilaukė, ir tai buvo dar vienas argumentas Adamui.

– Visas tavo gyvenimas iki šiol sukosi apie politiką, – įtikinėjo Adamas. – Nepulk į ją stačia galva, Nele. „Journal" juk siūlo tau rengti nuolatinę rubriką. Kas žino – gal laisvė tau patiks?

Tąkart Adamo pastangos ir prašymai padėjo jai apsispręsti, ir ji nutarė savo kandidatūros nebekelti. Dabar, apsvarsčiusi Mako argumentus, pateiktus įsakmiai, bet kartu ir padrąsinančiai, Nelė turėjo sau pripažinti: vien komentuoti politikos įvykius jai negana – ji nori būti jų sūkuryje.

Vis dėlto Nelė ryžosi atsakyti taip:

– Makai, atskleisiu tau savo kortas. Adamas – mano vyras, ir aš jį myliu. Tai viena, o antra – tu jo visada nemėgai.

– Netiesa.

– Gerai, pabandysiu kitaip. Nuo tada, kai Adamas įkūrė savo firmą, pradėjai jo nemėgti. Jeigu dabar kandidatuosiu, bus kaip senais laikais. Mudu ir vėl kasdien kartu praleisime didžiąją dienos dalį. Be to, jeigu mums pavyks, turi pažadėti, kad elgsies su Adamu taip, kaip norėtum, kad jis elgtųsi su tavim.

– Jeigu pažadėsiu tėviškai priglausti jį prie krūtinės, ar kandidatuosi?

Po valandos išėjusi iš Kornelijaus Makdermoto kabineto Nelė davė sau žodį, kad bandys siekti Kongreso nario vietos, kurios atsisakė Bobas Gormanas.

Antras skyrius

Džedas Kaplanas jau trečią kartą ėjo pro „Kolifo ir partnerių" architektūros firmos patalpas pastato Dvidešimt septintosios gatvės, atsišakojančios nuo Septintojo aveniu, pirmajame aukšte. Jo dėmesį patraukė rekonstruoto rausvo smiltakmenio pastato lange eksponuojamas maketas. Tai buvo keturiasdešimt dviejų aukštų butų, biurų ir prekybos patalpų kompleksas, kurio dangoraižį vainikavo aukso spalvos kupolas. Pabrėžtinai postmodernistinis pastatas su labai mažai dekoratyvinių elementų ir baltu kalkakmenio fasadu nepaprastai skyrėsi nuo iš plytų sumūryto dangoraižio, kuris, kupolui lėtai sukantis, skleidė šilumą.

Džedas susikišo rankas į džinsų kišenes ir kone prisiplojo veidu prie lango stiklo. Šiaip koks praeivis jo išvaizdoje neįžvelgtų nieko ypatinga. Jis buvo vidutinio ūgio, lieknas, pilkšvais trumpai pakirptais plaukais.

Vis dėlto šis įspūdis buvo apgaulingas: po pablukusiu sportiniu nertiniu buvo tvirtas ir raumeningas kūnas, o lieknumas tik dar labiau pabrėžė nepaprastą jėgą. Įsižiūrėjus atidžiau, buvo ga-

lima pamatyti, kad jį užgrūdino ilgas buvimas saulėje ir atvirame ore. O susidūrę akis į akį su jo žvilgsniu, daugelis instinktyviai pasijustų nejaukiai.

Trisdešimt aštuonerių Džedas buvo vienišius ir didumą gyvenimo praleido klajodamas. Po penkerių Australijoje praleistų metų jis grįžo namo aplankyti našlės motinos, kurios dėmesiu šiaip jau nelepino. Atvykęs sužinojo, kad ji pardavė nedidelę jau keturioms jų šeimos kartoms Manhatane priklausiusio nekilnojamojo turto dalį. Tame pastate su nuomojamais kambariais virš parduotuvės kadaise klestėjusi prekyba kailiais dabar jau pelno nebenešė.

Į žinią dėl pardavimo jis reagavo audringai, ir jiedu su motina smarkiai susipyko.

– O ko tu iš manęs tikėjaisi? – piktinosi ji. – Pastatas akyse griūva, draudimas vėl pabrango, mokesčiai neregėtai išaugo, o nuomininkai vienas po kito išsikrausto. Mūsų kailių verslas žlunga. Beje, jeigu dar nežinai, vilkėti kailinius dabar jau blogas tonas.

– Tėtis norėjo, kad šitas verslas pereitų man, – Džedas šaukė nesivaldydamas. – Neturėjai teisės jo parduoti.

– Tėtis taip pat vylėsi, kad būsi man geras sūnus. Norėjo, kad baigtum blaškytis, vestum, susilauktum vaikų ir susirastum padorų darbą. Kur tau! Nesiteikei atvykti net po to, kai parašiau, kad jis miršta, – motina pratrūko raudoti. – Kada paskutinį kartą matei nuotrauką, kurioje karalienė Elžbieta ar Hilari Klinton vilkėtų kailinius? Adamas Kolifas man sumokėjo gerus pinigus, ir aš padėjau juos į banką. Kad ir kiek metų man likę, dabar naktį galiu ramiai miegoti, nesukdama galvos dėl sąskaitų.

Su vis labiau jį apimančiu kartėliu Džedas apžiūrinėjo komplekso maketą. Jį siutino užrašas apačioje: „Grožio etalonas, į kurį lygiuosis Manhatano prestižinio rajono moderniausi ir įspūdingiausi pastatai."

Dangoraižis turėjo iškilti sklype, kurį jo motina pardavė Adamui Kolifui.

Džedas manė, kad jų sklypas vertas didžiulių pinigų. Aišku, Kolifas jai prikalbėjo, kad nieko doro iš to sklypo nepeš, nes

žemė, neva, ribojasi su istorine griuvena, vadinama Vandermejerių dvaru. Be to, Džedas žinojo, kad motinai pačiai nebūtų net toptelėję galvon tą sklypą parduoti, jeigu ne Kolifo atkaklumas.

Taip, tiesa, jis sąžiningai sumokėjo mamai rinkos kainą. Tik va bėda, kad tas dvaras sudegė, o nekilnojamojo turto ryklys Piteris Langas jį nupirko ir, prijungęs prie tos žemės Kaplanų sklypą, gavo labai perspektyvų plotą statyboms, gerokai vertingesnį nei tiedu sklypai skyrium.

Džedas girdėjo, kad gaisrą sukėlė kažkokia benamė. Kad nesušaltų, ji esą susikūrusi ten laužą. „Kodėl tie nelaimingi griuvėsiai nesudegė, *kol* Kolifas dar nebuvo uždėjęs letenos ant mano nuosavybės? – Džedas tylomis putojo. – Aš tą Kolifą priremsiu, – prisiekinėjo sau. – Kaip Dievą myliu, nudirsiu jam kailį. Jeigu būtume išsaugoję savo sklypą iki tą šiukšlyną nustojo vadinti istoriniu paminklu, būtume už savo žemę susišlavę *milijonus*..."

Pykčio apakintas, Džedas staiga atsitraukė nuo lango. Žiūrėdamas į komplekso maketą, jautė kone fizinį skausmą. Paėjėjęs iki Septintojo aveniu, jis trumpam stabtelėjo, o tada pasuko pietų pusėn. Septintą Džedas jau buvo prieplaukoje prie Pasaulio finansų centro pastato. Pavydžiu žvilgsniu jis apmetė ten susigrūdusias nedideles išlakias jachtas, kurios, artinantis potvyniui, tingiai siūbavo ant vandens.

Ypač jo dėmesį patraukė keturiolikos metrų ilgio jachta, ant kurios laivagalio puikavosi užrašas gotikiniu šriftu „Kornelija II".

Nuo tada, kai grįžo į Niujorką, Džedas stengėsi surinkti apie Adamą Kolifą kuo daugiau informacijos. Šioje vietoje jis buvo jau nežinia kelintą kartą, apsėstas vienos vienintelės minties: „Ką čia padarius su brangiąja to tipo jachta?"

Trečias skyrius

Pasibaigus architektūros seminarui Filadelfijoje, Adamas Kolifas pavakarieniavo su dviem kolegomis, išsiregistravo iš viešbučio ir išvyko atgal į Niujorką.

Kai išvažiavo, buvo pusė vienuoliktos, ir mašinų greitkelyje buvo palyginti nedaug.

Per vakarienę Vordas Batlas patvirtino, kad gandai apie Volterso ir Arsdeilo firmą, kurioje iki savo verslo Adamas dirbo, teisingi. Vyko tyrimas dėl nesąžiningų konkursų ir kyšių ėmimo iš rangovų.

– Ir atrodo, kad čia dar tik ledkalnio viršūnė, Adamai. O tai reiškia, kad tau, kaip buvusiam jų darbuotojui, teks atsakyti į galybę klausimų. Pamaniau, kad turėtum žinoti. Nors, jeigu Makdermotas pasistengtų, tavęs gal taip ir nespaustų.

„Makas? Pasistengtų? – su kartėliu pagalvojo Adamas. – Tikrai ne. Jeigu manys, kad buvau įsivėlęs į kokias nors pinigines machinacijas, pats iškas man duobę, kad būtų kur mane įmesti.“

Per vakarienę Adamas stengėsi atrodyti ramus.

– Man nėra ko nerimauti, – pareiškė Batlui. – Volterso ir Arsdeilo firmoje buvau tik eilinis darbuotojas.

Adamas nežinojo, kokių staigmenų dar pateiks jam šis vakaras, tad buvo ketinęs likti Filadelfijoje iki ryto. Taigi Nelė lauks jo parvykstant tik rytoj. Išvažiavęs iš Linkolno tunelio, jis akimirką padvejojo ir pasuko dešinėn, o ne kairėn, kaip kad turėtų daryti, norėdamas pasiekti jų namus miesto centre. Po penkių minučių jis jau statė mašiną garaže Dvidešimt septintojoje.

Su lagaminu vienoje ir raktais kitoje rankoje Adamas patraukė į savo biurą. Langų apšvietimas išsijungdavo automatiškai, bet vis tiek Vandermejerių dangoraižio siluetas, ant kurio krito gatvės šviesos, atrodė įspūdingai.

Maketas tiek prikaustė Adamo žvilgsnį, kad jis nė nejuto lagamino, kurį laikė kairėje rankoje, svorio. Tuo metu dešine ranka, pats to nesuvokdamas, nervingai ieškojo raktų.

Neilgai trukus po jų pažinties Kornelijus Makdermotas jam tarsi juokais yra mestelėjęs:

– Adamai, tu esi puikus pavyzdys, įrodantis, kad išvaizda nebūtinai atspindi realią padėtį. Kilęs iš mažo Šiaurės Dakotos miesteliūkščio, o atrodai kaip Jeilio absolventas. Įdomu, kaip tau tai pavyksta?

– Pavyksta, nes neapsimetu tuo, kas iš tikrųjų nesu. O gal manot, kad turėčiau vilkėti kombinezoną ir nešiotis grėblį? – klausimu į klausimą tada atsakė Adamas.

– Nebūk toks jautrus, – burbtelėjo Makas. – Tai buvo komplimentas.

– Nė neabejoju.

„Žinoma, Makui būtų patikę labiau, jeigu Nelė būtų pasirinkusi Jeilio auklėtinį, tokį, kurio tėvas būtų prasimušęs ir padaręs Niujorke įspūdingą karjerą. Makas, be abejonės, labai gerbiamas Kongrese, bet jo žinios apie Šiaurės Dakotą apsiriboja išsinuomota vaizdajuoste apie Fargą", – konstatavo Adamas ir liovėsi galvojęs apie žmonos senelį.

Adamui pasirodė, kad tuščios gatvės gale kažką pastebėjo. Apsidairė ir prie durų netoliese pamatė lūkuriuojantį vyrą. Dar trys žingsniai, ir jis pradėjo rakinti savo biuro duris. Šiam vakarui išbandymų jau pakaks.

Apsiramino tik atsidūręs savo darbo kabinete ir užrakinęs duris. Ant prabangios ąžuolinės komodos stovėjo televizorius, o žemiau buvo įrengtas baras. Atsidarė jį, susirado „Chivas Regal" viskio butelį ir negailėdamas prisipylė stiklą. Tada įsitaisęs ant sofos pradėjo mažais gurkšneliais siurbčioti. Iš šalies galėjo susidaryti įspūdis, kad jis visiškai atsipalaidavęs ilsisi po sunkios dienos.

Adamas žinojo, kad žmonės į jį atkreipia dėmesį. Jis atrodė aukštesnis negu metro aštuoniasdešimt trijų, nes įprato laikyti nugarą tiesią net ir sėdėdamas. Jis nuolatos mankštinosi ir dėl to buvo lieknas bei sportiškas. Žvelgiant į jo liesą veidą, pirmiausia dėmesys nukrypdavo į šviesiai rudas akis ir judrias vos besišyp-

sančias lūpas. Sidabro gijos tamsiai ruduose jo plaukuose Adamui patiko. Juk be šių brandos ženklų jam stigtų solidumo.

Adamas nusimetė švarką, atlaisvino kaklaraištį ir atsisegė viršutinę marškinių sagą. Mobilusis buvo kišenėje. Jis išsitraukė jį ir pasidėjo ant stalo šalia taurės. Jam nereikėjo jaudintis, kad Nelė paskambins į viešbutį, o jai ten pasakys, kad jis išvykęs. Jeigu ir bandys susisiekti, skambins jam į mobilųjį, bet greičiausiai šiąnakt nė nebandys. Jie pasikalbėjo dar šią popietę, iki jai išeinant susitikti su seneliu. Ir jeigu jis neklysta, tai toks susitikimas, apie kurį pasikalbėti su juo Nelė lauks tinkamo momento.

„Taigi ši naktis – mano, – nusprendė Adamas. – Galiu daryti, ką panorėjęs. Galiu net nusileisti į apačią ir išimti iš vitrinos pastato maketą. Vis tiek mano projektas atmestas." Jis su kartėliu pagalvojo, kad Makas visai dėl to nenusimintų. Vis dėlto, geriau viską apsvarstęs, nusprendė važiuoti namo. Kabinete dėl ankštumo jautėsi nejaukiai, o ir perspektyva praleisti naktį ant atlenkiamosios lovos nė kiek nedžiugino.

Buvo jau beveik antra nakties, kai Adamas tylutėliai įėjo į butą ir uždegė šviesą nedideliame prieškambaryje. Svečiams skirtoje vonioje išsimaudė po dušu, persirengė, o tada neskubėdamas pasiruošė drabužius rytdienai. Paskui nuėjo į miegamąjį ir atsigulė į lovą. Išgirdęs lygų Nelės kvėpavimą, apsidžiaugė, kad jo pastangos nepažadinti žmonos nenuėjo veltui. Adamas žinojo, kad jei atsibustų, jai prireiktų ne vienos valandos, kad vėl užmigtų.

Na, o jis tokių problemų neturi: nuovargis jį įveikė beregint, ir jis pajuto, kaip akys pačios ėmė merktis.

Birželio 9 d., penktadienis

Ketvirtas skyrius

Liza Rajan atsibudo penktą ryte, dar gerokai iki suskambant žadintuvui. Džimis ir vėl nerimo, blaškėsi ir kažką murmėjo per miegus. Tris ar keturis kartus Liza bandė jį nuraminti paguodžiamai glostydama nugarą.

Galų gale prieš porą valandų jis giliai įmigo, ir ji žinojo, kad, norint pažadinti, teks gerokai papurtyti. Lizai dar nebuvo reikalo keltis, ir ji meldėsi, kad, Džimiui išėjus į darbą, galėtų kiek nusnūsti, iki ateis laikas žadinti vaikus.

Liza pagalvojo, kad jaučiasi pavargusi. Visa naktis beveik be miego, o laukia sunki diena. Ji juk manikiūrininkė, ir klienčių turėjo nuo pat devintos ryto iki šeštos vakaro.

Jos gyvenimas ne visada buvo toks sekinantis. Sunku pasidarė po to, kai Džimis neteko darbo. Kol pavyko užsikabinti pas „Kolifą ir partnerius“, beveik dvejus metus darbo neturėjo. Jiems jau pavyko užkaišyti kai kurias skyles, bet per tą laiką, kol šeimos galva nedirbo, susikaupė daug neapmokėtų sąskaitų.

Be to, ir aplinkybės, kuriomis Džimis prarado darbą, buvo jam itin nepalankios. Jį atleido, nes viršininkas nugirdo, kaip aiškino kolegai, esą jų kompanijoje kažkas ima kyšius. Jis priėjo prie tokios išvados todėl, kad jų liejamas betonas buvo ne tokios kokybės, kokia nurodyta techninėse sąlygose.

Po to, kai buvo atleistas, kad ir kur kreipdavosi, atsakymas būdavo vienodas:

– Apgailestaujame, bet mums jūsų paslaugų nereikia.

Suvokęs, kad pasielgė naiviai, kvailai ir beprasmiškai, jis pradėjo keistis. Liza matė, kad dar kiek ir jį ištiks nervų krizė. Bet tada paskambino Adamo Kolifo padėjėjas ir pranešė, kad Džimio prašymas priimti į darbą perduotas Semo Krauzės statybos kompanijai. Kaip palengvėjo, kai neilgai trukus gavo pranešimą, kad Džimis priimtas!

Vis dėlto emocinio persilaužimo, kurio Liza tikėjosi Džimiui vėl pradėjus dirbti, neįvyko. Ji net konsultavosi su psichologu, ir šis įspėjo, kad Džimiui gali būti depresija, su kuria jis pats vargu ar susitvarkys. O kai Liza užsiminė, kad gal vertėtų ieškoti pagalbos, Džimis ne juokais įsiuto.

Pastaraisiais mėnesiais Liza pradėjo jaustis gerokai senesnė negu trisdešimt trejų. Vyras, miegojęs šalia jos lovoje, niekuo nebepriminė to, kurį buvo įsimylėjusi nuo vaikystės, kuris juokaudavo, kad į pirmąjį pasimatymą ją pakvietė dar žaisdamas smėlio dėžėje. Džimio emocinė būklė nuolatos keitėsi. Čia jis visai nesivaldydamas šokdavo ant jos ir vaikų, čia vėl su ašaromis akyse imdavo atsiprašinėti. Be to, pradėjo daugiau gerti – kas vakarą po du tris stiklus viskio, o paskui prastai jausdavosi.

Liza žinojo, kad jis taip elgiasi ne dėl kitos moters. Džimis kasdien leisdavo vakarus namuose, net ir į beisbolo rungtynes su draugais nebeeidavo. Taip pat ir nelošdavo, nors anksčiau pastatydavo už kokį žirgą ar beisbolo rungtynes nedideles sumas. Algos dieną įteikdavo jai neišgryníntą čekį – šaknelėje buvo matyti visa jo uždirbta suma.

Liza bandė vyrui paaiškinti, kad jau nėra reikalo graužtis dėl pinigų, kad kreditinės kortelės skolos, susikaupusios, kai neturėjo darbo, beveik išmokėtos. Bet atrodė, kad jam vis tiek. Tiesą sakant, atrodė, kad jam apskritai viskas vis tiek.

Jie vis dar gyveno nedideliame pusantro aukšto name Litl Neke, Kvinse. Jame apsigyveno, kai tik susituokė, prieš trylika

metų. Vėliau planavo pirkti didesnį, bet kai per septynerius metus susilaukė trejeto vaikų, teko galvoti apie dviaukštes lovas, o ne apie erdvesnį namą. Liza mėgdavo net ta tema pajuokauti, bet dabar jau to nebandė daryti – žinojo, kad Džimiui nemalonu.

Kai pagaliau sučirškė žadintuvas, Liza ranka siektelėjo ir išjungė jį, o tada pasisuko į vyrą.

– Džimi? – papurtė už peties. – Džimi! – pašaukė jau garsiau, nors labai stengėsi, kad balsas neišduotų ją kankinusio nerimo.

Pagaliau jai pavyko Džimį pažadinti. Nuolankiai sumurmėjęs „Ačiū, brangioji", jis pradingo vonioje. Liza išlipo iš lovos, priėjo prie lango ir atitraukė užuolaidą. Atrodė, kad bus graži diena. Ji susuko savo šviesiai rudus plaukus į mazgą ir siektelėjo chalato. Staiga suprato, kad miego nebenori, ir nusprendė išgerti kartu su Džimiu kavos.

Po dešimties minučių Džimis nulipo į virtuvę. Pamatęs ten besisukinėjančią Lizą, nustebo. „Net nepaklausė, kodėl atsikėliau", – liūdnai pagalvojo Liza.

Liza atidžiai tyrinėjo vyrą, bet stengėsi, kad jis nepastebėtų nerimo jos akyse. Ji pagalvojo, kad iš to, kaip šįryt į ją žiūrėjo, matyti, jog yra be galo lengvai pažeidžiamas. „Turbūt mano, kad ir vėl imsiu jį įkalbinėti kreiptis į psichologą", – nusprendė Liza.

Stengdamasi, kad skambėtų lyg tarp kito, Liza paaiškino:

– Per daug graži diena gulinėti lovoje. Pagalvojau, būtų smagu išgerti su tavim kavos, o paskui išeisiu pažiūrėti į bundančius paukščius.

Džimis buvo augalotas vyras, o plaukai, kadaise ugniniai, dabar jau įgavo dulsvo vario atspalvį. Kadangi daugiausia dirbo atvirame ore, jo veidas buvo sveikai įraudęs, nors Lizai teko pripažinti, kad gilių raukšlių jame atsirado daugiau.

– Puiki mintis, Lize, – mestelėjo Džimis.

Jis net neprisėdo prie stalo. Stovėdamas paskubom išgėrė kavą. Kai Liza pasiūlė skrebučių ar sausų pusryčių, purtydamas galvą atsisakė.

– Vakarienės manęs nelauk. Šiandien viršininkai penktą valandą rengia pasitarimą prabangioje Kolifo jachtoje. Gali būti, kad nori mane atleisti ir ketina tą padaryti mandagiai.

– Už ką galėtų tave atleisti? – paklausė Liza, tikėdamasi, kad balsas neišduoda nerimo.

– Pajuokavau. Bet jeigu taip ir nutiktų, galbūt net padarytų man paslaugą. O kaip tavo lakuotų nagučių reikalai? Ar pajėgsi visus mus išlaikyti?

Liza priėjo prie vyro ir rankomis apsivijo kaklą.

– Manau, tikrai palengvėtų, jei pasakytum, kas tau neduoda ramybės.

– Ir toliau taip manyk. – Džimis Rajanas apglėbė galingomis rankomis žmoną ir prispaudė prie krūtinės. – Aš tave myliu, Lize. Atmink tą.

– Niekada to neužmiršiu. Ir...

– Žinau... Aš taip pat, esu tuo tikras. – Džimis šyptelėjo prisiminęs pasakymą, taip prajuokindavusį juos paauglystėje.

Paleidęs žmoną iš glėbio, Džimis pasuko prie durų. Kai jos užsivėrė, Liza nebuvo tikra, bet jai pasirodė, kad Džimis sušnibždėjo:

– Atleisk.

Penktas skyrius

Tą rytą Nelė nusprendė paruošti Adamui ypatingus pusryčius, bet tuojau pat susierzino, pagalvojusi, kad šitaip bando papirkti vyrą dėl tolesnės savo karjeros, o juk turi teisę pati apsispręsti dėl tokio žingsnio. Vis dėlto ši mintis nesutrukdė jai ir toliau mitriai suktis virtuvėje. Atlaidžiai šyptelėjusi, prisiminė senelės iš mamos pusės kulinarijos knygą, ant kurios viršelio puikavosi užrašas: „Kelias į vyro širdį – per skrandį." Nelės motina, mokslininkė antropologė, šiaip jau visai prasta virėja, mėgdavo pajuokauti su tėvu šia tema.

Išlipusi iš lovos, Nelė girdėjo Adamą maudantis po dušu. Kai vakar naktį jis grįžo namo, ji pabudo, bet nusprendė neparodyti, kad nemiega. Taip, jiems reikia pasikalbėti, bet antra valanda nakties vargu ar tinkamas metas jos vakarykščiam pokalbiui su Maku aptarinėti.

Pasikalbės per pusryčius. Juolab kad vakare susitinka su Maku, ir ji norėjo, kad iki tol diskutuotini klausimai būtų aptarti. Makas jai vakar vakare paskambino ir priminė, kad lauks jų šiandien pusę aštuonių viešbučio „Four Seasons" restorane, kur rengia vakarėlį sesers, Nelės tetos Gertos, gimtadienio proga.

– Makai, negi manai, kad galėtume pamiršti? – paklausė senelio. – Žinoma, ateisim. – Vis dėlto Nelė neišdrįso pridurti nenorinti, kad per vakarienę būtų svarstomas jos kandidatavimo klausimas; nebuvo ir jokios prasmės – jis vis tiek neišvengiamai iškils per vakarėlį. Kitaip tariant, jai teks pasakyti apie savo ketinimą Adamui dar šįryt. Jis niekada jai neatleistų, jei naujieną sužinotų iš Mako.

Dažniausiai Adamas išeidavo į darbą pusę aštuonių, o ji vėliausiai aštuntą jau būdavo savo darbo kambaryje ir imdavosi kitos dienos skilties. Na, o prieš darbus jiedu paprastai kartu suvalgydavo lengvus pusryčius. dažniausiai tylėdami, nes abu skaitydavo rytinius laikraščius.

„Kaip būtų gerai, jei Adamas vis dėlto suprastų, kaip man svarbu būti išrinktai į buvusią Mako vietą Kongrese ar bent jau padaryti įspūdį šių metų rinkimuose", – pagalvojo Nelė, traukdama iš šaldytuvo kiaušinių dėžutę. – Kaip būtų nuostabu, jei dėl dviejų man už visus brangiausių vyrų nereikėtų kaip akrobatei vaikščioti lynu? Taip, būtų nuostabu, jeigu Adamas į jos siekį daryti politinę karjerą nežiūrėtų kaip į grėsmę sau ir judviejų santykiams."

„Anksčiau jis *suprasdavo*, – pagalvojo dengdama stalą. Paskui pripylė į stiklines šviežiai išspaustų apelsinų sulčių ir siektelėjo kavinuko. – Juokaudavo, kad tikisi, jog jam bus pasiūlyta gera vieta Kapitolijaus kalvos Lankytojų galerijoje. Tai buvo prieš

trejus metus. Kas nutiko? Dėl ko taip pasikeitė jo požiūris?" – svarstė Nelė.

Adamas įskubėjo į virtuvę ir, klestelėjęs prie pusryčių stalo, pasičiupo „Wall Street Journal", tik švelniu galvos linktelėjimu parodęs, kad vertina jos pastangas. Nelė stengėsi nekreipti dėmesio į rūškaną jo veidą.

– Ačiū, Nele, bet aš tikrai nealkanas, – patikino, kai Nelė pasiūlė savo iškepto omleto.

„Mano pastangos šuniui ant uodegos", – nusivylusi pagalvojo Nelė.

Svarstydama, kokią čia pasirinkus taktiką, Nelė atsisėdo priešais vyrą. Iš įsitempusio jo veido suprato, kad metas pokalbiui apie jos galimą kandidatavimą į Kongresą – netinkamas. Jai buvo apmaudu, ir ji pajuto, kaip viduje kyla susierzinimas.

„Galiu tą padaryti ir be jo palaiminimo", – pagalvojo.

Nelė prisitraukė kavos puodelį ir metė akį į pirmąjį „Taims" puslapį. Jos dėmesį patraukė vienas iš vedamųjų straipsnių.

– O Dieve, Adamai, matei jau? Apygardos prokuroras ketina pateikti rimtus kaltinimus Robertui Voltersui ir Lenui Arsdeilui.

– Taip, – atsakė susitvardęs, ramiu balsu.

– Kartu dirbote beveik trejus metus, – pratarė netekusi žado. – Ar ir tave kvies į apklausą?

– Gal ir kvies, – atsakė lyg tarp kito. Tada, kreivai šyptelėjęs, pridūrė: – Nuramink Maką, jam nėra ko jaudintis. Šeimos garbė nenukentės.

– Adamai, aš ne tą turėjau galvoje!

– Baik, Nele, tu man kaip atversta knyga. Laužai galvą, kaip čia pasakius, kad senis įkalbėjo tave kelti kandidatūrą į Kongresą. Šiandien, peržvelgęs laikraštį, jis pirmiausia paskambins tau ir paaiškins, kad tai, jog mano vardas siejamas su atliekamu tyrimu, gali smarkiai pakenkti tavo kampanijai. Juk tiesa, ar ne?

– Taip, tiesa, aš ketinu kandidatuoti, bet mintis, kad galėtum man pakenkti, nė nebuvo atėjusi į galvą, – ramiai atrėmė Nelė. – Pakankamai gerai tave pažįstu ir žinau, kad nesi sukčius.

– Statybų versle sąžiningumo sąvoka reliatyvi, Nele, – mestelėjo Adamas. – Tau pasisekė, kad griežtai paisau padorumo. Beje, tai ir buvo viena iš daugelio priežasčių, dėl kurių atsisveikinau su Voltersu ir Arsdeilu. Kaip manai, ar nepriekaištingajam Makui to pakaks?

Nelė įsikarščiavusi pašoko nuo kėdės.

– Klausyk, Adamai, suprantu, kad nerviniesi, bet nereikia pagiežos lieti ant manęs. O kad jau pats tą kalbą pradėjai, aš tau pasakysiu. Taip, iš tikrųjų nusprendžiau kelti savo kandidatūrą į Mako vietą Kongrese. Juolab, kad Bobas Gormanas jos atsisako. Ir apskritai būtų gražu, jei mane palaikytum.

Adamas gūžtelėjo pečiais ir palingavo galva.

– Nele, aš visada sakiau tau, ką galvoju. Nuo tada, kai susituokėm, įsitikinau, kad politika nepalieka žmogui asmeninio gyvenimo. Be to, ji nelabai suderinama su santuoka. Daugelis jų išyra. Antra vertus, palieku spręsti tau, nors atrodo, kad sprendimą tu jau priėmei.

– Taip, priėmiau, – patvirtino Nelė, stengdamasi nekelti balso. – Todėl būk geras ir su tuo susitaikyk. Ir dar, Adamai, santuokai daugiau nei politika kenkia, jei vienas iš sutuoktinių draudžia kitam užsiimti tuo, kuo tas nori. Iki šiol aš visada tave palaikiau dėl tavo karjeros. Todėl ir tu leisk man pačiai pasirinkti. Padėk ar bent jau neapsunkink man gyvenimo.

Adamas atstūmė kėdę ir atsistojo.

– Ką gi, atrodo, viską išsiaiškinome.

Jau išeidamas atsisuko ir pridūrė:

– Dėl vakarienės nesuk galvos. Šiandien mano jachtoje šaukiamas pasitarimas, o po to aš ko nors užkąsiu mieste.

– Adamai, juk Gertos septyniasdešimt penkerių metų jubiliejus. Jei nepasveikintum, ji labai nusimintų.

Adamas pažvelgė žmonai tiesiai į akis.

– Negaliu, Nele, net ir dėl Gertos, nors ji man labai patinka. Atleisk, bet tiesiog nenoriu šio vakaro leisti su Maku.

– Adamai, susimildamas. Juk gali ateiti po to jūsų pasitarimo. Nieko baisaus nenutiks, jeigu ir pavėluosi. Užteks, kad pasirodysi.

– Pasirodysiu? Matau, rinkimų kampanija jau prasidėjo. Atleisk, Nele, – nenusileido Adamas ir skubriu žingsniu pasuko lauko durų link.

– Jeigu taip, po šimts, tai gali namo ir visai negrįžti.

Adamas stabtelėjo ir pažvelgė į žmoną.

– Tikiuosi, Nele, tu iš tikrųjų nenorėjai to pasakyti.

Kurį laiką jie tylomis žvelgė vienas į kitą, o paskui Adamas išėjo.

Šeštas skyrius

Semo Krauzės naujausia mergina Dina Krein visai neapsidžiaugė, kai penktadienio rytą jis paskambino ir atšaukė pasimatymą.

– Kai užbaigsi reikalus, galėtume susitikti bare „Pas Harį“, – pasiūlė.

– Klausyk, čia verslo reikalai, ir aš nežinau, kiek užtruksiu, – paaiškino dalykišku tonu. – Reikia daug ką aptarti. Paskambinsiu tau šeštadienį.

Semas padėjo ragelį, nesuteikdamas Dinai progos ką nors atsakyti. Jis skambino iš savo kabineto prie Trečiosios aveniu ir Keturiasdešimtosios gatvės. Šio erdvaus kambario sienos buvo nukabinėtos meniškomis Semo Krauzės statybos kompanijos pastatytų dangoraižių nuotraukomis.

Nors buvo dar tik dešimta ryto, Semas jautėsi sudirgęs. Jį sunervino skambutis iš apygardos prokuroro biuro. Jie norėjo susitikti.

Semas atsistojo, priėjo prie lango šeštame aukšte ir įbedė niūrų žvilgsnį žemyn. Jis stebėjo mašiną, mitriai manevruojančią spūstyse, o paskui liūdnokai šyptelėjo, pamatęs, kad kelią jai pastojo staiga net dvi eismo juostas užblokavęs sunkvežimis.

Šypsena dingo nuo veido, kai Semas susivokė, kad tam tikra prasme jis panašus į tą mašiną. Kad pasiektų dabartinę savo padėtį, teko įveikti nemažai kliūčių, o dabar jo kelyje išdygo tikrai rimtas kliuvinys, galintis tą kelią paversti aklaviete. Pirmą kartą nuo jaunystės laikų jis pajuto, kad gali turėti bėdų su teisėsauga.

Šis penkiasdešimtmetis, stambių kaulų, vidutinio ūgio vyras vėjo ir saulės nugairintu veidu ir jau gerokai išretėjusiais plaukais pasižymėjo nepriklausomu būdu. Išvaizda jis niekada per daug nesirūpino. Moteris daugiausia traukdavo jo begalinis pasitikėjimas savimi, sumišęs su ciniškumo gaidele, atsispindinčia jo tamsiai pilkose akyse. Buvo tokių, kurie jį gerbė, o dauguma tiesiog bijojo. Vos keliems jis iš tikrųjų patiko. Šiaip ar taip, Semas į visus juos žvelgė su atsainia panieka.

Suskambo telefonas ir per komutatorių pasigirdo sekretorės balsas:

– Skambina ponas Langas.

Semas susiraukė. Lango kompanija buvo trečiasis bendrovės „Vandermejerių dangoraižis“ dalininkas. Semo jausmai Piteriui Langui buvo įvairialypiai. Jis jautė pavydą dėl to, kad vyrukas buvo kilęs iš turtingos šeimos ir sumaniai tuo naudojosi, bet kartu, nors ir grieždamas dantimis, žavėjosi jo ypatinga uosle, nes šis, įsigydamas, atrodytų, nieko vertą nuosavybę, sugebėdavo atrasti tikrų tikriausias nekilnojamojo turto aukso kasyklas.

Semas priėjo prie rašomojo stalo ir pakėlė ragelį:

– Sveikas, Piteri. Maniau, jau būsi iškūręs žaisti golfo.

Ir iš tiesų Piteris skambino iš Sautamptono, kur buvo iš tėvo paveldėjęs namą vandenyno pakrantėje.

– Tu nesuklydai. Tiesiog norėjau įsitikinti, ar susitikimas neatšauktas.

– Neatšauktas, – atkirto Semas ir nė neatsisveikinęs padėjo ragelį.

Septintas skyrius

Nelės skiltis „Miesto aktualijos“ „New York Journal“ laikraštyje pasirodydavo tris kartus per savaitę. Joje ji pranešdavo įdomesnes Niujorko naujienas ir papasakodavo apie jo gyventojus – nuo menininkų iki politikų. Taip pat rašė apie garsenybių ir šiaip įdomių žmonių gyvenimą. Rašyti straipsnius Nelė pradėjo prieš dvejus metus, kai atsistatydino Makas ir ji atmetė Bobo Gormano siūlymą likti bei vadovauti jo biuro Niujorke sekretoriatui.

Maikas Stiuartas, „Journal“ leidėjas ir senas Nelės bei Mako draugas, jai tą rubriką ir pasiūlė.

– Pagalvojus, kiek parašei laiškų su komentarais, išeitų, kad dirbai mums už dyka, Nele. Tu – puiki žurnalistė, be to, turi gerą galvą. Kodėl tau nepabandžius iš to užsidirbti?

Atėjusi į darbo kambarį, Nelė pagalvojo: „Sutikusi kandidatuoti, turėsiu atsisakyti ir savo rubrikos.

Na, kas čia dabar? Apie ką aš čia dabar galvoju?“ – paklausė savęs. Adamui ryte išėjus, ji vis dar įširdusi dirbo įprastus darbus. Nepraėjus net pusvalandžiui nurinko nuo stalo indus, sutvarkė virtuvę ir paklojo lovą. Tada prisiminė, kad naktį Adamas persirengė svečių kambaryje. Greitomis apsižvalgiusi, pamatė jo tamsiai mėlyną švarką ir lagaminėlį ant lovos.

Nelė pagalvojo, kad šįryt jam taip rūpėjo kuo greičiau dingti iš namų, jog visai apie tuos daiktus pamiršo. Greičiausiai ketina užsukti į statybų aikštelę. Išėjo vilkėdamas tik ploną švarkelį su užtrauktuku. Nieko, jeigu prireiks švarko ir lagaminėlio, tegul grįžta ir pasiima. Arba dar geriau: tegul ką nors atsiunčia jų paimti. Šiandien aš jam mergaite iš siuntų tarnybos nebūsiu. Švarką Nelė pakabino spintoje, o lagaminėlį nunešė ir padėjo ant jo rašomojo stalo kambaryje, kurį jiedu buvo pavertę darbo kabinetu.

Vis dėlto po valandos, jau sėdėdama prie savo darbo stalo, nusipraususi po dušu ir apsivilkusi „uniformą“ – taip ji vadino

džinsus, dukslius marškinius ir sportinius batelius, – Nelė pagalvojo, kad pati kalta dėl susidariusios padėties. O dar pareiškė, kad galįs namo ir negrįžti.

„O jeigu taip ir padarys? – paklausė savęs, bet paskui nuvijo tą mintį šalin. – Gal dabar mes ir nesutariam, bet tai nesvarbu – juk vienas kitą mylime."

„Dabar jau turėtų būti darbe, – nusprendė Nelė. – Paskambinsiu jam, – jau siekė telefono, bet staiga persigalvojo: – Ne, neskambinsiu. Jau kartą prieš dvejus metus, kai paprašė, jam nusileidau atsisakiusi kelti savo kandidatūrą į Mako vietą ir lig šiol to gailiuosi. Jeigu ir vėl nusileisiu, jis tą supras kaip visišką kapituliaciją – ne, man nėra dėl ko dabar jam nusileisti. Kongrese dirba daugybė moterų – moterų, kurios rūpinasi savo vyrais ir vaikais. Be to, taip neteisinga. Aš juk niekada nereikalavau, kad Adamas atsisakytų architekto karjeros ar apskritai ko nors, kas susiję su jo profesija."

Nelė ryžtingai ėmėsi savo užrašų, kuriuos ketino panaudoti šios dienos skiltyje. Vis dėlto susikaupti nepavyko ir ji atidėjo popierius į šalį. Mintimis grįžo į praeitą naktį.

Įsmukęs po antklode, Adamas beveik tuoj pat užmigo. Klausydamasi jo lygaus kvėpavimo, Nelė prisislinko arčiau, o jis, sumurmėjęs jos vardą, per miegus ją apkabino.

Nelė mintimis nusikėlė į dieną, kai jiedu susipažino. Tai nutiko per kokteilių vakarėlį. Vos jį pamačiusi, Nelė nusprendė, kad jis – patraukliausias iš visų jos pažinotų vyrų. Ir dar ta šypsena – šilta, kerinti. Išėję iš to pobūvio, jiedu patraukė vakarieniauti. Adamas tada jai pasakė, kad kelioms dienoms turės išvykti su reikalais, bet grįžęs būtinai paskambins. Jo skambučio teko laukti ištisas dvi savaites, ir tos dvi savaitės Nelei pasirodė ilgiausios gyvenime.

Suskambo telefonas. „Adamas", – pagalvojo čiupdama ragelį.

Bet skambino Makas.

– Nele, ką tik perskaičiau laikraštyje! Tikiuosi, kad tavo karštakošis Adamas dėl tos Volterso ir Arsdeilo firmos tyrimo neturi

ko jaudintis. Jis kaip tik dirbo firmoje tuo laikotarpiu, kuris labiausiai domina prokurorus. Jeigu ten buvo žaidžiama nešvariai, jis turėtų apie tai žinoti ir viską mums atvirai papasakoti. Nenorėčiau, kad atimtų iš tavęs galimybę laimėti rinkimus.

Prieš atsakydama, Nelė giliai įkvėpė. Mylėjo Maką visa širdimi, bet kartais jis taip ją suerzindavo, kad norėdavosi klykti.

– Makai, Adamas atsisveikino su Volterso ir Arsdeilo firma kaip tik dėl to, kad jam nepatiko, kas ten dėjosi. Taigi tau nėra dėl ko jaudintis. Be to, aš dar tik vakar tavęs prašiau, kad kalbėdamas apie Adamą nevartotum tokių žodžių kaip „karštakošis" ir panašių.

– Atsiprašau.

– Netikiu, kad nuoširdžiai.

Makas apsimetė neišgirdęs jos komentaro.

– Pasimatysime vakare. Beje, aš paskambinau ir pasveikinau Gertą su gimtadieniu. Atvirai kalbant, manau, kad moteriškė visai kvaištelėjo. Sako, kad visą dieną praleis kažkokiame ekstrasensų renginy. Laimė, dar gimtadienio nepamiršo, laukia vakarėlio. Beje, ji užsiminė, kad laukia ir tavo vyro, nes jau visą amžinybę jo nemačiusi. Dėl man nesuprantamų priežasčių jai atrodo, kad saulė kyla ir leidžiasi vien dėl jo.

– Taip, žinau.

– Dar paklausė, ar gali pasikviesti porą savo draugų mediumų, bet pasakiau, kad nė negalvotų apie tai.

– Betgi, Makai, juk tai jos gimtadienis, – paprieštaravo Nelė.

– Tas tiesa, bet būdamas tokio amžiaus nebenoriu, kad mane tyrinėtų tie pakvaišėliai... net jeigu ir per atstumą... žiūrėtų, ar keičiasi mano aura ar dar blogiau – nyksta. Na, kol kas tiek. Iki, pasimatysim vakare, Nele.

Nelė padėjo ragelį ir atsilošė kėdėje. Ji pritarė Makui, kad Gerta ekscentriška, bet negalėjo sutikti, kai vadindavo ją „kvaištelėjusia". Po to, kai žuvo tėvai, ji Nelei buvo tarsi mama ir kartu senelė. Be to, dar prisiminė, kad, kai pasipasakojo jutusi tėtės ir mamos buvimą jų žūties dieną ir tą baisią akimirką, kai buvo patekusi

į bangų grūstį Havajuose, Gerta ja patikėjo, nes gilinosi į paranormalius reiškinius, be to, pati buvo patyrusi tokių išgyvenimų.

„Žinoma, Gerta čia įžvelgia daugiau nei tik „išgyvenimus“, – Nelės veidu nuslinko šypsena. – Ji jau seniai aktyviai domisi parapsichologijos tyrinėjimais. – Tačiau Nelei labiau kėlė nerimą Gertos sveikata, o ne psichikos būklė. Pastaruoju metu jos tetulė prastai jautėsi. – Bet kad ir kaip būtų, ji sulaukė septyniasdešimt penktojo gimtadienio ir išsaugojo sveiką protą. O dėl Adamo, tai galėtų bent jau pasveikinti ją. Jeigu vakarėlyje nepasirodytų, Gerta labai nusimintų.“

Šitaip su savimi pasitarusi, Nelė atsisakė ketinimo skambinti Adamui ir pamėginti su juo susitaikyti. Anksčiau ar vėliau viskas savaime susitvarkys. Ji tuo neabejojo, bet tvirtai nusprendė, kad iniciatyvos nerodys – bent jau kol kas.

Aštuntas skyrius

Danas Mainoras paveldėjo iš tėvo ūgį ir plačius pečius, bet to nepasakytum apie veidą. Aštrius rafinuotus Prestono Mainoro bruožus gerokai sušvelnino ir suteikė jiems šilumos subtilus Ketrinos Kvin grožis.

Sūnaus akys buvo tamsesnės ir šiltesnės negu ledinis Prestono akių žvilgsnis. Burnos ir smakro linijos – aptakesnės, ne taip ryškiai užbrėžtos. Be to, iš Kvinų giminės Danas paveldėjo ir kupetą nepaklusnių rusvų plaukų.

Kažkuris kolega pasakė, kad net su chaki spalvos kelnėmis, sportiniais bateliais ir marškinėliais jis atrodė panašus į gydytoją. Taiklus komplimentas. Danas dar pasižymėjo ir tuo, kad bendraudamas su žmonėmis rodydavo nuoširdų susidomėjimą. Tą susidomėjimą visada lydėdavo tiriamas žvilgsnis, tarsi norint įsitikinti, ar tam žmogui tikrai viskas gerai. Turbūt jau buvo nulemta iš aukščiau, kad Danas užaugęs taptų gydytoju, be to, ir pats

to norėjo. Tiesą sakant, Danas gal ir nežinojo, kad taps gydytoju, bet visada troško būti chirurgu pediatru. Tokį jo pasirinkimą lėmė itin asmeniškos priežastys, ir tik nedaugelis žinojo, dėl ko jis priėmė tokį sprendimą.

Danas užaugo Ševi Čeise, Merilando valstijoje, globojamas senelių iš motinos pusės. Kai buvo mažas berniukas, reti tėvo apsilankymai jam tolydžio darėsi vis mažiau svarbūs, kol galų gale abejingumas virto panieka. Mamos jis nematė nuo tada, kai sukako šešeri, bet jos besišypsančios, apsikabinusios sūnų, nuotrauką su vėjo plaikstomais plaukais Danas visada nešiojosi slaptame piniginės skyrelyje. Ši nuotrauka, padaryta per antrąjį jo gimtadienį, buvo vienintelis apčiuopiamas prisiminimas apie ją.

Danas baigė Džono Hopkinso medicinos mokyklą, o rezidentūrą atliko Šv. Grigaliaus ligoninėje Manhatane. Todėl, kai jį pakvietė grįžti ir pasiūlė vadovauti naujai įsteigtam Nudegimų skyriui, jis mielai sutiko. Iš prigimties būdamas ieškotojas ir blaiviu protu suvokdamas, kad prasidėjo naujas tūkstantmetis, Danas nusprendė, kad atėjo laikas gyvenimo pokyčiams. Vašingtono ligoninėje jis turėjo puikaus Nudegimų skyriaus chirurgo reputaciją. Jam buvo trisdešimt šešeri, kai jo jau gerokai pagyvenę seneliai nutarė įsikurti pensininkų namuose Floridoje. Ir nors jis ir toliau nuoširdžiai jais rūpinosi, jo manymu, nebeliko būtinybės palaikyti tokius artimus ryšius kaip iki tol. Su tėvu, beje, jų santykiai išliko tokie pat šalti. Beveik tuo pat metu, kai seneliai persikraustė į Floridą, tėvas vėl vedė, bet Danas nematė reikalo dalyvauti jo ketvirtosiose vestuvėse, kaip nedalyvavo ir trečiosiose.

Naująsias pareigas Manhatane turėjo pradėti eiti nuo kovo pirmosios. Danas baigė privačią praktiką ir kelias dienas ieškojosi buto Niujorke. Vasarį nusipirkęs butą Žemutiniame Manhatane, Soho rajone, persivežė ten šį bei tą iš senojo, kukliai apstatyto būsto Vašingtone. Laimė, jam atiteko nemaža dalis gražių baldų iš senelių namo, taigi dabartinis jo butas atrodė beveik prabangiai.

Iš prigimties linkusiam bendrauti Danui patiko atsisveikinimo vakarėliai, kuriuos jam surengė draugai, įskaitant ir tris ar keturias moteris, su kuriomis kelis pastaruosius metus susitikinėjo. Vienas iš bičiulių padovanojo jam prabangią naują piniginę. Perdėjęs į ją kreditines korteles, vairuotojo pažymėjimą ir pinigus, akimirką dvejojo, o paskui išėmė seną nuotrauką ir įdėjo ją į šeimos albumą, kurį seneliai ketino pasiimti į Floridą. Danas suvokė, kad atėjo metas galutinai atsisveikinti su praeitimi, bet po valandos persigalvojo ir nuotrauką ištraukė.

Kiek vėliau, nuliūdęs dėl išsiskyrimo, bet kartu ir su palengvėjimo jausmu, Danas palydėjo senelius į stotį, įsodino į Floridon vykstantį traukinį, o paskui sėdo į džipą ir pasuko į šiaurę. Nuo geležinkelio stoties Vašingtone iki naujųjų jo namų buvo keturios valandos kelio. Atvažiavęs į savo namus Manhatane, Danas pirmiausia nunešė lagaminus į butą, per kelis kartus galutinai iškrovė iš mašinos daiktus ir pastatė ją netoliese esančiame garaže. Norėdamas pasidairyti po naują kvartalą, išsiruošė pasivaikščioti ir susirasti, kur pavakarieniauti. Soho rajonas jam patiko dar ir dėl to, kad čia buvo daug barų ir restoranų. Suradęs vieną tokį, kuriame dar nebuvo lankęsis, nusipirko laikraštį ir įsitaisė už staliuko prie lango.

Gurkšnodamas gėrimą, skaitinėjo pirmojo puslapio antraštes, bet paskui atitraukė akis ir ėmė pro langą stebėti praeivius. Paskui vėl prisivertė sutelkti dėmesį į straipsnį, kurį buvo pradėjęs skaityti. Vienas iš jo didžiųjų sprendimų buvo liautis ieškojus to, ko (jis tą žinojo) vis tiek neras. Visų pirma dėl to, kad nežinia, kur ieškoti, o ir tikimybė surasti labai menka.

Vis dėlto, net ir priėmus tokį sprendimą, atkaklus vidinis balsas kuždėjo, kad viena iš priežasčių, dėl kurių persikraustė į Niujorką, buvo viltis surasti *ją*. Čia ją matė paskutinį kartą.

Po kelių valandų, jau gulėdamas lovoje ir klausydamasis iš gatvės atsklindančio mašinų keliamo triukšmo, Danas apsisprendė. Bandys dar kartą. Jeigu iki birželio pabaigos jos pėdsakų neaptiks, daugiau nebeieškos.

Danui prireikė nemažai laiko, kad apsiprastų su nauju darbu ir aplinka. Birželio devintą turėjo atlikti skubią operaciją, todėl paskutinį bandymą surasti motiną teko atidėti kitai dienai. Šį kartą jo kelionės tikslas buvo Pietų Bronksas, vis dar gana apleistas Niujorko rajonas, kuriame per pastaruosius dvidešimt metų kai kas vis dėlto pasikeitė į gera. Nieko iš tikrųjų nesitikėdamas, jis kaip paprastai uždavinėjo tuos pačius klausimus ir rodė nuotrauką, su kuria iki šiol nesiskyrė.

Ir tada tai nutiko. Moteris prastais drabužiais, maždaug penkiasdešimties, suvargusiu veidu ir tuščiu žvilgsniu staiga nusišypsojo.

– Regis, čia mano bičiulė Kvinė, – tarė ji.

Devintas skyrius

Penkiasdešimt dvejų Vinifreda Džonson, kaskart žengdama į savo viršininko namo vestibiulį Parko aveniu, jausdavo baimingą pagarbą. Ji dirbo su Adamu Kolifu trejus metus, iš pradžių Volterso ir Arsdeilo firmoje, o paskui, kai jis įkūrė savąją, perėjo pas jį.

Vis dėlto, kaskart stabtelėjusi prie jo buto durų, negalėdavo atsikratyti minties, kad tuoj prieis durininkas ir pasiūlys naudotis įėjimu aptarnaujančiajam personalui, esančiu už kampo.

Vinifreda žinojo, kad taip ji jautėsi dėl tėvų metų metus kaltos tiesos apie tariamą paprasto žmogaus niekinimą. Nuo pat vaikystės ji tik ir klausėsi graudžių tėvų istorijų apie neteisybes ir turtingųjų šiurkštų elgesį su jais. Jie sakydavo: „Su tokiais kaip mes jie nesivaržo, nes žino, kad neapsiginsime. Nepamiršk to, Vinifreda. Taip jau sutvarkytas tas mūsų pasaulis." Tėvas atgulė į kapus, taip ir nesiliovęs piktintis dėl visokių neteisybių, kurių per keturiasdešimt darbo metų patyrė iš savo darbdavio. Na, o

motina dabar buvo slaugos namuose, bet ir ten nepaliaudama aimanavo dėl tariamos nepagarbos ir neva prastos priežiūros.

Kai maloniai besišypsantis durininkas paslaugiai atvėrė duris, Vinifreda galvojo apie motiną. Prieš kelerius metus jai pasitaikė galimybė ją perkelti į modernius slaugos namus, bet nuolatiniai skundai vis tiek nesiliovė. Būti laiminga ar net jaustis patenkinta ji tiesiog negalėjo. Tokį patį bruožą Vinifreda įžvelgė ir savyje. „Tokia ir būsiu, kol neįgausiu daugiau proto“, – pasakė sau, paslaptingai šypsodamasi.

Liekna, net trapi, Vinifreda vilkėdavo konservatyvius dalykinius kostiumėlius, o iš papuošalų apsiribodavo sagutės formos auskarais ir perlų vėrinuku. Ji buvo tokia tyli, kad žmonės dažniausiai net užmiršdavo, kad ji yra, bet ji viską dėdavosi į galvą, viską pastebėdavo ir įsimindavo. Robertui Voltersui ir Lenui Arsdeilui dirbo dar nuo tada, kai baigė sekretorių mokyklą, bet per visus tuos metus joks vyras neįvertino ir, atrodo, nepastebėjo, kad apie statybų verslą jį išmano viską, ką būtina žinoti. Na, o Adamas Kolifas netruko tą suprasti. Jis įvertino ją, suvokė, ko ji iš tikrųjų verta.

Tartum juokais jis kartais mesteldavo:

– Vinifreda, yra nemažai žmonių, kurie meldžiasi, kad nesugalvotum rašyti autobiografijos.

Kartą jų pokalbį nugirdo Robertas Voltersas. Jis supyko ir ėmė su ja nemaloniai elgtis. Nuo tada pradėjo ją negailestingai uiti. „Atsiims jis dar už tai, – pagalvojo Vinifreda. – Taip, atsiims jis dar.“

Nelė neįvertina, kokį turi vyrą. Adamui nereikia tokios tik karjera besirūpinančios žmonos, ir dar su įžymiu seneliu, keliančiu jai tokius aukštus reikalavimus, kad vyrui tiesiog nelieka laiko.

Kartais Adamas jos paprašydavo:

– Vinifreda, Nelė vėl užsiėmusi su seniu, o man nepatinka valgyti vienam. Eime kur nors užkąsti.

Jis tikrai buvo vertas daugiau. Kartais Adamas jai pasakodavo apie vaikystę, praleistą Šiaurės Dakotos fermoje, ir apie biblioteką, iš kurios parsinešdavo knygų su gražių pastatų paveikslėliais.

„Juo aukštesnis, juo geriau, Vinifreda, – juokaudavo. – Kai mūsų miestelyje iškilo trijų aukštų pastatas, žmonės, gyvenantys net ir už trisdešimties kilometrų, traukdavo to stebuklo pasižiūrėti.“

Bet pasitaikydavo, kad ir *jis* paragindavo ją išsikalbėti, ir ji, pati to net nepastebėdama, imdavo jam pasakoti apie žmones iš statybų verslo. Kitą dieną Vinifreda jau imdavo graužtis, kad vaišinama vynu ir praradusi atsargumą būdavo pasakiusi per daug. Antra vertus, labai ji nesibaimino, nes Adamu pasitikėjo. Jiedu abu vienas kitu pasitikėjo, o Adamui patiko klausytis jos istorijų apie statybų pramonės paslaptis iš laikų, kai dar dirbo Volterso ir Arsdeilo firmoje.

– Negi iš tikrųjų tas šventeiva seniokas, paskelbus konkursą, ėmė kyšius? – sušukdavo jis, negalėdamas patikėti, ką išgirdo, bet tuoj pat imdavo ją raminti, pastebėjęs, kad Vinifreda pritilo, išsigandusi, kad bus per daug išsikalbėjusi. Paskui dar duodavo garbės žodį, kad tikrai niekam neprasitars apie tai, ką iš jos sužinojęs.

O vieną vakarą tiesiai jai į akis išpyškino:

– Vinifreda, manęs tu neapgausi. Žinau, kad turi draugą.

Tada ji prisipažino, ir net pasakė, kuo tas draugas vardu. Nuo tos akimirkos Vinifreda pradėjo iš tikrųjų Adamu pasitikėti ir net atskleidė, kad moka savimi pasirūpinti.

Uniformuotas patarnautojas vestibiulyje padėjo vidaus telefono ragelį.

– Prašom, panele Džonson. Ponia Kolif laukia jūsų.

Adamas buvo paprašęs pakeliui į šiandienos pasitarimą užsukti pas jį į namus ir paimti jo lagaminėlį bei mėlyną švarką.

Kadangi buvo mandagus žmogus, jis rado reikalą paaiškinti:

– Šįryt išlėkiau kaip akis išdegęs ir visai apie tuos daiktus pamiršau. Palikau ant lovos svečių kambaryje. Lagaminėlyje užrašai, reikalingi šiandienos pasitarimui, o švarko reikia, jei persigalvočiau ir eičiau susitikti su Nele „Four Seasons“ viešbutyje. – Iš Adamo tono Vinifreda spėjo, kad jiedu su Nele gerokai apsibarė, ir jos įsitikinimas, kad viršininko santuoka byra, dar labiau sustiprėjo.

Kildama liftu Vinifreda galvojo apie šiandienos pasitarimą. Ji džiaugėsi, kad nuspręsta jį surengti laive. Jai patiko iškylos ant vandens. Romantiška, ir visai nesvarbu, kad bus aptarinėjami verslo reikalai.

Jų bus tik penketas. Be jos, dar trys Vandermejerių dangoraižio projekto partneriai – Adamas, Semas Krauzė ir Piteris Langas. Penktasis – Džimis Rajanas, vienas iš Semo statybų brigadininkų. Vinifredai nebuvo aišku, kodėl jį pakvietė, bet pastebėjo, kad pastaruoju metu Džimis atrodė prislėgtas. Gali būti, kad jie siekia išsiaiškinti, kas negerai.

Vinifreda žinojo, kad visiems kelia nerimą šiandien laikraščiuose išspausdinta informacija, nors ji pati jautėsi niekuo dėta. Ji, tiesą sakant, nesuprato, kodėl toji istorija taip sureikšminama. Juk blogiausia, kas gali nutikti, jeigu ką ir įrodytų, tai sumokėti baudą. Taigi patuštinsi kišenę, ir problema bus išspręsta.

Liftas sustojo laiptų aikštelėje, kur jos jau laukė Nelė.

Išeinančią iš lifto Vinifredą Nelė pasitiko maloniai šypsodamasi, bet šypsena akimirksniu nuo jos veido dingo.

– Ar kas nutiko? – paklausė Vinifreda su nerimu balse.

„O, varge, – pagalvojo staiga sunerimusi Nelė. – Kas gi čia darosi?“ – Pažvelgusi į Vinifredą, ji kone fiziškai pajuto: *Vinifredos žemiškoji kelionė jau baigta.*

Dešimtas skyrius

Adamas atvyko į laivą penkiolika minučių anksčiau už kitus. Nusileidęs į kajutę, pastebėjo, kad maisto tiekėjas čia jau apsilankė. Ant baro buvo krekerių ir didelė sūrių asorti lėkštė. Gėrimų ir maisto atsargos šaldytuve, žinoma, irgi papildytos. Jis nė nesivargino patikrinti.

Adamas manė, kad neformali atmosfera laive ir gėrimai padės atsipalaiduoti, pasikalbėti atviriau – ir jo partneriams, ir

potencialiems klientams. Per tokius susibūrimus Adamas vietoj mėgstamos degtinės su ledu gerdavo paprastą vandenį. Beje, jis tą sumaniai slėpdavo.

Adamas visą dieną kovojo su pagunda paskambinti Nelei, bet paskui nusprendė to nedaryti. Jam labai nepatikdavo su ja pyktis, beveik taip pat kaip bendrauti su Maku. Nelė atkakliai nenorėjo pripažinti, kad Makas spaudžia ją kandidatuoti į jo buvusią vietą tik todėl, kad siekia paversti ją klusnia marionete. Visos tos pompastiškos kalbos apie atsistatydinimą sulaukus aštuoniasdešimties, kad nebūtų vyriausias pagal amžių Kongreso narys, yra tiesiog miglų pūtimas. O tiesa ta, kad tuo metu demokratai prieš jį iškėlė stiprų ir daug šansų laimėti turintį kandidatą. Taigi Makas atsistatydinti visai nenorėjo – jis tik siekė išvengti pralaimėjimo.

Aišku kaip dieną – trauktis jis nė nemano. Taškas. Todėl įkalbėjo Nelę, talentingą mokinę, protingą, žavią ir labai populiarią, užimti vietą Kongrese ir taip susigrąžinti turėtą įtaką.

Susiraukęs, mintyse matydamas Kornelijaus Makdermoto atvaizdą, Adamas nuėjo į laivo galą patikrinti kuro bako. Kaip ir tikėjosi, šis buvo pilnas. Po pasiplaukiojimo pereitą savaitę aptarnaujanti kompanija laivą patikrino ir papildė kuro atsargas.

– Sveiki. Štai ir aš.

Adamas išskubėjo į denį ir padavė Vinifredai ranką. Jis apsidžiaugė pamatęs savo lagaminėlį ir švarką, permestą per ranką.

„Kažkas neduoda jai ramybės“, – pagalvojo Adamas. Sprendė iš nervingų jos judesių ir atloštos galvos.

– Kas nors negerai, Vinifreda?

Vinifreda pabandė išspausti šypseną, bet pastangos buvo bergždžios.

– Kiaurai mane matai, Adamai. – Įsikibusi jam į ranką, Vinifreda žengtelėjo ant denio. – Noriu tavęs kai ko paklausti ir tikiuosi, kad būsi visiškai atviras, – jos balsas išdavė jaudinimąsi. – Ar gali būti, kad aš kažkuo Nelę supykdžiau?

– Kaip suprasti?

– Kai užsukau paimti tavo daiktų, jis buvo tarsi nesava. Atrodė, tarsi nori kuo greičiau manęs atsikratyti.

– Tu čia niekuo dėta. Nemanau, kad elgėsi kiek neįprastai dėl tavęs. Tiesiog mudu šįryt susikivirčijome, – tyliai pridūrė Adamas. – Spėju, kad jai tai ir neduoda ramybės.

Vinifreda vis dar nepaleido Adamo rankos.

– Jeigu nori pasikalbėti, mielai išklausysiu.

Adamas išlaisvino ranką iš Vinifredos pirštų.

– Žinau, Vinifreda, ir tą vertinu. O, žiūrėk! Štai ir Džimis.

Buvo akivaizdu, kad Džimis čia jaučiasi nekaip. Jis atėjo tais pačiais drabužiais, kuriuos vilkėjo visą dieną, dirbdamas statybvietėje. Dulkinais batais pripėdavo ant kilimo kajutėje. Adamas pasiūlė jam ko nors išgerti, ir Džimis tylomis nusekė paskui jį prie baro.

Vinifreda, stebėdama, kaip jis dosniai sau prisipylė į stiklą viskio, pagalvojo, kad gal vertėtų vėliau su Adamu apie Džimį pasikalbėti.

Džimis liko kajutėje ir prisėdo prie staliuko, taip parodydamas, kad laukia, kol prasidės pasitarimas. Tačiau susivokęs, kad Adamas ir Vinifreda dar norėtų pabūti denyje, atsistojo ir ėmė stoviniuoti, tarsi nežinodamas, kur dėtis, bet prie jųdviejų nepriėjo.

Dar po dešimties minučių pasirodė Semas Krauzė, keikdamas spūstis ir savo vairuotojo neišmanymą. Taigi buvo prastai nusiteikęs. Nieko nelaukdamas jis nusileido į kajutę, atsainiai linktelėjo Džimiui Rajanui, prisipylė gryno džino ir išėjo į denį.

– Langas kaip visada vėluoja, – susierzinęs burbtelėjo.

– Prieš pat išeidamas iš biuro su juo kalbėjausi, – ramino Adamas. – Sakė, kad jau važiuoja į miestą. Turėtų netrukus pasirodyti.

Po pusvalandžio suskambo telefonas. Piteris Langas buvo susinervinęs:

– Pakliuvau į avariją. Viskas per nelemtą sunkvežimį. Laimė, kad apskritai likau gyvas. Farai reikalauja, kad važiuočiau į ligoninę apžiūrai. Manau, taip ir padarysiu. Dėl viso pikto. Taigi jūs

pasitarimą arba atšaukite, arba posėdžiaukite be manęs. Palieku spręsti jums, o aš iš ligoninės važiuosiu tiesiai į namus.

Po penkių minučių „Kornelija II" išplaukė iš uosto. Vėjas tolydžio stiprėjo, o saulę pamažu ėmė dengti debesys.

Vienuoliktas skyrius

– Mane pykina, – tėvui pasiskundė aštuonmetis Benas Takeris. – Jiedu stovėjo atsirėmę į turėklą laive, grįžtančiame į uostą iš ekskursijos prie Laisvės statulos.

– Kyla bangos, – paaiškino tėvas. – Bet niekis, tuoj išlipsim į krantą. Tu verčiau apsižvalgyk. Niujorką kitą kartą pamatysi negreitai, todėl noriu, kad žiūrėtum ir gerai viską įsimintum.

Stiklai išsiterliojo, todėl Benas nusiėmė akinius pasivalyti. „Vėl ims man pasakoti, kad Laisvės statulą amerikiečiams padovanojo prancūzai, bet tik ponios Emos Lazarus, parašiusios eilėraštį, dėka surinkta iš labdaros pakankamai lėšų postamentui, be kurio statula čia nebūtų buvusi pastatyta. Ir dar, kad mano prosenelis, dar būdamas vaikas, padėjo surinkti pinigus. „Tegu pas mane ateina kenčiantys ir prispaustieji, ištroškę laisvės gurkšnio..." „Na, jau ne, – pagalvojo sau Benas. – Man jau užteks."

Šiaip jam ekskursija į Elis salą prie Laisvės statulos patiko, tik dabar jau gailėjosi čia vykęs, nes jautė, kad tuoj supykins. Be to, laive bjauriai dvokė dyzelinu.

Berniukas ilgesingu žvilgsniu apmetė privačias jachtas Niujorko uosto vandenyse. Jis troško, kad kuri nors iš jų priklausytų jam. Kada nors, kai praturtės, jis pirmiausia nusipirks didelę jachtą. Prieš porą valandų, kai išplaukė, jachtų čia buvo gal dvidešimt ar trisdešimt, bet dabar, orui subjurus, dauguma grįžo į uostą.

Beno žvilgsnį tolumoje patraukė tikrai nuostabi jachta – „Kornelija II". Berniuko toliaregystė buvo tokia stipri, kad net be akinių galėjo įžiūrėti raides.

Staiga jis išpūtė akis.

– Neee!

Berniukas net nesusivokė, kad šaukia. Tą žodį, pusiau protestą, pusiau maldą, aidu atkartojo visi keleiviai, susispietę prie dešiniojo borto, taip pat daugybė žmonių Žemutiniame Manhatane ir Naujajame Džersyje, tą akimirką stebėjusių jūroje laivus.

Benas savo akimis matė, kaip „Kornelija II" išlėkė į orą ir akimirksniu virto milžinišku ugnies kamuoliu, nuo kurio į visas puses skriejo liepsnojančios laivo skeveldros. Iš pradžių šovė aukštyn, o paskui plačiai pažiro farvateryje, vedančiame iš Atlanto vandenyno į uostą.

Kol Beno tėtis susizgribęs apsuko sūnų ir prispaudė sau prie šono, kad apsaugotų nuo sprogimo sudraskytų kūnų vaizdo, Beno pasąmonėje akimirksniu įsirėžė tai, ką spėjo pamatyti. Toji atmintis vėliau taps jį nuolatos kamuojančių košmarų šaltiniu.

Dvyliktas skyrius

„Ir kam aš leptelėjau, kad gali namo ir negrįžti? – klausė savęs Nelė, kankinama minčių apie jau besibaigiančią siaubingą dieną. – Tada Adamas tarsi klausdamas atsakė: „Tikiuosi, iš tikrųjų nenorėjai taip pasakyti." O aš nieko jam neatsakiau. Jau ketinau paskambinti ir atsiprašyti, bet sutrukdė užsispyrimas ir išdidumas. Dieve brangus, ir kodėl aš jam nepaskambinau? Visą dieną mane kankino bloga nuojauta – nuojauta, kad nutiks kažkas baisaus, kažkoks siaubingas dalykas.

Vinifreda... ją pamačiusi, jau žinojau, kad mirs. Kaip? Iš kur galėjau tą žinoti?

Tą patį jaučiau ir dieną, kai žuvo mama ir tėtis. Pamenu, ėjau po pertraukos iš žaidimų aikštelės į klasę, ir staiga pajutau, kad jie – čia, su manim. Net pajutau mamos lūpų prisilietimą

prie skruosto ir tėvo pirštus, švelniai perbraukiančius plaukus. Tą akimirką jie jau buvo žuvę, bet atėjo su manim atsisveikinti. Adamai, – meldė Nelė, – ištark man sudie, meldžiu. Suteik man galimybę pasakyti, kad gailiuosi."

– Nele, kuo galiu tau padėti?

Nelė neaiškiai suvokė, kad Makas jai kažką sako ir kad jau yra po vidurnakčio. Gertos gimtadienio vakarienė vyko kaip ir planuota, nė vienas iš svečių nežinojo, kas nutiko. Nelė jiems painiai paaiškino, kad Adamas nepasirodęs, nes turįs dalyvauti labai svarbiame susitikime. Stengėsi, kad jos žodžiai skambėtų kiek galima įtikinamiau, bet nusivylimas Gertos veide ir dirbtinai šventiška vakarėlio nuotaika tik dar pakurstė pyktį, kurį Nelė jautė vyrui.

Nelė grįžo namo apie dešimtą ir tvirtai nusprendė dar šįvakar su Adamu rimtai pasikalbėti. Žinoma, jeigu jis, nepaisydamas jos mestos frazės, vis dėlto grįžtų namo. Ji apeliuos į jo sveiką protą, išklaus, kas jam nepatinka, o tada žiūrės, kaip galima būtų pasiekti kompromisą – buvo pasiruošusi viskam, kad tik nereikėtų ilgiau kęsti tos nežinomybės ir pykčio. Juk geras politikas turi sugebėti derėtis, o iškilus būtinybei, ieškoti kompromiso. Čia pat Nelė pagalvojo, kad tokie gebėjimai būtini ir norint būti gera žmona.

Įėjusi į vestibiulį, Nelė susivokė, kad bloga nuojauta, kankinusi ją visą šią dieną, pasiekė kulminaciją. Juolab kad jos čia jau laukė Mako padėjėja Liza Henli ir Niujorko policijos detektyvas Džordžas Brenanas. Nelė akimirksniu suprato, kad nutiko kažkas tikrai baisaus. Jie užsispyrė nieko nesakyti, kol visi nepakils į butą.

Kai jau buvo viduje, detektyvas Brenanas kiek įmanydamas delikačiau pranešė jai apie nelaimę ir atsiprašė, kad turįs užduoti kelis klausimus.

Pasirodo, buvo liudininkų, mačiusių, kaip jos vyras lipo į laivą ir kad su juo buvo mažiausiai dar trys asmenys. Brenanas paklausė, ar ji žinanti, kas tie žmonės.

Nelė buvo per daug sukrėsta, kad suvoktų baisią tiesą, tad atsakė, kad tai turėjęs būti partnerių susirinkimas ir kad jame tikrai turėjusi dalyvauti Adamo padėjėja Vinifreda Džonson. Tada išvardijo visus partnerius ir net pasisiūlė surasti jų telefonų numerius, bet detektyvas ją sulaikė. Pasakė, kad šiam vakarui pakaks, kad atsigultų ir pabandytų bent kiek numigti, nes rytoj nuo pat ryto sukrus reporteriai, ir jai prireiks jėgų atlaikyti jų spaudimą.

– Užsuksiu rytoj rytą, ponia Kolif. Labai jus užjaučiu, – pridūrė ir drauge su Liza Henli pasuko durų link.

Detektyvui išėjus, atvyko Makas su Gerta. Apie nelaimę jiems pranešė Liza.

– Nele, eik gulti, – netrukus paliepė Makas.

„Mako balsas įsakmus, bet kartu ir rūpestingas", – pripažino sau Nelė.

– Pritariu Makui, Nele. Laukia nelengvos dienos, – kalbėjo Gertrūda, prisėdusi ant sofos greta Nelės.

Nelė pažvelgė į tuos žmones ir pagalvojo, kad jiedu dabar yra vienintelė jos šeima. Vos šyptelėjusi prisiminė, kaip vienas iš senelio padėjėjų kartą nusistebėjo:

– Nesuprantu, kaip čia yra, kad Kornelijus ir Gertrūda, tokie panašūs išoriškai, vis dėlto, tokie skirtingi?

Tikra tiesa. Jiedu abu turėjo po kupetą neįtikėtinai baltų plaukų, skaidriai mėlynas akis, plonas lūpas ir atsikišusį smakrą. Vis dėlto Gertos akių išraiška buvo gerokai švelnesnė, palyginti su valingu Mako žvilgsniu, be to, tetos laisvumas bendraujant nė kiek nepriminė karingų jos brolio manierų.

– Pabūsiu šiąnakt su tavim, – pasisiūlė Gerta. – Tau negalima likti vienai.

Nelė papurtė galvą:

– Ačiū, teta Gerta, bet man kaip tik reikia šiąnakt pabūti vienai.

Liza sugrįžo palinkėti labos nakties. Nelė atsistojo ir palydėjo ją iki durų.

– Labai užjaučiu, Nele. Kai tik šįvakar išgirdau naujieną per radiją, iškart moviau pas tave. Žinau, kad Makui tu pats bran-

giausias žmogus, taip pat kad jis siaubingai išgyvena dėl Adamo... nors kartais ir būdavo jam kiek per griežtas. Jeigu tik galiu kuo nors...

– Žinau, Liza. Ačiū, kad taip greitai atvažiavai. Dėkui už tai, ką dėl manęs padarei.

– Rytoj aptarsim skubiausius reikalus, – toliau kalbėjo Liza.

– Reikalus? – Nelė krūptelėjo. – Reikalai... Laidotuvės. Mudu su Adamu niekada iš tikrųjų nesikalbėjom, ką turėčiau daryti, jei jam kas nutiktų. Mums neatrodė, kad to reikia. Tiesa, dabar prisiminiau, kad kartą, viešint Nantakete, išsiruošęs pažvejoti jis prasitarė, kad jeigu ateitų toji diena, norėtų būti kremuotas ir kad pelenai būtų išbarstyti vandenyne.

Nelė pažvelgė į Lizą ir jos akyse pamatė nuoširdžią užuojautą. Tada papurtė galvą ir prisivertė nusišypsoti:

– Atrodo, jo norui bus lemta išsipildyti.

– Ryte tau paskambinsiu, – Liza paėmė Nelę už rankos ir švelniai spustelėjo.

Grįžusi į svetainę, Nelė pamatė, kad Makas jau keliasi iš fotelio, o Gerta dairosi savo rankinės. Eidamas prie durų, Makas prabilo kimiu balsu:

– Protingai pasielgei, šiąnakt atsisakiusi Gertos draugijos. – Makas stabtelėjo ir švelniai uždėjo rankas Nelei ant pečių. – Nė neįsivaizduoji, kaip man gaila, Nele. Po to, kas nutiko tavo mamai ir tėčiui, tu nenusipelnei šitaip netekti ir Adamo.

„Tuo labiau, kad tai nutiko po barnio su juo, – pagalvojo Nelė, jausdama, kaip viduje kyla kartėlio banga. – Viskas dėl tavęs, Makai, – kalbėjo sau. – Dėl tavo man keliamų reikalavimų... Kartais tu peržengdavai ribas. Adamas klydo nenorėdamas, kad kandidatuočiau, bet dėl kitko jis buvo teisus."

Nesulaukęs atsakymo, Makas nusisuko.

Priėjo Gerta ir suėmė Nelę už rankų.

– Puikiai suprantu, kad tokią akimirką vargu ar kas pajėgtų tave paguosti, Nele, bet atmink viena: iš tikrųjų tu jo nepraradai. Jis dabar anapus, bet jis vis dar tavo Adamas.

– Eime, Gerta, – paragino Makas, imdamas seserį už parankės. – Nelei dabar tokios kalbos nepadės. Pasistenk numigti, brangioji. Pasikalbėsim ryte.

Ir jiedu išėjo. Nelė grįžo į svetainę ir staiga suvokė, kad nesąmoningai laukia, kol išgirs Adamą rakinant duris. Tarsi apimta transo ji klaidžiojo po butą. Tvarkingai sudėliojo ant stalelio žurnalus, pataisė dekoratyvines pagalvėles ant minkštos patogios sofos. Kambaryje vyravo šalti atspalviai, nors sofa pernai buvo pertraukta šiltos raudonos spalvos gobelenu. Iš pradžių Adamui nepatiko, bet paskui jis nuomonę pakeitė.

Apmetusi akimis kambarį, Nelė konstatavo, kad apstatymas eklektiškas. Jiedu abu su Adamu turėjo savo mėgstamus ir nemėgstamus daiktus. Kai kuriuos iš jų Nelė atsigabeno iš tėvų namų. Tai buvo nuostabūs dirbiniai, juos tėvai buvo parsivežę iš įvairiausių ekspedicijų ir saugojo Nelei. Kitus nusipirko ji pati – dažniausiai mažuose antikvariatuose arba per neaiškius aukcionus, apie kuriuos jai pranešdavo Gerta. Daugelis iš tų daiktų nupirkti tik po ilgokų derybų. „Derybos ir kompromisai, – pagalvojo Nelė, ir ją vėl užliejo kartėlio banga. – Mudu su Adamu būtume susitaikę. Žinau, kad tikrai būtume."

Tada ji priėjo prie staliuko su trimis kojomis. Adamas jį aptiko, kai kartą lydėjo Gertą per vieną iš jos „medžioklės žygių", nes ji, Nelė, tuo metu turėjo dalyvauti lėšų rinkimo vakarėlyje. Nelė su liūdesiu pagalvojo, kad ir ji labai Adamo pasiges. Ji žinojo, kad būtent Gerta įkalbėjo Adamą nupirkti jai tą staliuką.

Kartais dėl Gertos jai būdavo neramu, nes baimindavosi, kad jos kas neapgautų. Juk teta tokia patikli. Sutinka, kad visokie neaiškaus plauko ekstrasensai ir aiškiaregiai lemtų visus jos priimamus sprendimus. Antra vertus, kai tekdavo derėtis dėl tokių daiktų kaip ši sofa, Gerta būdavo neįtikėtinai atkakli. Jos butas Rytų Aštuoniasdešimt pirmojoje buvo linksmas ir kiek apdulkėjęs šiupinys, prikimštas baldų ir meno dirbinių, paveldėtų arba sukauptų per ilgus metus, keliančių sentimentus ir teikiančių namams familiaraus jaukumo.

Apsilankęs jos namuose pirmą kartą, Adamas linksmai prasitarė, kad Gertos butas – kaip jos mąstysena: atspindi veiklumą, eklektiškumą ir dar kažką neapčiuopiama. „Kam gi dar šautų į galvą gretinti *art deco* su rokoko įmantrumu?“

Tetulės Gertos baldai! Daiktai šiame kambaryje! Kurių galų? Kas dedasi jos galvoje, kad rūpi kažkokie stalai, kėdės ir kilimai? Ir kaip tik dabar? „Kada gi pagaliau įsisąmoninsiu, kada įsikalsiu į galvą, kad Adamo nebėra? – klausė savęs Nelė.

Bet buvo velnioniškai sunku, ir taip dar bus ilgai. Ji troško, kad jis būtų gyvas, kad atidarytų duris ir nuo slenksčio išrėžtų:

– Nele, pirmiausia noriu, kad žinotum: aš tave myliu ir gailiuosi dėl to barnio.

Barnis... Iš pradžių jie žiauriai susiriejo, o paskui Adamo laivas išlėkė į orą. Detektyvas Brenanas sakė, kad dar per anksti daryti išvadą, jog sprogimą sukėlė degalų nuotėkis.

Nelė pagalvojo, kad abu savo laivus Adamas pavadino jos vardu. „Ironiška, bet nė vienu iš jų nesu plaukusi. – Po atsitikimo, kai tada Havajuose vos nenuskendo, ji vandens bijojo. – Adamas maldaute maldavo, kad plaukčiau su juo, ir žadėjo laikytis arti kranto.“

Nelė bandė įveikti jūros baimę, bet jai taip ir nepavyko. Todėl plaukiodavo tik baseinuose ir keliaudavo tik jūrų laineriais. Bet ir ten, tiesą sakant, nesijausdavo visiškai saugi. O ką jau kalbėti apie kokias nedideles valtis, kuriose, kai pajusdavo vandens bangavimą, jai atrodydavo, kad tuoj nuskęs.

„Na, o Adamui laivai patiko, patiko ir būti ant denio. Įdomu, kad tai, dėl ko būtų galėję kilti nesutarimų, mums, priešingai, išėjo į gera. Savaitgaliais, kai Makas užsispirdavo, kad ji eitų į kokį politinį renginį, arba kai reikėdavo parašyti savo skilčiai straipsnį, Adamas plaukiodavo arba žvejodavo.“

„Tada jis grįždavo namo, aš irgi, ir mes leisdavome laiką kartu. Kompromisai ir susitarimai, – vėl pagalvojo Nelė. – Taip, mes būtume susitaikę.“

Ji išjungė svetainėje šviesą ir nuėjo į miegamąjį. „Norėčiau ką nors jausti, – pagalvojo. – Bent išsiverkti ar duoti valią sielvartui, o galiu tik laukti. Tik ko? Ko man laukti?“

Nelė nusirengė ir nepamiršo tvarkingai pakabinti žalio „Escada“ kelnių kostiumo ant pakabos. Drabužis buvo visiškai naujas. Kai jį parsinešė, Adamas atidarė dėžę, išvyniojo iš popieriaus ir ėmė atidžiai apžiūrinėti.

– Su juo atrodysi pritrenkiamai, Nele, – pagyrė.

Šįvakar ji apsivilko šį kostiumą, nes širdies gilumoje tikėjo, kad ir Adamas dėl rytinio barnio jaučiasi šlykščiai ir todėl galbūt ateisiąs į Gertos gimtadienį, kad ir tada, kai patieksią desertą. Nelė įsivaizdavo, jog jis pasirodys tą akimirką, kai padavėjas dės ant stalo karamelės siūlais puoštą tortą su žvakute viršuje – tradicinį „Four Seasons“ gimtadienių vakarėlių saldumyną.

Bet Adamas, žinoma, nepasirodė. „Norėčiau tikėti, kad jis ketino ateiti“, – pagalvojo Nelė, traukdama iš stalčiaus medvilninius naktinius marškinius. Automatiškai nusiprausė veidą ir išsivalė dantis. Iš vonios veidrodžio į ją žvelgė nepažįstamas išblyškęs moters veidas plačiai atmerktomis akimis, įrėmintas drėgnų, laisvai krintančių tamsiai kaštoninių plaukų sruogų.

– Ar čia taip karšta? – nusistebėjo, žvelgdama į prakaito lašeliais išrasojusią kaktą. – Jeigu taip, kodėl man šalta? – pagalvojo ir atsigulė į lovą.

Vakar ji Adamo, grįžtančio iš Filadelfijos, nelaukė, o kai išgirdo rakinant duris, neišsidavė žinanti, jog jis jau namie. „Labai jau nesinorėjo veltis į diskusijas dėl kandidatavimo į buvusią Mako vietą, taigi apsimečiau, kad miegu“, – vėl pykdama ant savęs pagalvojo Nelė.

Prisiminusi, kaip prieš užmigdamas Adamas prisiglaudė, murmėdamas jos vardą, Nelė balsu ištarė:

– Adamai, aš tave myliu. Grįžk, meldžiu tavęs, grįžk!

Nelė laukė. Ausis pasiekė tylus oro kondicionieriaus ūžimas ir tolimos policijos automobilių sirenos.

Paskui išgirdo šaižią greitosios sireną.

Nusprendė, kad prieplaukoje grūdasi pakrantės apsaugos laivai ir greitosios automobiliai. Turbūt ieško išlikusių gyvų, nors detektyvas Brenanas, kad ir nenoromis, prasitarė, jog rasti ką nors būtų tikrų tikriausias stebuklas.

– Čia kaip lėktuvo katastrofa. Dažniausiai krisdamas orlaivis sudūžta į šipulius. Žinome, jog maža vilties, kad kas nors būtų galėjęs išgyventi, bet vis tiek turime padaryti viską, kas nuo mūsų priklauso.

Rytoj ar daugiausia per kelias kitas dienas ekspertai nustatys priežastį, dėl kurios įvyko sprogimas.

– Laivas buvo naujas, – dar pridūrė Brenanas. – Ieškos mechaninių gedimų arba degalų nuotėkio.

– Atleisk man, Adamai, – kambario tamsoje Nelės prašymas skambėjo tarsi malda. – Būk geras, duok ženklą, kad mane girdi. Tėtis ir mama su manimi atsisveikino. Taip pat ir močiutė.

Tai buvo vienas iš pirmųjų jos prisiminimų. Kai mirė močiutė, ji buvo vos ketverių. Tėtis ir mama tuo metu vedė seminarą Oksforde, o ji su užsieniete aukle gyveno Mako namuose. Močiutė gulėjo ligoninėje. Naktį Nelė atsibudo ir užuodė jos mėgstamų kvepalų „Arpège" aromatą. Močiutė beveik visada tik jais ir kvėpindavosi.

„Taip aiškiai prisimenu tą akimirką, – pagalvojo Nelė. – Buvau mieguista, bet pamenu, kaip džiaugiausi, kad močiutė jau namie ir kad jai geriau."

Ryte Nelė įbėgo į valgomąjį ir paklausė:

– Kur močiutė? Dar neatsikėlė?

Prie stalo sėdėjo senelis, o šalia jo – Gerta.

– Močiutė danguje, – atsakė Makas. – Ji iškeliavo šiąnakt.

„Kai papasakojau ją naktį buvus mano kambaryje, Makas nusprendė, kad man tiesiog prisisapnavo, – prisiminė Nelė. – Na, o Gerta manimi patikėjo. Ji suprato, kad močiutė buvo atėjusi atsisveikinti. Vėliau tas pat pasikartojo su tėčiu ir mama."

„Adamai, ateik, meldžiu. Leisk man pajusti, kad tu čia. Suteik galimybę prieš atsisveikinant pasakyti tau, kaip gailiuosi."

Iki pat ryto Nelė laukė ir nesumerkdama akių žvelgė į tamsą. Prašvitus ji pagaliau apsiverkė – dėl Adamo, dėl metų, kuriuos jiedu dar būtų praleidę kartu, dėl Vinifredos, Adamo partnerių, Semo ir Piterio, buvusių laive kartu su juo.

Pagaliau apsiverkė ir dėl savęs, nes ir vėl teks priprasti gyventi be brangaus žmogaus.

Tryliktas skyrius

Patogiai nugrimzdęs užpakalinėje limuzino sėdynėje, Piteris Langas, mintyse perkratinėdamas smulkmenas, galvojo apie savo automobilio ir vilkiko susidūrimą. Jis važiavo į Manhataną, kur turėjo susitikti su Adamu Kolifu. Skriejo Long Ailendo greitkeliu, ir jau beveik pasiekus Midtauno tunelį, – baisus *trenksmas!* Avarija!

Po penkių valandų Langą sulaužytu šonkauliu, prakirsta lūpa ir nuo smūgio nubrozdinta galva iš ligoninės paėmė limuzinų tarnybos automobilis ir žliaugiant lietui parvežė į namus Sautamptone.

Jo valda vandenyno pakrantėje driekėsi prestižiškiausioje šio prabangaus kvartalo vietoje. Šį grožį Langas paveldėjo iš tėvų, kai tie nusprendė pakaitomis gyventi tai Sent Džono saloje Karibuose, tai Martos vynuogyne.

Tai buvo amžių sandūros laikotarpio baltas kolonijinio stiliaus namas su sodriai žalios spalvos langinėmis. Dviejų akrų aptvertoje teritorijoje buvo plaukimo baseinas, teniso kortas su kotedžu ir nepriekaištinga žalia pievutė, supama žydinčių krūmų ir kruopščiai apkarpytų medelių.

Vedęs dvidešimt trejų, o trisdešimties išsiskyręs (draugiškai, bet nepigiai), Langas lengvai įsijautė į vaidmenį, kuris kadaise buvo apibrėžiamas kaip „elegantiškas džentelmeno gyvenimas“. Šis patrauklus blondinas, pasižymintis rafinuotu žavesiu ir hu-

moro jausmu, gavęs neblogą išsilavinimą, paveldėjo ir neįtikėtiną nuojautą pirkti sklypus, kurių vertė ateityje labai išaugdavo.

Kadaise ši nuojauta labai pravertė Lango seneliui, kai prieš Antrąjį pasaulinį karą jis įsigijo šimtus akrų žemės Long Ailendo ir Konektikuto kaimiškose vietovėse. Turėdamas tvirtą pagrindą po kojomis, Piterio tėvas jau pradėjo investuoti dideles sumas į nuosavybę Manhatano Trečiajame aveniu, ypač po to, kai ten buvo išmontuotos antžeminės metro linijos.

Su pasididžiavimu kalbėdamas apie savo keturiasdešimt dvejų sūnų, tėvas sakydavo:

– Principas „kapitalas prie kapitalo per tris kartas" mūsų šeimai netinka, nes akivaizdu, kad Piteris – sumaniausias iš mūsų visų.

Su jam įprastu atsainiu dosnumu Langas paliko arbatpinigių limuzino vairuotojui ir pats atsirakino namo duris. Sutuoktinių porą, tarnavusią šeimoje nuo jo gimimo, Piteris jau seniai buvo išleidęs į pensiją. Jų vieton nusisamdė kasdien ateinančią namų tvarkytoją ir nedidelę maisto tiekėjų firmą, kurios paslaugų prireikdavo, kai pasikviesdavo svečių.

Namo viduje buvo tamsu ir vėsu. Kai reikėdavo nuvažiuoti į miestą ir susitikti su nekilnojamojo turto verslo partneriais – dažniausiai penktadienio popietėmis, – jis nakvodavo savo bute Manhatane, o į Sautamptoną grįždavo kitos dienos ankstų rytą. Taip būtų padaręs ir po šiandienos susitikimo su Adamu ir kitais, bet avarija kelyje sumaišė kortas.

O dabar Piteris džiaugėsi grįžęs namo, džiaugėsi galįs susimaišyti sau gėrimą ir atsipalaiduoti nuo visą kūną maudžiančio skausmo. Galva bjauriai tvinkčiojo. Jis perbraukė liežuviu viršutinę lūpą ir susiraukė, pajutęs kad ji dar labiau sutino.

Vilkiko vairuotojas... Piteriui įstrigo atmintin akimirka, kai suprato, kad susidūrimas neišvengiamas.

Telefono žinučių lemputė atkakliai mirksėjo, bet Piteris nekreipė dėmesio. Visai neturėjo noro leistis į pokalbius apie avariją. Be to, greičiausiai skambino koks reporteris. Kadangi buvo

žinomas mieste žmogus, kiekvienas jo žingsnis duodavo peno paskalų skilties rašeivoms.

Su gėrimu rankoje Piteris perėjo kambarį ir, atidaręs verandos duris, išėjo į lauką. Per tą laiką, kol iš ligoninės važiavo namo, lietus perėjo į liūtį. Pylė kaip iš kibiro, be to, sustiprėjo vėjas. Net ir gana platus verandos stogelis neapsaugojo nuo tykštančių lašų. Buvo taip tamsu, kad jis negalėjo įžiūrėti vandenyno, bet jautė jo alsavimą, lydimą nirtulingos bangų mūšos. Oras staiga atvėso, ir toji saulėta popietė, kurią praleido golfo lauke, dabar atrodė kažin kada buvusi. Krečiamas drebulio, jis grįžo vidun, uždarė verandos duris ir pradėjo lipti laiptais į viršų.

Po penkiolikos minučių, išsimaudęs po karštu dušu, pasijuto kiek geriau ir atsigulė į lovą. Prieš tai nepamiršo išjungti telefono skambučio, o radiją nustatė penkiolikai minučių – tiek pakaks vienuoliktos žinių laidai išklausyti.

Piteris užmigo dar iki pranešimo apie „Kornelijos II" sprogimą Niujorko uoste. Be kita ko, nesužinojo ir to, kad jis, Piteris Langas, visame Niujorke žinomas nekilnojamojo turto magnatas, laikomas vienu iš žuvusiųjų per tą baisią nelaimę.

Keturioliktas skyrius

Pusę aštuonių Liza pradėjo klausytis, ar į kiemą neįvažiavo Džimio mašina. Labai norėjo padaryti jam malonią staigmeną. Vakarienei buvo paruošusi jo mėgstamą patiekalą – vištieną su ryžiais.

Paskutinė klientė savo vizitą į saloną atšaukė, todėl darbą ji užbaigė gana anksti. Dar spėjo apsipirkti ir iki pusės septynių pamaitinti vaikus. Liza nutarė palaukti ir vakarieniauti kartu su Džimiu. Padengė stalą dviem ir net padėjo į šaldytuvą butelį vyno... kad vakarienė būtų ypatingesnė. Visą dieną ją kankino neaiški nuojauta, todėl turėjo prasimanyti veiklos. Kai šįryt ėjo iš

namų, Džimis atrodė toks pasimetęs, toks nusiminęs. Ji niekaip negalėjo atsikratyti to slegiančio įspūdžio, todėl jautė begalinį norą apkabinti vyrą ir parodyti, kaip labai jį myli.

Vaikai, Kailas, Keli ir Čarlis, prie virtuvės stalo ruošė namų darbus. Kailo, vyriausiojo (jam buvo dvylika), raginti nereikėjo, jis mokėsi gerai. Dešimtmetė Kelė buvo svajotoja.

– Kele, per penkias minutes neparašei nė žodžio, – švelniai papriekaištavo Liza.

Septynmetis Čarlis uoliai perrašinėjo žodžius. Berniukas jautėsi prasižengęs, nes parsinešė dienoraštyje įrašytą mokytojos pastabą už tai, kad vėl per pamokas kalbėjosi.

– Šią savaitę apie televizorių gali pamiršti, – įspėjo sūnų Liza.

Kaip visada, be Džimio namai jai atrodė tušti. Net jeigu pastarosiomis dienomis jis ir buvo kažkoks nesavas – užsidaręs, kartkartėmis dirglus, vien savo buvimu teikė visiems nusiraminimą, o tie reti vakarai, kai namuose jo nebūdavo, atrodydavo šalti ir nejaukūs. „Gal aš ir persistengiau vis ragindama jį išsikalbėti, papasakoti, kas neduoda ramybės, įkalbinėdama pasikonsultuoti su daktaru? – klausė savęs Liza. – Nuo šiol to nedarysiu“, – pažadėjo sau, tikrindama, ar vakarienė orkaitėje neataušo.

„Šiandien išeidamas į darbą atrodė toks prislėgtas, – prisiminė Liza. Gal man pasigirdo, o gal iš tikrųjų prieš išeidamas Džimis pasakė „Atleisk“?“

„Atleisk, bet *už ką*?“– nusistebėjo ji.

Pusę devynių Liza jau ėmė nerimauti. Kurgi Džimis? Negi dar laive? Oras staiga subjuro. Apniukęs dangus pratrūko audra. Tokiu oru jūroje nesaugu.

„Turbūt jau važiuoja namo, – ramino save. – Penktadienio vakarais mieste visada siaubingos spūstys.“

Dar po valandos Liza liepė abiem jaunesniesiems vaikams nusiprausti po dušu ir apsivilkti pižamas, o Kailas, jau paruošęs namų darbus, nuėjo apačion žiūrėti televizoriaus.

„Kurgi tu, Džimi? – apimta nerimo klausė savęs Liza, kai laikrodžio rodyklės priartėjo prie dešimtos. – Kažkas negerai. Gal

tave vis dėlto atleido? Ir kas? Neimk į galvą. Susirasi kitą darbą. Ir nebūtinai susijusį su statybomis. Juk pats sakei, kad šiame versle daug nesąžiningų žmonių."

Pusę vienuolikos pasigirdo skambutis į duris. Baimės spaudžiama širdimi Liza nubėgo atidaryti. Už durų stovėjo du vyrai. Prikišę prie lemputės šviesos, jie parodė jai pažymėjimus ir policininkų ženklelius.

– Ar galime užeiti, ponia Rajan?

Iš jos lūpų nejučia išsprūdo klausimas.

– Džimis nusižudė? – paklausė skausmo iškreiptu balsu.

Penkioliktas skyrius

Išėję iš Nelės buto, Kornelijus ir Gertrūda Makdermotai įsėdo į vieną taksi. Važiavo tylėdami, kiekvienas paskendęs savo mintyse, ir net nepastebėjo, kaip mašina sustojo prie Gertos namų, prie Aštuoniasdešimt pirmosios ir Leksingtono aveniu.

Gerta ne tiek pastebėjo, kiek pajuto kone niekinamą vairuotojo žvilgsnį, mestą į ją per petį.

– O, atleiskite. Užsigalvojau.

Pasijutusi nepatogiai, pasisuko ir pamatė, kad durininkas jau laiko paslaugiai jai atidaręs duris. Pylė kaip iš kibiro, dar ir su vėjo genamais šuorais. Durininkas, kad ir prisidengęs skėčiu, tuoj peršlaps iki paskutinio siūlo.

– Dievaži, Gerta, pasiskubink, – ragino seserį Kornelijus.

Nekreipdama dėmesio į jo įsakmų toną, Gerta pasisuko į brolį, suvokdama, kad dabar juos graužia vienas nepakeliamas rūpestis.

– Kornelijau, Nelė Adamą tiesiog dievino. Jaučiu, kad viena ji viso to neištvers. Turime jai kiek įmanydami padėti ir paremti.

– Nelė – stipri. Ji nepalūš.

– Juk tu nė pats nesi dėl to tikras.

– Gerta, tavęs belaukdamas vargšas vaikinas nuskęs. Nusiramink, Nelė neprażus. Rytoj tau paskambinsiu.

Vienas Mako pasakytas žodis lipant iš taksi privertė Gertą susimąstyti. „Nuskęs“, – Gerta svarstė, ar Adamas nuskendo, ar buvo sprogimo sudraskytas. Ji suprato, kad brolis irgi savęs to klausė, nes paėmė seserį už rankos ir pasilenkęs pakštelėjo į skruostą.

Išlipusi iš mašinos, pajuto gerai pažįstamą skausmą keliuose ir pasistengė išsitiesti. „Darausi griuvena, – liūdnai pagalvojo. O Adamas juk buvo toks stiprus, toks pilnas gyvybės. Siaubinga nelaimė.“

Staiga Gerta pajuto begalinį nuovargį ir, su džiaugsmu atsirėmusi į durininko ištiestą ranką, įveikė trumpą atstumą nuo šaligatvio iki paradinių pastato durų. Po kelių minučių atsidūrusi savo bute, klestelėjo į fotelį, atsilošė ir užsimerkė. Jai mintyse iškilo Adamo veidas, ir akys paplūdo ašaromis.

Jo žavi šypsena sušildydavo net kiečiausias širdys. Mintimis Gerta nusikėlė į dieną, kai Nelė juodu supažindino. Nelė tiesiog švytėjo iš laimės, ji aiškiai buvo įsimylėjusi. Prisiminusi laimės kupinas Nelės akis tą popietę ir palyginusi su kokiu sielvartu ir neviltimi ji žvelgė šįvakar, Gerta pajuto gerklėje kylantį gumulą.

Gerta pagalvojo, kad susipažinus su Adamu Nelės siela tarsi nušvito. Kornelijus taip ir nesuprato, kaip Nelę pribloškė dar vaikystėje patirta abiejų tėvų netektis.

„Kornelijus, žinoma, stengėsi dėl Nelės kiek įmanydamas, praleisdavo su ja kiekvieną laisvą minutę, bet juk niekas jai nepakeis tėvų, tokių kokie buvo Ričardas ir Džoana“, – liūdnai pagalvojo Gerta.

Sunkiai atsidususi, ji atsistojo ir nuėjo į virtuvę. Siektelėjusi arbatinuko, nusišypsojo – prisiminė, kaip netrukus po pažinties Adamas paklausė jos, kodėl ji, gerianti tiek arbatos, neprisipila vandens daugiau, kad visada turėtų atsargos.

– Kai vanduo kelis kartus virinamas, skonis prastėja, – paaiškino.

– Gerta, čia tik jūsų susikurta iliuzija, – paprieštaravo žavingai šypsodamasis.

„Mes daug ir iš širdies juokdavomės, – prisiminė Gerta. – Jis visai ne toks kaip Kornelijus, kurį aš dažnai išvedu iš kantrybės. Adamas net kelis kartus čia buvo atėjęs į mūsų ekstrasensų grupės susitikimus. Ir jam buvo *iš tikrųjų įdomu*. Jis nuoširdžiai domėjosi, kodėl aš tikiu, kad galima užmegzti ryšį su tais, kurių jau nebėra tarp mūsų."

„Tai iš tiesų įmanoma, – tvirtino sau Gerta. – Tik gaila, kad aš tokiais gebėjimais nesu apdovanota. Antra vertus, juk yra žmonių, galinčių būti tarpininkais tarp gyvųjų ir iškeliavusiųjų iš šios ašarų pakalnės. Pati ne kartą įsitikinau, kiek paguodos jiems teikia galimybė pajusti artumą tų, kurių jau nebėra. Ir jeigu Nelei bus sunku susitaikyti su mintimi, kad Adamo nebėra, padarysiu viską, kad ji užmegztų su juo telepatinį ryšį. Tikrai pasijus geriau, ir bus lengviau pakelti šią siaubingą netektį. Adamas pasakys jai, kad jam buvo laikas išeiti ir kad ji nepasiduotų sielvartui, nes jis yra *čia*. Taip, tada Nelei iš tikrųjų palengvėtų."

Priėmus sprendimą, Gertai iškart palengvėjo. Išgirdusi švilpiant arbatinuką, išjungė ugnį ir pasiėmė puodelį su lėkštele. Šįvakar paprastai linksmai nuteikiantis iš snapelio besiveržiančių garų šnypštimas skambėjo kaip graudi dejonė. Rodės, paklydusi besiblaškanti siela desperatiškai ieškojo nusiraminimo.

Šešioliktas skyrius

Džekas Sklafanis užaugo Beisaide, Kvinse, ir kai kvartalo vaikai žaisdavo policininkus ir banditus, visada norėdavo būti policininku. Mokykloje jis buvo stropus ir rimtas, todėl jam buvo skirta Šv. Jono parengiamosios klasės stipendija, o paskui gavo stipendiją ir Ferfildo koledže, kuriame dėl jėzuitiško auklėjimo galutinai susiformavo jo gebėjimas logiškai mąstyti.

Kadangi nusprendė akademinės karjeros nesiekti, kitas Džeko žingsnis buvo kriminologijos magistro laipsnis. Na, o užbaigęs mokslus, Džekas atėjo dirbti į Niujorko policijos departamentą.

Dabar, praėjus aštuoniolikai metų, Džekui buvo keturiasdešimt dveji. Su žmona, sėkmingai besidarbuojančia nekilnojamojo turto versle, ir dvyniais sūnumis jis gyveno Bruklin Haitse. Be to, Sklafanis buvo apygardos prokuroro biuro elitinio padalinio detektyvas ir tuo labai didžiavosi. Per ilgus tarnybos policijoje metus jam teko dirbti ne su vienu šauniu vyru, bet labiausiai jis vis dėlto vertino savo porininką Džordžą Brenaną. Šiandien Sklafaniui buvo išeiginė, bet iš malonaus vakaro snaudulio jį pažadino per vienuoliktos valandos žinias rodomas Brenano interviu. Kolega atsakinėjo į reporterio klausimus dėl anksčiau šį vakarą uoste per sprogimą išlėkusios į orą jachtos.

Pasiėmęs pultelį, Džekas pagarsino televizorių, palinko į priekį ir visą dėmesį sutelkė į ekraną. Brenanas stovėjo prie kažkokio neišvaizdaus pastato Litl Neke, vos už penkiolikos minučių kelionės nuo Beisaido.

– Ponia Rajan patvirtino, kad jos vyras Džimis, Semo Krauzės statybos kompanijos darbuotojas, ketino vakare dalyvauti pasitarime, rengiamame laive, pavadinimu „Kornelija II". Liudininkai sako matę, kaip pagal apibūdinimą panašus žmogus įsėdo į laivą, prieš pat jam išplaukiant į uosto vandenis. Todėl turime pagrindo manyti, kad ponas Rajanas irgi žuvo per sprogimą.

Džekas atidžiai klausėsi Brenanui užduodamų klausimų.

– Kiek iš viso laive buvo žmonių? – paklausė balsas už kadro.

– Išsiaiškinome, kad, be pono Rajano, pasitarime laukta dar keturių asmenų, – atsakė Brenanas.

– Ar nemanote, kad dyzeliniu kuru varomas laivas būtų galėjęs sprogti?

– Mes tiriame sprogimo aplinkybes, – neatskleisdamas jokių faktų, sausai atrėžė Brenanas.

– Juk tiesa, ar ne, kad Semui Krauzei artimiausiu metu turėjo būti pateikti kaltinimai dėl machinacijų organizuojant konkursus?

– Nekomentuosiu.

– Ar yra vilties, kad per nelaimę kas nors išgyveno?

– Vilties visada yra. Netrukus čia atvyks paieškos ir gelbėjimo komanda.

„Semas Krauzė! – pagalvojo Džekas. – Juk iš tikrųjų jam turėjo būti pateikti kaltinimai. Taigi jis buvo tame laive! Kad tave bala! Taip, tas vyras susijęs su visomis statybų verslo blogybėmis. Pradėjus gilintis, susidarys ilgas sąrašas žmonių, kurie, galimas daiktas, būtų norėję Semo atsikratyti."

– Aš grįžau. Ar bent viena širdis pradėjo smarkiau plakti? – Džeką pasiekė balsas iš už durų.

Džekas atsisuko.

– Negirdėjau, kaip atsirakinai, brangioji. Ar filmas patiko?

– Nuostabus... tik kad valanda per ilgas ir varantis depresiją. – Nensė pakštelėjo vyrui į žandą ir patraukė prie sofos. Smulkutė, trumpa šviesių plaukų šukuosena, gintaro spalvos akys... visa jos povyza spinduliavo šilumą ir energiją. Metusi žvilgsnį į ekraną ir pamačiusi Brenaną, stabtelėjo.

– Apie ką jis?

– Jachta netoli nuo Laisvės statulos išlėkė į orą – Džordžo jurisdikcija. Manau, kad šitas interviu nufilmuotas Kvinse, kai lankėsi vieno iš žuvusiųjų namuose.

Kadangi reportažas baigėsi, Džekas televizorių išjungė. „Juk dyzelinis kuras sprogimų nesukelia, – pagalvojo. – Galvą dedu, kad jachta sprogo, nes kažkas ten pakišo bombą. Galiu lažintis iš ko nori."

– Vaikai viršuje? – paklausė Nensė.

– Savo kambaryje, žiūri filmą, bet, manau, jau visiems laikas miegot.

– Pritariu. Užrakinsi?

– Gerai. – Užgesinęs šviesą ir tikrindamas, ar lauko durys užrakintos, Džekas nesiliovė galvojęs apie sprogimą. „Jeigu pasitvirtins, kad Semas Krauzė buvo laive, versija, kad sprogimas nebuvo nelaimingas atsitikimas, taps visiškai reali. Nė kiek nenu-

stebsiu, jei kas nors panoro jį nutildyti dar iki apklausos prokuratūroje. Krauzė žinojo per daug... Be to, jis ne toks, kad susitaikytų su perspektyva ilgiems metams sėsti už grotų."

„Tik gaila, kad dėl Krauzės turėjo žūti dar keturi niekuo dėti žmonės. Kad ir kas tai padarė, galėjo sugalvoti humaniškesnį būdą jo atsikratyti, – svarstė Džekas. – Kad ir kas tai padarė, yra tikras beširdis." – Džekas pažinojo kelis žmones, kuriems *toks* apibūdinimas tiktų.

Birželio 14 d., trečiadienis

Septynioliktas skyrius

– Nele, man trūksta žodžių apsakyti, kaip jus užjaučiu. Vis dar negaliu patikėti... tiesiog protu nesuvokiama.

Piteris Langas sėdėjo priešais Nelę jos svetainėje. Veidas nubrozdintas, lūpa sutinusi. Jis atrodė iš tikrųjų sukrėstas, nebeliko tos jam būdingos savimylos pasipūtėlio pozos. Nelė susivokė, kad pirmą kartą šiam žmogui pajuto kažką panašaus į simpatiją. Iki tol Piterio manieros ją trikdė. „Auksinis berniukas", – taip ironiškai jį vadindavo Makas.

– Tą vakarą grįžęs namo jaučiausi toks sudaužytas, kad išjungiau telefoną ir tiesiog griuvau į lovą. Reporteriai susisiekė su mano tėvais Floridoje. Laimė, kad tėvo ar motinos neištiko infarktas. Mama, sužinojusi, kad aš gyvas, be perstojo verkia. Niekaip negali tuo patikėti. Vien vakar skambino keturis kartus.

– Nė kiek dėl to nesistebiu, – atsakė Nelė ir pagalvojo, kad ir pati taip būtų reagavusi, jei Adamas būtų jai paskambinęs ir pasakęs, kad jachtoje nebuvo, nes jam kažkas sutrukdė ir jis paprašė Semo pradėti pasitarimą be jo. „O jeigu...?"

„Deja, taip negalėjo būti. Nėra čia jokių „jeigu". Be Adamo jo jachta niekas tikrai nebūtų išplaukęs, – priminė sau Nelė. – Adamo jachta... pavadinta mano vardu. O aš nė karto neįkėliau kojos į laivą, pavadintą mano garbei... laivą, tapusį jam karstu", – graužėsi Nelė.

„ Ne, ne *jo* karstu! Sekmadienį jie rado kūno dalių, kurios, be jokios abejonės, buvo Džimio Rajano. Taigi jį bent jau galės žmoniškai palaidoti. Vilties surasti kitus kūnus ar bent jų dalis buvo labai mažai. Adamas, Semas Krauzė ir Vinifreda per sprogimą, matyt, buvo sudraskyti į skutelius arba tiesiog sudegė. Jeigu iš jų kas ir liko, stiprios srovės bus tuos likučius pro Verazano tiltą išnešusios į vandenyną. Ne, nesudegė, o buvo kremuoti, palaidoti jūroje. „Taip ir toliau galvokite, Nele", – patarė jai monsinjoras Dankanas, kai tarėsi dėl mišių už Adamą.

– Mišios už Adamo vėlę – ketvirtadienį, – pranešė Langui, nutraukdama tarp jų stojusią nejaukią tylą.

Langas kiek patylėjo, o paskui tyliai prabilo:

– Sklando daugybė gandų, Nele. Ar policija jau patvirtino, kad sprogimas įvyko dėl bombos?

– Oficialiai dar ne.

Bet Nelė žinojo apie įtarimus dėl bombos, ir ši mintis jai nedavė ramybės. Kam to galėjo prireikti? Ar tai buvo šiaip smurto aktas, kai judriose gatvėse užpuolami niekuo dėti praeiviai? O gal padiktuota pavydo, siekiant nubausti naujos prabangios jachtos savininką? Kad ir kokia būtų priežastis, reikia ją sužinoti, reikia viską išsiaiškinti, kad šioje siaubingoje istorijoje galėtų padėti tašką.

Džimio Rajano žmonai irgi reikia atsakymo. Kitą dieną po tragedijos ji paskambino, tikėdamasi išsiaiškinti, kodėl žuvo jos vyras.

– Ponia Kolif, jaučiuosi taip, tarsi jau pažinočiau jus. Mačiau per televiziją, skaitau jūsų skiltį, daug apie jus sužinojau iš spaudos... taip pat ir tai, kad po tėvų žūties jus užaugino senelis. Labai užjaučiu, jums teko patirti daug sielvarto. Nežinau, ką jums prikalbėjo apie mano vyrą, bet nenoriu, kad manytumėt, jog žmogus, kurį mylėjau, kuo nors dėtas dėl jūsų vyro mirties. *Džimis to nepadarė.* Jis – tokia pat auka kaip ir jūsų vyras. Taip, Džimis pastaruoju metu buvo prislėgtas. Ilgai negalėjo susirasti darbo, ir mums susikaupė daug neapmokėtų sąskaitų, bet padėtis jau

taisėsi... daugiausia padedant jūsų vyrui. Džimis buvo Adamui ar kažkam iš jo firmos dėkingas už tai, kad perdavė jo prašymą įsidarbinti Semo Krauzės statybos kompanijai. Na, o policija netiesiogiai nori pasakyti, kad sprogimą sukėlė Džimis. Noriu, kad žinotumėt: net jeigu Džimis ir *galvojo* apie savižudybę (kad ir kaip skaudu man tai pripažinti), jis nė už ką nestatytų kitų žmonių į mirtiną pavojų. *Nė už ką!* Jis buvo geras žmogus, mylintis tėvas ir vyras. Aš gerai jį pažinojau, ir, patikėkite, jis tikrai negalėjo to padaryti.

Nuotraukos iš Džimio Rajano laidotuvių buvo trečiajame „Post" ir pirmajame „News" puslapyje. Liza Rajan, priglaudusi prie savęs tris vaikus, ėjo paskui karstą, į kurį buvo sudėta tai, kas liko iš jos vyro ir vaikų tėvo. Nelė užsimerkė.

– Nele, kitą savaitę norėčiau su jumis aptarti verslo reikalus, – švelniai pratarė Langas. – Reikia priimti kai kuriuos sprendimus, o be jūsų aš negaliu to padaryti. Šiaip ar taip, laiko dar turime, – nuramino stodamasis. – Pamėginkite nors kiek pailsėti. Ar naktį pavyksta užmigti?

– Išsimiegu, turint galvoje aplinkybes.

Piteriui Langui išėjus, Nelė lengviau atsiduso. Jai buvo gėda dėl priešiškumo, kurį jautė dėl to, kad jam pasisekė. Nubrozdinimai užgis, o lūpos patinimas išnyks po kelių dienų.

– Adamai, – ištarė balsu. – Adamai, – vėl pakartojo tyliau, tarsi jis būtų klausęsis.

Atsakymo ji, žinoma, nesulaukė.

Po audros penktadienio naktį karštis atslūgo, ir dabar, turint omeny birželio pradžią, buvo neįprastai vėsu. Šildymas pastate buvo perjungtas į oro kondicionavimą, ir nors Nelė jį išjungė, bute vis tiek buvo šaltoka. Ji apsikabino rankomis per pečius ir nuėjo į miegamąjį pasiimti megztuko.

Energingoji Liza atkeliavo pas ją šeštadienio rytą, nešina maisto prikrautu maišu.

– Tau reikia pavalgyti, – įsakmiai pareiškė. – Nežinojau, ko turi, todėl nupirkau greipfrutų, šoninės ir dar karštų bandelių.

Joms geriant po antrą kavos puodelį, Liza atsargiai užvedė kalbą:

– Nele, suprantu, kad ne mano reikalas, bet vis dėlto tai *mano* reikalas. Makui dėl tavęs tiesiog plyšta širdis. *Neatstumk jo.*

– O jis Adamą atstūmė, ir man labai sunku jam už tai atleisti.

– Jis tik norėjo tau gero. Nuoširdžiai manė, kad tau išeis į naudą... turiu galvoj rinkimus... ir ne tik tau, bet ir jūsų santuokai.

– Na, dabar jau to nesužinosim, ar ne?

– Pagalvok apie tai.

Nuo to ryto Liza ateidavo kasdien. Šįryt ji liūdnai pareiškė:

– Tu vis dar Makui nepaskambini, Nele.

– Susitiksime bažnyčioje, o po mišių visus pakviesiu pietų. Dabar man reikia atsitokėti, ir nereikia man to nuolatinio Mako spaudimo.

„Atsitokėti čia, namuose, kuriuos dalijausi su Adamu pastaruosius trejus metus, – mąstė ji. – Ir prisitaikyti gyventi vienai."

Ši butą Nelė nusipirko prieš vienuolika metų, iškart po to, kai baigė Džordžtauno universitetą, iš pinigų, saugotų patikėtinių fonde, kol jai sukaks dvidešimt vieneri. Tuo laikotarpiu nepastovumu pasižyminčioje Niujorko nekilnojamojo turto rinkoje buvo štilis – parduodančiųjų buvo gerokai daugiau nei pirkėjų – taigi šis erdvus butas buvo puiki investicija.

– Jaukus butelis, kurį galėčiau tau pasiūlyti, būtų ne tavo lygio, – juokavo tada Adamas, kai jau jiedu buvo pradėję galvoti apie santuoką. – Todėl duok man kokius dešimt metelių, ir, pažadu, padėtis iš esmės pasikeis.

– O kodėl tų dešimt metų mums nepagyvenus čia? Man šis butas labai patinka.

Kad Adamas turėtų kur susidėti daiktus, Nelė ištuštino miegamajame dvi dideles spintas ir iš Mako namų atsivežė aukštą senovinę komodą. Dabar ji priėjo prie tos komodos ir paėmė ovalo formos sidabrinį padėklą, prie kurio stovėjo jų vestuvinė nuotrauka. Į šį padėklą, prieš eidamas gulti, Adamas sumesdavo laikrodį, raktus, monetas ir piniginę.

„Aš tik dabar supratau, kokia iki mums susituokiant buvau vieniša. O jis buvo čia su manim visą laiką. Ketvirtadienio naktį nusirengė svečių kambaryje, nes nenorėjo manęs pažadinti. Aš apsimečiau mieganti, nes nenorėjau aptarinėti tos dienos įvykių, pasakoti, kad apsisprendžiau kandidatuoti į buvusią Mako vietą."

Staiga Nelei pasidarė labai svarbu, kad tą naktį ji sąmoningai praleido jo įprastą pasiruošimo miegui ritualą. Liza pasisiūlė kitą savaitę ateiti ir pagelbėti jai sudėti Adamo drabužius bei kitus asmeninius daiktus.

– Sakai, negali įsisąmoninti, kad jo jau nebėra, Nele? Žinok, kentėsi tol, kol sau to nepripažinsi. Gal pasidarytų lengviau, jeigu čia neliktų jį primenančių daiktų?

„Dar ne dabar, – tarė sau Nelė. – *Dar ne!*"

Suskambo telefonas. Nelė nenoromis pakėlė ragelį.

– Alio?

– Ponia Kolif?

– Taip.

– Čia detektyvas Brenanas. Ar būtų patogu, jeigu mudu su kolega detektyvu Sklafaniu užsuktume pas jus pasikalbėti?

„Ne dabar, – pagalvojo Nelė. – Man reikia pabūti vienai. Man reikia kokio nors Adamo daikto, kad pajusčiau jo artumą."

Teta Gerta buvo išmokiusi ją, kaip reikia užmegzti ryšį su prarastu brangiu žmogumi. Sakė, kad reikia paimti į rankas kokį nors mamai priklausiusį daiktą. Nelė prisiminė, kaip praėjus pusmečiui po tėvų mirties savo kambaryje Mako namuose, susiraičiusi fotelyje, spaudė prie savęs knygą, pagal kurią turėjo parašyti rašinį. Ji negirdėjo, kaip į kambarį įėjo teta. Be to, ir tos knygos neskaitė.

„Tiesiog sėdėjau ir tuščiu žvilgsniu žvelgiau pro langą, – prisiminė Nelė. – Aš juos abu labai mylėjau, bet tą akimirką troškau mamos artumo. Man reikėjo mamos.

Gerta įėjo, priklaupė prie manęs ir švelniai paragino:

– Pašauk ją.

Aš sušnibždėjau:

– Mama?

– Aš tai pajutau, – pasakė Gerta. – Pajutau ir kai ką tau atnešiau. Tavo senelis mano, kad jos nevertėjo pasilikti.

Tai buvo dramblio kaulo dėžutė, kurią mama, kai buvau maža, laikė ant tualetinio staliuko. Nuo jos sklido specifinis miško kvapas, kuris man labai patiko. Kai mama su tėčiu kur nors išvykdavo, eidavau į jų kambarį tos dėžutės. Ją atidariusi, visada pajusdavau mamos artumą.

Taip nutiko ir tą dieną. Dėžutė nebuvo ilgai atidaryta, tad miško kvapas dar sustiprėjo. Tą akimirką pasijutau tarsi mama būtų čia pat kambaryje su manimi. Paklausiau tetos, iš kur ji žino, kad reikia būtent tos dėžutės.

– Tiesiog pajutau, – atsakė. – Ir atmink, mama ir tėtis bus šalia tol, kol tau jų reikės. Tik tu gali juos išlaisvinti, kai jau būsi pasiruošusi atsisveikinti."

„Makui tokios jos kalbos nepatinka, – pagalvojo Nelė. – Ir vis dėlto Gerta buvo teisi. Po to, kai tėvai išgelbėjo mane Maujyje, aš jau galėjau su jais atsisveikinti. Taip ir padariau. Bet su Adamu aš dar nepasiruošusi atsisveikinti. Noriu priglausti prie savęs kokį nors jam priklausiusį daiktą, kad pajusčiau jo artumą. Noriu, kad jis dar pabūtų su manim, kol... jau būsiu pasiruošusi jam ištarti sudie."

– Ponia Kolif, kas jums? – nutraukė užsitęsusią tylą detektyvas.

– O, prašau atleisti. Man dar sunku susivokti, – atsiprašė trūkčiojančiu balsu.

– Nemalonu jus spausti, bet mums iš tikrųjų labai svarbu pasikalbėti su jumis dabar pat.

Nelė papurtė galvą. Šį gestą ji perėmė iš Mako. Jis taip darydavo, norėdamas parodyti nepasitenkinimą, kai tekdavo pritarti tam, kas jam buvo nepriimtina.

– Ką gi, jeigu būtina, ateikite, – atsakė Brenanui šaltu tonu ir padėjo ragelį.

Aštuonioliktas skyrius

Trečiadienio popietę Lizos artimiausia kaimynė Brenda Karen su septyniolikmete dukra Morgana atėjo Rajanų vaikų – Kailo, Kelės ir Čarlio. Ketino iš pradžių nusivesti juos į kiną, o paskui eiti pavakarieniauti.

– Lipk į mašiną pas Morganą, – sukomandavo Brenda. – Man reikia šnektelti su tavo mama.

Palaukusi, kol vaikai išeis į lauką, ji pradėjo raminti Lizą:

– Liza, tau nėra ko jaudintis. Mes jais pasirūpinsim. Gerai padarei, kad šiandien neleidai jų į mokyklą, bet dabar tau reikia skirti laiko sau.

– Net nežinau, – Lizos balse buvo justi dvejonė. – Jeigu ką dabar ir turiu, tai marias laiko. Tiesą sakant, jau svarstau, ką veiksiu su tokia daugybe valandų ir dienų. – Metusi žvilgsnį į kaimynę, Liza jos akyse išskaitė rūpestį. – Bet tu, žinoma, teisi. Man tikrai pravers pabūti vienai. Reikia peržiūrėti popierius Džimio rašomajame stale ir paduoti dokumentus dėl vaikų į Socialinės rūpybos skyrių. Bent pradžiai gausiu pinigų, kol nuspręsiu, ką daryti toliau.

– Juk turi draudimą, ar ne, Liza? – Maloniu Brendos veidu nuslinko šešėlis. – Atleisk, ne mano reikalas. Paklausiau, nes Edas visada galvoja apie draudimą.

– Kažkokį turim, – atsakė Liza. „Džimį palaidoti užteks, bet tai ir viskas“, – pagalvojo sau. Garsiai ji to nepasakė. Net ir tokiai artimai draugei kaip Brenda prisipažinti nenorėjo.

„Apie savo reikalus geriau patylėk, – jai visą gyvenimą kalė į galvą močiutė. – *Nėra reikalo kitiems žinoti, ką turi ir ko ne, Liza. Tegul sau spėlioja.“*

„Tik kad nėra čia ko spėlioti, – liūdnai konstatavo Liza, pajutusi, kaip pečius slėgusi našta pasidarė dar sunkesnė. – Mes vis dar skolingi keturiolika tūkstančių pagal kredito korteles, skaičiuojant po aštuoniolika procentų delspinigių per mėnesį.“

– Liza, Džimis jūsų bute puikiai tvarkėsi. Edas, nors nė perpus nėra toks nagingas, prašė manęs tau pasakyti, kad jeigu reikės ką pataisyti ar suremontuoti, jis visada padės. Juk supranti, apie ką aš? Tie santechnikai ir elektrikai lupa devynis kailius.

– Tai jau tikrai.

– Liza, labai užjaučiame dėl Džimio. Jis buvo puikus žmogus, ir mes mylim jus abu. Kiek galėdami stengsimės padėti. Tu ir pati tą žinai.

Pastebėjusi, kad Brenda vos sulaiko ašaras, Liza prisivertė išspausti šypseną.

– Taip, žinau. Be to, tu *jau* man padedi. Na, vežkis vaikus, o aš pabūsiu viena.

Liza palydėjo Brendą iki durų, o tada siauru koridorium grįžo atgal. Virtuvė, nors joje tilpo valgomojo stalas ir kėdės, šiaip buvo gana ankšta. Be kitų baldų, čia dar buvo įmontuotas rašomasis stalas – prieš daugelį metų, kai jie atėjo apžiūrėti namo, nekilnojamojo turto agentė, parodžiusi jį, iškėlė kaip didžiulį pranašumą.

– Paprastai už tokią kainą būstų su įmontuotais baldais nedažnai pasitaiko, – aiškino tarsi mesdama svarų argumentą.

Liza nužvelgė ant stalo sukrautus vokus. Ipoteka, sąskaitos už dujas ir telefoną, kurios turėjo būti apmokėtos dar prieš savaitę. Jeigu Džimis būtų grįžęs, jiedu būtų susėdę čia, pasitarę ir, kad jiems nepriskaičiuotų delspinigių, per savaitgalį susimokėję. „Dabar tai jau mano darbas, – pagalvojo Liza. – Teks vienai tvarkyti šiuos reikalus."

Liza išrašė čekius ir sunkia širdimi ėmėsi kitos, gumele suveržtos, vokų krūvelės. Štai kreditinių kortelių sąskaitos – tiek daug. Šį mėnesį pagal kiekvieną iš jų sumokėjo tik tiek, kiek buvo tikrai būtina.

Liza svarstė, ar verta imtis stalčiaus. Šioje gilioje ir plačioje dėžėje buvo prikimšta visokiausių reklaminių spaudinių, kurių nė nereikėjo čia dėti, o tiesiog iškart išmesti.

Štai kuponai, kuriais jie taip ir nepasinaudojo. Net ir tada, kai pritrūkdavo pinigų. Džimis išsiplėšdavo iš katalogų įrankių nuotraukas. Tikėjosi, kad gal jam jų prireiks, kai reikalai ims taisytis.

Kilstelėjo popierių šūsnį, ir jos dėmesį patraukė vokas su skaičių stulpeliais. Ji žinojo, kas ten, net nereikėjo atidžiau žiūrėti. Juk tiek kartų matė Džimį sėdintį čia ir rikiuojantį sąskaitas bei besikamuojantį dėl to, kad jos taip nenumaldomai auga. Pastaraisiais metais toks vaizdas jau buvo tapęs įprastu.

Baigęs su sąskaitomis, Džimas nulipdavo žemyn ir stodavo prie savo darbo stalo, apsimesdamas, kad kažką taiso. Nenorėjo, kad matyčiau, kaip jį kankina nerimas.

„Vis dėlto, kodėl jis nesiliovė nerimavęs net ir tada, kai gavo darbą?" – klausė savęs Liza. Šis klausimas nedavė jai ramybės kelis pastaruosius mėnesius. Nė nesusimąsčiusi Liza perėjo kambarį ir atidarė duris į pusrūsį. Lipdama laiptais žemyn, stengėsi negalvoti, kiek triūso Džimis įdėjo, kad tą siaubingai apleistą patalpą paverstų jaukiu kambariu šeimai ir patogia dirbtuve sau.

Liza įėjo į dirbtuvę ir užsidegė šviesą. „Ir aš, ir vaikai retai kada čia užsukdavome, o Džimiui ji buvo savotiška šventovė. Sakė bijantis, kad vaikai nepačiuptų kokio aštraus įrankio ir nesusižeistų." Lizai suspaudė širdį žvelgiant į tokią čia neįprastą tvarką. Anksčiau platus darbo stalas būdavo užverstas įvairiausiais įrankiais, reikalingais vienokiam ar kitokiam darbui. Dabar viskas buvo tvarkingai sudėliota į virš stalo kabančią lentyną. Stovai, kuriuose jis laikė faneros ir medienos lakštus, buvo įtaisyti greta spintos su stalčiais.

Joje Džimis laikė mokesčių dokumentus ir šiaip popierius, kurie jam atrodė svarbūs. „Reikės kruopščiai juos peržiūrėti." Liza ištraukė viršutinį stalčių ir pamatė tvarkingai pažymėtus manilinius segtuvus. Kaip ir manė, juose buvo pajamų ir mokesčių ataskaitos.

Ištraukusi antrą stalčių, pastebėjo, kad Džimis buvo išėmęs skirtukus. Gražiai sulankstyti brėžiniai ir techninės instrukcijos

buvo sukrautos viena ant kitos. Liza žinojo, kad tuose popieriuose buvo patobulinimų pusrūsyje, atlenkiamųjų lovų Kailo kambaryje ir verandos, išeinančios iš svetainės, brėžiniai.

„Gal net ir brėžiniai svajonių namo, kurį mes tikėjomės kada nors turėti. Jis padovanojo juos man per Kalėdas prieš pustrečių metų, dar prieš prarasdamas darbą. Prašė, kad tiksliai papasakočiau, kas tame name turėtų būti, ir braižydamas atsižvelgė į visus mano pageidavimus."

Tada, pagauta entuziazmo, Liza pasitelkė visą savo vaizduotę. Ji norėjo virtuvės su viršutine šviesa, kambario, sujungto su svetaine, kuriame ant pakylos būtų įrengtas židinys. Dar ir valgomojo su minkštasuoliais išilgai langų ir drabužinės, sujungtos su didžiuoju miegamuoju. Vadovaudamasis jos pageidavimais, Džimis pagamino būsimo namo maketą.

„Tikiuosi, tuos brėžinius jis išsaugojo", – pagalvojo Liza. Įkišo ranką giliau ir išsitraukė visą šūsnį. Popierių buvo ne tiek daug, kaip jai iš pradžių pasirodė. Po jais ji pamatė didoką dėžutę... dvi dėžes, suvyniotas į rudą popierių ir perrištas virvele. Jos buvo taip giliai įkištos, kad, norint ištraukti, teko priklaupti ant grindų.

Liza pasidėjo dėžutes ant stalo, pasiėmė nuo lentynos aštrų įrankį, perpjovė virvutę, nuvyniojo popierių ir atidarė pirmą dėžutę.

Netekusi žado ir apstulbusi ji žiūrėjo į tvarkingai sudėtus banknotų pluoštus: dvidešimties, penkiasdešimties, šimto... vieni banknotai patrinti, kiti gurgždantys nauji. Antroje dėžutėje daugiausia buvo penkiasdešimtinių.

Po valandos, kruopščiai suskaičiavusi ir perskaičiavusi pinigus, amo netekusi Liza įsitikino, kad čia penkiasdešimt tūkstančių dolerių, kuriuos Džimis Rajanas, jos mylimas vyras, staiga tapęs jai nepažįstamuoju, slėpė pusrūsyje įrengtoje savo dirbtuvėje.

Devynioliktas skyrius

Per dvejus metus nuo tada, kai iš Niujorko persikraustė į Floridą, Bonė Vilson, ekstrasensė ir mediumė, įgijo nemažai solidžių klientų, kuriuos priimdavo savo Vest Endo aveniu bute.

Trisdešimtmetė, liekna, juodais tiesiais ant pečių krintančiais plaukais, blyškios odos ir taisyklingų bruožų veido Bonė buvo labiau panaši į modelį negu į parapsichologinių reiškinių žinovę. Vis dėlto ji buvo labai vertinama kaip profesionalė, o ypač tų, kurie troško užmegzti dvasinį ryšį su anapilin išėjusiais mylimais žmonėmis.

Tiems, kurie kreipdavosi pirmą kartą, Bonė paaiškindavo:

– Mes visi turime parapsichologinių galių, tik kai kuriems iš mūsų jų duota daugiau. Šiuos gebėjimus galima išsiugdyti. Antra vertus, man pasisekė labiau, nes aš jau tokia gimiau. Dar būdama vaikas gebėjau jausti, kas dedasi kitų žmonių gyvenimuose, intuityviai išgirsti, kas jiems neduoda ramybės ir padėti rasti atsakymus į juos kankinančius klausimus. Mokydamasi, melsdamasi ir dalyvaudama panašiai kaip aš apdovanotų žmonių grupių veikloje pamačiau, kad per konsultacijas mano klientams vis dažniau pavykdavo užmegzti dvasinį ryšį su savo išėjusiais mylimaisiais. Kartais jie perduodavo ką nors ypatinga, o kartais tiesiog pranešdavo sielvartaujančiajam, kad jaučiasi laimingi ir kad jų meilė amžina. Laikui bėgant mano, kaip mediumo, gebėjimai tolydžio tobulėjo. Tarp mano klientų pasitaiko ir tokių, kuriuos tai, ką kalbu, trikdo, bet dauguma tai priima kaip didžiausią paguodą. Stengiuosi padėti visiems, kas į mane kreipiasi pagalbos. Reikalauju tik vieno – pagarbos man ir mano darbui. Aš tikrai noriu padėti, nes Dievas man davė šią nuostabią dovaną, ir aš jaučiu pareigą dalytis ja su kitais.

Bonė reguliariai lankėsi Niujorko ekstrasensų draugijos susirinkimuose, rengiamuose kartą per mėnesį trečiadieniais. Šiandien, kaip ji ir manė, Gertos Makdermot, uolios šių susirinkimų lankytojos, nebuvo. Susirinkusieji pusbalsiu aptarinėjo jos

šeimą ištikusią tragediją. Pakalbėti mėgstanti Gerta nepaprastai didžiuodavosi savo gabia ir ambicinga dukterėčia ir dažnai pasakodavo apie jos ypatingus ekstrasensės gebėjimus. Ketino įkalbėti ją prisidėti prie grupės, bet kol kas jai nepavyko atsivilioti giminaitės nė į vieną iš susitikimų.

Daktaras Zygfridas Folkas Bonei pasakojo:

– Per vieną kokteilių vakarėlį pas Gertą susipažinau su jos dukterėčios vyru Adamu Kolifu. Rodos, Gertai jis labai patiko. Nors... nemanau, kad jį nors kiek būtų dominusios mūsų parapsichologijos studijos ir eksperimentai, bet jai tikrai buvo malonu, kad tąkart jis atėjo. Žavingas vaikinas. Jau nusiunčiau Gertai užuojautos laiškelį, o kitą savaitę ketinu ją aplankyti.

– Aš irgi ruošiuosi pas ją užsukti, – įsiterpė Bonė. – Kiek galėdama stengsiuos padėti jai ir jos šeimai.

Dvidešimtas skyrius

Kiek anksčiau tą pačią dieną Džedas Kaplanas leidosi į pasivaikščiojimą pamėgtu maršrutu nuo motinos namų prie Keturioliktosios ir Pirmojo aveniu iki Pasaulinio finansų centro prie Šiaurės įlankos prieplaukos, kurioje Adamas Kolifas švartavo savo jachtą. Šią kelionę, kuri paprastai užtrukdavo kiek daugiau nei valandą, jis kartojo jau penktą dieną iš eilės, ir kaskart ji teikdavo jam vis daugiau malonumo. Kaip ir kitas keturias dienas, Džedas sėdėjo akis įbedęs į Hadsono upę, o jo lūpomis klaidžiojo lengva šypsenėlė. Mintis, kad „Kornelija II" jau nebesiūbuoja išdidžiai ant bangų, teikė jam kone fizinį pasitenkinimą. Jis mėgavosi vaizdiniu su į orą lekiančiu Adamo kūnu, neabejodamas, kad tą paskutinę gyvenimo akimirką Kolifas turėjo suvokti mirštantis. O paskui jam prieš akis iškilo ore besisukantys jo kūno gabalai, po kurio laiko krintantys į jūrą. Jis vis grįždavo mintimis prie šio kraupaus vaizdinio, kaskart vis labiau juo mėgaudamasis.

Visą dieną oras vėso, o dabar, saulei leidžiantis, nuo upės pradėjo pūsti šaltas žvarbus vėjas. Džedas apsidairė aplinkui ir pastebėjo, kad prie lauko kavinės staliukų tuščia, nors keturias pastarąsias dienas ten buvo sunku rasti laisvą vietą. Keltais iš Džersio ir Hobokeno atvykę keleiviai skubėjo kuo greičiau atsidurti po stogu. „Skystablauzdžiai, – su panieka pagalvojo Džedas. – Jiems vertėtų bent porą metelių pagyventi Australijos miškuose."

Žvelgdamas į kruizinį lainerį, besiartinantį prie kanalo, skiriančio Long Ailendą ir Steiten Ailendą, spėliojo, kur tas plaukia. „Greičiausiai į Europą? – nusprendė. – O gal į Pietų Ameriką? Po šimts! Gal ir jam vertėtų patraukti į vieną iš tų pasaulio kraštų. Juk akivaizdu, kad jau metas jam kelti sparnus. Motina varė jį iš proto, be to, jai (Džedas taip spėjo) darėsi vis sunkiau pakęsti jo draugiją.

Šįryt ruošdama jam pusryčius motina papriekaištavo:

– Džedai, tu mano sūnus, ir aš labai tave myliu, bet man jau sunku su tavim darosi. Liaukis pagaliau su ta neapykanta. Kad ir ką esi prisigalvojęs, Adamas Kolifas buvo malonus žmogus, bent jau *man* taip pasirodė. Jis, deja, žuvo, ir tau nebeliko priežasčių jo nekęsti. Taigi pamiršk ir susirask sau kokį užsiėmimą. Duosiu tau pinigų, kad galėtum kur nors pradėti naują gyvenimą.

Iš pradžių ji ketino duoti penkis tūkstančius, bet baigiant pusryčiauti suma išaugo iki dvidešimt penkių. Be to, išsiderėjo, kad motina jam parodytų testamentą. Taip Džedas sužinojo, kad visą savo turtą ji palieka jam. Ir dar: prieš galutinai sutikdamas išvykti iš miesto, liepė jai prisiekti tėvo vėle, kad jokiomis aplinkybėmis savo testamento nepakeis.

Kolifas sumokėjo jai aštuonis šimtus tūkstančių dolerių. Turint galvoje mamos taupumą, didelė tikimybė, kad jai užvertus kojas didžioji sumos dalis liks nepaliesta.

Žinoma, jis tikėjosi praturtėti daug labiau – toji nuosavybė buvo verta dešimteriopai daugiau. Antra vertus, dabar jau nieko nepadarysi – jo palikimas atiduotas kone pusvelčiui. Džedas gūžtelėjo pečiais ir vėl mintimis grįžo prie Kolifo žūties vaizdinių.

„Post" citavo įvykio liudininko, plaukusio iš ekskursijos prie Laisvės statulos, žodžius: „Laivas stovėjo. Manau, inkaras buvo nuleistas, o keleiviai tuo metu greičiausiai siurbčiojo kokteilius. Kadangi bangavimas stiprėjo, pamenu, pagalvojau, kad vakarėlis ilgai nesitęs. Ir tada – *trenksmas*. Lyg būtų atominė bomba sprogusi."

Džedas tą sprogimo aprašymą išsikirpo ir nešiojosi marškinių kišenėje. Ne kartą jį skaitydamas, mėgavosi makabriškomis smulkmenomis, įsivaizduodamas, kaip į orą lekia sprogimo bangos išsviesti kūnai ir jachtos nuolaužos. Jam buvo apmaudu, kad nepamatė to savo akimis.

„Žinoma, gaila tų kitų žmonių, nors, antra vertus, pasigailėjimo jie gal ir neverti, nes dirbo Kolifui, – ramino save Džedas. – Greičiausiai padėdavo Kolifui ieškoti senyvų našlių, kurias paskui įkalbėdavo parduoti turtą už mažą jo tikrosios vertės dalį. Šiaip ar taip, dabar jau tikrai aišku, kad „Kornelijos III" nebebus."

– Pone?

Taip staiga atplėštas nuo malonių minčių, Džedas krūptelėjo ir akimirksniu nusprendė įkyruolio„" atsikratyti. Tik vietoj benamio elgetos, kurį tikėjosi išvysti, akių susizgribo žvelgiąs į skvarbias griežtas akis.

– Detektyvas Džordžas Brenanas, – vyras prisistatė ir parodė policininko ženklelį.

„Per vėlu", – konstatavo Džedas, pripažindamas, kad sukinėdamasis prieplaukoje, galimas daiktas, padarė žiopliausią savo gyvenime klaidą.

Dvidešimt pirmas skyrius

Atrodo, kad Dano Mainoro pastangos surasti motiną pagaliau davė vaisių. Moteris iš prieglaudos, atpažinusi ją iš nuotraukos ir pavadinusi „Kvine", pagaliau po tiekos metų įžiebė

jo širdyje vilties kibirkštėlę. Jis taip ilgai ir nesėkmingai ieškojo mamos, kad net ir tokia efemeriška viltis suteikė jam naujų jėgų.

Šiandien jis buvo taip pakiliai nusiteikęs, kad po pietų, užbaigęs darbą ligoninėje, paskubomis persirengė ir iškeliavo tęsti paieškų.

Danui atrodė, kad motinos jis ieško visą gyvenimą. Ji dingo, kai jam buvo šešeri, iškart po nelaimingo atsitikimo, vos nekainavusio jam gyvybės.

Danas labai aiškiai prisiminė, kaip ji klūpodama prie jo lovos ligoninėje raudojo. Vėliau sužinojo, kad, kai nutiko toji nelaimė, mama buvo girta. Ją apkaltino nusikalstamu neatsargumu. Norėdama išvengti viešo teismo, po kurio jai greičiausiai būtų atimta teisė į sūnaus globą, motina pabėgo.

Kartkartėmis gimtadienio proga jis gaudavo nepasirašytą atviruką. Žinojo, kad tai mamos sveikinimas. Daugelį metų tie atvirukai buvo vienintelis patvirtinimas, kad ji dar gyva. Kartą prieš septynetą metų, sėdint svetainėje su močiute ir junginėjant televizoriaus kanalus, jo dėmesį patraukė dokumentinis filmas apie Manhatano benamius.

Vieni interviu buvo nufilmuoti prieglaudose, kiti – tiesiog gatvėje. Viena iš kalbintų moterų stovėjo ant gatvės kampo Aukštutiniame Brodvėjuje. Dano močiutė, tuo metu irgi buvusi kambaryje, išgirdusi tą moterį kalbant, staiga metė šalin knygą, pašoko ir įsmeigė akis į ekraną.

Kai žurnalistas paklausė benamės, kuo ji vardu, moteris atsakė:

– Pažįstami mane vadina Kvine.

– O, Dieve, juk čia Ketrina! – šaižiai sušuko močiutė. – Danai, žiūrėk, žiūrėk! *Čia tavo motina!*

Ar iš tikrųjų jis atpažino tą veidą? O gal tai, kad metų metus žiūrinėjo jos nuotraukas, tiesiog sustiprino tikėjimą, jog toji moteris – jo motina? Veidas ekrane atrodė rūpesčių išvargintas, akys prigesusios, nors dar buvo likę pėdsakų, liudijančių, kad moteris jaunystėje buvusi daili. Smarkiai pražilę tamsūs plaukai

netvarkingomis sruogomis draikėsi ant pečių. Ir vis dėlto Danui ji buvo graži. Moteris buvo įsisupusi į jai per dukslų paltą, o ranką laikė savininkiškai padėjusi ant parduotuvės vežimėlio, prikrauto plastikinių maišelių.

„Kai žiūrėjau tą laidą, jai buvo penkiasdešimt, – dažnai pagalvodavo Danas. – Nors iš tiesų ji atrodė gerokai vyresnė."

– Iš kur jūs, Kvine? – paklausė žurnalistas.

– Dabar jau iš čia.

– Ar turite šeimą?

Moteris žvelgė tiesiai į kamerą.

– Kadaise turėjau nuostabų sūnelį, bet aš buvau jo neverta. Jam buvo geriau augti be manęs. Todėl ir išėjau.

Jau kitą dieną Dano seneliai nusamdė privatų detektyvą, kad surastų jų dukterį, bet Kvinė dingo. Danui nepavyko sužinoti, kaip ji gyveno ir kaip jautėsi. Tai liūdino jį ir skaudino senelius.

Na, o dabar, kai atsirado žmogus, pažinęs jo motiną iš nuotraukos, jis buvo labiau negu bet kada pasiryžęs ją surasti. „Ji Niujorke, – nusprendė Danas. – Aš tikrai ją surasiu. *Būtinai surasiu!* Tik kai *rasiu*, ką aš jai pasakysiu? Ką darysiu?"

Jis, žinoma, nerimavo be reikalo. Juk tiek kartų mintimis repetavo judviejų susitikimą. Greičiausiai apsiribotų žodžiais, kurie, jo manymu, motinai būtų svarbūs: „Liaukis save baudusi. Tai buvo nelaimingas atsitikimas. Jeigu aš tau galiu atleisti, kodėl *tu* nepajėgi sau atleisti?"

Danas davė savo vizitinę kortelę Lilei Braun, moteriai, su kuria susipažino prieglaudoje.

– Jeigu ją pamatysit, iškart man skambinkite, – paprašė. – Labai prašau jai nesakyti, kad jos ieškau. Bijau, kad ir vėl nedingtų.

Lili užtikrino:

– Kvinė pasirodys. Kadangi ją gerai pažįstu, manau, kad netrukus. Ji niekada iš Niujorko ilgesniam laikui neišvyksta, o vasarą mėgsta sėdėti Centriniame parke. Sako, kad jai mieliausia vieta pasaulyje. Aš apie ją paklausinėsiu. Gal kas bus neseniai matęs.

„Kol kas teks tuo pasitenkinti, – nusprendė Danas, bėgiodamas Centrinio parko takais. Nors saulė jau leidosi, buvo dar šviesu, bet atvėso, be to, vėjas darėsi žvarbesnis. – Vasara jau čia pat, – pagalvojo, – bet nebūtina pagal šį vakarą spręsti, kad tokia bus ir visa vasara Niujorke. Ji sušaltų... Galimas daiktas, moteris, pasivadinusi „Kvine“, dabar sėdi ant kurio nors iš šio parko suoliukų.“

Dvidešimt antras skyrius

Kornelijus Makdermotas atvažiavo pas Nelę lygiai šeštą. Jai atidarius duris, jiedu akimirką tylomis žvelgė vienas į kitą, o tada jis ištiesė rankas ir Nelę apkabino.

– Nele, – užvedė kalbą Makas, – ar prisimeni, ką seni airiai per šermenis sako gedintiems dėl artimųjų netekties? Ogi jie sako: „Užjaučiu dėl nelaimės.“ Tau tie žodžiai atrodydavo kvailiausi pasaulyje. Nutaisiusi akiplėšišką toną pataisydavai: „Užjaučiat ne dėl šiaip *nelaimės*, o dėl to, kad tam kažkam *nutiko* nelaimė.“

– Prisimenu, – patikino Nelė.

– O ką aš tau pasakiau?

– Kad tą posakį reikia suprasti taip: „Tavo nelaimė – tai mano nelaimė. Aš sielvartauju drauge su tavim.“

– Teisingai. Laikyk mane vienu iš tokių senų airių. Užtikrinu tave visu šimtu procentų, kad tavo nelaimė – tai mano nelaimė. Ir pagaliau suprask: aš visa širdimi užjaučiu tave dėl Adamo. Padaryčiau bet ką, kad palengvinčiau širdgėlą, kuri dabar tave slegia.

„Pasistenk būti jam teisinga, – tramdė save Nelė. – Juk Makui jau aštuoniasdešimt dveji. Jis mylėjo mane ir rūpinosi manimi nuo ankstyvos vaikystės. Ir todėl nesąmoningai Adamui manęs pavydėjo. Juk po močiutės mirties ne viena moteris mielai būtų už jo ištekėjusi. Manau, aš buvau toji priežastis, dėl kurios jis taip ir nevedė antrą kartą.“

– Žinau, kad padarytum, – atsakė Makui, – ir džiaugiuosi, kad tu čia. Tiesiog man reikia laiko atsitokėti.

– Deja, laiko, Nele, mes neturim, – šiurkštokai įsiterpė Makas. – Eime, prisėskim. Reikia pasikalbėti.

Nežinodama, ko iš tikrųjų laukti, Nelė pakluso ir nusekė seneliui iš paskos į svetainę.

Jiems atsisėdus, Makas užvedė šneką:

– Nele, suprantu, kad tau dabar labai sunku, bet yra dalykų, kuriuos mums būtina aptarti. Dar nė nebuvo mišių už Adamą, o aš jau neduodu tau ramybės su savo sudėtingomis problemomis. Atleisk, kad tenka taip tave spausti. Jeigu nori, gali išvyti mane lauk, ir aš suprasiu. Vis dėlto yra dalykų, kurių negalima atidėti vėlesniam laikui.

Dabar Nelė jau žinojo, ką išgirs.

– Tai ne *šiaip* rinkimų metai, o *prezidento* rinkimų metai. Žinai ne blogiau už mane, kad mūsų kandidatas, jeigu tik neiškrės kokios kvailystės, bus išrinktas naujuoju prezidentu.

„Greičiausiai jį iš tikrųjų išrinks, – pagalvojo Nelė. – Ir jis bus geras prezidentas." – Pirmą kartą nuo tada, kai sužinojo apie Adamo žūtį, pajuto kažkokį vidinį virpulį – pirmą ženklą, kad grįžta noras gyventi. Nelė žvilgtelėjo į senelį ir pastebėjo jo akyse gyvumą, kurio dar prieš akimirką nebuvo. „Aišku. Politinė kampanija – štai ko reikia, kad senas karo žirgas vėl stotų rikiuotėn", – nusprendė Nelė.

– Nele, sužinojau, kad dar pora vyrukų ketina išbandyti laimę kandidatuodami į mano buvusį postą. Timas Krosas ir Salvatorė Brunas.

– Timas Krosas taryboje neturėjo jokio balso, o Salas Brunas Olbanyje prakišo daugiau Senato balsų negu dešimties vaikų motina praleido mėnesinių, – skeptiškai pareiškė Nelė.

– Mano šaunuolė mergaitė. Tu iš tiesų galėjai rinkimus laimėti.

– *Galėjau laimėti?* Kur link suki, Makai? *Aš juk kandidatuosiu. Privalau* tai daryti.

– Nesu tikras, ar turėsi tokią galimybę.

– Kartoju: kur link suki, Makai?

– Man nelengva apie tai su tavim kalbėti, Nele... Šįryt pas mane buvo atėję Robertas Voltersas ir Lenas Arsdeilas. Keliolika statybos rangovų jau davė rašytinius parodymus, tvirtindami davę Volterso ir Arsdeilo firmai milijoninius kyšius mainais už stambius užsakymus. Robertas ir Lenas – šaunūs vyrai, aš seniai juos pažįstu. Jie to nedarė, jie neėmė jokių kyšių.

– Kur link suki, Makai?

– Nele, gali būti, kad kyšius ėmė Adamas.

Nelė akimirką įtemptai žvelgė į Maką, o tada papurtė galvą.

– Ne, Makai, aš tuo netikiu. Jis negalėjo. Lengva kaltę suversti mirusiajam, be to, labai patogu. Ar kas nors tvirtina perdavęs Adamui pinigus?

– Tarpininkė buvo Vinifreda.

– *Vinifreda?!* Dieve brangus, Makai, apsukri ji tikrai nebuvo. Ir kaip tau šovė į galvą, kad ji būtų galėjusi suregzti tokį gudrų kyšininkavimo planą?

– Taigi kad neįtikėtina. Lenas ir Robertas, nors pripažįsta, kad apie jų verslą Vinifreda žinojusi viską iki panagių ir būtų galėjusi sukurti sukčiavimo planą, vis dėlto netiki, kad ji būtų ėmusis to savo iniciatyva.

– Makai, – Nelė karštai papriekaištavo, – dabar išklausyk manęs. Tu priimi savo bičiulių žodžius už gryną pinigą ir drįsti mano vyrą vadinti vagim? Ar tau neatrodo, kad žuvęs jis tapo jiems puikiu atpirkimo ožiu, kuriam galima suversti visus savo juodus darbelius?

– Tada atsakyk man į štai tokį klausimą. Iš kur Adamas gavo pinigų sklypui Dvidešimt aštuntojoje gatvėje įsigyti?

– Iš manęs.

Kornelijus Makdermotas apstulbęs spoksojo į anūkę.

– Tik nesakyk, kad pinigus paėmei iš savo patikėtinių fondo.

– O kodėl ne? Juk fondas mano vardu. Paskolinau Adamui pinigų, kad įsigytų tas gamybines patalpas ir įsteigtų savo firmą. Jei iš tikrųjų būtų ėmęs kyšius, kam jam būtų reikėję skolintis iš manęs?

– Reikėjo, jeigu siekė, kad neliktų jokių dokumentais įrodomų pėdsakų. Nele, kalbėsiu be užuolankų. Jeigu iškiltų aikštėn, kad tavo vyras buvo įsivėlęs į kyšininkavimo skandalą, su vieta Kongrese gali atsisveikinti.

– Makai, dabar mano didžiausias rūpestis – apsaugoti gerą Adamo vardą, o ne galvoti apie politinę karjerą.

„To negali būti, – Nelė įsikniaubė veidu į delnus. – Po kelių minučių aš pabusiu iš šio baisaus sapno, Adamas bus čia, ir jokių tų baisių dalykų nebus nutikę."

Nelė staiga atsistojo ir nuėjo prie lango. „Vinifreda... Santūri, net drovi Vinifreda. Vos pamačiusi ją išeinant iš lifto, jau žinojau, kad mirs. Ar galėjau tai sutrukdyti? Ar galėjau ją įspėti?"

„Iš to, ką sako Makas, atrodo, Voltersas ir Arsdeilas visiškai tikri, kad ji sukčiavo. Adamas tikrai nebūtų Vinifredos atsivedęs į savo firmą, jei būtų abejojęs jos sąžiningumu."

„Akivaizdu, – nusprendė Nelė. – kad jeigu ten ir klestėjo kyšininkavimas, Adamas nieko apie tai nežinojo."

– Nele, juk supranti, kad turint galvoje šią informaciją, sprogimo priežasčių reikia ieškoti kur kitur, – nutraukė jos mintis Makas. – Tai nebuvo nelaimingas atsitikimas. Aš beveik tikras – jį sukėlęs asmuo siekė, kad kažkuris iš buvusiųjų laive negalėtų duoti parodymų Apygardos prokuratūroje.

„Čia kaip tas jūros verpetas, – pagalvojo Nelė, pasisukdama į Maką. – Bangos viena po kitos ritasi ant manęs, ir aš nebepajėgiu išsilaikyti vandens paviršiuje. Nenumaldomai traukia vis gilyn ir tolyn į atvirą jūrą."

Jie dar kiek pasikalbėjo apie sprogimą bei Volterso ir Arsdeilo apibūdintą kyšininkavimo mechanizmą. Jausdamas, kad Nelė vis labiau užsisklendžia savyje, Makas pabandė ją įkalbėti kartu pavakarieniauti, bet Nelė atsisakė:

– Makai, vis tiek dabar nė kąsnelio nenuryčiau. Bet jau greitai, pažadu. Greitai aš būsiu pasiruošusi apie tai kalbėti.

Makui išėjus, Nelė nuėjo į miegamąjį ir atidarė Adamo spintą. Tamsiai mėlynas švarkas, kurį vilkėjo grįžęs iš Filadelfijos, kabė-

jo ant pakabos, kur Nelė ir buvo kitą rytą jį pakabinusi. „Kai tą penktadienio popietę trumpam buvo užsukusi Vinifreda, daviau jai kitą jo švarką, labai panašų į šį, tik ano sagos buvo sidabrinės. Taigi būtent šį švarką jis vilkėjo dieną prieš žūtį."

Nelė nuėmė švarką nuo pakabos ir apsivilko. Tikėjosi, kad palengvės, kad pasijus tarsi Adamo glėbyje, bet apsiriko. Ją persmelkė susvetimėjimo pojūtis, ir ji iškart prisiminė jų piktą barnį tą paskutinį rytą, po kurio jis ir išlėkė iš namų pamiršęs šį drabužį.

Vis dar nenusivilkdama, Nelė nervingai žingsniavo po kambarį. Galvon smelkėsi atkari mintis. Ištisus mėnesius Adamas buvo kaip nesavas. Ar be įprastų rūpesčių kuriant naują firmą jam dar kažkas nedavė ramybės? Ar galėjo būti, kad iš tikrųjų dėjosi negeri dalykai, o ji nieko net neįtarė? Ar jis turėjo kokį pagrindą baimintis prokuratūros tyrimo?

Nelė akimirką stabtelėjo ir sustingo, apmąstydama, ką Makas jai buvo sakęs. Tada papurtė galvą. „Ne. Ne, aš tuo netikiu, ir baigta", – tarė sau.

Birželio 15 d., ketvirtadienis

Dvidešimt trečias skyrius

Sulaukęs iš porininko skambučio dėl vakar prieplaukoje sulaikyto vyruko, Džekas Sklafanis nuskubėjo į nuovadą susitikti su Džordžu Brenanu.

– Viskas atrodo įtartinai paprasta, – tarė Brenanas. – Sprendžiant iš to, ką jau pavyko sužinoti, jis ne tik tą padarė, bet tarsi ir laukė, kol jį susemsim.

Brenanas pateikė faktus apie Džedą Kaplaną:

– Trisdešimt aštuonerių. Užaugo Manhatane, Stivsent Taune, Keturioliktojoje gatvėje. „Vaikščiojanti bėda." Įrašai dėl jo paauglystės laikų susidūrimų su teisėsauga mums neprieinami, užtat žinome, kad suaugęs porą kartų trumpai sėdėjo Raikerio kalėjime dėl muštynių baruose. Matyt, „užsimetęs" ar gerai įkalęs darosi labai agresyvus.

Nepritariamai palingavęs galva, Brenanas kalbėjo toliau:

– Tėvas ir senelis buvo solidūs gerbiami kailininkai. Motina – maloni sena dama. Šeimai priklausė gamybinis pastatas Dvidešimt aštuntojoje. Jį pernai iš Kaplano motinos už visai padorią kainą nusipirko Adamas Kolifas. Prieš mėnesį Kaplanas grįžo į Niujorką po penkerių metų, praleistų Australijoje. Kaimynai sako, nejuokais įtūžo, sužinojęs, kad motina tą pastatą pardavė.

– Spėju, jį įsiutino tai, kad pastato vertė išaugo gerokai daugiau nei trigubai, kai pereitą rugsėjį sudegė Vandermejerių rezidencija. Pelenų krūva juk nelaikoma istorine vieta. Taigi tą sklypą įsigijo Piteris Langas, apsukrus nekilnojamojo turto ryklys. Beje, norėčiau priminti, kad jis irgi turėjo būti jachtoje, kai ten įvyko sprogimas, bet į pasitarimą neatvyko, nes greitkelyje pakliuvo į avariją.

Brenanas akimis susirado ant rašomojo stalo kavą vienkartiniame puodelyje – laukė, kol kiek atvės.

– Adamas Kolifas buvo sudaręs sandorį su Langu dėl modernaus butų, biurų ir prekybos komplekso statybos abiejuose jų įsigytuose sklypuose. Kolifo suprojektuotas dangoraižis turėjo iškilti kaip tik toje vietoje, kur Kaplanai prekiavo kailiais. Taigi turime *motyvą* – jaunasis Kaplanas įsiuto, kad šis sklypas parduotas už mažesnę negu tikroji jo vertė, – ir *galimybę*. Tik ar to pakanka jį suimti ir nuteisti? Tikrai ne, bet tai jau nebloga pradžia. Einam, jis čia.

Kaplanas žvilgtelėjo į Brenaną ir kreivai šyptelėjo.

Džekui pakako mesti žvilgsnį į Kaplaną, kad suprastų turintis reikalą su niekšeliu. Apie tai bylojo ir jo išvaizda: iš padilbų žvelgiančios akys ir kreiva šypsenėlė, tartum išrėžta jo veide. Be to, sėdėjo tokia poza, kad atrodė, tuoj pašoks ir puls arba leisis bėgti. Ir dar – nuo jo drabužių trenkė salsvas žolės kvapas.

„Neabejoju, kad turėjo reikalų ir su Australijos teisėsauga“, – pagalvojo Džekas.

– Aš suimtas? – arogantiškai paklausė Džedas.

Detektyvai susižvalgė, ir Džordžas Brentanas atsakė:

– Ne, jūs nesuimtas.

Kaplanas atstūmė kėdę ir pareiškė:

– Puiku, aš išeinu.

Džordžas Brenanas palaukė, kol Džedas išėjo, o tada pasisuko į seną draugą ir paklausė:

– Ką manai?

– Apie Kaplaną? Jis – valkata, – konstatavo Džekas Sklafanis. – Ar galėjo padėti jachtoje bombą? Taip, galėjo. – Patylėjęs tarė: – Tik nesuprantu, jei sprogimas – jo darbas, negi jis toks kvailas, kad trainiotųsi aplink prieplauką? Nemalonus tipas, bet negi dar ir visiškas mulkis?

Dvidešimt ketvirtas skyrius

Paryčiais Keną ir Redžainą Takerius iš miego pažadino kraupus riksmas, sklindantis iš jų sūnaus Beno miegamojo. Jau antrą kartą po tos nelemtos išvykos į Niujorką berniuką kankino košmariški sapnai.

Tėvai pašoko iš lovos ir, įpuolę į sūnaus kambarį, uždegė šviesą. Kenas čiupo berniuką į glėbį ir tvirtai apkabino.

– Viskas gerai, jau viskas gerai, – ramino sūnų.

– Tegul gyvatė dingsta, – kūkčiojo Benas, – padarykit, kad ji dingtų.

– Benai, tu tiesiog susapnavai baisų sapną, – mama švelniai palietė berniuko kaktą. – Mes čia, su tavim. Tau nėra ko bijoti.

– Papasakok mums, ką sapnavai, – ragino tėvas.

– Mes plaukėme upe, ir aš per turėklą žiūrėjau į vandenį. Tada tas kitas laivas... – Vis dar užsimerkęs Benas sakinio neužbaigė.

Tėvai nerimastingai susižvalgė.

– Jis visas dreba, – sušnibždėjo Redžaina.

Tik po kokio pusvalandžio jiems pavyko Beną nuraminti ir užmigdyti. Kai grįžo į savo miegamąjį, Kenas tyliai pasakė žmonai:

– Manau, vertėtų dėl Beno pasikonsultuoti su specialistu. Aš, žinoma, ne ką teišmanau, bet iš televizijos ir šiaip iš to, ką esu skaitęs, atrodo, kad jo būklė apibūdinama kaip potrauminio streso sindromas.

Kenas prisėdo ant lovos krašto.

– Už ką tokia bausmė? Norėjom vaikui padovanoti nepamirštamą dieną Niujorke, o baigėsi tuo, kad jo akyse išlėkė į orą jachta su ketvertu ja plaukusių žmonių. Geriau jau tądien būtume likę namie.

– Manai, jis matė tų žmonių žūtį?

– Kai toks smalsus, manau, galėjo. Vargšas vaikas. Na, bet jis dar mažas ir greitai atsigaus. Jam tik reikia truputį padėti, ir viskas bus gerai. Jau beveik laikas keltis, bet pamėginkim dar bent kiek numigti. Manęs laukia įtempta diena, nebus kada snausti.

Redžaina Taker užgesino šviesą, atsigulė ir prisiglaudė prie vyro. „Kodėl Benas sapnuoja gyvates? – klausė savęs. – Gal kad aš visada jų bijojau? Gal per daug apie tą savo baimę kalbėjau? Ir vis dėlto neaišku, koks ryšys tarp mano gyvačių baimės ir sprogimo laive?"

Kankinama nuovargio ir kaltės jausmo, ji užsimerkė ir prisivertė užmigti, nors liko įsitempusi ir budri, baimindamasi, kad iš sūnaus kambario vėl nepasigirtų siaubo kupinas šauksmas.

Dvidešimt penktas skyrius

Per mišias už Adamo Kolifo vėlę, aukojamas vėlyvą ketvirtadienio rytą, Nelė sėdėjo pirmame klaupte, tarp tetos ir senelio. Ji jautėsi tarsi šioje ceremonijoje būtų buvusi pašalinė stebėtoja. Per mišias ją užplūdo prisiminimai, galva ėmė svaigti nuo netikėtų minčių.

Šiame pat klaupte ji sėdėjo ir lygiai prieš dvidešimt dvejus metus – per mišias, aukojamas už jos tėvą ir motiną. Tada *jų* kūnus, sudužus lėktuvui, pasiglemžė sprogimas ir ugnis... kaip dabar Adamo.

Adamas buvo vienturtis vienturčių tėvų sūnus.

„Aš irgi buvau vienturtė vienturčių tėvų dukra."

Adamo tėvas mirė, kai jis dar mokėsi vidurinėje, o motina – tuoj po to, kai užbaigė koledžą.

„Ar tai mane ir traukė prie jo? – svarstė Nelė. – Tai, kad abu jautėmės vieniši?"

Nelė prisiminė, kad per pirmąjį jų pasimatymą Adamas jai prisipažino: „Į Šiaurės Dakotą jau nebegrįšiu. Giminių ten neturiu, be to, draugai, kurių susiradau koledže, dabar man artimesni negu vaikai, su kuriais užaugau."

Keista, bet po Adamo žūties nė vienas iš tų draugų su ja nesusisiekė. Nelė dar pagalvojo, kad ir mišiose jie nepasirodė.

„Mano gyvenimas buvo toks įvairiapusis, – mąstė ji. – Toks kupinas veiklos. Tiek visko įvykò. Adamas tapo jo dalimi, tarsi būtų vienas iš mano darbotvarkės naujų punktų ar įsipareigojimų. Metų metus maniau, kad taip ir turi būti. Niekada neraginau jo išsipasakoti apie savo vaikystę. Net nė karto jo nepaklausiau, ar nenorėtų pasikviesti kurį iš savo senųjų draugų pas mus į svečius."

„Antra vertus, argi jis siūlė ką nors pasikviesti?"

Nelė pati sau atsakė: „Būčiau sutikusi nė nedvejodama."

Bažnyčia buvo pilna jos ir Mako draugų bei rinkėjų, kurie laikė save šeimos nariais.

Paėmęs už parankės, Makas paragino ją atsistoti. Monsinjoras Dankanas skaitė Evangeliją:

– Lozorius, kuris prisikėlė iš numirusių...

„Grįžk, Adamai, labai prašau", – meldė Nelė.

Monsinjoras kalbėjo apie beprasmį smurtą, nusinešusį keturto nekaltų žmonių gyvybes, o paskui pasuko prie altoriaus.

„Pauzė prieš palaiminimą", – pamanė Nelė, bet tada pamatė, kaip Makas išėjo į šoninę navą ir palipėjo laipteliais prie altoriaus. Sustojo prie pulto.

– Adamas per santuoką tapo mano anūku, – pradėjo.

„Makas sako atsisveikinimo kalbą Adamui, – nusistebėjo Nelė. – Nė žodeliu man neužsiminė." Tada ją apėmė nerimas, nes dingtelėjo, kad gal niekas kitas nepasisiūlė – niekas kitas Adamo tiek gerai nepažinojo ar nelaikė tokiu artimu, kad apie jį kalbėtų.

Akimirką ji vos nepratrūko isteriškai juoktis, prisiminusi anekdotą, kurį politikų susibūrimuose Makas pasakodavo pasišaipydamas iš oponento: „Mirė Patas Merfis. Per mišias atsistoja kunigas ir prašo, kad kuris nors iš susirinkusiųjų tartų kelis gerus žodžius apie velionį. Kadangi dėl visiems žinomų priežasčių Patas visam plačiam pasauly neturėjo nė vieno draugo, kalbėti norinčių neatsirado. Kunigas dar kartą kviečia tarti apie velionį kelis žodžius, bet ir vėl tyla. Trečią kartą, jau gerokai įširdęs, kunigas piktai išpyškina: „Niekas iš šios bažnyčios neišeis, kol kuris nors iš jūsų nepakalbės apie Patą Merfį." Po tokio grasinimo atsistojo vienas vyrukas ir pareiškė: „Jo brolis buvo dar bjauresnis."

„Adamai, nejau nėra nė vieno žmogaus, galinčio apie *tave* tarti žodį? – klausė savęs Nelė. – Už ką tavęs taip nekentė, kad net nužudė?"

Makas grįžo į klauptą. Nuskambėjo palaiminimo žodžiai, keli muzikos akordai, ir mišios pasibaigė.

Kai Nelė su Maku ir Gerta jau ėjo iš bažnyčios, prie jos prisiartino moteris.

– Ar galėčiau su jumis pasikalbėti? – paklausė ji. – Labai svarbu.

– Žinoma, – Nelė paėjo į šalį nuo Mako ir Gertos. „Aš tą moterį pažįstu, – šmėstelėjo galvoje, – tik neprisimenu iš kur."

Moteris buvo panašaus kaip Nelė amžiaus, vilkėjo juodais drabužiais. Akys patinusios, veide – sielvarto įspaudas. „Liza Rajan, – Nelė prisiminė laikraštyje mačiusi moters nuotrauką. Jos vyras Džimis buvo laive su Adamu. – Ji man paskambino, kai spaudoje pasirodė prielaidų, kad sprogimas galėjo būti sukeltas savižudžio, atsakingo ir už dar trijų žmonių mirtį. Pokalbio metu Liza pripažino, kad pastaruoju metu jos vyras buvo labai prislėgtas, bet čia pat patikino, kad nė už ką nebūtų sąmoningai ko nors nuskriaudęs."

– Ponia Kolif, – Liza ištarė paskubom. – Ar galėtume susitikti ir pasikalbėti akis į akį? Ir kuo greičiau, nes tai labai svarbu. – Liza nervingai apsižvalgė. Staiga jos akys išsiplėtė, jose atsispin-

dėjo panika. – Atleiskite, kad sutrukdžiau, – netikėtai ištarė ir nubėgo bažnyčios laiptais žemyn.

„Ji siaubingai kažko išsigando, – pagalvojo Nelė. – Tik ko? Ir ką norėjo man pasakyti?"

Pažvelgusi per petį, Nelė pamatė detektyvą Brenaną, išeinantį iš bažnyčios. Drauge su kažkokiu vyru jis artinosi prie jos. Galvoje kirbėjo klausimas: „Kodėl, pamačiusi šiuos du vyrus, Džimio Rajano našlė taip išsigando?"

Dvidešimt šeštas skyrius

Tą trečiadienio popietę Bonė Vilson paskambino Gertai Makdermot ir paklausė, ar galėtų trumpam pas ją užsukti.

– Atvirai kalbant, Bone, šiandien man sunki diena, – atsakė Gerta. – Ryte buvo mišios už Adamą Kolifą, o paskui brolis visus pakvietė į „Plaza Athenee" restoraną pietų. Ką tik grįžau ir jaučiuosi pavargusi.

– Gerta, mums būtina susitikti. Atsirasčiau pas jus po kokių dvidešimties minučių ir užtrukčiau daugiausia pusvalandį.

Išgirdusi padedamo ragelio garsą, Gerta sunkiai atsiduso. Po varginančių šios dienos įspūdžių ji svajojo kuo greičiau įlįsti į chalatą ir užsiplikyti puodelį arbatos.

„Tikiuosi, ateis diena, kai išmoksiu būti tvirtesnė ir ryžtingesnė", – tarė sau. – Antra vertus, Kornelijus tvirtumo turi tiek, kad užteks mums abiem.

„Gerai, kad taip gražiai pakalbėjo apie Adamą", – pagalvojo sau. Taip jam ir pasakė pasibaigus mišioms.

– Kiekvienas bent šio to vertas politikas moka gražiai papostringauti, Gerta, – išrėžė Makas. – Turėtum tą žinoti, kai jau šitiek metų klausaisi mano pompastiškų išvedžiojimų.

Suerzinta tokio brolio tiesmukumo, Gerta įspėjo, kad nesugalvotų taip kalbėti Nelei ir kad patylėtų, kai toji jam dėkos.

„Vargšė Nelė, – Gerta prisiminė, kaip dukterėčia atrodė per mišias. – Nerodė jokių jausmų. Tiesiog sėdėjo, tarsi netekusi žado. Beveik taip pat kaip prieš daugelį metų per mišias už Ričardą ir Džoaną."

Tą dieną Kornelijus bažnyčioje tyliai verkė. Ir ne kas kitas, o dešimtmetė Nelė spaudė jam ranką ir bandė paguosti. O šiandien, kaip ir tada, iš Nelės akių nenuriedėjo nė ašarėlė.

„Gaila, kad atsisakė mano draugijos, – apgailestavo Gerta. – Akivaizdu, ji nepajėgia iki galo suvokti, kad Adamo nebėra. Per pietus po mišių prisipažino: „Viskas taip nerealu."

Gerta atsiduso, nuėjo į miegamąjį ir atsidarė spintą. „Dieve brangus, kodėl Bonė užsispyrė atvažiuoti kaip tik dabar? Gerai dar, kad spėsiu persirengti kokiu patogesniu drabužiu."

Gerta apsimovė plačias kelnes, medvilninį megztuką ir įsispyrė į patogias šlepetes. Tada apsiprausė veidą ir susišukavo plaukus. Kai pasijuto kiek atsigavusi ir sugrįžo į svetainę, pasigirdo durininko skambutis. Klausė, ar ji laukianti panelės Vilson.

– Žinau, kad nenorėjote dabar manęs priimti, – vos įžengusi į butą, atsiprašinėjo Bonė, – bet kad iš tikrųjų reikia. – Ji nenuleido skvarbių pilkų akių nuo Gertos veido. – Nereikia taip sielvartauti, – ramino. – Manau, galiu jūsų dukterėčiai padėti. Nuojauta man kužda, kad ruošėtės išsivirti arbatos. Gal ir mane pavaišintumėt puodeliu?

Po kelių minučių abi moterys jau sėdėjo viena priešais kitą prie stalelio virtuvėje.

– Pamenu, mano močiutė mėgdavo burti iš arbatos lapų, – pradėjo pokalbį Bonė. – Išburdavo nuostabiai tiksliai. Neabejoju, kad turėjo aiškiaregystės dovaną, tik pati to nesuvokė. Po to, kai išpranašavo, kad mano pusbrolis sunkiai susirgs, senelis melste meldė daugiau žmonėms neburti. Įtikino ją, kad giminaitis susirgęs dėl jos įtaigos galios.

Ilgais pirštais Bonė apglėbė puodelį. Keli arbatlapiai praslydo pro filtrą, ir ji dabar atidžiai juos tyrinėjo. Juodi plaukai užkrito

ant kaktos ir uždengė veidą. Gerta žvelgė į ją su augančiu nerimu. *„Ji kažką žino.* Jaučiu, praneš man blogą žinią."

– Gerta, jūs turbūt žinote apie nesusijusių balsų reiškinius, ar ne? – netikėtai paklausė Bonė.

– Taip, bet tiksliau būtų pasakyti, kad esu girdėjusi. Jeigu neklystu, tokių dalykų pasitaiko labai retai.

– Taip, tiesa, Vakar pas mane buvo atėjusi pasikonsultuoti nauja klientė. Man pavyko susisiekti su jos motina anapus ir taip padėti jai susitaikyti su netektimi. Kiek vėliau, kai jos motina pasakė man esanti pavargusi ir turinti mus palikti, pajutau, kad dar kažkas bando su manimi susisiekti.

Gerta padėjo puodelį ant staliuko.

– Klientei išėjus, akimirką sėdėjau nejudėdama. Norėjau įsitikinti, ar tikrai kažkas man bando perduoti žinią. Tada išgirdau... vyro balsą. Jis buvo toks tylus, kad iš pradžių nesupratau, ką norėjo man pasakyti. Aš laukiau, jaučiau, kad iš paskutiniųjų stengiasi mane pasiekti, ir tada supratau, kad jis vis kartoja vardą: „Nele, Nele, Nele."

– Ar tai buvo...? – Gerta staiga nutilo.

Bonės akys išsiplėtė, iš jų sklido šviesa. Tamsiai pilka jų spalva virto juoda it naktis. Ji pritariamai linktelėjo.

– Paprašiau, kad pasisakytų kuo vardu. Jo energetinis laukas buvo labai silpnas, tik vargais negalais jam pavyko man atsakyti. Vis dėlto paskutinę akimirką išgirdau:

– Adamas... Aš – Adamas.

Dvidešimt septintas skyrius

Po pietų „Plaza Athenee" viešbutyje Nelė užsispyrė grįžti namo pėsčiomis. Jautė, kad įveikti dešimties kvartalų atstumą iki namų bus naudinga. Jai reikėjo pabūti vienai, pagalvoti.

– Makai, man viskas gerai, – tikino senelį. – Nereikia dėl manęs jaudintis.

Pagaliau jai pavyko diskretiškai išsmukti, kol Makas mandagiai dėkojo svečiams, seniems draugams ir įtakingiems partijos nariams. Kai kurie iš jų, pareiškę užuojautą, tuojau pat pereidavo prie kalbų apie politiką.

Štai kad ir Maikas Pauersas.

– Nele, atvirai kalbant, per tuos dvejus metus, kol dirbo Mako vietoje, Bobas Gormanas nuveikė ne per daugiausia, ir mes džiaugiamės, kad išeina į tą prekybos internetu kompaniją. Mums pasisekė – ir vilkas sotus, ir avis sveika. Su tavim sąraše turime neblogų šansų laimėti.

„Ar iš tikrųjų galiu laimėti? – klausė savęs Nelė, žingsniuodama Medisono aveniu. – Kažin kaip jausies, sužinojusi, kad buvę Adamo darbdaviai siekia kaltę už savo machinacijas dėl konkursų aferų ir kyšių suversti Adamui ir Vinifredai?

„Juk taip lengva kaltę suversti tiems, kas negali apsiginti, – pajuto kylančią pykčio bangą. – Ir taip patogu."

Vis dėlto Nelė susivokė, kad pasąmonėje jai ramybės neduoda įkyri mintis: „Gal Adamas ir Vinifreda žuvo, nes per daug žinojo apie kyšininkavimo skandalą, kurį ėmėsi tirti apygardos prokuroras"?

Jeigu Adamas *buvo* kažkaip įsivėlęs, kad ir labai nedaug, ji, iškilus tokiems faktams, pralaimėtų rinkimus ir partija netektų vietos Kongrese.

„O ta scena šįryt bažnyčioje? Kodėl, pamačiusi detektyvus, tiriančius sprogimą, Liza Rajan taip išsigando? Ar gali būti, kad dėl sprogimo kaltas jos vyras? Laikraščiai rašė, kad jis ilgokai negalėjo rasti darbo. Žmona aiškino, esą taip jis buvo baudžiamas už tai, kad netylėjo apie statyboms naudojamas kokybės standartų neatitinkančias medžiagas. Gal žinojo *dar* ką nors, ir dėl to tapo pavojingas?"

Nelė staiga pajuto, kad saulė šviečia jai į veidą, ir, kilstelėjusi galvą, apsidairė – buvo nuostabiai maloni birželio popietė.

„Mudu su Adamu mėgdavome pasivaikščioti Medisono aveniu, – prisiminė su liūdesiu. – Būdavo smagu apžiūrinėti parduotuvių vitrinas, nors retai kada ką nors nusipirkdavom. Kartais užsukdavome pavalgyti į kokį restoraną, bet dažniausiai tenkindavomės puodeliu kavos vienoje iš kavinukių."

Nelė visada stebėjosi, kaip tokiai daugybei restoranų Niujorke pavyksta išsilaikyti. Ir vėl uždavė sau tą klausimą, praeidama pro du mažesnius, kuriuose lankytojai buvo aptarnaujami prie ant šaligatvio sustatytų mažyčių kaltinių staliukų ir kėdžių.

Prie vieno iš staliukų prisėdusios dvi moterys pasidėjo pirkinių maišelius tiesiog ant grindinio. Viena iš jų tarė:

– Kai sėdžiu lauko kavinėje, jaučiuosi tarsi būčiau Paryžiuje.

„Mudu su Adamu Paryžiuje leidome medaus mėnesį, – prisiminė Nelė. – Jis ten lankėsi pirmą kartą, ir man buvo smagu vedžioti jį po miestą."

Makui nepatiko, kad iki vedybų jiedu su Adamu buvo taip trumpai pažįstami.

– Palauk bent metus, – patarinėjo, – o tada aš tau surengsiu vestuves, apie kurias kalbės visas miestas. Bus mums gera reklama.

Makas niekaip negalėjo suprasti, kodėl ji nenorinti didelių vestuvių. Na, o Nelei viskas buvo aišku. Didelės vestuvės – tiems, kas turi daug artimųjų. Pulkelis pusseserių būtų pamergės, senelės atneštų mielų širdžiai dovanų, o dukterėčios su gėlių puokštėmis papuoštų ceremoniją.

Jiedu su Adamu tą klausimą aptarė. Jokie draugai tokią ypatingą dieną artimųjų neatstos, o artimųjų, išskyrus Maką ir Gertą, nė vienas iš jų neturėjo. Todėl nusprendė, kad ceremonija bus itin paprasta.

– Surenkime kuklią uždarą ceremoniją, – pasiūlė Adamas. – Išvengsime reporterių, spiginančių blykstėmis į akis. Be to, jeigu pradėčiau kviesti draugus, nežinia, kur tektų brėžti ribą.

„Įdomu, kur tie draugai buvo šiandien?" – retoriškai klausė savęs Nelė.

Kai pasakė, kad jau paskirta vestuvių data, Makas pratrūko pykčiu:

– Kas jis toks, po galais? Nele, tu nieko apie jį nežinai. Tik tiek, kad architektas iš Šiaurės Dakotos, atsibeldęs į Niujorką, nes čia jam pasiūlė kažkokio neaiškaus darbelio. Ką dar?

Makas nebūtų Makas – mikliai surinko apie Adamą informaciją.

– Tas koledžas, kuriame jis studijavo, – nieko vertas, Nele. Patikėk, Stanfordu Vaitu tavo Adamas netaps. Firmos, kuriose jis dirbo, priklauso šeimos verslui, smulkioms kompanijoms, besiverčiančioms parduotuvių ir būstų pagyvenusiems žmonėms statybomis. Taigi jokių perspektyvų.

„Bet Makas nebūtų Makas – nenorom, bet dėl manęs jam teko nusileisti... Supratęs, kad aš tvirtai apsisprendžiau, jis rekomendavo Adamą savo draugams Robertui Voltersui ir Lenui Arsdeilui, ir tie jį priėmė į savo kompaniją."

Nelė pagaliau sustojo prie pastato, kuriame gyveno, durų. Šį butą ji nusipirko prieš vienuolika metų, tuoj po to, kai baigė koledžą. Makas nesuprato, kodėl ji nenorėjo, kaip iki tol, gyventi jo prabangiame name.

– Vadovausi mano Niujorko biuro kanceliarijai, o vakarais lankysi teisės mokyklą. Pataupyk pinigus.

– Man jau metas turėti savo namus, Makai, – nenusileido Nelė.

Karlas, durininkas, čia buvo ką tik pradėjęs dirbti. Nelė prisiminė, kaip jis padėjo jai iš mašinos iškrauti negausią mantą, kurią atsivežė iš Mako namų. O šiandien, paslaugiai atidaręs jai duris, su rūpesčio gaidele balse paklausė:

– Spėju, kad buvo sunki diena, panele Makdermot? – Jo akyse atsispindėjo užuojauta.

– Taip, Karlai. – Dėl tos nuoširdžios užuojautos Nelei keistai palengvėjo.

– Manau, jums šiandien jau gana, reikia pailsėti.

– Taip ir padarysiu.

– Žinot, aš vis galvoju apie tą ponią, dirbusią ponui Kolifui, – atsargiai pradėjo Karlas.

– Apie Vinifredą Džonson?

– Taip. Ji čia buvo praeitą savaitę, tą dieną, kai nutiko nelaimė.

– Taip, buvo.

– Ji čia visada taip nervindavosi... būdavo tokia nedrąsi.

– Sutinku, – atsakė Nelė.

– Praeitą savaitę, jau išeinant, suskambo jos mobilusis. Stabtelėjusi ji atsiliepė. Norom nenorom pokalbį girdėjau. Skambino jos motina. Atrodo, gyvena slaugos namuose?

– Taip, „Senajame miško dvare" Vait Pleinse. Vieno mano draugo tėvas irgi ten buvo. Kaip slaugos namams – tai viena iš gražesnių vietų.

– Man pasirodė, kad senoji ponia skundėsi depresija, – toliau kalbėjo Karlas. – Tikiuosi, dabar, kai nebėra panelės Džonson, kas nors ją aplankys.

Po valandos, išsimaudžiusi po dušu, Nelė persirengė – užsimetė džinsinį švarkelį ir apsimovė laisvai krintančias kelnes. Nusileidusi liftu į garažą, sėdo į mašiną. Jai buvo gėda, kad per visą savaitę nesusiprotėjo susisiekti su Vinifredos motina ar bent jau pareikšti užuojautą ir pasidomėti, ar nereikia pagalbos.

Artindamasi prie visada judrios Ruzvelto autostrados, Nelė prisipažino, kad buvo ir kita priežastis, dėl kurios ji išskubėjo į „Senąjį miško dvarą". Draugas, kurio tėvas ten kadaise gydėsi, jai sakė, kad buvimas šiuose slaugos namuose brangiai kainuoja. Tą prisiminusi, Nelė pradėjo svarstyti, ar ilgai ponia Roda Džonson ten gyvenanti ir iš kur Vinifreda imdavusi pinigų už viską sumokėti.

Tada prisiminė, kaip Adamas jai sakęs, kad nėra tokio dalyko, kurio Vinifreda nežinotų apie kontraktus, susijusius su statybų verslu. Be to, ir Makas yra užsiminęs, kad Vinifreda nesanti tokia jau pilka pelytė, kokia ją visi laikė.

Nelė ėmėsi svarstyti, ar noras pasirūpinti ligota motina nebus Vinifredos pastūmėjęs parduoti informaciją apie užkulisinius sandorius. Gal ji ką nors žinojo apie kyšius, kuriuos Voltersas ir Arsdeilas minėjo Makui? Gal kaip tik dėl *jos* laivas išlėkė į orą... ir žuvo Adamas?

Dvidešimt aštuntas skyrius

Piteris Langas buvo tvirtai nusprendęs dalyvauti mišiose už Adamą Kolifą, bet paskutinę minutę jam paskambino Kertisas Litlis iš „Overland" banko, vienas iš potencialių investavimo į Vandermejerių dangoraižio projektą partnerių. Litlis norėjo, kad Piteris informuotų jo kompanioną Džoną Hilmerį dėl pažangos derybų procese. Vienintelis laikas, kada galėjo tą padaryti, sutapo su mišiomis.

Jiedu susitiko Piterio erdvaus biuro, esančio prie Keturiasdešimt devintosios ir Amerikų aveniu, Tarybos posėdžių salėje.

– Tėvas vis piktindavosi, kad Šeštąją pervadino Amerikų aveniu, – tarė Piteriui, sėdantis prie didelio konferencijų stalo. – Šios patalpos anksčiau priklausė jam, ir iki išeidamas į pensiją visiems sakydavo, kad dirba Šeštojoje aveniu. Buvo labai praktiškas žmogus.

Hilmeris šyptelėjo. Nors tai buvo pirmas jo susitikimas su legendiniu Piteriu Langu, akivaizdu, kad apibūdinimas „praktiškas" *jam* visiškai netinka. Net ir su vis dar matomomis mėlynėmis ir nubrozdinimais, kuriuos patyrė per avariją, Langas atrodė išvaizdus, spinduliavo pasitikėjimą savimi, o brangius drabužius vilkėjo su nerūpestinga elegancija.

Žaismingas tonas kaipmat dingo, kai Langas mostu parodė į audeklu uždengtą maketą.

– Kertisai, po poros minučių jūs ir Džonas pamatysite Ijano Maksvelo suprojektuotą butų, biurų ir prekybos komplekso

maketą. Turbūt jau žinote, kad Maksvelas ką tik užbaigė apdovanojimą pelniusį penkiasdešimt penkių aukštų gyvenamųjų ir biuro patalpų pastato projektą prie Mičigano ežero. Šis pastatas, daugelio nuomone, – vienas įspūdingiausių ir gražiausių Čikagai sukurtų projektų per pastaruosius dvidešimt metų.

Langas stabtelėjo, ir susirinkusieji pastebėjo skausmo išraišką jo veide.

Mandagiai šyptelėjęs, jis nurijo tabletę ir gurkštelėjo vandens iš stiklinės.

– Žinau, atrodau nekaip, bet labiausiai mane kamuoja įskilęs šonkaulis.

Kertisas Litlis, maždaug penkiasdešimties, žilų plaukų ir nervingų judesių vyras, sausokai tarė:

– Neabejoju, kad tokiomis aplinkybėmis džiaugiatės atsipirkęs vos keliomis mėlynėmis ir skilusiu šonkauliu. Aš tai tikrai džiaugčiausi, – patikino, barbendamas pirštais į stalą. – Taigi eikime prie šio mūsų susitikimo esmės. Kokios mūsų pozicijos Adamo Kolifo nuosavybės klausimu?

– Kertisai, jūs šiuo klausimu buvote informuotas nuo pat pradžių, bet Džonui, manau, reikia šį bei tą paaiškinti. Jau turbūt žinote, kad Manhatane planuojama renovuoti kvartalus tarp Dvidešimt trečiosios ir Trisdešimt pirmosios Vest Saide. Beje, renovacija jau gerokai įsibėgėjusi. Neneigsiu dėjęs visokeriopas pastangas, kad Vandermejerių dvaras būtų išbrauktas iš saugotinų pastatų sąrašo. Turbūt visi sutariame, kad visiškai nepriimtina, jog tokia svarbi Manhatanui nuosavybė būtų laikoma įkaitu dėl sentimentalaus prieraišumo niekam nereikalingiems beverčiams ir nugyventiems pastatams, kuriuos jau seniai reikėjo nugriauti. Vandermejerių namas – išvešėjusios biurokratijos siautėjimo pavyzdys – seniai buvo krislas akyje dar ir dėl to, kad pats statinys architektūros požiūriu nebuvo kuo nors išskirtinis.

Langas kiek palinko į priekį, stengdamasis patogiau įsitaisyti kėdėje.

– Kad ir būdamas įsitikinęs, jog pastatas nebuvo vertas architektūrinio paminklo statuso, pripažįstu, nesitikėjau, kad Vertinimo taryba ryšis išbraukti jį iš saugomų sąrašo. Kaip tik dėl to ir nesiekiau įsigyti greta esančios Kaplanų nuosavybės. Tol spaudžiau Tarybą, kol mano pastangos davė vaisių. Žinoma, ironiška, kad namas sudegė ir žuvo jame buvusi vargšė moteriškė vos po kelių valandų Tarybai priėmus sprendimą išbraukti jį iš saugomų pastatų sąrašo. – Langas liūdnai šyptelėjo.

Piteris vėl ištiesė ranką prie stiklinės, gurkštelėjo vandens ir juo suvilgė sutinusią lūpą.

– Turbūt žinote ir tai, kad kol darbavausi siekdamas pakeisti Vandermejerių namo statusą, Kaplanų sklypą įsigijo Adamas Kolifas. Pasiūliau jam dukart daugiau negu už jį sumokėjo, bet jis nesusidomėjo. Pateikė man *savo* pasiūlymą. Adamas norėjo, kad paskirtume jį planuojamo statyti komplekso architektu, taip pat iškėlė sąlygą, kad statybų rangovė būtų Semo Krauzės kompanija.

Kertisas Litlis neramiai sujudėjo.

– Piteri, mes Adamo Kolifo projekto neketiname finansuoti. Projektas neoriginalus, lėkštas, neįdomus, jau nekalbant, kad tikra architektūros stilių maišalynė.

– Sutinku, – tarstelėjo Langas. – Adamas tikėjosi, kad pavyks susieti jam priklausančios nuosavybės pardavimą su jo, kaip projekto autoriaus, kontraktu. Jis buvo įsitikinęs, kad mums žūtbūt reikia Kaplanų sklypo. Adamas klydo. Štai todėl ir susidomėjau Ijano Maksvelo projektu. Keli iš mano kompanionų jau buvo su juo dirbę anksčiau. Jų patartas, aš Ijanui ir paskambinau.

Piteris ištiesė ranką ir nutraukė audeklą nuo maketo, atidengdamas pastato postmodernistiniu, *art deco* stiliaus, fasadu modelį.

– Ijanas buvo atvykęs pas mus prieš dvi savaites. Nuvežiau jį į statybvietę ir paaiškinau reikalo esmę. Čia bendrais bruožais pavaizduota, kaip atrodytų kompleksas su dangoraižiu, apsieinant be Kaplanų sklypo, priklausiusio Adamui Kolifui. Praeitą savaitę aš pranešiau Adamui, kad parengėme alternatyvų statybų projektą.

– Išeitų, Kolifas žinojo, kad jo siūlymą ketiname atmesti? – paklausė Litlis.

– Taip, žinojo. Manydamas, kad be jo neapsieisime, jis net įkūrė savo biurą. Bet klydo. Vakar kalbėjausi su jo žmona... turbūt reikėtų sakyti – našle. Pasakiau jai, kad kitą savaitę mums būtina aptarti verslo reikalus. Ketinu jai pranešti, kad apsieisime ir be jos sklypo – dėl aiškumo vadinkime jį Kaplanų sklypu, – taip pat užtikrinti, kad sumokėsime padorią rinkos kainą, jeigu sutiks parduoti.

– Taigi, jeigu sutiks, – nutęsė Kertisas Litlis.

– Jeigu sutiks, Ijanas Maksvelas suprojektuos pastatą su dangoraižiu šone, kaip ir buvome planavę. Antraip, kaip paaiškinau Adamui, dangoraižis atsidurs komplekso užnugaryje, o tai irgi puikus sprendimas arba nė kiek ne blogesnis.

– Įdomu, ar Adamas Kolifas būtų tenkinęsis padoria rinkos kaina už Kaplanų sklypą? – gudriai paklausė Džonas Hilmeris.

Piteris Langas nusišypsojo.

– Galite neabejoti. Adamui netrūko savimeilės, be to, kiek nerealistiškai vertino savo, kaip architekto ir verslininko, galimybes, bet nebuvo kvailas. Žinoma, nelabai apsidžiaugė, kai pasiūliau išsivaduoti nuo rūpesčių dėl Kaplanų nuosavybės ir dar kukliai iš to užsidirbti. Tada pakišau jam mintį padovanoti tą sklypą miestui, jeigu mūsų siūlymą parduoti vis dėlto atmestų. Ten galima būtų įrengti skverą. – Taip pajuokavęs Piteris kreivai išsišiepė.

Kertisas Litlis atidžiai studijavo maketą.

– Piteri, žinoma, *galima* dangoraižį nukišti į antrą planą, bet dėl to visas kompleksas prarastų didumą estetinės vertės, ką jau kalbėti apie nuomojamus kvadratinius metrus. Aš visai nesu tikras, kad ryšimės investuoti į tokį projektą.

Piteris Langas atlaidžiai nusišypsojo.

– Žinoma, ne. Tik kad Adamas Kolifas to nežinojo. Jis buvo vaikinas iš provincijos, bandęs iššokti aukščiau bambos. Patikėkite, jis tą sklypą *būtų* mums pardavęs, ir dar už mūsų nustatytą kainą.

Džonas Hilmeris, neseniai paskirtas „Overland" banko Rizikos kapitalo įmonių ir investavimo departamento viceprezidentu, šį postą pasiekė sunkiu darbu. Per juos skiriantį stalą žvelgdamas į Piterį Langą ir prisiminęs, ką jam gyvenime teko patirti, ėmė šiam jausti vis didėjančią antipatiją.

Dėl nesunkios avarijos išvengęs žūties Kolifo jachtoje, Langas, kalbėdamas apie velionį, neparodė nė menkiausio gailesčio dėl Kolifo ir dar trijų su juo buvusių žmonių tragiškos žūties.

„Langas *niršta* ant Kolifo, kad tas, būdamas įžvalgus, nušvilpė jam iš panosės Kaplanų sklypą, – pagalvojo Hilmeris. – Jam kažkaip pavyko įtikinti Kolifą, kad užsitikrins finansavimą statyboms ir be to sklypo. Na, o dabar, kai Kolifo nebėra, trina rankas, nes yra tikras, kad įsigis jį, ir dar už tiek, kiek panorės sumokėti. *Nemalonus* tipas, net turint galvoje šitą negailestingą verslą."

Jau besirengiant išeiti, Hilmeriui toptelėjo dar viena mintis. Jo sūnus, žaidžiantis koledžo futbolo komandos saugo pozicijoje, neretai po rungtynių atrodo gerokai prasčiau nei Piteris Langas po susidūrimo su vilkiku.

Dvidešimt devintas skyrius

Po mišių, nusipirkę sumuštinius su rūkyta jautiena ir garuojančios kavos puodelius, Džekas Sklafanis ir Džordžas Brenanas patraukė į Džeko kabinetą. Valgė tylomis, paskendę savo mintyse.

Paskui, tarsi susitarę, suglamžytą pakuotę, servetėles ir nesuvalgytus marinuotų česnakų gabalėlius sukišo į plastmasinius maišelius ir įmetė į šiukšlių dėžę. Baigdami gurkšnoti kavą vyrai pažvelgė vienas į kitą.

– Ką manai apie Rajano našlę? – paklausė Džordžas Brenanas.

– Išsigandusi. Ir dėl kažko labai sunerimusi. Pamačiusi mus prie bažnyčios, spruko šalin it kiškis, užkluptas svetimoje kopūstų lysvėje.

– Tik ko ji taip bijo?

– Kad ir kas būtų, ji nori kuo greičiau tą naštą nusimesti.

Brenanas šyptelėjo.

– Katalikiškas kaltės jausmas? Poreikis atlikti išpažintį?

Abu vyrai buvo praktikuojantys katalikai ir jau seniai priėję prie išvados, kad katalikiškai auklėti žmonės yra išmokyti išpažinti nuodėmes ir prašyti atleidimo. Kartais juokaudavo, kad tai gerokai jiems palengvina darbą.

Po mišių prie bažnyčios Džekas Sklafanis stovėjo gerokai arčiau Lizos Rajan negu jo porininkas ir matė, kaip, žvilgtelėjusi Nelei Makdermot per petį, ji pastebėjo juodu artinantis. Tada pagalvojo, kad moteris apimta panikos. „Jos akyse buvo baimė. Daug duočiau už galimybę sužinoti, ką ji kalbėjo, arba, kas net įtikimiau, *ką ji būtų pasakiusi* Makdermot, jei nebūtų pastebėjusi mūsų."

– Manau, vertėtų ją aplankyti, – lėtai ištarė Džekas. – Ji kažką žino, ir dėl to jai baisu. Baisu, nes nežino, kaip pasielgti.

– Manai, turi kažkokį įrodymą, kad būtent jos vyras *kaltas* dėl sprogimo? – paklausė Brenanas.

– Aišku tik tai, kad ji *kažką* žino. Dar per anksti nuspręsti ką. Ar jau gavai iš Interpolo žinių dėl Kaplano?

Brenanas siektelėjo telefono ragelio.

– Paskambinsiu apačion. Gal per tą laiką, kol buvau išėjęs, jie ką nors gavo.

Džekui Sklafaniui padažnėjo pulsas, pamačius, kaip įsitempė Brenano veidas klausiant dėl žinių iš Interpolo.

„Kažką sužinojo", – nusprendė Sklafanis.

Brenanas užbaigė pokalbį ir padėjo ragelį.

– Kaip ir spėjome, Kaplano sulaikymų istorija Australijoje – ilgio sulig barjeriniu koralų rifu. Didžioji dalis – smulkūs prasižengimai, išskyrus vieną, už kurį buvo patupdytas metams už grotų. Dabar dėmesio. Jį pričiupo už tai, kad savo mašinos bagažinėje vežėsi sprogmenis. Tuo metu darbavosi sprogdinimo darbų kompanijoje – iš ten ir nukniaukė tuos sprogmenis. Laimė,

kad jį sučiupo, bet, deja, jiems taip ir nepavyko išsiaiškinti, kam jis tuos sprogmenis ketino panaudoti. Vietiniai pareigūnai mano, kad jį buvo nusamdę kažką susprogdinti, tik jiems nepavyko to įrodyti.

Brenanas atsistojo.

– Jau laikas kiek artimiau susipažinti su Kaplanu.

– Su kratos orderiu?

– Būtinai. Manau, turint galvoje jo santykius su teisėsauga ir neslepiamą priešiškumą Adamui Kolifui, teisėjas ilgai nesvarstys. Turėsime orderį dar šiandien popiet.

– O man rūpi pasikalbėti su Liza Rajan, – priminė Sklafanis. – Net jei ir pamatyčiau Kaplaną su dinamito patronu rankoje, vis tiek nuojauta man kuždėtų, kad tai, kas jai neduoda ramybės, ir bus raktas, padėsiantis išsiaiškinti tą vakarą Kolifo jachtoje nutikusią tragediją.

Trisdešimtas skyrius

„Senojo miško dvaro" slaugos namai buvo vos už kelių kvartalų nuo judraus 287 kelio Vestčesterio apygardoje, į šiaurę nuo Niujorko, bet kai Nelė pasuko į ilgą įvažiuojamąjį kelią, vedantį prie pastato, vaizdas radikaliai pasikeitė. Išnyko visi priemiesčiui būdingi požymiai. Įspūdingas mūro statinys kadaise galėjęs būti kokio turtingo anglo žemvaldžio užmiesčio rezidencija.

Kai senelis dar buvo kongresmenas, Nelė dažnai lydėdavo jį per duomenų rinkimo išvykas, kurių metu prisižiūrėjo įvairiausių slaugos įstaigų – nuo tokių, kurias nedelsiant reikėtų uždaryti, iki kuklesnių, bet puikiai tvarkomų mažų ligoninių reabilitacijos skyrių, o kartais ir prabangių centrų.

Pasistačiusi automobilį, ji užėjo vidun. Ištaigingai apstatytame priėmimo kambaryje ją maloniai pasitiko administratorė, ir Nelė galutinai įsitikino, kad čia iš tikrųjų elitiniai slaugos namai.

Malonios išvaizdos vos šeštą dešimtį pradėjusi moteris palydėjo ją iki lifto ir kartu pakilo į antrą aukštą.

Moteris prisistatė esanti Džordžina Metjuz.

– Savanoriškais pagrindais dirbu čia kelias popietes per savaitę, – paaiškino. – Ponia Džonson – 216 kambaryje. Dukters žūtis ją labai sukrėtė. Kaip įmanydami stengiamės ją paguosti, bet įspėju – moters dabar tokia būsena, kad pyksta ant viso pasaulio.

„Tada mūsų tokių jau dvi“, – pagalvojo Nelė.

Moterys išėjo iš lifto antrame aukšte ir pasuko skoningu kilimu išklotu koridoriumi. Pakeliui prasilenkė su keletu pagyvenusių žmonių su vaikštynėmis arba sėdinčiais vežimėliuose. Džordžina Metjuz apdalijo jas šypsena, ir persimetė vienu kitu žodžiu.

Įgudusia akimi apmetusi tuos žmones, Nelė konstatavo, kad senukai puikiai prižiūrimi ir nepriekaištingai tvarkingi.

– Kiek žmonių skiriama prižiūrėti vienam jūsų pacientui?

– Geras klausimas, – atsakė Metjuz. – Trims mūsų gyventojams – du pagalbininkai. Žinoma, dar medicinos sesuo ir gydytojas. – Moteris sustojo. – Štai ponios Džonson kambarys. Ji laukia jūsų. – Pabeldė ir pravėrė duris.

Roda Džonson pusiausėdomis ilsėjosi minkštame šezlonge. Akys užmerktos, kojos pakeltos, ant jų užmesta plona antklodė. Moters išvaizda Nelę nustebino. Beveik aštuoniasdešimties, plačių pečių, su kupeta vešlių žilstelėjusių plaukų.

Akimirką Nelė pasijuto sutrikusi dėl tokio motinos ir dukters nepanašumo. Vinifreda buvo itin smulkutė. Plaukai tiesūs, žvilgantys. Nelė manė, kad ji turėtų būti panaši į motiną, bet akivaizdu, kad Roda Džonson nulipdyta iš visai kitokio molio.

Joms įėjus į kambarį, moteris atsimerkė ir įsmeigė akis į Nelę.

– Mane įspėjo dėl jūsų apsilankymo. Ko gero, turėčiau jaustis dėkinga.

– Ponia Džonson, – taktiškai pertarė Džordžina Metjuz.

Roda Džonson tarsi nė neišgirdo.

– Šitiek metų Vinifredai pas Voltersą ir Arsdeilą puikiai sekėsi. Jai net padidino algą tiek, kad galėjo sau leisti mane perkelti į šiuos namus. Ankstesnieji buvo visai niekam tikę. Sakiau jai, kad nieko nekeistų, kad neitų dirbti pas jūsų vyrą, kai šis atidarė savo firmą, bet ji nepaklausė. Ir ką? Argi nebuvau teisi?

Nelė suskubo pareikšti užuojautą:

– Man labai, tikrai labai gaila dėl to, kas nutiko Vinifredai. Žinau, jums tai baisus smūgis. Norėčiau kaip nors padėti. – Nelė pajuto staiga ponios Metjuz į ją mestą žvilgsnį. „Ji, aišku, žino apie Adamą, – pagalvojo Nelė. Tik kai paskambinau, matyt, nesusiejo Vinifredos žūties su manim."

Apimta spontaniškos užuojautos, Džordžina švelniai palietė Nelės ranką.

– Aš tik dabar susivokiau, – sumurmėjo atsiprašydama. – Išeinu, netrukdysiu jums pasikalbėti. – Tada pasisuko į Rodą ir paprašė: – Pasistenkite būti maloni.

Nelė palaukė, kol ji uždarė duris, ir tik tada kreipėsi į ponią Džonson:

– Suprantu, kaip jums liūdna ir baisu. Aš ir pati taip jaučiuosi. Todėl ir norėjau su jumis pasimatyti.

Nelė prisitraukė kėdę arčiau ir impulsyviai pakštelėjo Rodai Džonson į skruostą.

– Jeigu nenorite kalbėtis, aš išeisiu. Viską suprantu.

– Manau, čia jūsų kaltės nėra, – jau kiek švelnesniu tonu prabilo ponia Džonson. – Tik kam jūsų vyras užsispyrė, kad Vinifreda mestų savo darbą ir pereitų pas jį? Kodėl tą padarė neįsitikinęs, kad toji jo firma bus ko verta? Juk Vinifreda turėjo gerą darbą, solidžias pajamas ir stabilumą. Ar prieš pereidama pas jūsų vyrą ji pagalvojo apie *mane*? *Ne, nepagalvojo.*

– Gal ji turėjo draudimo polisą, kuris padengtų jūsų buvimo čia išlaidas? – spėliojo Nelė.

– Jeigu ir turėjo, man nieko apie tai nesakė. Iš jos apskritai kartais būdavo sunku žodį išpešti. O kaip man sužinoti dėl to draudimo?

– Ar Vinifreda turėjo seifo dėžutę banke?

– Ir ką gi būtų joje laikiusi?

Nelė nusišypsojo.

– O kur laikė asmeninius dokumentus?

– Manau, savo kambario rašomajame stale. Beje, mūsų butas irgi geras. Ir nuomos mokestis nekeliamas. Gyvenom ten nuo tada, kai Vinifreda pradėjo eiti į darželį. Aš ir dabar ten gyvenčiau, jeigu ne mano artritas. Per jį tapau neįgali.

– Galima būtų susitarti, kad koks kaimynas peržiūrėtų jūsų dukters popierius ir, jeigu ką rastų, išsiųstų jums.

– Nėra reikalo kaimynams kišti nosies į mano asmeninius reikalus.

– Ar turite advokatą? – paklausė Nelė.

– Kurių galų mums advokatas? – Roda skvarbiu žvilgsniu nužvelgė Nelę. – Jūsų senelis – Kornelijus Makdermotas, ar ne?

– Taip.

– Geras žmogus, vienas iš sąžiningiausių šios šalies politikų.

– Ačiū.

– Jei įsileisčiau į savo butą peržiūrėti popierių, ar eitų su jumis?

– Jei paprašyčiau, manau, sutiktų. Taip, sutiktų.

– Kai Vinifreda dar buvo vaikas ir gyvenome jo apygardoje, balsuodavome tik už jūsų senelį. Mano vyras labai jį gerbė.

Roda Džonson pravirko.

– Aš Vinifredos ilgiuosi. Ji buvo doras žmogus. Nenusipelnė mirti. Tik jai trūko apsukrumo. Tai ir buvo didžiausia mano mergaitės bėda. Amžiais stengėsi visiems įtikti. Kaip ir aš, o niekas to neįvertindavo. Dirbo tai firmai nė kiek savęs negailėdama. Gerai dar, kad jai galų gale pakėlė atlyginimą, kaip ji to ir buvo nusipelniusi.

„Gal taip, o gal ir ne“, – svarstė Nelė.

– Esu tikra, kad senelis nueis su manim į jūsų butą. Jeigu norite, kad dar ką nors jums iš ten atneštumėm, mielai tą padarysim.

Negrabiai pasiraususi megztinio kišenėje, Roda Džonson išsitraukė nosinę. Nelė tik dabar pamatė, kaip smarkiai artrito išsukioti jos pirštai.

– Ten yra kelios įrėmintos nuotraukos, – atsakė ponia Džonson. – Atneškite jas. Ak, taip. Ir paieškokite, gal surasite Vinifredos medalius už plaukimą. Skynė pergales vieną po kitos, kai buvo paauglė. Treneris mane įtikinėjo, kad jeigu ir toliau treniruotųsi, taptų antrąja Estera Viljams. Bet kai mane surietė artritas, o tėvo nebeliko, argi galėjau leisti jai važinėti po visą šalį, kai buvo reikalinga namie?

Trisdešimt pirmas skyrius

Bonei Vilson išėjus, Gerta blaškėsi, svarstydama, kaip pasakyti Nelei, kaip jai pranešti žinią, kad Adamas bando su ja užmegzti ryšį? Gerta nė kiek neabejojo, kad tai, ką išgirdo iš Bonės Vilson, – tiesa. Gerta žinojo, kad Nelė priešinsis. „Ji nenori tikėti, kad yra žmonių, turinčių ypatingų aiškiaregystės galių, – mąstė Gerta. – Galių, kurias jie naudoja siekdami pagelbėti kitiems žmonėms. Be to, Nelę gąsdina mintis, kad ir ji turi tokią dovaną. Ir visai nenuostabu, juo labiau turint galvoje Kornelijaus kalbas apie „fantastinius svaičiojimus".

Akys paplūdo ašaromis, prisiminus dešimtmetę Nelę, kūkčiojančią jos glėbyje.

– Teta Gerta, mama ir tėtis iš tikrųjų atsisveikino su manimi. Pamenat, kaip tėtis švelniai pirštais perbraukdavo man per plaukus? Buvo pertrauka, jis atėjo ir vėl taip padarė, o paskui mama pabučiavo mane. Aš pravirkau, žinojau, kad jų jau nebėra. *Žinojau.* O senelis sako, kad to nebuvo, kad aš tą įsivaizdavau.

„Paklausiau Kornelijaus, kaip jis aiškina tą faktą, kad Nelė pajuto tėvų artumą kaip tik tą akimirką, kai lėktuvas, kuriuo jie skrido, dingo iš radarų ekranų? – prisiminė Gerta. – Klausiau,

kodėl jis toks tikras, kad Nelė tėvų apsilankymą tiesiog įsivaizdavo? O jis atsakė, kad liaučiausi Nelei kimšti į galvą visokias nesąmones."

„Be to, – mintijo Gerta, – dar iki tos tragedijos Nelė žinojo, kad mirė Madelainė, jos senelė. Tada mergaitei buvo vos ketveri. Bėgdama laiptais žemyn, Nelė džiaugsmingai pranešė, kad „senelė" naktį buvo atėjusi pas ją į kambarį, ir todėl ji pagalvojusi, kad senelė jau grįžusi namo iš ligoninės. Kaip visada Kornelijus pareiškė, kad mergaitei prisisapnavo."

„Tikrai nesakysiu jam to, ką išgirdau iš Bonės Vilson, – nutarė Gerta. – Pasikalbės Nelė su ja ar ne, gaus pažadėti man, kad Makui neprasitars."

Tą pat vakarą aštuntą Gerta paskambino Nelei. Atsakiklis įsijungė tik po trečio signalo. „Matyt, ji šįvakar nori pabūti viena", – pagalvojo Gerta. Stengdamasi, kad balsas skambėtų ramiai, paliko tokią žinutę: „Nele, tiesiog norėjau sužinoti, kaip tu laikaisi. – Akimirką luktelėjusi, išpyškino: „Nele, mums būtina pasikalbėti."

Tą akimirką Gerta išgirdo pakeliamo ragelio klaktelėjimą.

– Labas, teta Gerta. Ar kas nutiko?

Dukterėčios balsas buvo užkimęs, ir Gerta suprato, kad Nelė verkė. Pamiršusi diplomatiją, ji tiesiai šviesiai išklojo:

– Štai kas. Šiandien buvo užsukusi mano bičiulė Bonė Vilson, ekstrasensė. Ji padeda išėjusiems užmegzti ryšį su gyvaisiais brangiais žmonėmis. Jeigu nori, Nele, duosiu tau sąrašą žmonių, kurie visiškai ja pasitiki. Ji tikrai neapgaudinėja. Aš nė kiek dėl to neabejoju. Užsukusi pas mane, Bonė tvirtino, kad Adamas susisiekė su ja iš anapus – jis norįs su tavim pasikalbėti. Nele, būk gera, nuvažiuokim pas ją.

Gerta paskubom bėrė žodžius, nes baiminosi, kad arba Nelė padės ragelį, arba jai pačiai pritrūks drąsos, apsigalvos ir nepapasakos Nelei apie Bonės apsilankymą.

– Gerta, aš tokiais dalykais netikiu, – švelniai pratarė Nelė. – Juk žinai. Suprantu, tau labai svarbu, bet manęs tokie dalykai ne-

veikia. Todėl daugiau apie tai nebekalbėkim... ypač, jeigu tai kaip nors susiję su Adamu.

Gertai nė nespėjus ką nors atsakyti, Nelė padėjo ragelį. Ji vos atsispyrė pagundai vėl surinkti Nelės numerį ir atsiprašyti už sutrukdymą, ir dar tokiu nederamu metu.

Gerta nė nenumanė, kad, užbaigusi pokalbį, Nelė visa drebėjo iš baimės ir ją apėmusios nežinios.

„Bonę Vilson pernai mačiau televizijos laidoje, per kurią žiūrovai buvo kviečiami skambinti į studiją ir išbandyti ekspertų mediumų gebėjimus, – prisiminė Nelė. – Jeigu tai nebuvo gudri mistifikacija, bendraudama su auditorija ji tiesiog rodė stebuklus." – Ypač aiškiai Nelė prisiminė epizodą, kai moteris paklausė Bonės dėl savo vyro, žuvusio per automobilio avariją.

– Laukėte jo restorane, kuriame judu susižadėjote, – užvedė kalbą Bonė. – Buvo penktosios jūsų vestuvių metinės. Jis nori, kad žinotumėte, jog myli jus ir jaučiasi laimingas. Apgailestauja tik dėl metų, kuriuos dar galėjo laimingai nugyventi su jumis ir kurie buvo iš jo atimti.

„Dieve brangus, – klausė savęs Nelė, – ar gali būti, kad Adamas iš tikrųjų *bando* su manim susisiekti? Žinau, Makas tokių kalbų nepakenčia, bet aš tikiu, kad išėjusieji egzistuoja mūsų gyvenime. Aš tą tikrai *žinau*, nes juk mama ir tėtis buvo atėję su manim atsisveikinti. *Žinau* ir tai, kad tik jie padėjo man išsigelbėti, kai per plauką nenuskendau Havajuose. Kodėl tada neįmanoma, kad ir Adamas bando su manim susisiekti? Ir kodėl jis užmezgė ryšį su pašaliniu žmogum, o ne tiesiogiai su manim, kaip kadaise mama, tėtis ir močiutė?"

Nelė žvilgtelėjo į telefoną. Ji vos neatsispyrė pagundai paskambinti Gertai ir prisipažinti, kokia jaučiasi sutrikusi.

Trisdešimt antras skyrius

Grįžus namo po kasdienio bėgiojimo Centriniame parke, euforijos jausmą Dano Mainoro sieloje pakeitė nerimas. Jam teko prisipažinti, kad griebiasi šiaudo, tikėdamasis pamatyti motiną, Kvinę, kaip ją vadino Lilii Braun, sėdinčią ant suoliuko parke, arba kad Lilii vieną dieną jam paskambins ir pasakys: „Ji čia, prieglaudoje."

Vis dėlto ilgokai pastovėjęs po dušu Danas pasijuto žvaliau. Apsimovė medvilnines kelnes, užsivilko sportinius marškinėlius, apsiavė mokasinus ir nuėjo prie gėrimų šaldytuvo. Dar nesugalvojo, kur norėtų pavakarieniauti, bet stiklas šardonė su sūriu ir krekeriais dabar bus kaip tik.

Jis patogiai įsitaisė ant sofos erdviame kambaryje aukštomis lubomis. Apmetęs jį akimis, nusprendė, kad praėjus pusketvirto mėnesio jo būstas jau atrodė gyvenamas. Danas klausė savęs, kodėl Manhatano daugiabutyje jaučiasi daug geriau negu Kefidral Parkvej rajone Vašingtone? Klausė, nors atsakymą jau žinojo.

„Matyt, Kvinės genai", – spėjo.

Jo motina gimė Manhatane. Anot Lili Braun, Niujorkas Kvinei buvo „nuostabiausia vieta pasaulyje", nors jo seneliai sugrįžo atgal į Merilandą, kai dukrai sukako dvylika.

„Ką aš iš tikrųjų apie ją prisimenu? Ir ką apie ją žinau iš kitų žmonių pasakojimų", – klausė savęs Danas.

Jis žinojo, kad tėvas įsimylėjo kitą moterį, kai jam buvo treji. Todėl Danui neišliko jokių prisiminimų apie gyvenimą su tėvu. Vienintelis geras dalykas, kurį galėjo pasakyti apie brangų tėtušį tas, kad, dingus mamai, jis nekovojo dėl sūnaus globos.

Seneliai tėvą niekino, bet Danui augant labai stengėsi to neparodyti.

– Išyra daugybė santuokų, Danai, – aiškino jie. – Tie, kas nenori skirtis, skaudžiai tai išgyvena. Vis dėlto laikui bėgant atsitiesia. Neabejojam, būtų atėjusi diena, ir tavo mama būtų skyrybų skausmą pamiršusi, bet ji, deja, nepajėgė atsigauti po to, kas nutiko *tau*.

„Ir kodėl įsikaliau į galvą, kad po tiek metų mane su motina dar galėtų kas nors sieti? – vėl klausė savęs Danas. Ir čia pat pagalvojo: – Tai įmanoma. *Žinau*, kad mums pavyktų."

Privačiam detektyvui, kurį jie nusisamdė po to, kai pamatė Kvinę televizijos laidoje, pavyko apie ją surinkti šiokios tokios informacijos.

– Ji kartkartėmis dirbdavo slaugute senelių namuose, ir jos globotiniai būdavo ja labai patenkinti. Tik bėda, kad jai vis kartodavosi depresijos priepuoliai, ji vėl imdavo gerti ir atsidurdavo gatvėje.

Detektyvui taip pat pavyko rasti socialinį darbuotoją, kuris kartą ilgai su Kvine kalbėjosi. Dabar, siurbčiodamas vyną, Danas prisiminė jam giliai į atmintį įstrigusius to socialinio darbuotojo žodžius: „Kai paklausiau, ko gyvenime labiausiai trokšta, Kvinė ilgokai tylėjo, o paskui pašnibždomis atsakė: „Išpirkti kaltę."

Šie žodžiai kaip aidas kartojosi Dano mintyse.

Suskambo telefonas. Danas priėjo prie aparato ir pasižiūrėjo, kas skambina. Kilstelėjo antakius, pamatęs, kad tai Penė Meinard, madų dizainerė iš ketvirtojo jo namo aukšto. Jie keletą kartų buvo šnektelėję lifte. Penė buvo maždaug jo amžiaus, elegantiška ir patraukli. Danui net buvo kilusi pagunda pakviesti ją į pasimatymą, bet paskui nusprendė, kad neverta veltis į artimesnę draugystę su moterim, kurią nuolat susitinka lifte.

Danas nutarė luktelti ir išklausyti žinutę atsakiklyje.

– Danai, – ryžtingai pradėjo Penė. – Pas mane susirinko keli kaimynai, ir mes nusprendėm, kad jau laikas susipažinti su mūsų vietiniu pediatru. Ateikit ir prisidėkit prie mūsų. Sugaišite gal tik kokias dvidešimt minučių... nebent nuspręstumėt likti ir paragauti mano firminių makaronų.

Fone girdėjosi pokalbių nuotrupos. Pagautas impulso dėl galimybės maloniai pabendrauti, Danas pakėlė ragelį:

– Mielai ateisiu.

Žmonės Penės vakarėlyje buvo malonūs, todėl pralinksmėjęs ir atsigavęs Danas liko vakarienės ir grįžo į savo butą kaip tik

prieš dešimtos valandos žinias. Per jas parodė trumpą siužetą iš mišių už Adamą Kolifą, architektą, žuvusį per sprogimą savo jachtoje Niujorko uoste.

„Fox News“ reporterė Rozana Skoto pranešė:

– Sprogimo, per kurį žuvo Adamas Kolifas ir dar trys žmonės, tyrimas tęsiamas. Buvęs kongresmenas Kornelijus Makdermotas išeina iš bažnyčios su Adamo Kolifo našle, savo anūke Nele. Sklinda gandai, kad Nelė Makdermot ketina kandidatuoti į senelio vietą Kongrese, kurią jis užėmė beveik penkiasdešimt metų. Juolab kad Bobas Gormanas, šiuo metu einantis pareigas kongresmenas, traukiasi iš visuomeninės veiklos.

Tada ekrane stambiu planu parodė Nelę. Danas iš nuostabos išpūtė akis – šią moterį jis jau kažkur matė. „Pala, – stengėsi prisiminti, – išties mes buvom susitikę prieš ketvertą ar penketą metų. Per priėmimą Baltuosiuose rūmuose. Ji buvo su seneliu, o aš lydėjau kongresmeno Deido dukterį.“

Danas prisiminė, kad kelias minutes šnektelėjo su Nele Makdermot ir išsiaiškino, kad abu mokėsi Džordžtauno universitete. Sunku patikėti, kad per laiką nuo to atsitiktinio pokalbio ji spėjo ištekėti, tapti našle ir dabar galbūt savarankiškai pradės politikės karjerą.

Televizoriaus ekrane sustingo Nelės veidas. Įtampa ir skausmo kupinos akys labai skyrėsi nuo energingos, plačiai besišypsančios jaunos moters, išlikusios Dano atmintyje, vaizdo.

„Parašysiu jai laišką, – nusprendė. – Gal ji manęs nė neprisimena, bet vis tiek parašysiu. Ji atrodo tokia palaužta sielvarto. Matyt, Adamas Kolifas buvo tikrai šaunus vyras“, – tarė sau.

Birželio 16 d., penktadienis

Trisdešimt trečias skyrius

Vinifreda Džonson gyveno name prie Amsterdamo aveniu ir Aštuoniasdešimt pirmosios. Penktadienio rytą dešimtą valandą Nelė pasitiko Maką vestibiulyje.

– Išblėsusios didybės likučiai, Makai, – tarstelėjo Nelė.

Makas apsidairė po vestibiulį, kurio geriausios dienos jau buvo praeityje. Marmurinės grindys buvo purvinos, apšvietimas blankus. Iš baldų likę tik du aptriušę foteliai.

– Vinifredos motina šįryt paskambino administratoriui ir įspėjo, kad atvyksim, – paaiškino Nelė, kai patarnautojas (matyt, kartu ir durininkas) mostu pakvietė prieiti prie vienintelės lifto kabinos.

– Nele, manau, kad darome didelę klaidą, – niūriai pratarė Kornelijus Makdermotas girgždančiam liftui kylant į penktą aukštą. – Nežinau, kur nuves apygardos prokuratūros tyrimas, bet jeigu Vinifreda buvo įsivėlusi arba ką nors žinojo apie kyšininkavimą, arba..., – Makas staiga nutilo.

– Nenoriu *net girdėti*, kad Adamas buvo įsivėlęs į kyšininkavimą arba konkursų klastojimą, – rūsčiai senelį nukirto Nelė.

– Aš to ir nesakau, bet jeigu policija vis dėlto gaus kratos orderį apieškoti šias patalpas, atrodys įtartina, kad mes juos aplenkėme.

– Makai, *nereikia*, – Nelė stengėsi nuslėpti drebulį balse. – Aš tik noriu padėti. Ir apskritai aš čia tam, kad įsitikinčiau, ar Vi-

nifreda kaip nors pasirūpino savo motinos finansiniais reikalais. Ieškosiu draudimo polisų ar ko nors panašaus. Ponia Džonson tiesiog neranda sau vietos, nes bijo, kad teks išsikraustyti iš „Senojo miško dvaro". Ji ten jaučiasi laiminga. Malonia jos nepavadinčiau, bet vargšė iš tikrųjų visai suriesta reumatoidinio artrito. Jeigu ir man taip tektų nuolat kentėti skausmus, vargu ar skleisčiau žavesį.

– Nesuprantu, kaip tas žavesys susijęs su mūsų šniukštinėjimu Vinifredos bute? – išeidamas iš lifto paklausė Makas. – Baik, Nele, juk mudu anksčiau sakydavom vienas kitam tiesą. Ir nereikia apsimesti skaute, darančia gerus darbus. Taip ir sakyk: jeigu pas Voltersą ir Arsdeilą tikrai klestėjo kyšininkavimas, tikiesi rasti įrodymų, siejančių su šia nusikalstama veikla Vinifredą, o Adamą padaryti nekaltu angelu.

Nelė su Maku ėjo tamsiu koridoriumi.

– Vinifredos buto numeris „5E", – pasakė Nelė. – Iš rankinės ant peties išsitraukė gautus iš ponios Džonson raktus.

– Du rakto ir vienas skląsčio pasukimas, – skeptiškai įvertino Makas. – Profesionalui vieni niekai – atrakintų kad ir konservų peiliu.

Atidariusi duris, Nelė kiek padvejojo, o paskui žengė vidun. „Dar vos prieš savaitę Vinifreda čia buvo, o butas jau atrodo kažkoks negyvenamas."

Kaupdami drąsą jiedu patrypčiojo prieškambaryje, o tada žengė toliau. Ant stalelio kairėje nuo durų stovėjo vaza su jau vystančiomis gėlėmis – neišvaizdi puokštė, kokiomis prekiauja maisto prekių parduotuvės. Tiesiai priešais buvo svetainė – pailgas siauras nykus kambarys su aptriušusiu persišku kilimu, sena raudonu veliūru aptraukta sofa ir prie jos priderinta kėde, pianinu ir dideliu stalu.

Ant stalo buvo paklotas mezginių takelis, stovėjo kelios įrémintos nuotraukos ir dvi vienodos lempos su spurgais apsiūtais gaubtais. Viskas taip senoviška, kad Nelei priminė filmus, kuriuose vaizduojama Viktorijos epocha.

Nelė priėjo prie stalo ir ėmėsi žiūrinėti nuotraukas. Daugumoje buvo nufotografuota Vinifreda, plaukimo kostiumu priimanti apdovanojimus. Vienoje iš naujesnių ji atrodė, tarsi jai neseniai būtų suėję dvidešimt, – lieknutė, nuoširdžiai besišypsanti trapi būtybė.

– Čia turbūt tos nuotraukos, kurias prašė atnešti jos mama, – tarstelėjo Nelė.– Pasiimsiu išeidama.

Nelė grįžo į prieškambarį, metė akį į virtuvę kairėje, o tada pasuko į koridorių dešinėje. Makas sekė jai iš paskos. Didesniame iš dviejų miegamųjų buvo dvigulė lova, tualetinis staliukas ir komoda. Lova buvo užklota pūkuota antklode. Panašią, dar vaikystėje, Nelė matė pas močiutę.

Gretimas kambarys, darbo ir poilsio, aiškiai buvo Vinifredos. Šioje ankštoje patalpoje buvo sofa, televizorius, krepšys žurnalams ir rašomasis stalas su kompiuteriu. Išvydusi dvi lentynas virš stalo ir eilę įrėmintų medalių virš sofos, Nelė pajuto uždarų patalpų baimę. „Slegianti atmosfera, – pagalvojo. – Vinifreda čia praleido didumą gyvenimo. Ir kertu, kad, išskyrus savo kambarį, nieko nekeitė nuo tada, kai išvežė mamą į slaugos namus."

– Nele, jeigu apžvalginė ekskursija baigta, siūlau pamėginti rasti tai, dėl ko čia atėjom, o tada keliaut iš čia.

Nelė žinojo, kad toks Mako irzlumas – ženklas, jog nerimauja. Ji pripažino nepagalvojusi, kad apsilankymą Vinifredos Džonson bute apygardos prokuratūra gali interpretuoti kaip neetišką. Dabar, kai Makas prabilo apie tai, ji irgi ėmė nerimauti.

– Tu teisus, Makai, – pripažino. – Atleisk. – Jausdamasi nesmagiai dėl to, ką dabar ketino daryti, Nelė priėjo prie rašomojo stalo ir ištraukė vidurinį stalčių.

Pasijuto tarsi atvėrusi sau dar neregėtą pasaulį. Stalčius buvo prikimštas visokiausių popierių – nuo klijuojamų lapelių užrašams iki architektūros brėžinių. Ant kiekvieno iš jų spausdintomis didelėmis arba vos įskaitomomis raidėmis Vinifreda ranka buvo užrašiusi šiuos keturis žodžius: VINIFREDA MYLI HARĮ REINOLDSĄ

Trisdešimt ketvirtas skyrius

Salono, kuriame dirbo Liza Rajan, šeimininkas leido jai visą savaitę neateiti į darbą. Jis pridūrė:

– Brangioji, tau reikia pasirūpinti savimi, kad kuo greičiau prasidėtų sveikimo procesas.

„Sveikimo procesas“, – su kartėliu pagalvojo Liza, žvelgdama į drabužių krūvą, sumestą ant lovos. Kvailiau turbūt nepasakysi. Liza prisiminė, kaip Džimis piktindavosi, išgirdęs tokius žodžius iš reporterių lūpų po kokios lėktuvo katastrofos ar žemės drebėjimo.

– Žmonėms ką tik pranešė, kad jų artimųjų kūnų rasti nepavyko, o tas klounas su mikrofonu rankoje paisto apie „sveikimo proceso pradžią“, – purtydamas galvą piktindavosi Džimis.

Kažkas jai paaiškino, kad bus tik į sveikatą, jei nesėdės be darbo, ras kokį naudingą užsiėmimą. Siūlė imtis tvarkyti Džimio spintą ir stalčius. Taip ji ir padarė. Dėjo į dėžes Džimio drabužius, kad paskui atiduotų juos labdarai. Gal pravers kokiam varguoliui. Vis geriau negu trūnytų spintoje, kaip kadaise senelio.

Jos močiutė buvo išsaugojusi visus ar bent jau visus seneliui priklausiusius daiktus ir iš jų jo atminimui sukūrusi tarsi šventyklą. Liza prisiminė dar vaikystės metais mačiusi jo švarkus ir paltus, tvarkingai sukabintus spintoje greta močiutės suknelių.

„Man nereikia Džimio drabužių, kad apie jį primintų, – pagalvojo, lankstydama sportinius marškinėlius, vaikų padovanotus Džimiui per praėjusias Kalėdas. – Ir be jų aš nė akimirkai nesiliauju apie jį galvojusi.“

– Pakeiskite savo dienotvarkę, – patarė jai laidotuvių namų direktorius. – Nesėdėkite prie stalo, įsmeigusi akis į vieną tašką. Perstatykite miegamajame baldus. Nustebsite pamačiusi, kaip tokios smulkmenos padeda atsitiesti pirmaisiais po netekties metais.

Iškrausčiusi Džimio spintą, Liza nusprendė, kad pastatys ją berniukų kambaryje. Jos ir Džimio svajonių namo maketą ji jau

buvo išnešusi į svetainę. Negalėjo žiūrėti į jį, gulėdama viena lovoje, kuria iki tol dalijosi su Džimiu.

„Rytoj perstatysiu lovą, nustumsiu tarp langų, – nusprendė Liza, nors ir abejodama, kad tokie pakeitimai kaip nors jai padėtų. Ji netikėjo, kad ateis laikas, kai ji per visą dieną nepagalvos apie Džimį.

Liza žvilgtelėjo į laikrodį ir nemaloniai nustebo, pamačiusi, kad jau penkiolika po trijų. Maždaug po dvidešimties minučių grįš vaikai, o ji nenorėjo, kad jie pamatytų ją dėliojančią tėvo daiktus.

„Pinigai“, – dingtelėjo nerimastinga mintis.

Jai kažkaip pavyko visą dieną apie juos negalvoti. Kai vakar po mišių už Adamą Kolifą pamatė tuodu policininkus, išeinančius iš bažnyčios, neabejojo, kad jie atėjo su ja pasikalbėti. „O jeigu sužinos apie pinigus? Arba jiems kas nors pasirodys įtartina, gaus kratos orderį ir suras tuos pinigus čia? Dar pagalvos, kad žinau, kaip Džimis juos gavo, ir mane suims. Ką daryti?“

Liza jau nebegalėjo atsikratyti ją apėmusios baimės. „Nežinau, ko griebtis. *O Dieve, kad žinočiau, ką daryti.*“

Staiga pasigirdęs durų skambutis sudrumstė namuose tvyrančią tylą. Iš netikėtumo Liza paleido iš rankų marškinėlius ir nuskubėjo prie durų. „Tai Brenda, – tikino save. – Žadėjo šiandien užsukti.“

Bet dar prieš atidarant duris fatalistiška nuojauta kuždėjo Lizai, kad ant slenksčio išvys ne Brendą, o vieną iš tų dviejų detektyvų.

Pažvelgęs į Džimio Rajano našlės patinusias akis ir dėmėmis išmuštą veidą, Džekas Sklafanis pajuto jai nuoširdžią užuojautą. „Atrodo, tarsi būtų verkusi kiaurą dieną, – pagalvojo detektyvas. – Turėjo būti siaubingas sukrėtimas. Be to, trisdešimt trejų moteris – tikrai per jauna, kad liktų viena pati auginti tris vaikus.“

Pirmą kartą ją pamatė, kai drauge su Brenanu atvyko pranešti, kad jos vyro kūnas atpažintas. „O tiksliau, – pataisė save mintyse, – tai, kas iš jo liko“. Ir dar – Džekas buvo visiškai tikras, kad moteris po mišių už Adamą Kolifą prie bažnyčios jį atpažino.

– Detektyvas Džekas Sklafanis dar kartą, ponia Rajan. Ar prisimenate mane? Jeigu neprieštaraujate, norėčiau trumpai pasikalbėti.

Džekas pastebėjo, kaip skausmingo sielvarto išraišką Lizos akyse staiga pakeitė paniška baimė. „Sunku nebus, – nusprendė. – Be didesnio vargo ištrauksiu, ką ji taip stengiasi nuslėpti."

– Ar galiu užeiti? – mandagiai paklausė.

Liza tarsi sustingo, atrodė, kad negali nei pajudėti, nei žodžio ištarti. Po akimirkos vis dėlto sušnibždėjo:

– Taip, žinoma. Prašom...

„Tebūnie man atleista, nes aš nusidėjau", – pagalvojo Džekas, eidamas paskui ją vidun.

Jiedu atsisėdo vienas priešais kitą mažoje, bet jaukioje svetainėje. Džeko dėmesį patraukė didelė įrėminta šeimos nuotrauka, kabanti virš sofos.

– Iškart matyti, kad fotografuota laimingesniais laikais, – ištarė Džekas. – Džimis atrodo tarsi visas pasaulis būtų jam po kojų. Išdidus vyras ir tėvas.

Šie Džeko žodžiai Lizą sujaudino, akyse suspindo ašaros. Detektyvui pasirodė, kad įtampa našlės veide kiek atlėgo.

– Išties jautėmės pačiupę sėkmę už uodegos, – tylutėliai pratarė Liza. – Jūs, žinoma, suprantate, apie ką aš, ar ne? Gyvenome nuo algos iki algos, kaip dauguma mūsų padėties žmonių, bet buvome laimingi. Gyvenome smagiai, kūrėme ateities planus... ir svajojome.

Liza parodė į maketą ant stalo:

– Čia mūsų svajonių namas, kurį Džimis troško kada nors mums pastatyti.

Detektyvas atsistojo ir priėjęs arčiau, ėmė maketą atidžiai apžiūrinėti.

– Gražu, tikrai gražu. Ar galiu vadinti jus Liza?

– Taip, prašom.

– Liza, kai pranešėme apie Džimio žūtį, pirmas jūsų klausimas buvo, ar jis nusižudė. Iš to sprendžiu, kad jį kažkas slėgė. Tik kas? Nuojauta man kužda, kad ne judviejų santykiai.

– Ne, tikrai ne.

– Bėdos dėl sveikatos?

– Džimis niekada nesirgo. Mes net juokaudavome, kad tokiam vyrukui kaip jis tiesiog nepatogu mokėti už sveikatos draudimą.

– Jeigu neturėjo nei šeimyninių, nei sveikatos problemų, lieka tik finansinės, – apibendrino Džekas.

„Į dešimtuką!“, – apsidžiaugė, pamatęs, kaip Liza Rajan suspaudė kumščius.

– Turint šeimą, nesunku prisidaryti skolų. Pasinaudoji kortelės teikiamu kreditu. Esi tikras, kad per porą mėnesių išsimokėsi, bet čia paaiškėja, kad reikia naujų padangų mašinai, suremontuoti namo stogą arba vieną kurį iš vaikų nuvesti pas dantistą.

Džekas atsiduso:

– Pats turiu šeimą, esu tėvas. Visko pasitaiko.

– Mes skolų niekada neturėdavom, – paprieštaravo Liza. – Bent jau iki Džimis neteko darbo. O žinot, kodėl jo neteko? – pratrūko Liza. – Todėl, kad buvo doras ir sąžiningas, ir pasipiktino, kad rangovas, kurio firmoje dirbo, statyboms naudojo kokybės reikalavimų neatitinkantį betoną. Ne paslaptis, kad daugelis taip bando sutaupyti, statybų versle dažnai taip būna, bet Džimis sakė, kad dėl to žmogaus machinacijų grėsė pavojus žmonių gyvybei. Tai va – už sąžiningumą Džimį ne tik atleido, bet dar ir su „vilko bilietu“ paliko, – piktinosi Liza. – Jis niekur negalėjo rasti darbo. Štai nuo tada ir prasidėjo mūsų finansinės bėdos.

„Atsargiau, – tramdė save Liza. – Tu per daug kalbi. – Vis dėlto supratimas, kurį spinduliavo Džeko Sklafanio akys, buvo kaip balzamas jos iškankintai sielai. – Dar tik savaitė praėjo, – stebėjosi Liza, – o aš jau linkusi atvirauti.“

– Ar ilgai Džimis išbuvo be darbo, Liza?

– Beveik dvejus metus. Kartais pavykdavo nutverti kokį laikiną darbelį, bet jį samdė tik neoficialiai. Ir tai nebuvo normalus darbas, už kurį mokami padorūs pinigai. Pasklido gandas, kad Džimis nelaiko liežuvio už dantų, ir už tai buvo nuspręsta jį tiesiog sunaikinti.

– Įsivaizduoju, kaip apsidžiaugė, kai jam paskambino iš Adamo Kolifo firmos. Beje, iš kur Džimis jį pažinojo? Juk Kolifas savo firmą buvo atidaręs visai neseniai.

– Džimis ieškojo darbo visur, kur tik galėjo. Tiesiog Kolifas perskaitė jo gyvenimo aprašymą ir paprašė jį persiųsti Semui Krauzei, o tas priėmė Džimį į darbą.

Staiga Lizai nušvito viltis. „Na, žinoma, – sumetė. Niekam nebuvo paslaptis, kad Krauzė mėgo pataupyti apeidamas taisykles. Taigi, gali būti, kad norėdamas išsaugoti darbą Džimis buvo priverstas tylėti."

– Atrodo, Džimis smarkiai dėl kažko graužėsi, nors ir turėjo darbą, – pasakė Sklafanis. – Tai akivaizdu, jeigu jūs manėte, kad jis galvoja apie savižudybę. Manau, jūs vis dėlto kažką žinote, Liza. Kodėl jums atvirai man nepapasakojus? Gal Džimis būtų norėjęs, kad ir mes tą sužinotume, juolab kad pats jau nieko pasakyti negali.

„Dabar jau žinau, kas nutiko, – pagalvojo Liza. Detektyvo žodžiai ją pasiekė tarsi iš tolumos. – Dabar jau tikrai žinau. Džimis pastebėjo kurioje nors iš Krauzės statybviečių rimtų pažeidimų. Taigi jam teko rinktis – netekti darbo arba apsimesti, kad nieko nepastebi. Jis suprato, kad neturi iš ko rinktis, taip pat ir tai, kad paėmęs pinigus atsidūrė jų valioje.

– Džimis buvo doras ir sąžiningas, – pradėjo šneką Liza.

„Ji užkibo, – apsidžiaugė Sklafanis. – Dabar viską išklos."

– Kitą dieną po laidotuvių... – toliau kalbėjo Liza, bet staiga nutilo. Atsidarė virtuvės durys ir pasigirdo vaikų trepsėjimas.

– Mama, mes jau grįžome, – šūktelėjo Kelė.

– Aš čia, – Liza staiga pašoko, išgąsdinta minties, kad vos nepapasakojo policininkui apie namo rūsyje paslėptą paketą su pinigais, kurių kitaip kaip „nešvariais" nepavadinsi.

„Reikia jų nusikratyti, – nusprendė Liza. – Teisingai padariau vakar pabandžiusi pasikalbėti su Nele Makdermot. Jaučiu, kad ja galima pasitikėti. Gal *ji* padėtų man tuos pinigus sugrąžinti

žmogui, kuriam jie priklauso? Juk, šiaip ar taip, ne kas kitas, o jos vyras rekomendavo Džimį Krauzei.

Vaikai pribėgo prie motinos ir ėmė siekti pabučiuoti. Liza atsiprašydama pažvelgė į Sklafanį.

– Kaip jau sakiau, Džimis buvo doras ir sąžiningas žmogus.

Trisdešimt penktas skyrius

„Vinifreda turėjo draugą?"

– Man didelė staigmena, – prisipažino Nelė Makui, jiedviem važiuojant taksi namo. – O aš dar erzindavau Adamą, kad Vinifreda jį įsimylėjusi.

– Tai buvo tokia meilė, kokią moterys paprastai jaučia „The Beatles" arba Elviui Presliui, – gaižiai pakomentavo Kornelijus Makdermotas. – Adamas su ja meilikavo, nes siekė persivilioti iš Volterso ir Arsdeilo firmos. Ji buvo jam reikalinga, kai įkūrė savo firmą.

– *Makai!*

– Atleisk, – paskubom atsiprašė. – Bet pripažink, Adamas buvo daug už ją jaunesnis, be to, vedęs tikrą gražuolę. Kad ir ką sakytum, Vinifredos tokia nepavadintum. Tiesiog ji buvo... pametusi galvą dėl vyruko vardu Haris Reinoldsas.

– Vis dėlto įdomu, kodėl jis neatsiliepė, nepasirodė? – paklausė Nelė. – Susidaro įspūdis, kad Vinifreda tiesiog ėmė ir dingo nuo žemės paviršiaus. Jos motina sako, kad su ja susisiekė tik namo administratorius. Paskambino ir pareiškė, kad jeigu ji neketinanti grįžti namo, jis tikisi, kad buto ji atsisakysianti. Kitaip tariant, kad nė negalvotų jo pernuomoti.

– Aš vis dėlto manau, kad apsilankydami Vinifredos namuose padarėme klaidą. Juolab paaiškėjus, kad jokių dokumentų ji ten nelaikė, – Mako balse skambėjo susirūpinimas. – Pirmiausia reikėjo pasidairyti jos kabinete darbovietėje.

– Makai, aš ėjau į jos butą, nes to labai prašė jos motina.

Makas metė žvilgsnį į paketą įrėmintų nuotraukų, kurį Nelė buvo pasidėjusi ant kelių.

– Gal paprašyti Lizos, kad išsiųstų jas paštu į slaugos namus?

Nelė dvejojo. „Gal dar ir aplankysiu ponią Džonson, bet ne artimiausiu metu."

– Gerai, tegul Liza jas išsiunčia. Paskambinsiu poniai Džonson ir pasakysiu, kad lauktų siuntinio. Ir kad peržiūrėsim dokumentus Vinifredos kabinete.

Taksi sustojus prie Nelės namų, Makas apkabino ją per pečius.

– Atmink, kad visada gali manim pasikliauti, – švelniai spustelėjęs tyliu balsu užtikrino anūkę.

– Žinau, Makai.

– Jeigu kils noras pasikalbėti, tereikia surinkti mano numerį... bet kuriuo dienos ar nakties metu. Ir nepamiršk: man irgi yra tekę patirti sielvartą.

„Taip, tiesa, – pagalvojo Nelė. – Žmona, vienturtis sūnus, marti – visų jų netekai taip staiga. Taigi tau nereikia aiškinti, kas yra sielvartas."

Kai Karlas pribėgęs atidarė taksi dureles, ją sustabdė Mako balsas:

– Dar vienas klausimas, Nele.

Makas kiek dvejojo, o tai nebuvo jam būdinga. Nelė, jau iškėlusi koją iš mašinos, klausiamai į jį pažvelgė.

– Nele, tikiuosi, nepildei bendros su Adamu mokesčių deklaracijos?

Nelė užsiplieskė pykčiu, bet susitvardė, išvydusi begalinį nerimą jo veide. Jai suspaudė širdį, kai suprato, kad Makas vis dėlto jau senstelėjo.

Prisiminė, kaip, susituokus su Adamu, Makas ją įspėjo, kad mokesčių deklaracijas teiktų kiekvienas atskirai. „Nele, – sakė jis tada, – tu juk darysi karjerą valstybės tarnyboje, o tai reiškia, kad maitvanagiai akylai stebės kiekvieną tavo žingsnelį, laukdami, kol kur nors paslysi. Nesuteik jiems galimybės tave sukom-

promituoti. Tegul Adamas pats pildo savo mokesčių deklaraciją. Visai to nesuvokdamas gali į ją įtraukti tai, dėl ko vėliau tau tektų srėbti košę. Taigi pildyk savo deklaraciją pati ir pasistenk, kad būtų kuo aiškesnė. Neprasidėk su jokiais sudėtingais mokesčių vengimo manevrais."

– Nurimk, Makai, pildžiau atskirai, – sausai atsakė Nelė. – Tau nėra ko jaudintis.

Jau ketino išlipti iš mašinos, bet ir vėl stabtelėjo.

– Būk su manimi atviras. Ar ką nors žinai, atkreipiu dėmesį, *tikrai* ką nors žinai, dėl ko Adamą galima būtų įtarti nesąžiningumu?

– Ne, – kiek padvejojęs Makas papurtė galvą. – Nieko.

– Tada tai tiesiog gandai. Kaip Volterso ir Arsdeilo išsisukinėjimai bei tavo ypatingoji nuojauta, kuždanti, kad Adamas buvo įsivėlęs į machinacijas, kurias dabar tiria apygardos prokuratūra.

Makas pritariamai linktelėjo.

– Makai, suprantu, kad stengiesi mane apsaugoti... ir turėčiau tave už tai mylėti, bet...

– Neatrodo, kad dabar būčiau labai jau mylimas, Nele.

Nelė išspaudė šypseną.

– Tiesą sakant, ne... nors kartu ir taip. Mano jausmai dvejopi. – Metusi atsiprašomą žvilgsnį į Karlą, Nelė pagaliau išlipo iš automobilio. Kol liftu kilo į saugų prieglobstį savo bute, ji priėmė sprendimą.

Nelė dar ne visai suvokė turinti telepatinių gebėjimų ir galinti įvertinti tam tikrus įvykius. Be to, jai buvo nesuprantama, kaip per mediumą bendraujama su mirusiuoju. Vis dėlto, jeigu Bonė Vilson tvirtina užmezgusi su Adamu ryšį, reikia pačiai įsitikinti, ar tai tiesa.

„Turiu tą padaryti, – pasakė sau. – Jeigu ne dėl savęs, tai bent jau dėl Adamo."

Trisdešimt šeštas skyrius

Po „Kornelijos II“ sprogimo Pakrantės apsaugos komanda kasdien vykdė nuoseklią jachtos likučių ir joje buvusių keleivių kūnų paiešką, stengdamasi surinkti kuo daugiau laivo nuolaužų. Penktadienio popietę šios pastangos pagaliau davė vaisių. Prie Verazano tilto vanduo išplovė į krantą maždaug metro ilgio nuo laivo atskilusį medžio gabalą, prie kurio buvo rasta prilipusių mėlyno bluzono skiaučių ir žmogaus kaulų atplaišų.

Šis makabriškas radinys paieškos komandai reiškė, kad, galimas daiktas, rasti dar vieno žuvusiojo menki kūno likučiai. Semo Krauzės sekretorė buvo paprašyta apibūdinti, ką vilkėdamas jos viršininkas išsiruošė į pasitarimą „Kornelijoje II“. Moteris tvirtai pareiškė, kad jis vilkėjo mėlyną bluzoną ir chaki spalvos kelnes.

Žinią apie radinį Džordžas Brenanas gavo eidamas susitikti su Sklafaniu prie Rytų keturioliktosios 405 numerio. Kišenėje turėjo kratos orderį apieškoti Eidos Kaplan, kurios sūnus Džedas buvo įtariamasis jachtos sprogimo byloje, butą.

Vyrai susitiko namo vestibiulyje, ir Brenanas papasakojo Džekui apie naują radinį.

– Žinai, Džekai, tas, kas tą padarė, pasirūpino užtaisu, kurio pakaktų pusei jūrų lainerio susprogdinti. Praeitas penktadienis buvo puiki diena plaukiojimui. Girdėjau, kad uoste buvo pilna nedidelių laivų. Laimė, kad iki susprogstant Kolifo jachtai dauguma jų jau buvo sugrįžę į savo nuolatines prieplaukas. Nežinia, kiek dar būtų buvę nukentėjusiųjų, jeigu koks laivas būtų atsidūręs arti nelaimės vietos.

– Manai, kad nusikaltėlis pasinaudojo nuotoliniu pulteliu arba laikrodiniu mechanizmu? Šiaip ar taip, tas, kas tą padarė, labai kruopščiai viską apgalvojo.

– Velnioniškai kruopščiai. Ir jeigu tai ne patirties su sprogmenimis turintis Džedas Kaplanas, o šiaip mėgėjas, jam tikrai pasisekė. Juk paprasčiausiai galėjo susisprogdinti gamindamas užtaisą.

* * *

Galvos netekusi Eida Kaplan liejo ašaras. Žiūrėdama, kaip centimetras po centimetro apieškomas jos keturių kambarių butas, su siaubu galvojo, ką dabar kalbės kaimynai. Jos sūnus Džedas, nutaisęs paniekinamą miną, sėdėjo prie stalo nedideliame valgomajame.

„Jis nesinervina, – pagalvojo Džekas. – „Jeigu vis dėlto *jis* susprogdino jachtą, jokių tą įrodančių įkalčių čia nelaiko."

Vis dėlto krata nepraėjo visai veltui – spintoje jie rado krepšį, kuriame buvo marihuanos.

Džedas tuoj pat puolė protestuoti:

– Patys matot, kad krepšys čia guli jau seniai. Net nežinojau, kad toks yra. Be to, paskutinį kartą šiuose namuose buvau net prieš penkerius metus.

– Tai tiesa, – palaikė sūnų Eida Kaplan. – Sudėjau jo senus krepšius į šitą spintą, jeigu kartais jam prireiktų, bet grįžęs sūnus nė pirštu jų nepalietė. Galiu prisiekti.

– Atleiskite, ponia Kaplan, – Brenanas buvo mandagus, – ir jūs, Džedai, bet tokio kiekio pakanka sulaikyti jus dėl narkotikų laikymo turint tikslą parduoti.

Po trijų valandų Džedas jau sėdėjo uždarytas nuovados areštinėje.

– Motina, žinoma, užstatą sumokės. Gerai, kad nors teisėjas nusprendė dar negrąžinti jam paso, – Brenano balse buvo justi apmaudas.

Matyt, nuo tada, kai Australijoje įkliuvo už sprogmenis mašinos bagažinėje, vyrukas pasimokė, – atitarė kolegai Džekas Sklafanis. – Šiaip ar taip, Kaplan bute neradome ničnieko, kas jį sietų su sprogimu jachtoje.

Vyrai pasuko prie savo mašinų.

– Ar pavyko ką nors išpešti iš pokalbio su Liza Rajan? – paklausė Brenanas.

– Deja, ne. Bet aš visiškai tikras, kad ji dar kiek ir būtų išklojusi kažką svarbaus. Bet kaip tyčia sutrukdė iš mokyklos sugrįžę vaikai. – Džekas apmaudžiai linguodamas galvą išsitraukė mašinos raktelį. – Esu tikras, dar pora minučių, ir būtų pasakiusi, ką žino. Aš ten net kiek ilgėliau užtrukau. Šnektelėjau su vaikais.

– Vaišinaisi pienu ir sausainiais?

– Kai išėjo vaikai, gėriau kavą su Liza. Patikėk, tikrai nėriausi iš kailio, bet ant kabliuko „galite man atvirai pasipasakoti" ji neužkibo.

– Įdomu, kodėl persigalvojo?

– Garantuoti negaliu, – atsakė Sklafanis, – bet, spėju, dėl vaikų. Baiminosi, kad tai, ką pasakys, kažkaip pakenks doram Džimio Rajano vardui.

– Manau, tu teisus. Ką gi, iki. Gal rytoj labiau pasiseks.

Priėjus prie mašinos, Džordžui Brenanui paskambino mobiliuoju ir pranešė, kad toje pačioje vietoje prie Verazano tilto, kur rasta laivo nuolauža ir bluzono skiautė, vanduo išplovė į krantą ir moterišką rankinę. Iš jos ištraukė permirkusią piniginę, kurioje buvo kreditinės kortelės ir Vinifredos Džonson vairuotojo pažymėjimas.

– Sako, rankinė beveik neapdegusi, – užbaigęs pokalbį stebėjosi Brenanas. – Na ir būna keistų dalykų! Turbūt sprogimo banga išmetė į viršų, o paskui ji tiesiog pliūkštelėjo į vandenį.

– Arba kai jachtoje sprogo bomba, rankinės ten nebuvo, – po trumpos pauzės mįslingą užuominą padarė Sklafanis.

Trisdešimt septintas skyrius

Popietę Nelė paskyrė atsakymams į užuojautos laiškus, kurių per savaitę susikaupė nemažai ant jos rašomojo stalo. Kai užbaigė, buvo beveik penkios. „Reikia kur nors išeiti ir prasiblaškyti, – nusprendė. – Jau visą savaitę nesimankštinau."

Nelė užsivilko sportinius marškinėlius ir šortus, į kišenę įsikišo kreditinę kortelę ir dešimties dolerių banknotą. Nubėgusi tris kvartalus iki Centrinio parko, prie Septyniasdešimt antrosios pasuko į parką ir patraukė pietų pusėn. „Anksčiau bėgiodavau tris keturis kartus per savaitę, – pagalvojo. – Kaip galėjau taip apsileisti?“

Po truputį grįždama į senas vėžes ir mėgaudamasi judėjimo atvirame ore teikiamu laisvės pojūčiu, Nelė prisiminė užuojautos laiškus, kurių tiek daug gavo.

– Judu su Adamu atrodėte tokie laimingi...

– Nuoširdžiai užjaučiame dėl tragedijos...

– Jeigu tik galėtume kuo padėti...

„Tik kodėl nė vienas iš jų neprisiminė, koks Adamas buvo šaunus ir kad jie jo pasiges? Kodėl? Kodėl aš nieko nejaučiu? Kodėl negaliu verkti?“

Nelė pagreitino žingsnį, bet šie klausimai vis tiek nedavė jai ramybės. „Kur skaičiau, kad nuo savo minčių nepabėgsi?“ – paklausė savęs.

Danas Mainoras apsuko ratą aplink Centrinį parką, grįžo prie įėjimo ir nubėgo šiaurės kryptimi. „Nuostabi diena bėgioti“, – pagalvojo sau. Maloniai šildė popiečio saulė, o lengvas vėjelis gaivino. Parke knibždėte knibždėjo riedlentininkų, bėgiojančių ir šiaip vaikštinėjančių žmonių. Dauguma suolelių buvo užimti. Vieni stebėjo, kas vyksta aplinkui, o kiti buvo įnikę į skaitymą.

Danui suspaudė širdį, kai jo kelyje pasitaikė suolelis, ant kurio sėdėjo jauna susikuitusi moteris palaikiais drabužiais. „Niekas šalia jos neprisėdo“, – pagalvojo, pamatęs krūvą plastikinių maišelių prie jos kojų.

„Ar ir Kvinė taip nugyveno didumą gyvenimo? – paklausė savęs. – Ar ir jos taip visi vengė ir stengėsi nematyti?“

Keista, bet jam buvo lengviau galvoti apie ją kaip apie „Kvinę“. „Mama“ – visai kas kita. Mama buvo daili tamsiaplaukė moteris, vadinusi jį Danuku. Jis dar prisiminė jį švelniai apkabindavusias

jos rankas. „Be to, paguldžiusi jį miegoti, galėdavo imti ir prisigerti. Kartais atsibusdavau ir rasdavau ją „atsijungusią". Tada eidavau antklodės ir užklodavau."

Bėgdamas Danas akies kampučiu pamatė jį lenkiančią aukštą moterį kaštoniniais plaukais.

„Aš ją pažįstu", – šmėstelėjo mintis.

Tai buvo instinktyvi reakcija, pojūtis, kurį sukelia atminties refleksas. Danas sustojo ir apsisuko. „Kas ji? Kodėl atrodo man tokia pažįstama?"

Danas buvo įsitikinęs, kad pastarąją parą jau kažkur šį veidą matė.

„Na, *žinoma*, juk tai Nelė Makdermot. Mačiau ją vakar per dešimtos valandos žinias. Trumpame siužete prie bažnyčios po mišių už jos vyrą.

Nesuprasdamas, kokios jėgos vedamas, Danas nubėgo įkandin Nelės Makdermot, nenuleisdamas akių nuo jos bangomis krintančių kaštoninių plaukų.

Prie Brodvėjaus Nelė sulėtino tempą. Prie Brodvėjaus ir penkiasdešimt septintosios kampo buvo įsikūręs „Coliseum Books" knygynas. Išeidama iš namų Nelė pasiėmė grynųjų ir kreditinę kortelę. Dėl visa ko, jei pakeliui į namus sumanytų užsukti į knygyną. Taigi atėjo laikas apsispręsti.

Ir Nelė apsisprendė. „Jei iš tikrųjų ketinu susitikti su Bone Vilson, kad įsitikinčiau, jog jos kalbos apie užmegztą ryšį su Adamu yra tiesa, man reikia kuo daugiau sužinoti apie parapsichologiją ir telepatiją. Žinoma, Makas tik pasijuoktų iš manęs, paaiškindamas, kad tik naivuoliai ir kvaištelėjusios senos damos (turėdamas omeny tetą Gertą) tiki tais ekstrasensų „sapalais". Tiesą sakant, tik dėl jo kategoriško požiūrio ir atmečiau Gertos siūlymą. Antra vertus, jeigu tai, ką mačiau Bonę darant per tą televizijos laidą, buvo tikra, gali būti, kad ji *iš tikrųjų* užmezgė su Adamu ryšį. Šiaip ar taip, reikia su ja susitikti, ir turiu būti tam pasiruošusi. Turiu žinoti, ko tikėtis ir ko klausti."

* * *

Danas nusekė paskui Nelę Brodvėjumi ir pamatė, kaip ji užėjo į knygyną. Neapsispręsdamas, ką toliau daryti, stoviniavo šaligatvyje ir žiūrėjo pro langą, apsimesdamas, kad sudomino vitrina. „Ar eiti vidun?“ – klausė savęs, bet su savimi neturėjo nė cento, todėl vargu ar pavyktų suvaidinti pirkėją. Be to, buvo kaip reikiant pabėgiojęs ir jautė, kad reikėtų nusiprausti po dušu ir persivilkti drabužius. Taigi nebuvo tinkamos formos apsipirkinėti.

Kilstelėjęs marškinėlių apačią, Danas nusišluostė prakaitą nuo kaktos. „Gal tiesiog brūkštelti jai laiškelį?“ – svarstė jis.

„Vis dėlto tikrai norėčiau dabar su ja pasikalbėti. Greičiausiai jos telefono sąrašuose nėra, be to, laiškų turbūt pastaruoju metu gauna tiek, kad ne visus spėja perskaityti. Eisiu vidun“, – pagaliau apsisprendė.

Tuo tarpu pamatė Nelę vaikštinėjančią tarp knygų lentynų. Pajutęs savotišką palengvėjimą, sumišusį su neaiškia nuojauta, ėmė stebėti ją einančią prie kasos.

Netrukus Nelė išėjo iš knygyno ir nuskubėjo prie gatvės kampo, kur rankos mostu pradėjo stabdyti Brodvėjumi besiartinantį taksi.

„Dabar arba niekada“, – tarė sau Danas ir surizikavo.

– Nele.

Nelė sustojo. Aukštas vyras smėlio spalvos plaukais, vilkintis sportinį bluzoną, jai pasirodė lyg ir matytas.

– Danas Mainoras, Nele. Prieš kelerius metus susipažinome Baltųjų rūmų priėmime.

Abu nusišypsojo.

– Banali frazė „Ar mes pažįstami?“ jau gerokai pabodusi, – užvedė kalbą Danas ir tuojau pat pridūrė: – Jūs buvote su seneliu, o aš atėjau pakviestas kongresmeno Deido.

„Aš tikrai esu jį mačiusi“, – pagalvojo Nelė, žvelgdama į malonų vyro veidą. Ir tada prisiminė.

– Prisiminiau. Jūs gydytojas, chirurgas pediatras. Studijavote Džordžtaune.

– Taip.

„Ką sakyti toliau?", – klausė savęs Danas. Spontaniška šypsena dingo nuo Nelės veido.

– Norėjau pareikšti jums nuoširdžią užuojautą dėl vyro žūties, – greitosiomis ištarė Danas.

– Ačiū.

– Ponia, važiuojat ar ne? – nekantravo Nelės stabdyto taksi vairuotojas.

– Važiuoju. Luktelkit minutėlę. – Nelė ištiesė Danui ranką. – Ačiū, kad radot laiko pasilabinti, Danai. Buvo malonu jus vėl pamatyti.

Danas stovėjo ant šaligatvio ir akimis lydėjo taksi, kuris iš Brodvėjaus išsuko į Penkiasdešimt septintąją gatvę. Kaip pakviesti vakarienės moterį, kuri vos prieš savaitę tapo našle? – klausė jis savęs.

Trisdešimt aštuntas skyrius

Penktadienio popietę Filadelfijoje Benas Takeris buvo nuvežtas į vaikų psichologės daktarės Megan Krauli kabinetą.

Kol mama kalbėjosi su daktare, berniukas vienas laukė priimamajame. Jis žinojo, kad ir jam teks su ja kalbėtis, bet nenorėjo, nes daktarė būtinai klausinėsianti apie sapną. O apie tą sapną kalbėti jis nenorėjo.

Sapnavo jį dabar jau kasnakt, be to, ir dienomis kartais jam pasirodydavo, kad užsukus už kampo ant jo čia pat šoks gyvatė.

Mama ir tėtis aiškino, kad tai, ką mato sapne, nėra realu, kad jis tiesiog prislėgtas. Jie dar sakė, kad mažam vaikui – didelis sukrėtimas būti sprogimo, per kurį žuvo žmonės, liudininku. Ir kad daktarė padės jam atsikratyti slogių sapnų.

„Betgi jie nesupranta – jį gąsdina ne sprogimas, jis bijo *gyvatės.*"

Tėtis pasakė, kad prisimindamas tą dieną Niujorke galvotų apie ekskursiją prie Laisvės statulos. Prisimintų, kaip smagu buvo lipti laiptais ir gėrėtis vaizdu, atsiveriančiu nuo statulos karūnos.

Benas stengėsi, net prisivertė prisiminti tėčio pasakotą nuobodžią istoriją apie savo prosenelį – vieną iš vaikų, aukojusių centus, kad iškiltų postamentas Laivės statulai statyti. Galvojo ir apie tuos daugybę žmonių, atplaukusių į šalį iš įvairiausių pasaulio kraštų ir su pasigėrėjimu žvelgusių į šį Jungtinių Valstijų simbolį. Galvojo apie dar daugybę dalykų, bet viskas veltui – minčių apie gyvatę vis tiek nusikratyti nepavyko.

Atsidarė durys, ir iš kabineto išėjo mama su kita moterimi.

– Labas, Benai, – pasisveikino toji. Aš daktarė Megan.

Ji buvo jauna. Visai ne tokia kaip jo gydytojas daktaras Pitersonas. Tas tai tikrai senas.

– Daktarė Megan nori su tavimi pasikalbėti, Bendži, – ramino mama.

– O tu būsi su manim? – su nerimo gaidele balse paklausė Benas.

– Ne, palauksiu čia. Nesijaudink, nieko baisaus nenutiks. Trumpai šnektelsit, o paskui eisim kur nors pasmaguriauti.

Benas žvilgtelėjo į daktarę. Žinojo, kad teks eiti su ja į kabinetą. „Bet aš tikrai nepasakosiu jai apie gyvatę", – tvirtai nusprendė.

Vis dėlto daktarė Megan jį nustebino. Atrodo, gyvatė jos nė kiek nedomino. Ji klausinėjo apie mokyklą, ir Benas pasakė, kad mokosi trečioje klasėje. Kai paklausė apie sportą, prisipažino, kad jam labiausiai patinka imtynės. Ir dar pasigyrė, kad vakar laimėjo, nes privertė priešininką pasiduoti per trisdešimt sekundžių. Tada pasikalbėjo ir apie muzikos pamokas, ir apie tai, kad per mažai skiria laiko joms pasiruošti. Jis net papasakojo daktarei, kad šiandien grodamas fleita visiškai susimovė.

Jiedu kalbėjosi apie daugybę dalykų, bet apie gyvatę ji nė neužsiminė. Atsisveikindama pasakė, kad lauks jo vėl kitą pirmadienį.

– Daktarė Megan man patinka, – pareiškė Benas, leisdamasis su mama liftu. – Ar dabar jau eisim valgyti ledų?

Birželio 17 d. ir 18 d.,
šeštadienis ir sekmadienis

Trisdešimt devintas skyrius

Visą penktadienio vakarą Nelė praleido skaitydama knygas apie paranormalius reiškinius, kurias nusipirko popietę pabėgiojusi parke.

Šeštadienio popietę ji jau buvo perskaičiusi visus skyrius, kuriuose buvo rašoma apie labiausiai ją dominusius dalykus. „Ar tikiu visu tuo?“ – vis klausė savęs, o paskui vėl imdavo skaityti iš naujo.

„Aš tiksliai žinojau laiką, kai mirė močiutė, mama ir tėtis. Žinojau ir tai, kad tik mamos ir tėčio dėka nepasidaviau ir išsigelbėjau Havajuose. Tokia yra mano asmeninė patirtis, susijusi su paranormaliais reiškiniais.“

Nelė atkreipė dėmesį į kai kuriose knygose aprašomą „aurą“, kurią turi žmonės.

„Tą dieną, – ji pagalvojo, – dieną, kai įvyko sprogimas, pamačiusi Vinifredą pastebėjau ją gaubiančią tamsumą. Iš to, ką perskaičiau, galima daryti išvadą, kad mačiau jos aurą. Toji tamsuma, remiantis šiomis knygomis, simbolizuoja mirtį.“

Nelė prisiminė laidą, kurioje dalyvavo Bonė Vilson. „Išties jos įžvalga, kai kalbėjo su ta moterimi apie jos vyro žuvimo aplinkybes, tiesiog stulbino.“

„Skeptikai sako, kad žmonės, tvirtinantys turį aiškiaregystės galių, tiesiog spėlioja remdamiesi gudriai iš savo klientų išgauta

informacija. Neneigiu, aš – skeptikė, – pripažino Nelė, – bet jeigu Bonė Vilson sukčiauja, jai *pavyko* mane apgauti."

„Negi iš tikrųjų žmonės, gebantys užmegzti ryšį su mirusiais, tiesiog tiksliai atspėja? – klausė savęs Nelė. – Bonė Vilson jokiu būdu negalėjo visko, ką sakė tai moteriai per televizijos laidą, atspėti. O kaipgi su sinchronija? Taip vadinamas reiškinys, kai pagalvoji apie kokį žmogų, o jis ima ir po minutės tau paskambina. Tartum tas žmogus būtų pasiuntęs faksą, o kitas jį gavęs. Taigi tuos du žmones sieja sinchroninis ryšys."

Vis dėlto tai, ką ji matė laidoje su Bone Vilson, nepalyginamai sudėtingiau. Galgi iš tikrųjų mediumai, tvirtinantys užmezgą ryšį su išėjusiaisiais, kaip fakso aparatai skaito atėjusių su jais pasitarti žmonių mintis?

„Dieve, Adamai, ir kam aš tada leptelėjau, kad gali namo ir negrįžti? – graužė save Nelė. – Jeigu tie žodžiai nebūtų man ištrūkę, gal būtų lengviau susitaikyti su tuo, kad tavęs nebėra? Net jeigu to barnio ir nebūtų buvę, dėl tavo mirties liko tiek neatsakytų klausimų... Kas tą padarė, Adamai? Ir kodėl?"

„Maniau, kad vargšė Vinifreda buvo tave įsimylėjusi, bet dabar jau žinau, kad jos gyvenime buvo kažkas kitas. Apsidžiaugiau tą sužinojusi ir nuoširdžiai tikiuosi, kad ji patyrė, kas tai yra būti mylima."

„Makas labai nerimauja, kad tavo vardas figūruos šiuo metu atliekamame tyrime dėl kyšininkavimo ir konkursų klastojimo Volterso ir Arsdeilo kompanijoje. Gal tada, kai pas juos dirbai, ten ir dėjosi tokie dalykai, bet ar sąžininga versti kaltę tau, kai jau nebegali apsiginti? Nors dirbai pas Voltersą ir Arsdeilą daugiau kaip dvejus metus, nė vienas iš pagrindinių firmos partnerių į mišias už tave ateiti nesiteikė. Žinau, tu juos įsiutinai nusipirkęs Kaplanų sklypą, o vėliau ir tuo, kad nusprendei pradėti savo verslą. Bet juk tai tik rodo tavo ambicijas. O mane auklėjo, kad ambicingumas – pozityvus dalykas", – svarstė Nelė.

„Ar tas, kas susprogdino jachtą, siekė tave pašalinti iš kelio? Ar *tu* buvai taikinys? O gal Semas Krauzė? Arba Vinifreda? Po

mišių Džimio Rajano našlė priėjo prie manęs ir pradėjo kalbėti, bet tuo metu ji kažko išsigando ir pabėgo. Gal norėjo man papasakoti apie tą lemtingą pasitarimą jachtoje? Ar gali būti, kad Džimis Rajanas turėjo informacijos, kuri kažkam kėlė pavojų? Gal *jis* buvo tas taikinys?"

„Tą paskutinį rytą Adamas užsiminė, kad statybų versle sąžiningumo sąvoka reliatyvi. Ką jis turėjo omeny?", – klausė savęs Nelė.

Šeštadienio naktį Nelė beveik neužmigo. „Jaučiuosi taip, tarsi bet kurią akimirką Adamas gali čia pasirodyti", – pagalvojo Nelė. Pagaliau jai pavyko užsnūsti, bet šeštą ir vėl atsibudo. Aušo gražus birželio rytas. Nelė išsimaudė po dušu, apsirengė ir nuėjo į bažnyčią septintos valandos mišių.

– Tesiilsi Adamo ir kitų sielos ramybėje...

Tą pačią maldą ji kalbėjo ir prieš savaitę. Tokia ji bus ir dar daugelį ateinančių sekmadienių. Jai reikia sužinoti atsakymą, rasti paaiškinimą to, kas įvyko.

„Jeigu Adamas bando su manim susisiekti, – svarstė Nelė, – turi būti priežastis, dėl kurios jis neranda ramybės."

Nelė prisiminė bažnyčios doktriną. Arso klebonas, šventasis, visų kunigų patronas, buvo laikomas pomirtinio gyvenimo žinovu. Tėvas Pijus buvo mistikas.

„Jau nebežinau, kuo tikėti", – mąstė Nelė.

Grįždama namo po mišių, Nelė nusipirko bandelę. Buvo dar karšta.

„Man patinka Niujorkas sekmadienio rytais", – galvojo žingsniuodama Leksingtono aveniu. – Tokiais rytais kaip šis jis atrodo tarsi mažas miestelis, pasitinkantis naują dieną." Gatvės buvo tuščios ir tylios.

Ši Manhatano dalis buvo Mako rinkiminė apygarda, *jo* gatvės. „Ar bus ir *mano* apygarda, *mano* gatvės?" – klausė Nelė, jausdama padažnėjusį pulsą.

„Dabar, kai Adamo nėra, nebereikės pyktis dėl mano dalyvavimo rinkiminėje kovoje."

Nors ir nenoromis, Nelė pripažino sau pajutusi trumpalaikį palengvėjimą, kad bent jau ši problema išspręsta.

Keturiasdešimtas skyrius

Piteris Langas praleido savaitgalį vienas Sautamptone, atmetęs gal pustuzinį bičiulių kvietimų į kokteilių vakarėlius, pavakarieniauti ar pažaisti golfą. Visą energiją ir mintis buvo sutelkęs į Vandermerjerių projekto finansavimą ir būtinybę įkalbėti Nelę parduoti jam sklypą, kurį jos vyras buvo nusipirkęs iš ponios Kaplan.

„Man niekada neatrodė, kad Vertintojų taryba galėtų panaikinti Vandermejerių dvaro išimtinį statusą", – Piteris keikė save už nerūpestingumą, dėl kurio taip apsiskaičiavo. O kai procesas įsibėgėjo, jau buvo per vėlu – Kolifas aplenkė jį ir susitarė su Eida Kaplan.

Be Kaplanų sklypo, kompleksas, kurį jie pastatytų, būtų vertas dėmesio, bet šiaip jau niekuo neišsiskirtų. Na, o turint tą sklypą jam vadovaujant būtų sukurtas architektūros šedevras, puikiai papildantis įspūdingą Manhatano panoramą.

Iki šiol nė ant vieno iš jam priklausančių pastatų lentelės su Lango pavarde nebuvo. Piteris laukė, žinodamas, kad ateis diena, kai vieta ir projektas taip derės vienas prie kito, kad bus verti jo šeimos vardo. Tas pastatas taps paminklu, įamžinančiu tris Langų giminės kartas.

Pasisiūlęs nupirkti iš Adamo Kolifo Kaplanų sklypą, kaip ir baiminosi, išgirdo ugningą tiradą, kurios esmė tokia: greičiau jau atsidursiąs pragare negu parduosiąs tą žemę jam. Norom nenorom teko būti partneriu.

„Atrodo, Adamas kelyje į pragarą mane aplenkė". – Piterio veide šmėstelėjo niūri šypsenėlė.

Dabar reikėjo apgalvoti, kokios geriausia imtis strategijos

bendraujant su Kolifo našle, kad pavyktų ją įkalbėti tą sklypą parduoti. Sprendžiant iš to, ką apie Nelę sužinojo, vargu ar ji bus linkusi jį parduoti, nes pakankamai turi savo pinigų ir nuo amžinatilsį vyro pajamų nepriklausė. Vis dėlto Piteris turėjo vieną kozirį, kuris, jo manymu, galėtų nulemti derybas jo naudai.

Buvo vieša paslaptis, kad Kornelijus Makdermotas labai nusiminė, kai, jam prieš dvejus metus atsistatydinus, anūkė nepanoro kandidatuoti į jo buvusią vietą Kongrese.

„Ji tam jau subrendo, – svarstė Langas, eidamas gėlėmis apsodintu taku, vedančiu nuo namo prie vandenyno. – Blogai, kad nekėlė tada savo kandidatūros. Gormanas – tuščia vieta, ir, jeigu pasitrauks, jai teks iš peties paplušėti, kad susigrąžintų pirmtako veikla nepatenkintų rinkėjų pasitikėjimą. Nelė Makdermot – tikra senelio kopija ir kaip Makas pasižymi puikia politine nuovoka. Be to, ji protinga ir supranta, kad aš galiu padėti jai per rinkimus ir kad būtų išmintinga su manim draugauti. Aš ne tik galiu jai padėti, bet, įtariu, kai teismai ims gilintis, į kokias Adamas buvo įsivėlęs machinacijas, pati mels manęs, kad stočiau ginti jos vyro gero vardo."

Piteris Langas numetė šalin rankšluostį ir ilgais ryžtingais šuoliais skirdamas bangas pasinėrė į vandenyną.

Vanduo buvo stingdančiai šaltas, bet, nuplaukus kelis metrus, kūnas apsiprato. Irdamasis greitais tvirtais rankų mostais Langas galvojo apie išvengtą susidūrimą su lemtimi ir klausė savęs, ar, nugriaudėjus sprogimui ir prieš panyrant į gelmes, Adamas Kolifas dar buvo gyvas ir suvokė, kas dedasi.

Keturiasdešimt pirmas skyrius

Bonė Vilson užtikrino Gertą, kad ji galinti skambinti bet kuriuo metu, jeigu Nelė Makdermot norėtų pasikonsultuoti. Bonė sakė visiškai suprantanti, kad net jeigu Nelė ir labai

norėtų su ja susitikti, ji vis dėlto gali ir dvejoti. Būdama žinoma apžvalgininkė ir viešas asmuo, paaiškėjus, kad konsultuojasi su ekstrasense, galimas daiktas, sulauktų nepageidaujamo dėmesio. Juolab sklindant kalboms, kad ketina kelti savo kandidatūrą į Kongresą, o ne paslaptis, kad žiniasklaida godžiai rankioja kandidatus diskredituojančius faktus. Taigi informacija apie Nelės apsilankymą pas ekstrasensę tikrai galėtų jai pakenkti.

Žiniasklaida su pasimėgavimu išplatino informaciją, kad Hilari Klinton naudojosi mediumo paslaugomis siekdama užmegzti ryšį su Eleanora Ruzvelt, o Nensė Reigan buvo negailestingai kritikuojama už konsultacijas su astrologu.

Vis dėlto tą sekmadienio vakarą dešimtą Bonei paskambino Gerta Makdermot ir pranešė žinią, kurios toji laukė jau kurį laiką.

– Nelė norėtų su jumis susitikti, – prislopusiu balsu pranešė Gerta.

– Kas nutiko, Gerta? Nereikia būti ekstrasensu, kad suprastum, kaip jūs prislėgta.

– Atrodo, brolis manimi labai nepatenkintas. Šįvakar jis mudvi su Nele pasikvietė vakarieniauti, ir man kažkaip išsprūdo, kad kalbėjausi su jumis. Aš jam net trumpai papasakojau, ką man sakėte. Tada Makas tiesiog įsiuto ir, manau, padarė klaidą uždrausdamas Nelei su jumis susitikti.

– Vadinasi, ji *tikrai* su manim susitiks.

– Greičiausiai taip, – atsakė Gerta, – nors nemanau, kad ji aiškiai žino, ko nori. Šiaip ar taip, ji nori su jumis susitikti, ir kuo greičiau.

– Puiku, Gerta. Lauksiu jos pas save rytoj trečią.

Birželio 19 d., pirmadienis

Keturiasdešimt antras skyrius

Šiandien salonas nedirbo – pirmadienis buvo išeiginė. Liza Rajan jautėsi dėkinga už šią laisvą dieną, nes atsirado laiko mintims surikiuoti ir emociškai pasiruošti. Iš esmės ji jau norėjo grįžti į darbą, tik baiminosi, kaip reikės ištverti pirmą savaitę. Juk nuolatinės klientės reikš užuojautą ir stengsis sužinoti kuo daugiau smulkmenų apie sprogimą, nusinešusį Džimio gyvybę.

Daugelis iš jų buvo atėjusios į šarvojimo salę, kitos – siuntė gėles ir užuojautos laiškus.

Liza žinojo, kad susidomėjimas tragedija jau nuslūgo. Visiems, išskyrus ją. Klientės grįžo prie savo kasdienių reikalų ir tik kartkartėmis prisimindavo Lizos netektį. Gali būti, kad jausis dėkingos lemčiai, kad gali laukti vyro, įvažiuojančio vakare į kiemą, bet netrukus ir tai taps rutina. Kad ir kaip nuoširdžiai jos gailėtų, tos moterys džiaugiasi, kad ne joms tenka priimti užuojautą.

Liza ir pati panašiai jautėsi, kai pernai per avariją žuvo vienos iš jos klienčių vyras. Apie tą įvykį ji papasakojo Džimiui. Liza pagalvojo, kad niekada nepamirš žodžių, kuriuos tada jis pasakė:

– Lize, mes visi esame šiek tiek prietaringi. Kai kam nors nutinka nelaimė, mus apima jausmas, kad dievams tuo tarpu to užteks ir jie paliks mus ramybėje.

* * *

Devintą Liza jau buvo padariusi visus numatytus darbus. Tiesa, dar reikėjo atsakyti į daugybę bičiulių ir šiaip draugiškų žmonių laiškus, bet dabar ji tiesiog neįstengė prisiversti.

Tarp parašiusiųjų buvo daug senų draugų, kurie išsikraustė gyventi kitur, bet rado laiko pareikšti jai užuojautą ir apgailestavimą. Bene mieliausias jai buvo laiškas nuo vyruko, su kuriuo Džimis užaugo. Dabar jis buvo svarbus žmogus vienoje iš Holivudo kino studijų.

„Pamenu, kai mokėmės su Džimiu septintoje klasėje, – rašė jis, – kartą mums uždavė parengti mokslinį projektą. Dabar, jau būdamas tėvas, žinau, kad mokytojai skiria tokius darbus tam, kad sukeltų šeimoje sąmyšį. Dienos, kai darbai turėjo būti pristatyti, išvakarėse aš dar savojo nebuvau užbaigęs. Na, o Džimis, kaip visada pareigingas, viską buvo padaręs ir pasisiūlė man padėti. Atėjo pas mane į namus ir padėjo surinkti „Lego“ tiltą, be to, parašyti darbą, paaiškinantį, kodėl jo toks pasvirimo kampas. Džimis buvo išties šaunus vaikinas.“

„O aš vos neatidaviau jo gero vardo į faro rankas, – su siaubu pagalvojo Liza, prisiminusi penktadieninį detektyvo Sklafanio apsilankymą. – Vis dėlto tai, kad apie pinigus nutylėjo, problemos neišsprendžia. Juos būtina grąžinti. Liza buvo visiškai tikra, kad tų pinigų Džimis savo noru nepaėmė. Ji neabejojo, kad jis tiesiog buvo priverstas taip pasielgti. Kito paaiškinimo čia negali būti. Džimiui teko rinktis – prarasti darbą arba nepastebėti statybų aikštelėje daromų pažeidimų. Taigi jis paėmė pinigus, kurių nenorėjo, o jie savo ruožtu jį užvaldė.

Nors Liza asmeniškai Nelės nepažinojo, instinktyviai jautė, kad ja galima pasitikėti. Be to, tikėjosi, kad gal Nelė žino, ką konkrečiai Džimis pastaruoju metu dirbo. Juk, šiaip ar taip, būtent iš Nelės vyro firmos Džimis sulaukė kvietimo pokalbiui dėl darbo, o tik paskui jo prašymas buvo perduotas Semo Krauzės statybų kompanijai. Tai, kas prasidėjo kaip geranoriška pagalba, baigėsi Džimio mirtimi.

Tie pinigai kažkaip susiję su tuo, kas įvyko. Ir nors jai verkiant jų reikia sąskaitoms apmokėti ir kad būtų ką padėti ant stalo, Liza žinojo neišleisianti jų nė cento. Tie pinigai nešvarūs, sutepti Džimio krauju.

Dešimtą Liza nutarė paskambinti Nelei Makdermot. Žinojo, kad gyvena kažkur Manhatane, Ist Saide, kažkur Septyniasdešimtojoje, bet jos numerio telefonų knygoje nerado.

Tada prisiminė laikraštyje skaičiusi, kad Nelės senelis, buvęs kongresmenas Kornelijus Makdermotas, dabar turi savo konsultacijų firmą. Gavusi iš informacijos telefono numerį, Liza nutarė ten paskambinti – gal kas nors jai pasakys, kaip susisiekti su Nele.

Paskambinus beveik iškart atsiliepė moteris maloniu balsu ir prisistatė esanti Liza Henli, buvusio kongresmeno Makdermoto padėjėja.

Liza nutarė negudrauti.

– Aš Liza Rajan, Džimio Rajano našlė. Man labai reikia pasikalbėti su Nele Makdermot.

Liza Henli paprašė luktelėti. Po poros minučių ragelyje vėl pasigirdo jos balsas.

– Jeigu skambinsit dabar pat, telefono numeris – 212 – 555 – 6784. Nelė jau laukia jūsų skambučio.

Liza padėkojo, padėjo ragelį ir iškart surinko jai padiktuotą numerį. Nelė atsiliepė jau po pirmo signalo. Dar po penkių minučių, dvidešimt po dešimtos, Liza Rajan jau skubėjo susitikti su Nele Makdermot, moterimi, kuri po sprogimo jachtoje irgi tapo našle.

Keturiasdešimt trečias skyrius

Per savo trisdešimt aštuonerius gyvenimo metus Džedas Kaplanas ne kartą turėjo reikalų su teisėsauga. Todėl iš karto pajusdavo, kai būdavo sekamas. Jam tarsi atsiverdavo šeštas pojūtis, įspėjantis, jog kažkas mina ant kulnų.

„Farą užuodžiu per tris kilometrus, – su kartėliu pripažino sau Džedas, tą pirmadienio rytą užtrenkęs daugiabučio duris ir pasukęs į miesto centrą. – Tikiuosi, avi patogius batus. Eisime maloniai ir ilgai pasivaikščioti."

Džedas norėjo kuo greičiau dingti iš Niujorko. Nebenorėjo būti po vienu stogu su motina. Kai šįryt prieš valandą atsibudo, nuo senos sofos išgulėto matraco beveik nebejautė nugaros. O nuėjęs į virtuvę išgerti kavos, rado ten motiną sėdinčią prie stalo ir liejančią graudžias ašaras.

– Tavo tėvui šiandien būtų sukakę aštuoniasdešimt, – ištarė ji trūkčiojančiu balsu. – Ir jeigu dar būtų gyvas, būčiau surengusi jam šventę. O dabar štai sėdžiu čia viena, bijodama kaimynams pažvelgti į akis.

Džedas mėgino ją nuraminti, tikindamas esąs nekaltas, bet ji nesiklausė jo ir toliau nepaliaudama dejavo.

– Ar pameni senus filmus, kuriuose vaidino Edvardas Goldenbergas Robinsonas? – paklausė Džedo. – Vienintelis daiktas, kurį mirdama jo žmona paliko sūnui, buvo aukšta vaikiška kėdutė. Sakė, kad jautėsi iš tikrųjų laiminga tik tada, kai sūnus joje sėdėjo.

Eida pagrūmojo sūnui kumščiu.

– Tą patį galėčiau pasakyti ir apie tave, Džedai. Tokiu savo elgesiu darai man didžiulę gėdą. Ir gėdą dėl tėvo atminimo.

Nebepajėgdamas ilgiau klausytis, Džedas paskubom susiruošė ir išėjo iš to klaustrofobiją keliančio buto. Jis troško tuojau pat dingti, bet tam reikėjo paso. Farai puikiai žinojo, kad sufabrikuotą kaltinimą laikius žolę, kurią rado kelioniniame krepšyje, teismas atmes. Todėl ir paėmė iš jo pasą, kad negalėtų niekur išvykti.

„Aš taip ir neprisipažinau, kad žolė mano, – pagyrė save mintyse. – Tvirtindamas, kad nebuvau prie to krepšio prisilietęs penkerius metus, sakiau tiesą."

Bet net ir atmetus kaltinimus dėl žolės, vargai su policija neužsibaigs. Jie būtinai dar ką nors sugalvos, kad tik priverstų jį likti mieste.

„Bėda ta, – svarstė Džedas, gurkšnodamas kavą Brodvėjaus kavinukėje, – kad užtektų farams pakišti nors kokią užuominą, jie iškart suimtų mane dėl to sprogimo."

Keturiasdešimt ketvirtas skyrius

– Atleiskite, kad vėluoju, – atsiprašė Nelės Liza, kai toji ją pakvietė užeiti. – Ir kaip nepagalvojau, kad nerasiu, kur pasistatyti automobilio? Galų gale palikau ją garaže.

Liza tikėjosi, kad šeimininkė nepastebės, kokia ji susinervinusi ir sutrikusi. Eismas Manhatane ją visada varė iš proto. O dar teko automobilį palikti garaže... ir dar tokius pinigus nulupo. Mažiausias mokestis – dvidešimt penki doleriai. Nuo tokio smūgio ji visai pasimetė.

Dvidešimt penki doleriai Lizai buvo didžiuliai pinigai. Tiek arbatpinigių ji gaudavo padariusi penkis–aštuonis manikiūrus. Šitiek pinigų vien už tai, kad tas jos dešimties metų senumo kledaras neliktų gatvėje. Jai jau nebeatrodė taip svarbu susitikti su Nele Makdermot – galėjo kad ir tuojau pat grįžti atgal į Kvinsą.

Išėjusi iš garažo ir pasukusi prie Nelės namo, pajuto, kad tuoj tuoj pravirks. Tada stabtelėjo ir, išsitraukusi nosinę, nusišluostė ašaras. Tetrūko, kad čia, vidury Manhatano, imtų ir apsijuoktų.

Iki susitikdama su Nele Liza, vilkėdama tamsiai mėlyną kelnių kostiumą, jautėsi atrodanti elegantiškai, bet dabar, žvelgdama į šią moterį, suprato, kad, palyginti su Nelės Makdermot

nepriekaištingo sukirpimo rusvomis, laisvai krintančiomis kelnėmis ir kreminės spalvos palaidine, jos drabužiai atrodė apgailėtinai pigūs.

„Nuotraukos neatspindi jos tikrojo žavesio, – pagalvojo Liza. – Ji tikrai graži. Ir visai nenuostabu, kad šiandien atrodo nepalyginamai geriau negu tada, kai matė Nelę po mišių už jos vyrą."

Nelė Makdermot šiltai pasisveikino ir iškart paprašė Lizos vadinti ją tiesiog Nele. Liza pajuto, kad gali ja pasitikėti, o tokiomis aplinkybėmis tai buvo labai svarbu.

Pasitikėjimą Nele kėlė ir jos laikysena – rami ir užtikrinta. Žvelgdama į ją, Liza pagalvojo, kad Nelė Makdermot užaugo prabangioje ir elegantiškoje aplinkoje kaip ši.

Eidama paskui Nelę į svetainę, vėl prisiminė Džimį ir kaip jis pasišaipydavo iš jos domėjimosi visokiausiais interjero dizaino žurnalais. Prisiminė, kaip valandų valandas mintyse apstatinėdavo jų svajonių namą. Kartais jos įsivaizduojamas dekoras būdavo klasikinis – senoviniai baldai ir persiški kilimai, o kartais – angliško kaimo stiliaus arba net *art deco*, ar moderno, nors žinojo, kad tik gaišta laiką, nes Džimiui tokia stilistika buvo ne prie širdies. Lizą vėl apėmė liūdesys, prisiminus savo planus, kai vaikai užaugs, imtis mokslų ir studijuoti interjero dizainą. Dabar jau tikrai šias svajones teks pamiršti.

– Jūsų gražūs namai, – santūriai pagyrė Liza, žvalgydamasi po eklektiškai apstatytą kambarį, kuriame skirtingų stilių elementai puikiai derėjo.

– Ačiū, man irgi patinka, – kone žaismingai padėkojo Nelė. – Mano tėvai daug keliavo. Jie buvo antropologai ir iš įvairių kraštų parsiveždavo originalių daiktų. Prie jų pridėjus vieną kitą tikrai patogią sofą ir kelias stilingas kėdes gauni visai nebanalų interjerą. Žinot, pastaroji savaitė man buvo tikras košmaras.

Kalbėdamasi Nelė atidžiai tyrinėjo viešnią. Net ir pro gana storą pudros sluoksnį buvo matyti, kad akys patinusios, o veidas išmargintas dėmių, atsiradusių nuo verkimo. Nelė jautė: visai mažai trūksta, kad Liza ir vėl pratrūktų ašaromis.

– Ką tik išviriau kavos. Norėtumėt?

Po kelių minučių moterys viena priešais kitą sėdėjo prie virtuvės stalo. Liza jautė, kad jai pirmai teks nutraukti tylą. „Juk pati čia įsiprašiau, taigi pati ir turiu pradėti pokalbį. Tik nuo ko?“ – klausė savęs.

Pagaliau, giliai įkvėpusi, ryžosi:

– Nele, mano vyras dvejus metus negalėjo rasti darbo. Jis išsiuntė savo gyvenimo aprašymą ir į jūsų vyro firmą, ir prašom – jį priėmė į darbą jūsų vyro verslo partneris Semas Krauzė.

– Sakyčiau, Semas Krauzė nebuvo partneris, juos tiesiog siejo verslo reikalai, – pataisė Nelė. – Adamas dirbo su įvairiais projektais, bet nė vieno iš tų žmonių, su kuriais bendradarbiavo, partneriais nelaikė. Volterso ir Arsdeilo kompanijoje Adamas buvo architektas, atsakingas už pastatų renovaciją, o Semas Krauzė ėjo statybų rangovo pareigas. Įkūręs savo firmą, Adamas ketino kartu su Krauze dirbti prie Vandermejerių projekto.

– Žinau. Džimis dirbo senų daugiabučių rekonstrukcijos srityje, bet neseniai buvo užsiminęs, kad netrukus prasidėsianti stambaus komplekso su dangoraižiu statyba ir jis ten būsiąs vyriausiasis brigadininkas.

Liza trumpam susimąstė. Kai vėl prabilo, ištarė tik „Nele“ ir vėl nutilo. Dar po akimirkos staiga pratrūko:

– Nele, prieš porą metų Džimis neteko darbo, nes buvo sąžiningas žmogus ir netylėjo apie statyboms naudojamas kokybės reikalavimų neatitinkančias medžiagas. Dėl to gavo „vilko bilietą“ ir ilgus mėnesius negalėjo rasti darbo. Kai jam paskambino dėl darbo Krauzės kompanijoje, jis taip apsidžiaugė. Vis dėlto, geriau pagalvojus, nuo pat tos dienos, kai ten pradėjo dirbti, kažkas buvo ne taip. Aš Džimį taip mylėjau ir buvau jį perpratusi, kad negalėjau nepastebėti... Jis labai pasikeitė, kone pernakt.

– Kaip pasikeitė? – tyliai paklausė Nelė.

– Negalėjo užmigti, prarado apetitą. Atrodė, kad gyvena kažkokiame kitame pasaulyje.

– Kaip manote, kokia galėjo būti priežastis?

Liza Rajan padėjo puodelį ant stalo ir pažvelgė Nelei tiesiai į akis.

– Manau, kad Džimis buvo priverstas apsimesti nepastebintis kažkokių rimtų pažeidimų. Pats jis nė už ką nedarytų ko nors neteisėta, bet gyvenimas jį taip žiauriai pamokė, kad gavęs rinktis, ar vėl netekti darbo, ar praleisti nemačiom kokį pažeidimą, matyt, pasirinko pastarąją išeitį. Ir vis dėlto tai buvo neteisingas sprendimas. Jis buvo per doras, kad po to galėtų ramiai gyventi. Manau, taip viskas ir buvo ir dėl to jis tiesiog kraustėsi iš proto.

– Ar Džimis su jumis apie tai kalbėjo, Liza?

– Ne, – Lizos balse buvo justi dvejonė. – Nele, aš jūsų nepažįstu, bet turiu kam nors pasakyti. Taigi nusprendžiau tą paslaptį patikėti jums. Mūsų namo pusrūsyje esančioje Džimio dirbtuvėje aš radau pinigų. Manau, jis gavo juos už tylėjimą. Sprendžiant iš to, kaip radau juos supakuotus, Džimis prie tų pinigų nė neprisilietė. Toks jau jis buvo – per sąžiningas, kad jais pasinaudotų.

– Kiek tų pinigų yra?

– Penkiasdešimt tūkstančių dolerių, – sušnibždėjo Liza.

„Penkiasdešimt tūkstančių! Džimis Rajanas tikrai turėjo būti aptikęs kažką svarbaus, – pagalvojo Nelė. – Ar Adamas ką nors įtarė, o gal žinojo? Gal kaip tik dėl to Rajanas ir buvo pakviestas į pasitarimą jachtoje?“

– Noriu tuos pinigus grąžinti, – pasakė Liza. – Ir padaryti tą nekeldama triukšmo. Net jeigu Džimis būtų vėl praradęs darbą, jam nereikėjo jų imti. Bet kaip jau sakiau, jis ir pats tą žinojo. Kaip tik todėl kelis pastaruosius mėnesius, nors ir turėjo darbą, buvo siaubingai prislėgtas. Dabar mano vyras jau nebegali tų pinigų grąžinti, bet už jį tą galiu padaryti aš. Spėju, kad pinigai priklausė kam nors iš Krauzės kompanijos. Reikia juos tam kažkam ir atiduoti. Štai dėl to pas jus ir atėjau.

Pati nustebusi, iš kur ima tiek drąsos, Liza pasilenkė per stalą ir paėmė Nelę už rankos.

– Nele, kai Džimis kreipėsi dėl darbo į jūsų vyro firmą, jiedu dar nebuvo pažįstami. Aš tą tikrai žinau. O tada, tuoj po to, kai

Džimis pradėjo dirbti pas Semą Krauzę, kažkas nutiko, kažkas baisaus. Nežinau kas, bet manau, kad į tą reikalą buvo įsivėlęs ir jūsų vyras, ir Džimis. Turite sužinoti, koks tai reikalas, o paskui padėti man sąžiningai viską užbaigti.

Keturiasdešimt penktas skyrius

Džordžas Brenanas ir Džekas Sklafanis buvo apygardos prokuroro padėjėjo Kalo Tompsono kabinete, kai pas jį atvyko Robertas Voltersas, Volterso ir Arsdeilo architektūros kompanijos vyresnysis partneris, lydimas vyriausiojo teisininko. Tompsonas buvo apygardos prokuratūros atstovas, įtrauktas į neseniai pradėtą tyrimą dėl kyšininkavimo ir konkursų klastojimo statybų pramonėje.

Visi atvykusieji žinojo, kad Voltersas bendru sutarimu čia dalyvavo kaip „dienos žvaigždė". Toks statusas užtikrino jam ribotą imunitetą dėl visko, ką jis atskleistų pokalbio metu.

Jo vyriausiasis teisininkas jau buvo parengęs štai tokį oficialų pranešimą spaudai: „Volterso ir Arsdeilo kompanija ir jos vadovai atmeta bet kokius įtarimus dėl neteisėtos veiklos. Jie visiškai tikri, kad jiems nebus pateikti jokie kaltinimai dėl nusikalstamos veiklos."

Ir Brenanui, ir Sklafaniui buvo akivaizdu, kad Roberto Volterso demonstruojamas abejingumas ir niekinamas žvilgsnis buvo apsimestiniai. Iš tikrųjų jis nervinosi ir jaudinosi. Atsakinėjo taip preciziškai ir nepriekaištingai, kad nekilo abejonių, jog tai buvo kruopščiai surepetuotas vaidinimas.

„Juo dėtas, aš irgi nervinčiausi, – pagalvojo Brenanas. – Rimti vyrukai iš poros dešimčių tokio lygio firmų jau prisipažino dėl mažesnių prasižengimų ir taip gana lengvai išsisuko nuo šio tyrimo." Detektyvas žinojo, kad galų gale dauguma iš jų atsipirks pagrūmojimu pirštu ir sumokės nustatytą baudą. Baisaus čia

daikto, kad prarasi milijoną, kai kompanijos kapitalas gal pusė milijardo. Yra pasitaikę, jeigu tik prokuroras turėdavo nenuginčijamų įkalčių, kad tokie vyrukai net gaudavo padirbėti visuomenės labui. Buvo net atvejų, kai jiems net teko porą mėnesių pasėdėti už grotų, bet jie išėjo į laisvę... ir ką? Viskas prasidėdavo iš naujo."

„Paprasčiausias reketas, – pagalvojo Brenanas. – Stambieji statybų rangovai susitaria tarpusavyje dėl to, kas gaus užsakymą. Pasiūlyta mažiausia kaina „apauga" papildomomis išlaidomis, architektas arba projektuotojas užsakymą patvirtina... ir gauna už tai savo dalį. Tada rinkoje pasirodo kitas stambus projektas, ir bingo! Ateina eilė kitam stambiam žaidėjui siūlyti mažą kainą. Visa tai tiesiog kompromisų menas. Viskas gražiai suklastota ir, Jėzau, kaip civilizuota."

Kad ir suvokdamas savo pastangų beprasmiškumą, Brenanas buvo įsitikinęs, kad tokias bylas *reikia* tirti. Jeigu stambūs rinkos žaidėjai bus griežčiau kontroliuojami, ir mažesnėms kompanijoms atsivers galimybės gauti pelningų užsakymų. Kita vertus, Brenanas svarstė, ar jis ne per optimistiškai mąsto.

– Tai industrijos sritis, kurioje teisėti sandoriai neteisingai interpretuojami, – aiškino Voltersas.

– Mano klientas turi galvoje, kad..., – įsiterpė advokatas.

Pagaliau apklausoje buvo prieita prie klausimo, labiausiai dominusio Džordžą Brenaną ir Džeką Sklafanį.

– Pone Voltersai, ar velionis Adamas Kolifas buvo jūsų kompanijos darbuotojas?

„Akivaizdu, kad jam nemalonu girdėti šią pavardę", – pastebėjęs, kaip iš pykčio paraudo Volterso veidas, nusprendė Sklafanis.

– Adamas Kolifas pas mus dirbo pustrečių metų, – sausai atsakė Voltersas. Jo balse buvo justi šaltukas, rodantis nenorą kalbėti šia tema.

– Kokios buvo pono Kolifo pareigos Volterso ir Arsdeilo kompanijoje?

– Pradėjo kaip etatinis architektas, o vėliau buvo paskirtas atsakingu už vidutinės apimties rekonstrukcijos ir renovacijos projektus.

– Ką turite galvoje, sakydamas „vidutinės apimties"?

– Projektus, kurių vertė mažesnė negu vienas milijonas dolerių.

– Ar buvote jo darbu patenkinti?

– Iš esmės, taip.

– Sakėte, kad Kolifas pas jus dirbo dvejus su puse metų. Kodėl išėjo?

– Įkūrė savo firmą. – Robertas Voltersas šaltai nusišypsojo. – Adamas Kolifas buvo atsakingas darbuotojas ir labai praktiškas žmogus. Kartais tenka turėti reikalų su architektais, kurie niekaip nesuvokia, kad biurų erdvė išnuomojama kvadratiniais metrais. Kad ir žinodami, kaip svarbu ekonomiškumas, jie ima ir suprojektuoja perteklines, niekam nereikalingas erdves. Tarkim, plačius koridorius. Padauginus tuos atliekamus metrus iš trisdešimties ar keturiasdešimties aukštų, pajamos už nuomojamą plotą ženkliai sumažėja.

– Jeigu teisingai supratau, Adamas Kolifas buvo vertinamas darbuotojas ir tokio pobūdžio klaidų nedarė.

– Jis buvo dalykiškas ir dirbo efektyviai. Be to, greitai mokėsi. Ir dar – Adamas pasižymėjo verslininko nuovoka. Įsigijo sklypą greta Vandermejerių dvaro, kuris tada dar buvo laikoma istorine vertybe. Na, o kai pastatas buvo išbrauktas iš saugomų sąrašo, Adamo įsigytos Kaplanų nuosavybės vertė smarkiai išaugo.

– Vandermejerių namas juk sudegė, ar ne? – paklausė apygardos prokuroro pavaduotojas.

– Taip, sudegė. Bet jau po to, kai neteko architektūros paminklo statuso. Todėl net jeigu pastatas ir nebūtų sudegęs, vis tiek neilgai trukus būtų buvęs nugriautas. Tą sklypą įsigijo Piteris Langas ir jau buvo pradėjęs projektą, pagal kurį ten turėjo iškilti gyvenamųjų patalpų ir biurų kompleksas.

Voltersas niūriai šyptelėjo.

– Adamas Kolifas buvo įsitikinęs, jog Langui taip žūtbūtinai reikia jam priklausiusio Kaplanų sklypo, kad tas nemurmėdamas patvirtins Kolifo parengtą pastato projektą. Vis dėlto, atrodo, apsiskaičiavo. Manau, jeigu Adamas būtų likęs mūsų firmoje ir dirbęs su mūsų talentingiausių architektų grupe, visiškai įmanoma, kad tą užsakymą būtų gavęs.

– Kitaip tariant, užsakymą būtų gavusi jūsų firma?

– Kitaip tariant, su juo būtų dirbusi talentingų ir pripažintų architektų komanda, gebanti parengti išskirtinį, šiuolaikišką urbanistinį projektą. Kolifo projektas buvo nuobodokas ir neoriginalus. Investuotojai nebūtų juo susidomėję. Todėl visiškai suprantu Langą, kai jis taip Kolifui ir pasakė. Kita vertus, Kolifas tapo aplinkybių įkaitu. Jam vis tiek būtų tekę parduoti Kaplanų sklypą už Lango pasiūlytą kainą. Jeigu ne, Langas būtų apsiribojęs ne tokiu ambicingu projektu ir apsiėjęs be Kolifo. Jeigu iš tikrųjų taip būtų nutikę, Kaplanų sklypas būtų atsidūręs tokioje apsuptyje, kad taptų iš esmės bevertis. Taigi Kolifo padėtis buvo nepavydėtina.

– Bet neatrodo, kad labai jau būtumėte Adamo Kolifo dėl to gailėjęs, pone Voltersai? – paklausė advokatas.

– Priėmiau jį į mūsų kompaniją tik dėl draugystės su buvusiu kongresmenu Kornelijum Makdermotu, kurio šeimos nariu Adamas tapo vedęs jo anūkę. O Kolifas man už gera atsilygino išeidamas iš firmos ir dar išsivesdamas Vinifredą Džonson, kuri dirbo mano padėjėja ištisus dvidešimt dvejus metus ir praktiškai buvo mano dešinioji ranka. Ar man gaila, kad jis žuvo? Taip, kaip padorus žmogus, aš, žinoma, apgailestauju. Be to, jis buvo Nelės Makdermot, kurią pažįstu nuo mažumės, vyras. Nelė – nuostabi jauna moteris, ir aš apgailestauju, kad ją ištiko tokia nelaimė.

Durys atsivėrė ir į kabinetą įėjo Džo Meisas, apygardos prokuroro pavaduotojas. Iš jo veido išraiškos Brenanas ir Sklafanis suprato, kad nutiko kažkas svarbaus.

– Pone Voltersai, – griežtai paklausė Meisas, – ar tiesa, kad jūsų firma dabar inspektuoja biurų pastatą prie Leksingtono ir Keturiasdešimt septintosios, kurį renovavote prie kelerius metus?

– Taip, šįryt gavome pranešimą, kad iš fasado iškrito keletas plytų, ir nedelsdami išsiuntėme ten savo inspektorių brigadą.

– Deja, pone Voltersai, kalbama ne apie kelias plytas. Šįryt šlumštelėjo visas namo fasadas į gatvę. Trys praeiviai rimtai sužeisti, vieno iš jų būklė kritinė.

Džordžas Brenanas pastebėjo, kad iki tol įraudęs Roberto Volterso veidas mirtinai išbalo. „Ar taip nutiko dėl prastos medžiagų kokybės? – svarstė detektyvas. – O gal dėl prastos *darbų* kokybės? Jeigu taip, įdomu, kam buvo sumokėta, kad to nepastebėtų?

Keturiasdešimt šeštas skyrius

Lygiai trečią popiet Nelė paskambino prie Bonės Vilson buto Septyniasdešimt trečiojoje ir Vest Endo aveniu durų. Išgirdusi besiartinant žingsnius, pagauta impulso, norėjo šokti prie lifto ir dingti, kol nevėlu.

„Ką aš, po galais, čia veikiu"? – klausė savęs. – Makas buvo teisus. Visos tos kalbos apie mediumus ir žinutes nuo brangių žmonių iš anapus – paprasčiausia mistifikacija. Įsivaizduoju, kaip iš manęs juoksis, kai paaiškės, kad užkibau ant šio kabliuko.

Buto durys atsivėrė.

– Užeikite, Nele.

Pirma Nelei šovusi mintis buvo ta, kad gyvenime Bonė Vilson atrodė daug patrauklesnė negu per televiziją. Jos varno sparno juodumo plaukai ryškiai kontrastavo su porcelianiškai lygia veido oda. Iš po tankių blakstienų žvelgė didelės pilkos akys. Moterys buvo panašaus ūgio, tik Bonė tokia liesa, kad atrodė lyg gyventų pusbadžiu.

Bonė nusišypsojo tarsi atsiprašydama.

– Tokio dalyko dar nesu dariusi, – aiškino Nelei, vesdamasi ją iš prieškambario ilgu koridorium į nedidelį kabinetą. – Man

dar nepasitaikė, kad užmezgus anapusinį ryšį su vienu asmeniu, tuo pat metu su manimi bandytų susisiekti kitas. Ištiės neįprasta situacija.

Rankos mostu parodė į kėdę.

– Sėskitės, Nele. Noriu, kad žinotumėt: jeigu po kelių mūsų pokalbio minučių jums kils noras atsistoti ir išeiti, neįsižeisiu. Iš to, ką man apie jus papasakojo jūsų teta, supratau, kad mintis apie bendravimo galimybę su išėjusiaisiais jus smarkiai trikdo.

– Atvirai kalbant, *galiu* ir išeiti. Džiaugiuosi, kad tą suprantate, – Nelės tonas buvo šaltas. – Vis dėlto po to, ką man papasakojo Gerta, jaučiau, kad turiu ateiti. Aš pati kelis kartus esu patyrusi dalykų, kuriuos, manau, galima būtų pavadinti parapsichologiniais reiškiniais. Spėju, kad Gerta jau užsiminė jums.

– Ne, ji nieko man nesakė. Mačiau ją keliuose Ekstrasensų draugijos susibūrimuose ir kartą buvau viename iš tokių susitikimų, surengtų jos namuose, bet mes nė karto apie jus nesikalbėjom.

– Bone, suprantu, kad turiu su jumis būti visiškai atvira, – prisipažino Nelė. – Aš paprasčiausiai negaliu patikėti, kad gebate daryti tokius dalykus. Man atrodo įtartina. Argi įmanoma, tarsi pakėlus telefono ragelį, susisiekti su mirusiuoju? Man nesuvokiama ir tai, kad „anapus", kaip rašo mano perskaitytose knygose, kažkas į tą jūsų „skambutį" atsiliepia.

Bonė Vilson nusišypsojo.

– Vertinu jūsų atvirumą. Ir vis dėlto visame pasaulyje yra mediumo gebėjimų turinčių žmonių, kurie, nors jums ir sunku tą suvokti, buvo pasirinkti atlikti tarpininkų vaidmenį tarp jau iškeliavusių ir gyvų jiems brangių žmonių. Dažniausiai į mane kreipiasi sielvarto prislėgti žmonės, nepajėgiantys susitaikyti su artimųjų netektimi. Nors kartais... tokių atvejų pasitaiko itin retai... aš gaunu signalą iš anapus. Štai vieną dieną, kai bandžiau padėti mirusiam vyrui perduoti žinią jo žmonai, su manimi užmezgė ryšį jaunuolis vardu Džekis, žuvęs per automobilio avariją. Neišmaniau, kaip galėčiau jam padėti. Na, o po savaitės nuo tos dienos man paskambino visiškai nepažįstama moteris.

Nelei pasirodė, kad pasakojant apie šį nutikimą Bonės akys įgavo tamsesnį atspalvį.

– Toji moteris pamatė mane per televiziją ir panoro, kad ją priimčiau privataus pokalbio. Kaip supratau, jos sūnus Džekis žuvo per automobilio avariją. Ji buvo to jaunuolio, kalbėjusio su manim iš anapus, motina.

– Su mano atveju tą nutikimą vargu ar galima lyginti. Pirma, dėl to, kad jūs pažįstate Gertą, – paprieštaravo Nelė. – Antra, apie sprogimą jachtoje rašė visi laikraščiai, neužmiršdami paminėti, kad Adamas buvo vedęs Kornelijaus Makdermoto anūkę.

– Kaip tik todėl, kai Adamas su manim susisiekė per seansą, pasisakė, kuo vardu, ir paprašė surasti Nelę, aš jau žinojau, kad reikia kreiptis į Gertą.

Nelė atsistojo.

– Atleiskite, Bone, bet aš tokiais dalykais netikiu. Ir taip jau atėmiau iš jūsų daug laiko. Eisiu.

– Laikas nebus sugaištas, jeigu suteiksite man galimybę įsitikinti, ar Adamas nori jums perduoti žinią.

Nelė nenorom atsisėdo. „Manau, būtų teisinga suteikti jai tokią galimybę", – nusprendė Nelė.

Bėgo minutės. Bonė sėdėjo užsimerkusi, ranka pasirėmusi į skruostą. Staiga ji atmetė galvą, tarsi stengdamasi į kažką įsiklausyti. Po ilgokos pauzės nuleido ranką, atsimerkė ir pažvelgė tiesiai į Nelę.

– Adamas čia, – tylutėliai pratarė Bonė.

Kad ir netikėdama tuo, Nelė pajuto, kaip kūnu perbėgo virpulys. „Mąstyk blaiviai, – įsakmiai kartojo sau. – To negali būti."

Nelė stengėsi, kad balsas skambėtų ramiai ir užtikrintai:

– Ar matote jį?

– Mintimis. Jis žvelgia į jus su tokia meile, Nele. Šypsosi jums. Sako žinantis, kad netikite jo buvimu čia. Jūs iš Misūrio.

Nelė aiktelėjo. Tuo posakiu „Aš iš Misūrio" ji visada juokais atremdavo Adamo bandymus ją įtikinti, kad plaukti jachta gali būti smagu.

– Ar jums šie žodžiai ką nors reiškia, Nele? – paklausė Bonė Vilson.

Nelė linktelėjo galvą.

– Adamas nori jūsų atsiprašyti, Nele. Atrodo, prieš nelaimę, dar iki jo žūties, judu susipykote.

„Juk niekam nesakiau, kad mudu susipykome, – pagalvojo Nelė. – Ničniekam."

– Adamas sako, kad dėl to barnio kaltas jis. Jeigu teisingai supratau, jūs norėjote kažko imtis, o jis tam pasipriešino.

Nelė pajuto, kaip akyse ėmė tvenktis ašaros.

Bonė Vilson sėdėjo nejudėdama.

– Ryšys su Adamu silpnėja, bet, regis, jis dar nepasirengęs jo nutraukti. Nele, matau virš jūsų galvos baltas rožes. Tai jo meilės jums ženklas.

Nelė negalėjo patikėti, kad taria tokius žodžius:

– Pasakykite jam, kad aš irgi jį myliu. Ir kad labai gailiuosi dėl to paskutinio mūsų kivirčo.

– Dabar vėl matau jį aiškiau. Jis atrodo toks patenkintas, Nele. Sako norintis, kad atverstumėte naują savo gyvenimo puslapį. Ar yra koks siekis, kuriam prireiktų visos jūsų energijos ir laiko?

„Rinkiminė kampanija", – pagalvojo Nelė.

Bonė nelaukė, kol ji atsakys.

– Taip, suprantu. Jis sako: „Perduokite Nelei, kad atiduotų visus mano drabužius labdarai." Matau kambarį su lentynomis ir dėžėmis...

– Aš visada jau nebenešiojamus drabužius nešu į labdaros parduotuvėlę, esančią prie mūsų kvartalo bažnyčios, – paaiškino Nelė. – Ten iš tikrųjų yra kambarys, kaip jūs nupasakojote. Jame rūšiuojami drabužiai.

– Adamas sako, kad atiduotumėt jo drabužius nedelsdama. Jo vardu padėdama kitiems, padėsite jam pajusti dvasios pilnatvę. Ir dar prašo už jį pasimelsti. Prisiminkite jį savo maldose, bet paskui leiskite jam išeiti.

Bonė kiek luktelėjo, o paskui įsmeigė žvilgsnį į kažką tiesiai priešais save.

– Jis mus palieka, – švelniai pratarė.

– *Sulaikykit jį*, – šūktelėjo Nelė. – Kažkas juk susprogdino jo jachtą. Paklauskit, ar žino, kas tą padarė?

Bonė laukė.

– Nemanau, kad jis mums tą pasakys, Nele. Tai reiškia, kad arba nežino, arba savo žudikui atleido ir nebenori, kad jį persekiotumėt.

Dar po akimirkos Bonė papurtė galvą ir pažvelgė tiesiai į Nelę.

– Jis išėjo, – pasakė su šypsena veide. – Tada vėl griebėsi už krūtinės.

– Ne, palaukit, mane pasiekia jo mintys. Ar vardas Piteris jums ką nors reiškia?

„Piteris Langas", – pagalvojo Nelė ir labai tyliai atsakė:

– Taip.

– Nele, jis plūsta krauju. Nesu tikra, ar taip nori pasakyti, kad žudikas vardu Piteris. Užtat *tikrai* žinau, kad Adamas bando jus dėl to žmogaus įspėti. Jis meldžia to Piterio pasisaugoti, būti atsargiai...

Keturiasdešimt septintas skyrius

Pirmadienio popietę grįžęs namo, Danas Mainoras atsakiklyje rado Lili Braun žinutę, bet, ją išklausęs, išgirdo ne tai, ko tikėjosi.

Lili kalbėjo greitai ir nervingai:

– Daktare Danai, nepaliaudama klausinėju apie Kvinę. Ji turi galybę draugų, bet visi tvirtina jau kelis mėnesius jos nei matę, nei ką apie ją girdėję. Aš čia nieko nesuprantu. Yra tokia kompanija, su kuria ji kartais gyvena Rytų ketvirtosios apleistuose namuose. Jie irgi stebisi, kad Kvinė dingo. Spėlioja, kad gal susirgo

ir dabar guli kurioje nors ligoninėje. Kartais, kai Kvinei užeidavo smarkūs depresijos priepuoliai, ji per dienų dienas neištardavo nė žodžio ir kąsnio į burną nepaimdavo.

„Ar man lemta rasti ją tokioje vietoje? – svarstė Danas. – Uždarytą psichiatrijos ligoninės palatoje... ar kur dar blogiau? Šiemet žiema Niujorke buvo neįprastai šalta. O jeigu ji išvyko iš Niujorko visai ne rudenį? Jeigu tuo metu buvo apimta depresijos ir nenuvežta į prieglaudą? Tada jau visai neaišku, kas galėjo jai nutikti."

„Ir iš kur aš taip įsitikinęs, kad ją rasiu? – klausė savęs Danas, pirmą kartą aiškiai suvokęs, kad jo pastangos gali likti bevaisės. – Kita vertus, dar neverta nuleisti rankų. Juk negaliu tiesiog pasyviai laukti, kol ji ims ir pati atsiras. Rytoj pat apskambinsiu ligonines." Čia pat Danas labai nenorom sau pripažino, kad teks taip pat išsiaiškinti, kokia miesto įstaiga registruoja neatpažintus lavonus.

Lili paklausinėjo benamių, kurie glaudžiasi Rytų ketvirtosios nebegyvenamuose namuose. „Kitą savaitę aš ten pasidairysiu ir pats su jais pasikalbėsiu", – nusprendė Danas.

Danas pagalvojo, kad yra ir dar vienas kabliukas. Lili papasakojo jam, kaip Kvinė atrodo dabar. Sakė, kad jos plaukai visiškai pražilę ir siekia pečius.

– Ji dar liesesnė negu toje jūsų nuotraukoje, skruostikauliai išsišovę. Vis dėlto matyti, kad jaunystėje buvo tikrai daili.

„Yra tarnybų, kurios, pasitelkusios kompiuterius, sukuria pasendintą žmogaus atvaizdą. Regis, taip jie tą vadina. Esu tikras, kad policija tikrai naudoja tokias programas."

Danas nusprendė, kad jau metas aktyviai imtis kitokių Kvinės paieškos būdų. Net jeigu žinios būtų blogos, bent jau sužinotų, kas jai iš tikrųjų nutiko.

Ruošdamasis vėl pabėgioti parke, persirengė šortais ir sportiniais marškinėliais ilgomis rankovėmis, ir čia pat pagalvojo, kad daro tai tikėdamasis parke dar kartą sutikti Nelę Makdermot.

Toji perspektyva jam iš dalies padėjo atsikratyti vis augančio nerimo dėl Kvinės likimo. „Tapau tuo, kas esu, dėl jos, – pagalvojo Danas. – *Dieve brangus, suteik man galimybę jai tą pasakyti*", – meldė mintyse.

Keturiasdešimt aštuntas skyrius

Pirmadienio popietę pas Kornelijų Makdermotą apsilankė Tomas Šėjus, partijos Niujorko skyriaus pirmininkas. Jis atėjo išsiaiškinti, ar Nelė vis dėlto kels savo kandidatūrą į vietą Kongrese, kuri liko laisva atsistatydinus Bobui Gormanui.

– Manau, nėra reikalo tau priminti, kad šiais metais vyks ir prezidento rinkimai, Makai, – pradėjo kalbą Šėjus. – Stiprus kandidatas į tą vietą labai praverstų mums pritraukti daugiau balsų už vyruką, kurį norime matyti Baltuosiuose rūmuose. Tu – šio rajono legenda. Tavo palaikymas Nelei per kampaniją rinkėjams nuolat primintų, kiek gero esi jiems padaręs.

– Ar esi girdėjęs apie patarimą, kurį gauna jaunikio motina prieš vestuves? – burbtelėjo Makas. – „Vilkėk smėlio spalvos drabužį ir laikyk liežuvį už dantų." Tą aš ir ketinu daryti, jeigu Nelė nuspręs kelti savo kandidatūrą. Ji protinga, graži, nuovoki, išmano tą darbą ir sugebėtų jį padaryti geriau negu bet kuris iš man pažįstamų politikų. O svarbiausia, kad jai iš tikrųjų rūpi žmonės. Štai todėl jie ir turėtų už ją balsuoti... o ne dėl to, kad aš ten kažkokia legenda.

Liza Henli dalyvavo pokalbyje ir protokolavo. „Jis šiandien suirzęs", – pagalvojo. Antra vertus, Liza žinojo kodėl. Makas jai prisipažino nerimaujantis dėl Nelės psichologinės būklės. Be to, jis siaubingai krimtosi dėl anūkės apsilankymo pas ekstrasensę ir dėl to, kas būtų, jeigu tas faktas prasiskverbtų į žiniasklaidą.

– Baik, Makai, juk supranti apie ką aš, – Šėjaus tonas buvo draugiškas. – Žmonės įsimylėjo Nelę nuo tada, kai pamatė nuo-

trauką, kurioje dešimtmetė mergaitė šluosto ašaras seneliui per mišias už jos žuvusius tėvus. Ji augo visuomenės akivaizdoje. Apie tai paskelbti galime tik per trisdešimtos dienos vakarienę, bet mums reikia garantijų, kad vyro netektis nesutrukdys jai dalyvauti rinkiminėje kampanijoje.

– Nelei nėra neįmanomų dalykų, – atrėmė Makas. – Ji – tikra profesionalė.

Vis dėlto, Tomui išėjus, išorinis Mako užtikrintumas subliūško.

– Liza, kai vakar sužinojau, kad Nelė ruošiasi eiti pas tą ekstrasensę, nesusilaikiau ir aprėkiau ją. Paskambink jai ir padėk susitaikyti. Perduok, kad norėčiau su ja pavakarieniauti.

– Tebūnie palaiminti taikdariai, – santūriai atsakė Liza. – Jie tikrai nusipelnė būti vadinami Dievo vaikais.

– Jau esu tą girdėjęs.

– Todėl, kad jau ne pirmą kartą gaunu tokią užduotį. Kur norėtumėt susitikti?

– „Neary's" restorane. Pusę aštuntos. Tu irgi kviečiama. Ateisi?

Keturiasdešimt devintas skyrius

Pirmadienio popietę, per antrąjį Beno Takerio apsilankymą, daktarė Megan Krouli meistriškai manevruodama pasuko pokalbį prie dienos, kai berniukas matė jachtos sprogimą Niujorko uoste. Šią temą ji būtų atidėjusi kitam ar net dar kitam vizitui, bet savaitgalį berniuką vėl kankino košmarai, o tai gali turėti sunkių padarinių.

Pokalbį daktarė pradėjo nuo ekskursijų laivu.

– Kai buvau maža, mes keliaudavom į vietovę, kuri vadinasi Martos vynuogynas. Man toji kelionė patikdavo, tik kad būdavo labai ilga. Na, bent jau iš čia. Šešios valandos mašina, o tada – valanda keltu.

– Keltai bjaurūs, – įsiterpė Benas. – Tame, kuriame aš plaukiau, manęs vos nesupykino. Daugiau nenorėčiau tokiu plaukti.

– O kur tu juo plaukei, Bendži?

– Niujorke. Tėtis mus nusivežė į ekskursiją prie Laisvės statulos, – berniukas trumpam susimąstė. – Ten sprogo laivas.

Megan laukė.

Benas mąstė.

– Žiūrėjau tiesiai į tą laivą. Buvo gražus. Norėjau plaukti juo, o ne tuo kvailu keltu... Bet paskui džiaugiausi, kad nebuvau toje jachtoje. Nenoriu apie tai kalbėti.

Megan pastebėjo, kad berniuko veide atsirado baimė. Ji žinojo, kad Benas galvoja apie gyvatę, tik dar nesuprato, kaip šie du dalykai susiję.

– Benai, kartais išsikalbėjus apie tai, kas kelia nerimą, pasidaro lengviau. Suprantu, kad baisu pamatyti į orą išlekiantį laivą.

– Aš mačiau ir žmones, – sušnibždėjo berniukas.

– Kai ką sugalvojau, Benai. Jeigu nupieštum, ką tada matei, aš galėčiau tau padėti tai pamiršti. Ar mėgsti piešti?

– Net labai.

Megan turėjo iš anksto pasiruošusi piešimo popieriaus, flomasterių ir spalvotų pieštukų. Po akimirkos Benas susikaupęs pradėjo piešti.

Jį stebėdama Megan priėjo prie išvados, kad berniukas įsidėmėjo gerokai daugiau įvykio detalių negu jo tėvas. Vaiko piešinyje buvo dangun pažirusios įvairiaspalvės nuolaužos, kai kurios iš jų liepsnojo. Kitos piešinio detalės priminė baldų nuolaužas ir indų šukes.

Piešiant kažką, kas labai priminė žmogaus ranką, berniuko veidas pastebimai įsitempė.

Benas padėjo pieštuką ir pareiškė:

– Gyvatės nenoriu piešti.

Penkiasdešimtas skyrius

Nurodytą valandą, kai „Neary's" restorane Rytų penkiasdešimtojoje gatvėje pasirodė Liza su Maku, Nelė jau sėdėjo prie kampinio staliuko gurkšnodama vyną ir kramsnodama duoniuką.

Pastebėjusi Mako veide nuostabą, Nelė lengvu tonu paaiškino:

– Nutariau pažaisti tavo stiliumi. Susitari pusę aštuonių, o atvyksti penkiolika po septintos. Tada tam, kuris atėjo laiku, sakai, kad pavėlavo, ir štai žmogelis išmuštas iš pusiausvyros.

– Liūdna, kad tik to iš manęs išmokai, – burbtelėjo Makas, sėsdamasis šalia anūkės.

Nelė pakštelėjo seneliui į skruostą. Liza, jai prieš tai paskambinusi, kalbėjo be užuolankų:

– Nele, nesivarginsiu tau aiškindama apie Mako metodus. Jam kas galvoj, tas ir ant liežuvio. Jis baisiai kankinasi, nes žino, ką tau reiškia netekti Adamo. Jam skaudu matyti, kaip kankiniesi. Jei įmanytų, dėl tavęs net nužudytų. Dievas mato, jis gal net būtų susikeitęs su Adamu vietomis, kad tik apsaugotų tave nuo graužaties, kuri tave apėmusi.

Klausantis Lizos, Nelei net pasidarė gėda. Žinoma, jie ne dėl visko sutardavo, bet Makas visada už ją stodavo mūru, visada buvo šalia, kai reikėdavo paramos. Ji tiesiog negalėjo ilgai ant jo pykti.

– Labas, seneli, – pasisveikino ir suėmė jį už rankų.

Jų pirštai susipynė.

– Mano šaunuolė Nelė... kaip ir anksčiau?

– O kaip gi kitaip?

Liza atsisėdo priešais juodu.

– Gal man palikti jus vienu du, kol susitaikysit?

– Ne. Šio vakaro ypatingas patiekalas – tavo mėgstamiausias pjausnys. Mano irgi. – Nelė nusišypsojo Lizai ir galva linktelėjo Mako pusėn. – Bet tik vienas Dievas žino, ko pageidaus mūsų „Legenda".

– Gerai, aš lieku. Tik būkite geri, kol valgysiu, pakalbėkim apie orą arba „Jankius". Gerai?

– Pasistengsim, – unisonu atsakė Kornelijus ir Kornelija Makdermotai ir vienas kitam nusišypsojo. Vis dėlto, kai atnešė krevečių užkandėlę, kalba pakrypo apie rinkimus.

– Kol neperšokai griovio, Nele, niekada nesakyk „op". Šiais metais rinkimai, o Niujorkas, ir miestas, ir Valstija, kaip visada nenuspėjami. Todėl kiekviena rinkiminė apygarda svarbi. Žmonės, tvirtai palaikantys vieną kurį kandidatą, darys viską, kad kiti, pretenduojantys į tą vietą, gautų kuo mažiau balsų. Manau, tu tikrai gali tikėtis rinkėjų palaikymo.

– Iš tikrųjų taip manai? – paklausė Nelė.

– Įsitikinęs, – atšovė Makas. – Šiam darbui aš juk paskyriau bene visą savo gyvenimą. Įrašykim tavo pavardę į rinkimų biuletenį ir pažiūrėkim, kas bus.

– Ko gero, aš taip ir padarysiu, Makai. Tik duok man dieną kitą pagalvoti.

Kai rinkimų klausimas jau buvo aptartas, ji žinojo, kokia bus kita pokalbio tema.

– Ar buvai pas tą ekstrasensę?

– Taip, buvau.

– Ir kaip? Ar pavyko šnektelti su Jėzum Kristum ir Švenčiausiąja Mergele?

– *Makai*, – įspėjo Liza.

„Jis kitaip negali", – ramino save Nelė. Atsakydama ji kruopščiai rinkosi žodžius:

– Taip, Makai, išties aš pas ją buvau. Ji sakė, kad Adamas nuoširdžiai gailisi, jog priešinosi mano apsisprendimui. Esu tikra, kad turėjo omeny mano ketinimus siekti politikės karjeros. Ir dar, kad Adamas nori, jog gyvenčiau savo gyvenimą ir pasimelsčiau už jį. Ir kad atiduočiau jo drabužius labdarai, ir taip padėčiau skurstantiems.

– Jeigu tikrai Adamas taip kalbėjo, tai geresnio patarimo nė negali būti.

– Kažką panašaus, manau, būčiau išgirdusi ir iš monsinjoro Dankano, jeigu būčiau su juo pasikalbėjusi. Skirtumas tik tas, – pabrėžė Nelė, – kad Bonė Viljams perdavė man tai, ką *išgirdo iš paties Adamo.*

Nelė matė, kad Makas ir Liza žvelgia į ją išpūtę akis.

– Suprantu, skamba neįtikėtinai, bet būdama ten aš neabejodama patikėjau.

– Ir dabar tiki?

– Tikiu patarimais, kuriuos išgirdau. Beje, Makai, yra dar kai kas. Buvo paminėtas Piteris Langas. Nelabai žinau, ką galvoti, bet jeigu galima tikėti Bone Vilson, tiksliau, Adamu... kalbėjusiu iš anapus, jis mane įspėjo Lango saugotis.

– Jėzau, Nele! Man baisu, kad taip rimtai apie tai kalbi!

– Viską suprantu, bet juk Adamas su Piteriu Langu bendradarbiavo ruošdami projektą Dvidešimt aštuntojoje. Adamas projektavo pastatą, kuris turėjo ten iškilti. O šiandien popiet man paskambino Piteris. Sakė norįs su manim aptarti svarbų reikalą. Užsuksiąs pas mane rytoj rytą.

– Klausyk, – aiškino Makas. – Langas nebūtų tiek pasiekęs, jeigu būtų veikęs tik garbingais metodais. Nėra jis toks jau nekaltas.

Nelės senelis kiek patylėjo, prieš pradėdamas prie vakarienės stalo svarstyti dar vieną klausimą. Pagaliau apsisprendė ir tiesiai šviesiai pareiškė:

– Rūpesčių dabar mums kyla ne tik dėl Lango, Nele. Turbūt jau girdėjai apie pastatą, kurio fasadas šią popietę sugriuvo Leksingtono aveniu?

– Taip, per šeštos valandos žinias.

– Reikalas rimtas, Nele. Šiandien prieš man išeinant iš darbo paskambino Bobas Voltersas. Tame Leksingtono aveniu pastate darbus atliko Semo Krauzės kompanija, bet, atkreipiu dėmesį, oficialiai Volterso ir Arsdeilo kompanijos architektas, parengęs renovacijos projektą, buvo Adamas. Turbūt supranti, kad jeigu, siekiant sutaupyti, naudotos prastesnės, kokybės reikalavimų

neatitinkančios statybinės medžiagos, vargu ar Adamas galėjo to nežinoti. Nugriuvus fasadui, sužeisti keli praeiviai, vieno iš jų būklė kritinė. Nežinia, ar išgyvens.

Makas vėl stabtelėjo.

– Nemalonu tą sakyti, bet bijau, kad Adamo pavardė gali būti siejama ir su dar vienu kriminaliniu tyrimu.

Pastebėjęs anūkės akyse įsižiebiantį pyktį, Makas kone maldaujamai pridūrė:

– Jaučiu pareigą tave įspėti. Suprask, man tikrai nelengva, bet nenoriu, kad dar labiau kankintumeis.

Nelė mintimis persikėlė į dieną, kai Bonė Vilson kalbėjosi su Adamu. *„Jis žvelgia į jus su tokia meile... jis atleido savo žudikui...“*

– Makai, noriu žinoti viską, kas susiję su mano vyru. Net jeigu tai mane pribaigtų, vis tiek prisikapstysiu iki tiesos. Kažkas jachtoje padėjo bombą, atėmusią Adamui gyvybę. Aš tau prisiekiu: vienaip ar kitaip sužinosiu, kas tą padarė, o kai sužinosiu, tam žmogui pragaro liepsnos jau nebeatrodys žiauriausia bausmė. O dėl Volterso ir Arsdeilo, bylinėsiuos su jais dėl kiekvieno cento, jeigu ir toliau bandys Adamą paversti atpirkimo ožiu, atsakingu už jų machinacijas ir klaidas. Kai vėl kalbėsies su tais savo senais bičiuliais, taip jiems ir perduok.

Stojo tyla, kurią lengvai kostelėjusi nutraukė Liza Henli:

– Jau neša kepsnius. Ar galėtume pasikalbėti apie ką nors kita? Gal apie „Jankių“ perspektyvas?

Birželio 20 d., antradienis

Penkiasdešimt pirmas skyrius

Kol vairuotojas manevravo ryto valandomis įprastose Medisono aveniu spūstyse, Piteris Langas dar kartą svarstė, kaip pateiks Nelei Makdermot siūlymą parduoti jos velioniui vyrui priklausiusią nuosavybę. Instinktyviai jautė, kad reikės būti labai atsargiam, nes kai skambino susitarti dėl susitikimo, tikrai jos balse pajuto priešiškumo gaidelę.

„Keista, nes dar prieš savaitę ji atrodė visai draugiškai nusiteikusi“, – prisiminė Piteris. – Pasakojo, kaip Adamas džiaugėsi dėl tos naujos statybos ir kaip didžiavosi savo projektu.“

„Jeigu Kolifas jai nepasakė, kad buvo nuo projekto nušalintas, dabar nėra jokios prasmės jai tą sakyti, – nusprendė Langas. – Tiesiog pasiūlysiu gerą kainą, ir ji neturės priežasčių atsisakyti.“ – Apsvarstęs savo galimybes, jis vis dėlto nebuvo tikras dėl sėkmės. Nuojauta kuždėjo, kad susitikimo rezultatas nebus džiuginantis.

Mašina judėjo vėžlio žingsniu. Jis dirstelėjo į laikrodį – dešimt po dešimtos. Pasilenkė į priekį ir patapšnojo vairuotojui per petį.

– Ar taip jau būtina laikytis šitos eismo juostos? – irzliai paklausė.

Atidariusi Piteriui Langui duris, Nelė ne juokais suabejojo, ar tikrai tik dėl avarijos jis nepasirodė tame lemtingame pasitarime

Adamo jachtoje. Matė jį prieš ne visą savaitę, o veide neliko nė menkiausio nubrozdinimo. Net ir tada smarkiai sutinusi lūpa dabar atrodė visiškai sveika.

Gerų manierų, išvaizdus, elegantiškas. Nekilnojamojo turto dievaitis. Tokiais žodžiais Langą liaupsindavo paskalų ir elito skiltyse.

„Jis plūsta krauju... Adamas bando jus perspėti,“ – Nelės galvoje staiga šmėstelėjo ekstrasensės pasakyti žodžiai.

Langas pakštelėjo jai į skruostą.

– Daug apie jus galvojau, Nele. Kaip laikotės?

– Manau, kaip tokiomis aplinkybėmis neblogai, – Nelės tonas padvelkė šalčiu.

– Atrodote tiesiog puikiai, – pasakė komplimentą Langas, suimdamas Nelę už rankų. – Gal ir nederėtų dabar to sakyti, bet... *tai tiesa.*

– Tai tik išorė, Piteri, ir jūs tą puikiai suprantate. – Nelė ištraukė rankas iš jo delnų ir nusivedė į svetainę.

– Spėju, kad jūs iš tų stiprių moterų, kurių išvaizda visada nepriekaištinga. – Langas apsidairė. – Išties gražus butas, Nele. Ar seniai čia gyvenate?

– Vienuolika metų, – atsakė automatiškai, nes pastaruoju metu jos galvoje sukosi daug datų. „Buvau dvidešimt vienerių, kai nusipirkau šį butą, – pagalvojo Nelė. – Turėjau pajamų iš mamos įsteigto fondo ir dar gavau pinigų iš mamos ir tėtės draudimo. Visus studijų metus gyvenau su Maku, bet baigusi panorau turėti daugiau laisvės. Makas mane įkalbėjo vadovauti jo Niujorko biurui, o netrukus ruošiausi pradėti vakarines studijas Fordhamo teisės mokykloje. Makas stengėsi atkalbėti dėl buto pirkimo, bet net ir jis pripažino, kad įsigijau jį labai pigiai.“

– Vienuolika metų? – perklausė Langas. – Taip, tais laikais Niujorko nekilnojamojo turto rinka išgyveno rimtą nuosmukį. Galite neabejoti, dabar šis butas vertas triskart daugiau negu kadaise sumokėjote.

– Neketinu jo parduoti.

Iš šalto Nelės tono Langas jautė, kad mandagiam pašnekesiui apie nereikšmingus dalykus ji nenusiteikusi.

– Nele, mudu su Adamu buvome susiję verslo ryšiais.

– Žinau.

„Įdomu, kiek ji iš tikrųjų žino? – susimąstęs svarstė Langas, bet nusprendė vis dėlto pabandyti.

– Spėju, žinote ir tai, kad Adamas buvo sukūręs projektą kompleksui, kurį mes planavome pastatyti.

– Taip, į tą projektą jis dėjo daug vilčių, – tyliai atsakė Nelė.

– Mes buvome patenkinti Adamo nuveiktu darbu. Jis buvo kūrybingas ir nekasdieniškai mąstantis architektas. Mes tikrai jo pasigesime. Bėda ta, kad dabar, kai jo nebėra, viską teks pradėti iš naujo. Neabejoju, kad naujas architektas siūlys savo projekto koncepciją.

– Esu tuo tikra.

„Taigi Adamas jai nepasakė, – mintyse džiūgavo Langas. – Žvelgdamas į priešais sėdinčią moterį nuleista galva, jis pagalvojo, kad dėl jos priešiškumo bus suklydęs. – Gal ji tiesiog emociškai įsitempusi?"

– Neabejoju, žinote ir tai, kad praeitą rugpjūtį Adamas iš ponios Kaplan nusipirko miesto centre esantį namą su sklypu, už kurį sumokėjo kiek mažiau negu milijoną dolerių. Tas sklypas, esantis greta mano įsigyto sklypo, ir buvo jo dalis, investuota pagal mūsų sutartį į komplekso statybą. Praeitos savaitės duomenimis, toji nuosavybė įvertinta aštuoniais šimtais tūkstančių dolerių, bet aš pasirengęs jums pasiūlyti už ją tris milijonus. Manau, solidus pelnas vos per dešimties mėnesių laikotarpį.

Akimirką Nelė atidžiai žvelgė į prieš ją sėdinčio vyro veidą, o tada paklausė:

– Kodėl už tą sklypą jūs pasirengęs sumokėti tiek daug?

– Disponuodami juo, turėtume galimybę kompleksą išplėsti. Čia turiu galvoje ir estetinius aspektus: ten būtų vingiuotas įvažiavimo kelias, išmoningiau išdėstyti teritorijos planavimo akcentai, be to, mūsų projekto vertė išaugtų. Dar pridurčiau,

kad, iškilus mūsų dangoraižiui, toks panoramoje dominuojantis elementas, jeigu nuspręstumėte savo sklypo neparduoti, galimas daiktas, sumenkintų dabartinę jo vertę.

„Meluoji", – pagalvojo Nelė. Ji prisiminė Adamą sakius, jog Kaplanų sklypas būtinai Langui reikalingas, kad galėtų pastatyti tokį kompleksą, kokį planavo.

– Aš pagalvosiu, – atsakė Nelė ir švelniai šyptelėjo.

Langas irgi jai nusišypsojo.

– Puikiai jus suprantu. Jūs, žinoma, norėsite pasitarti su seneliu.

Langas kiek patylėjo, o tada pridūrė:

– Nele, gal ir klystu, bet norėčiau manyti, kad esame draugai. Todėl tikiuosi iš jūsų atvirumo. Turbūt žinote, kad mieste apie jus sklando gandai.

– Tikrai? Kokie?

– Bent jau aš girdėjau ir manau, tomis kalbomis galima tikėti. Sako, ketinate paskelbti, kad kelsite savo kandidatūrą į buvusią jūsų senelio vietą Kongrese.

Nelė atsistojo, taip leisdama suprasti, kad pokalbis baigtas.

– Gandų aš neaptarinėju, – bejausmiu veidu ištarė.

– Kitaip tariant, *jeigu* paskelbsite, pati tam pasirinksite laiką. – Sekdamas Nelės pavyzdžiu, Langas irgi atsistojo. Nelei nespėjus jam sutrukdyti, paėmė ją už rankos. – Nele, noriu jus užtikrinti, kad galite šiuo klausimu tikėtis mano visokeriopos paramos.

– Ačiū, – Nelė padėkojo ir ištraukė savo ranką. O tada pagalvojo: „Tavo diplomatija grindžiama buldozerio principu. "

Vos paskui Langą užsivėrė durys, suskambo telefonas. Detektyvas Sklafanis paprašė, kad Nelė padėtų jiems su detektyvu Brenanu patekti į Adamo biurą bei leistų apieškoti Vinifredos Džonson rašomąjį stalą ir dokumentus.

– Mes, žinoma, galėtume gauti kratos orderį, – tikino Sklafanis, – bet šitaip bus daug paprasčiau.

– Aš ne prieš. Lauksiu jūsų vyro biure, – atsakė Nelė, o paskui, atsargiai rinkdama žodžius, pridūrė: – Ir dar... Vinifredos moti-

nos prašymu buvau nuvykusi į jų butą ir peržiūrėjau Vinifredos rašomojo stalo turinį. Jos mama prašė manęs paieškoti draudimo poliso ar kokių asmeninių finansinių dokumentų, iš kurių būtų matyti, kaip Vinifreda ketino pasirūpinti motinos piniginiais reikalais. Kadangi bute nieko neradau, ketinau patikrinti, ar ji tų asmeninių dokumentų nelaikė darbovietėje.

Į Dvidešimt septintąją gatvę detektyvai atvyko keliomis minutėmis anksčiau už Nelę. Stovėdami prie įėjimo į pastatą, jiedu apžiūrinėjo lange demonstruojamą architektūrinio ansamblio maketą.

– Sakyčiau, ekstravagantiška, – pasakė Sklafanis. – Turbūt už tokį projektą moka beprotiškus pinigus.

– Jeigu tai, ką vakar sakė Voltersas, tiesa, – replikavo Džordžas Brenanas, – projektas daro didesnį įspūdį mums, o ne tiems, kas iš tikrųjų išmano architektūrą. Pasak Volterso, Kolifo projektą ketinta atmesti.

Nelė išlipo iš taksi ir, nepastebėta priėjusi prie detektyvų išgirdo šią paskutinę Brenano mestą frazę.

– Ką čia kalbat? – pasipiktino Nelė. – Ar teisingai išgirdau, kad Adamo projektą ketinta atmesti?

Sklafanis ir Brenanas sutartinai pasisuko į Nelę. Matydamas, kaip ji apstulbo, Sklafanis suprato, kad Nelė tikrai nežinojo, jog jos vyras buvo nušalintas nuo projekto. „Ar seniai tą sužinojo pats Kolifas“, – svarstė jis.

– Panele Makdermot, vakar į apygardos prokuratūrą buvo atvykęs ponas Voltersas, – tarė jis. – Jis mums ir pasakė.

Nuo Nelės padvelkė šalčiu.

– Aš taip nepulčiau tikėti tuo, ką kalba ponas Voltersas. – Tada Nelė staiga apsisuko ir, priėjusi prie durų, nuspaudė pastato komendanto skambutį.

– Neturiu rakto, – mestelėjo, – o Adamas savąjį turėjo jachtoje.

Atsukusi detektyvams nugarą, ji laukė bandydama susitvardyti. „Jeigu tiesa, ką jie sako dėl Adamo projekto, kodėl vos ne

prieš valandą Piteris Langas man melavo? – klausė savęs Nelė. – Ir kodėl, jeigu tai tiesa, Adamas nieko man nesakė? Ar būtent dėl to kelias paskutines savaites buvo toks paniuręs ir nervingas? Turėjo man pasakyti. Manau, kad būčiau galėjusi jam padėti. Aš tikrai būčiau supratusi, kodėl jis nusivylęs."

Komendantas, tvirto sudėjimo, bebaigiantis penktą dešimtį, atėjo ir atidarė jiems duris. Tuo pat metu pareiškė Nelei užuojautą ir paklausė, ką ji ketinanti daryti su biuro patalpomis. Mat jau kai kas jų teiravosi. Ar ketinanti jų atsisakyti?

Iš porininko veido išraiškos Sklafanis nusprendė, kad Brenanas, pamatęs Adamo Kolifo biurą, pagalvojo tą patį, ką ir jis. Apstatymas gana solidus, bet stebino patalpų ankštumas. Iš esmės ten buvo tik mažutis priimamasis ir du kabinetai – vienas didelis, o kitas – tiesiog niša sienoje. Džekui čia padvelkė šalčiu. Nyki vieta ir jau tikrai neįkvepia pasitikėti čia dirbančių žmonių kūrybiškumu. Vienintelis meniškas akcentas – paveikslas priimamojo kertelėje, įkūnijantis būsimojo statinio didybę, bet net ir jis tokioje aplinkoje atrodė blankokai.

– Kiek pas jūsų vyrą dirbo žmonių?

– Nuolatinai tik Vinifreda. Šiandien didumą darbo architektas atlieka kompiuteriu. Be to, dar tik pradedant savo verslą neprotinga samdyti daug personalo. O esant reikalui kai kuriuos su projektu susijusius darbus Adamas patikėdavo kitoms firmoms. Pavyzdžiui, statybų inžinieriams.

– Taigi biuras buvo uždarytas? – dvejojo Brenanas. – Nuo nelaimės dienos?

– Taip.

Nelė staiga susivokė, kad per pastarąsias dešimt dienų vis stengėsi išlikti rami ir neprarasti savitvardos. *„Įvykiai pasisuko visai kita vaga"*, – įkyriai lindo į galvą nemaloni mintis, kai ji vėl per naktį negalėjo sumerkti akių. Darėsi vis sunkiau išlaikyti tą apsimestinę ramybę.

„Įdomu, ką pagalvotų šie detektyvai, sužinoję apie Lizos Rajan jai mestą iššūkį? Kad ir kaip žiūrėtum, kitaip to nepavadinsi,

kaip tik iššūkiu. *„Išsiaiškinkite, kas ir kodėl privertė mano vyrą paimti penkiasdešimties tūkstančių dolerių kyšį už tylėjimą? Padėkite man rasti garbingą išeitį iš padėties.*“ Tik kaip tą padaryti ir nuo ko pradėti?“– klausė savęs Nelė.

„Ką šiedu blaiviai mąstantys detektyvai pagalvotų apie jos apsilankymą pas Bonę Vilson? Praėjus vos valandai po to, kai grįžau į normalią savo namų aplinką, pradėjau abejoti dėl visko, ką ji man sakė, taip pat ir tuo, kad iš tikrųjų kalbėjosi su Adamu. Kita vertus, tikiu, kad ji geba skaityti mano mintis, – nusprendė Nelė. – Nors... juk negalvojau apie tą frazę „Aš iš Misūrio“, kai Bonė ją ištarė. Ir jau tikrai niekam nepasakojau apie mūsų paskutinį barnį su Adamu.“

„O kas iš tikrųjų nutiko su tuo namu Leksingtono aveniu? Ar jie gali kaltę dėl to kaip nors suversti Adamui? Dieve, tiek klausimų, nors persiplėšk.“ – Kad sudėliotų aiškesnį paveikslą, Nelei reikėjo laiko pagalvoti. Na, o kol kas ji tiesiog neišmanė, ko griebtis.

Staiga Nelė susivokė, kad abu detektyvai žvelgia į ją smalsiai, bet kartu ir su nerimu.

– Atleiskite, – atsiprašė. – Užsigalvojau. Būti čia man sunkiau negu maniau.

Vis dėlto Nelė dar nesuprato, kad po užuojauta detektyvų veiduose slypi dar įsitikinimas, jog ji, kaip ir Liza Rajan, kažką žino, tik bijo jiems prasitarti.

Vinifredos rašomasis stalas buvo užrakintas, bet Džordžas Brenanas išsitraukė iš kišenės raktų ryšulį, ir vienas iš jų tiko pagrindiniam užraktui.

– Rado jos rankinę, – paaiškino Nelei, – o joje buvo šie raktai. Įdomu, bet rankinė beveik neapdegė. Per sprogimus išties pasitaiko nesuprantamų dalykų.

– Ką jau kalbėti apie tuos keistus dalykus, kurie nutiko per pastarąsias dešimt dienų, – pratęsė mintį Nelė. – Kad ir Volterso ir Arsdeilo bandymai kaltę už visus jų firmoje padarytus pažeidimus suversti mano vyrui. Šįryt pasikalbėjau su Adamo buhal-

teriu. Jis mane patikino, kad Adamo dokumentuose net ir per kruopščiausią patikrinimą nerastum prie ko prikibti.

„Tikiuosi, kad taip, – pagalvojo Brenanas. – Juk kažkas iš Volterso ir Arsdeilo turėjo ranka rankon dirbti su Semo Krauzės kompanija, turint omeny, kad toji naudojo prastos kokybės medžiagas renovuodama pastatą, kurio fasadas vakar sugriuvo. Kai nutinka tokie dalykai, tai jau ne šiaip sau klaidos – kažkas viską žinojo ir sumaniai tą faktą slėpė.

– Nenorėčiau ilgai jūsų trukdyti, – pasakė Brenanas Nelei. – Todėl greitai peržiūrėkime panelės Džonson stalčius, ir galėsime skirstytis.

Prireikė vos kelių minučių įsitikinti, kad nieko ypatinga stalčiuose nėra.

– Viskas taip pat, kaip ir jos rašomajame stale namuose, – patikino detektyvus Nelė. – Įprastos sąskaitos, kvitai ir priminimai. Tik gerai, kad bent radome voką su draudimo polisais ir raštą dėl žemės tėvo kapui išpirkti.

Dviejuose viršutiniuose kartotekos, stovinčios prie rašomojo stalo, stalčiuose buvo sudėti segtuvai, o apatiniuose – spausdinimo popierius, storo rudo vyniojamojo popieriaus lakštai ir virvutė.

Džekas Sklafanis perbraukė pirštais per segtuvus.

– Einamoji korespondencija, – tarė detektyvas, o tada pavartė Vinifredos adresų knygelę. – Ar galime trumpam pasiskolinti? – paklausė Nelės.

– Na, ne. Manau, ją reikėtų perduoti jos motinai.

„Vis dėlto šis stalas vienu dalyku skiriasi nuo Vinifredos rašomojo stalo namuose – čia nėra jokių užuominų apie Harį Reinoldsą. Įdomu, kas jis? Gal būtent jis ir padėjo jai susimokėti už vietą motinai tuose brangiuose slaugos namuose?“

– Panele Makdermot, šį seifo raktą mes radome panelės Džonson piniginėje, – paaiškino Džordžas Brenanas ir, ištraukęs jį iš manilinio voko, padėjo ant Vinifredos stalo. Raktas pažymėtas numeriu 332. Gal žinote, jis iš šios kontoros ar jos asmeninė nuosavybė?

Nelė paėmė raktą ir ėmė apžiūrinėti.

– Nieko negaliu pasakyti. Jeigu ir iš šios kontoros, vis tiek to nežinočiau. Aš jau seniai turiu banko seifą, o Adamas, kiek žinau, tokio nei darbo, nei asmeniniams reikalams neturėjo. Gal vertėtų pabandyt išsiaiškinti banke?

Brenanas prieštaraudamas papurtė galvą.

– Deja, visi tokie raktai atrodo panašiai ir ant jų bankas nenurodomas. Naujesni netgi būna be numerio. Galėtume išsiaiškinti, jeigu žinotume, kuris bankas jį išdavė, bet tam tektų sugaišti nemažai laiko.

– Man primena adatos paieškas šieno kupetoje.

– Sutinku, panele Makdermot, bet didelė tikimybė, kad raktas yra iš banko, esančio dešimties kvartalų spinduliu nuo Vinifredos Džonson namų arba šio pastato.

– Logiška, – pritarė Nelė, o tada nutilo, tarsi dvejodama dėl to, ką ketino pasakyti. – Nesu tikra, ar svarbu, ar ne, bet akivaizdu, kad Vinifreda artimai bendravo su tokiu Hariu Reinoldsu.

– Iš kur žinote? – smalsiai pasiteiravo Brenanas.

– Peržvelgdama daiktus jos rašomajame stale, užtikau stalčių, prikimštą įvairiausių popierių – nuo architektūrinių brėžinių iki „Kleenex" pakuočių. Ant jų visų ji buvo užrašiusi „Vinifreda myli Harį Reinoldsą". Žvelgdama į tuos užrašus pagalvojau, kad jie man primena iki ausų įsimylėjusios penkiolikmetės jausmų proveržį.

– O man labiau panašu ne į jausmų proveržį, o į apsėdimą, – paprieštaravo Brenanas. – Jeigu neklystu, Vinifreda buvo kukli moteris ir gyveno tyliai ramiai su motina, kol šią išvežė į slaugos namus.

– Neklystate.

– Tokios, kaip ji, dažniausiai iki ausų įsimyli kokį blogą vyruką, – detektyvas kilstelėjo antakį. – Žinoma, mes tuo Hariu Reinoldsu pasidomėsim, – Ryžtingu judesiu jis užstūmė stalčių su segtuvais. – Panele Makdermot, mes jau čia baigėm ir einam gerti kavos. Gal norėtumėt su mumis?

Nelė akimirką dvejojo, bet paskui nusprendė kvietimą priimti. Jai kažkodėl nesinorėjo likti šiame biure vienai. Važiuodama taksi į susitikimą, pagalvojo, kad bus proga peržvelgti Adamo rašomąjį stalą, bet, apsidairiusi po biurą, instinktyviai pajuto, kad šiandien nenori to daryti. Ji vis dar negalėjo susitaikyti su mintimi, kad Adamo nebėra. Be to, dėl kažkokios jai dar nežinomos priežasties vizitas pas Bonę Vilson šį jausmą tik dar labiau sustiprino.

„Įdomu, ar seniai Adamas žinojo, kad jo Vandermejerių projektas atmestas?" – klausė savęs Nelė. Ji prisiminė, koks jautėsi savimi pasitikintis, kai pirmą kartą jai apie tą projektą papasakojo. Užsiminė, kad pas jį buvo atėjęs Piteris Langas. Įsigijęs Vandermejerių nuosavybę, jis norėjęs iš jo nusipirkti ir Kaplanų sklypą. Adamas esą atsakęs, kad parduosiąs, bet tik su sąlyga, kad jį patvirtinsią projekto architektu. „Lango investuotojai nusamdė mane parengti brėžinius ir maketą", – pasakė jis tada.

„Aš tada jo paklausiau: „O kas būtų, jeigu tie žmonės jo projekto nepatvirtintų?" – Jo atsakymą prisimenu žodis žodin: *„Kompleksas, kurį planuoja pastatyti Langas, be Kaplanų sklypo neįmanomas. Taigi jie patvirtins."*

– Ačiū, kavos mielai išgersiu, – padėkojo už kvietimą Nelė. – Bus proga jums papasakoti apie Piterio Lango apsilankymą pas mane šįryt. Kai užbaigsiu, galimas daiktas, jums bus lengviau suprasti, o gal net pajusti, kodėl jis man atrodo melagis ir manipuliuotojas. Be to, Langas – tikrai vienas iš tų, kuriam mano vyro mirtis buvo naudinga.

Penkiasdešimt antras skyrius

Kaip ir anūkė, Kornelijus Makdermotas praleido bemiegę naktį. Antradienį darbe jis pasirodė tik apie pietus. Lizą Henli sukrėtė jo papilkėjęs veidas, šiaip jau visada sveikai įraudęs.

Netrukus Makas paaiškino Lizai tokios savijautos priežastį. Ir nors argumentuotai išdėstė, kodėl Nelė nepataisomai gali sugriauti savo politinę karjerą, Lizai gerokai didesnį susirūpinimą kėlė šefo sveikatos būklė. Taigi ji nusprendė dėtis, kad pritaria jo planui įrodyti Nelei, kad garsioji ekstrasensė Bonė Vilson – tiesiog šarlatanė.

– Paskambink ir susitark, kad tave priimtų. Prisistatyk savo sesers pavarde. Dėl viso pikto, jeigu Gerta jai būtų apie tave užsiminusi. Aš ta moterim nepasitikiu, noriu, kad išsiaiškintum, ko ji iš tikrųjų siekia, – Mako tonas buvo rūstus, ne toks, kaip paprastai.

– Jeigu skambinčiau iš čia, o jos telefonas rodo skambinančiojo numerį, ji lengvai sužinotų, kas aš, – pastebėjo Liza.

– Protinga mintis. Atrodo, tavo sesuo gyvena Bikman Pleise?

– Taip.

– Dabar pat važiuok pas ją ir iš ten paskambink. Tai labai svarbu.

Liza į darbą sugrįžo trečią valandą.

– Bonė Vilson priims ponią Moirą Kalahan rytoj trečią, – išdidžiai pranešė Liza.

– Puiku. Jeigu kartais tektų kalbėtis su Nele arba Gerta...

– Makai, negi tu rimtai manai, kad aš galiu joms prasitarti.

– Ko gero, ne, – nuolankiai sutiko Makas. – Ačiū, Liza. Žinojau, kad galiu tavim pasikliauti.

Penkiasdešimt trečias skyrius

Liza Rajan į darbą salone grįžo antradienį. Kaip ir tikėjosi, pasipylė užuojautos žodžiai nuo kolegų ir klientų – nuoširdumas, sumišęs su beveik neslepiamu smalsumu išpešti kuo daugiau smulkmenų apie sprogimą, nusinešusį Džimio gyvybę.

Apie šeštą vakaro grįžusi namo, virtuvėje Liza rado savo artimiausią draugę Brendą Karen. Nuo viryklės sklido gardūs kepamos vištienos kvapai. Stalas buvo padengtas šešiems – Brendos vyras Edas padėjo antrokui Čarliui ruoštis skaitinių kontroliniui.

– Tavo gerumas – beribis, – tyliai pratarė Liza.

– Baik, – nutraukė draugę Brenda. – Pagalvojom, kad po pirmos dienos grįžus į darbą tau praverstų draugija.

– Ačiū. – Liza nuėjo į vonią ir apsišlakstė veidą vandeniu. „Visą dieną susilaikei nepravirkusi, taigi nepradėk *dabar*“, – įsakė sau mintyse.

Per vakarienę Edas Karenas užvedė kalbą apie Džimio dirbtuvę.

– Liza, nesu tikras, ką Džimis ten dirbo, bet žinau, kad turėjo modernių įrankių. Manau, turėtum juos ilgai nedelsdama parduoti, kitaip jų kaina kris. – Edas ryžtingai ėmėsi pjaustyti vištieną. – Jeigu nori, galiu peržiūrėti, ką jis ten turėjo, ir surūšiuoti.

– Ne, – kaip kirviu nukirto Liza. Ir čia pat, pažvelgusi į draugų ir savo vaikų veidus, kuriuose atsispindėjo nuostaba, suprato, kad per daug šiurkščiai atmetė draugišką ir tiesiog kaimynišką Edo siūlymą padėti. – Atleisk, – atsiprašė Liza, – bet parduoti Džimio daiktus reikštų pripažinti, kad jis jau niekada negrįš. Man dar per sunku susitaikyti su tokia mintim. – Pamačiusi, kaip vaikų veidelius užtemdė liūdesys, Liza pasistengė paversti viską juokais. – Įsivaizduojat, kas būtų, jeigu tėtis grįžtų ir rastų savo dirbtuvę tuščią?

Vėliau, kai jau Karenai išėjo ir vaikai buvo suguldyti į lovas, Liza patyliukais nulipo į dirbtuvę ir, ištraukusi spintos stalčių, įsmeigė žvilgsnį į pinigų paketą. „Šie pinigai – kaip delstinė bomba, reikia jų žūtbūt atsikratyti“, – nusprendė ji.

Penkiasdešimt ketvirtas skyrius

Danas Mainoras pakeitė savo antradienio popietės planus, kad ištaikytų laiko nukeliauti į Dingusių asmenų biurą Niujorko Centrinėje policijos būstinėje.

Prireikė visai nedaug laiko, kad įsitikintų, kaip maža vilties ten gauti apie Kvinę kokios nors informacijos.

Su juo kalbėjęsis detektyvas buvo geranoriškas, bet išdėstė jam faktus aiškiai ir be jokių užuolankų.

– Nuoširdžiai užjaučiu, daktare Mainorai, bet jūs net nesate tikras, kad tuo metu, kai pradėjote paieškas, jūsų motina buvo Niujorke. Net nesate tikras, ar ji iš tikrųjų „dingo". Žinote tik tai, kad nesiseka jos rasti. Ar bent *įsivaizduojate*, kiek per metus gauname pranešimų apie dingusius žmones?

Išėjęs iš policijos, Danas sėdo į taksi ir grįžo namo apimtas visiško beviltiškumo. Kiek pasvarstęs, nusprendė, kad daugiausia šansų rasti Kvinę būtų pasisukinėjus Rytų ketvirtosios gatvės rajone.

Jis dar nežinojo, kaip užmegs ryšius su benamiais, besiglaudžiančiais to kvartalo negyvenamuose namuose. „Juk negaliu tiesiog prie jų prieiti ir pradėti klausinėti. Manau, reikėtų pamėgint su jais susidraugauti, o tada užsiminti apie Kvinę ir žiūrėti, ką atsakys. Juk kai parodžiau Lili seną nuotrauką, ji Kvinę atpažino, – prisiminė ir pasijuto šiek tiek geriau. – Šiaip ar taip, dabar jau žinau, kaip ją vadina draugai."

Danas apsivilko ploną sportinį kostiumą ir apsiavė sportukus. Eidamas į lauką susidūrė su Pene Meinard.

– Septintą pas mane kokteilių vakarėlis, – tarstelėjo draugiškai nusišypsojusi.

Penė buvo tikrai patraukli, ir jam patiko anąkart jos surengtas vakarėlis, kuriame dar su keliais kitais kaimynais vaišinosi gėrimais ir makaronų patiekalu. Vis dėlto šį kartą nedvejodamas atsisakė, paaiškinęs, kad šiam vakarui turi kitokių planų. „Nelabai noriu įjunkti į tuos neva neįpareigojančius pasisėdė-

jimus, juolab kad ji artima kaimynė", – prisipažino sau žvaliai žingsniuodamas per miestą.

Paspartinus žingsnį, jam prieš akis iškilo Nelės Makdermot paveikslas – nuo tada, kai pamatė ją parke, taip nutikdavo dažnai. Telefonų knygoje jos numerio nebuvo; žinojo tai, nes jau patikrino. Na, o jos senelio konsultacinės firmos telefonas buvo, ir jis pagalvojo, kad gal kas nors iš tenykščių darbuotojų padės jam su Nele susisiekti.

„Galėčiau tiesiog paskambinti Makdermotui ir paprašyti jos numerio, – svarstė Danas. – O gal būtų protingiau užsukti ir asmeniškai pasikalbėti? Juk kartą mes jau *buvome* susitikę Baltųjų rūmų priėmime. Tada įsitikintų, kad aš ne koks kvaištelėjęs persekiotojas ar romantiškų nuotykių ieškotojas."

Perspektyva vėl pamatyti Nelę Makdermot praskaidrino Danui nuotaiką, ir kitas dvi valandas jis žvaliai žingsniavo nuo kvartalo prie kvartalo Rytų ketvirtosios gatvės rajone, bandydamas išpešti bent menkiausią informaciją apie Kvinę.

Apsiginklavęs krūvele kortelių, kuriose buvo nurodytas jo telefono numeris, dalijo jas visiems, kuriuos užkalbindavo.

– Penkiasdešimt dolerių tam, kas padės man ją surasti.

Septintą valandą Danas nutarė, kad šiandien jau pakaks. Susistabdė taksi, nuvažiavo iki Centrinio parko ir ėmė bėgti. Prie Septyniasdešimt antrosios gatvės vėl pamatė Nelę.

Penkiasdešimt penktas skyrius

Išsiskyrę su Nele Makdermot, Džekas Sklafanis ir Džordžas Brenanas nuvažiavo tiesiai į nuovadą. Nebyliu susitarimu jie stengėsi neaptarinėti to, ką buvo iš jos išgirdę, iki sugrįš į darbo kabinetą.

Džekas įsitaisė prie rašomojo stalo ir pradėjo pirštais barbenti į kėdės porankį.

– Toji Makdermot kone tiesiai pasakė, kad Langas kažkaip gali būti susijęs su sprogimu jachtoje. Kita vertus, pasigilinus į istoriją dėl avarijos, jo išdėstyti faktai pasitvirtino.

– Jeigu neklystu, jis aiškino, kad tuo metu kalbėjosi mobiliuoju ir jį apakino saulė. Todėl ir „pasibučiavo" su vilkiku. Be to, ir patys matėm, kad veidas buvo gerokai nubrozdintas.

– Tas tiesa, bet juk jis atsitrenkė į vilkiką, o ne atvirkščiai, – atkreipė kolegos dėmesį Brenanas. – Gali būti, kad tą padarė tyčia. Šiaip ar taip, Nelė Makdermot iškėlė mums tikrai įdomių klausimų. – Detektyvas išsitraukė bloknotą ir pradėjo jame kažką rašyti. – Manau, juo vertėtų rimtai pasidomėti. Labai įdomu, kokį pastatą *iš tikrųjų* Langas ketino statyti Vandermejerių sklype ir ar svarbus jam buvo Kaplanų sklypas, kad įgyvendintų savo planus. Šį klausimą priskiriu prie motyvų.

– O kaip dėl šito? – paklausė Sklafanis. – Kada Langas pasakė Kolifui, kad jo projektas atmestas?

– Tada – kitas mano klausimas, Džekai. Kodėl Kolifas žmonai nepasakė, kad Langas išstūmė jį iš projekto? Juk tai būtų savaime suprantama, turint omeny, kad jiedu buvo vienas kitą mylinčių sutuoktinių pora.

– Kad jau užsiminei apie meilę... Kaip manai, kas dabar dedasi Vinifredos draugo Hario Reinoldso širdyje? – pasiteiravo Sklafanis.

– Metu ant stalo dar vieną kortą, – atsakė kolegai Brenanas. – Siūlau pašniukštinėti ir pabandyti išsiaiškinti, ar nėra kokio ryšio tarp Lango ir mūsų gero pažįstamo Džedo Kaplano.

Sklafanis pritariamai linktelėjo, atstūmė kėdę, atsistojo ir priėjo prie lango.

– Graži diena, – mąsliai nutęsė. – Žmona sugalvojo, kad būtų puiku praleisti ilgąjį savaitgalį pas jos tėvus Mėjaus kyšulyje. Nors aš kažkodėl abejoju, ar mums pavyks artimiausiu metu ten išsiruošti.

– Nepavyks, – užtikrino Brenanas.

– Kad jau svarstom veiksmų planą, į mūsų darbinį sąrašą įtraukčiau dar vieną pavardę.

– Atrodo, jau žinau apie ką tu. Adamas Kolifas.

– Taip. Kaplanas jo nekentė. Taip pat ir buvęs darbdavys Robertas Voltersas. Langas atmetė jo projektą. Negali sakyti, kad šiame mieste jam gyvenimas buvo rožėmis klotas. Įdomu, ar buvo dar kas nors, kam labai norėjosi, kad Kolifo jachta į uostą negrįžtų?

– Gerai jau, imkimės darbo, – paragino draugą Brenanas. – Pamėginsiu ką nors daugiau sužinoti apie Kolifo praeitį.

Po poros valandų Brenanas pravėrė Sklafanio kabineto duris.

– Šį bei tą telefonu sužinojau iš vyruko Šiaurės Dakotoje. Atrodo, kad Kolifo santykiai su tenykščiu jo šefu buvo maždaug tokie pat šilti kaip šuns su kate. Gal čia ką ir pešime.

Penkiasdešimt šeštas skyrius

Jiems bėgant greta Centrinio parko takais, Nelė suprato, kad jai gera jausti Daną Mainorą šalia savęs. Iš jo sklido kažkokia vidinė stiprybė, jėga, kurią liudijo ryškiai apibrėžta smakro linija, koordinuoti judesiai ir stipri jo ranka, kai, susipynus kojoms, sugriebė, kad ji neparkristų.

Jiedu nubėgo net iki vandens rezervuaro šiaurinėje dalyje, o tada, apsukę ratą, išlindo prie Septyniasdešimt antrosios gatvės Istsaide.

Vos atgaudama kvapą Nelė sustojo.

– Na, čia mano trasa jau baigiasi, – tvirtai pareiškė.

Tik per laimingą atsitiktinumą vėl susitikęs Nelę, Danas tvirtai nusprendė, kad nepaleis jos, prieš tai neišsiaiškinęs, kur gyvena, ir negavęs telefono numerio.

– Palydėsiu jus iki namų, – pasisiūlė.

Jiems palengva žingsniuojant gatve, Danas tarstelėjo:

– Nežinau, kaip jūs, Nele, o aš jaučiuosi alkanas. Žinoma, kad atrodyčiau kiek padoriau, man reikia išsimaudyti po dušu ir persirengti. Ar galėčiau pakviesti jus pavakarieniauti? Tarkim, po valandos.

– Kad aš ne...

Danas neleido jai užbaigti.

– Turite kokių nors konkrečių planų?

– Ne.

– Ir nepamirškite – aš gydytojas. Net jeigu ir nesijaučiate alkana, valgyti vis tiek reikia.

Po dar kelių minučių neįkyraus įkalbinėjimo jiedu išsiskyrė, susitarę vėliau susitikti „Il Tinello“ restorane Vakarų penkiasdešimt šeštojoje.

– Būtų gerai prie tos valandos pridėti dar pusvalandį, – pasiūlė Nelė. – Na, nebent jums išimties tvarka visur užsidega žalia šviesa.

Kiek anksčiau tą pačią dieną, jau grįžusi iš Adamo biuro, Nelė kelias valandas tvarkė ir lankstė Adamo drabužius. Jų svečių kambario lova ir kėdės buvo nukrautos kojinėmis, kaklaraiščiais, šortukais ir apatinių marškinių krūvelėmis. Be to, Nelė dar sunešė čia visus jo kostiumus, kelnes ir švarkus.

„Beprasmiškas darbas“, – tarė sau Nelė, pirmyn atgal nešiodama pakabas, bet, kartą pradėjusi tvarkyti, norėjo šį darbą užbaigti.

Kai komoda jau buvo tuščia, Nelė paprašė už pastato priežiūrą atsakingų vyrų nunešti ją apačion į sandėlį. Tada perstatė miegamajame baldus į vietas, kur stovėjo iki vedybų su Adamu.

Dabar, kai jau grįžo iš parko, Nelė iškart nuėjo į miegamąjį. Paskubomis maudamasi šortus ir sportinius marškinėlius, staiga susivokė, kad kambarys pasidarė kažkaip naujai atpažįstamas – ji vėl čia pasijuto saugi.

„Turbūt taip nutiko todėl, kad žvelgdama į Adamo komodą ir drabužius jo spintoje aš kaskart prisimindavau, kaip jis mirė...

taip netikėtai, – pagalvojo. – Nė nespėjau atsisveikinti. Ir dar tie daiktai man priminė pykčio kupinas minutes prieš jam amžiams išeinant iš šių namų.“

Dabar, kai nebeliko šių prisiminimus keliančių daiktų, Nelė jautė, kad grįžusi po vakarienės namo bent jau galės užmigti.

Greitomis nusimaudžiusi po dušu, ji peržvelgė spintoje, kuri dabar atrodė erdvesnė, drabužius ir išsirinko mėlyną su alyviniu atspalviu šilkinį kelnių kostiumą. Nusipirko jį praeito sezono pabaigoje ir buvo visai apie jį pamiršusi. Aptiko tvarkydama spintą ir prisiminė, kaip pasimatavusi iškart juo susižavėjo.

Bet visų geriausia, kad šis drabužis jai nekėlė jokių asociacijų su Adamu, visada pastebėdavusiu, ką ji vilki.

Kai Nelė pasirodė „Il Tinello“ restorane, Danas Mainoras jau laukė jos prie staliuko. Buvo taip paskendęs mintyse, kad pastebėjo ją tik tada, kai priėjo visai arti. „Atrodo, jis dėl kažko sunerimęs“, – pagalvojo Nelė. Bet kai metrdotelis atstūmė jai kėdę, Danas staiga pašoko iš vietos ir nusišypsojo.

– Matyt jums iš tiesų visur degė žalia šviesa, – tarė Nelė.

– Galima sakyti, kad taip. Nuostabiai atrodote, Nele. Ačiū, kad sutikote palaikyti man draugiją. Nors... aš turbūt jus priverčiau sutikti. Tokie jau tie daktarai. Mes pratę, kad žmonės mūsų klausytų.

– Nesutinku, kad privertėte. Be to, džiaugiuosi, kad įkalbėjote išeiti iš namų. Ir, atvirai kalbant, aš esu tikrai alkana.

Ir tai buvo tiesa. Nosį kuteno restorane tvyrantys nuostabių itališkų patiekalų kvapai. Apsidairiusi po salę, Nelė nustatė, kad kvapas sklido nuo lėkščių su makaronų patiekalais, kurias padavėjas nešė prie gretimo staliuko. Ji pasisuko į Daną ir nusijuokė. „Kone pirštu parodžiau ir pasakiau: „Man šitą.“

Gurkšnodami vyną, jie išsiaiškino, kad turi Vašingtone bendrų pažįstamų. O kai ant stalo atsirado Parmos kumpis ir melionas, prakalbo apie artėjančius prezidento rinkimus, ir paaiškėjo, kad jiedu balsuotų visiškai priešingai. Kai ant stalo padėjo lėkštes

su makaronų patiekalu, Danas papasakojo Nelei apie sprendimą persikelti į Niujorką ir tą sprendimą nulėmusias priežastis.

– Ligoninė plečiasi ir netrukus virs stambiu pediatrijos centru. Kadangi aš dirbu toje srityje, man atsirado puiki galimybė prisidėti prie šio tikslo įgyvendinimo.

Danas papasakojo ir apie mamos paieškas.

– Tai ji tiesiog ėmė ir dingo iš jūsų gyvenimo?! – iš nuostabos šūktelėjo Nelė.

– Jai išsivystė sunki depresijos forma. Pradėjo gerti ir, matyt, nusprendė, kad man bus geriau gyventi su seneliais. – Danas akimirką dvejojo. – Šiaip jau ilga istorija. Kada nors, jeigu bus įdomu, aš visą ją papasakosiu. Svarbiausia, kad mama sensta. Dievai žino, kiek išbandymų jai teko patirti per visus tuos metus. Na, o persikėlęs į Niujorką, aš galiu pats jos ieškoti. Jau maniau užėjęs pėdsakus, bet vis tiek rasti nepavyksta. Be to, jos niekas nėra matęs nuo praeito rudens.

– Manot, jūsų mama nori, kad ją rastumėt, Danai?

– Ji išėjo, nes laikė save kalta dėl nelaimingo atsitikimo, per kurį aš vos nežuvau. Noriu jai įrodyti, kad toji nelaimė ne toks jau baisus dalykas ir kad galų gale man net išėjo į gera.

Danas dar papasakojo, kad kreipėsi į Dingusių asmenų paieškos biurą.

– Nors netikiu, kad iš to bus kokios naudos.

– Manau, jums galėtų padėti Makas, – pertarė Nelė. – Jo žodis svarus, ir neabejoju, kad jo paprašyti žmonės kruopščiai paieškotų ir surinktų apie jūsų mamą visą įmanomą informaciją. Aš su juo pakalbėsiu, bet, manau, jums vertėtų pačiam užsukti į jo biurą. Štai jo vizitinė kortelė.

Kai atnešė kavą, Danas pakeitė pokalbio temą:

– Nele, aš jums visas ausis išūžiau kalbomis apie savo bėdas. Jeigu nenorite apie tai kalbėti, taip ir sakykit, bet negaliu jūsų to nepaklausti. Kaipgi jūs iš tikrųjų jaučiatės?

– *Iš tikrųjų?* – Į puodelį espreso kavos Nelė įsimetė griežinėlį citrinos. – Nė nežinau, ką atsakyti. Kai kas nors miršta, o nėra

nei kūno, nei karsto, nei jį lydinčių į kapines žmonių, mirtis atrodo kažkokia nereali. Tarsi tas mirusysis būtų kažkur šalia, nors protu suvoki, kad taip nėra. Štai taip aš ir jaučiuosi. Mane kankina nerealumo jausmas. Kartoju sau: „Adamo nebėra, Adamo nebėra", bet tie žodžiai man atrodo beprasmiai.

– Ar taip jautėtės ir tada, kai žuvo jūsų tėvai?

– Ne, aš žinojau, kad jų nebėra. Skirtumas tas, kad jie žuvo sudužus lėktuvui. O Adamo mirtis – neatsitiktinė... Aš tuo tikra. Nagi, pasvarstykim. Jachtoje žuvo keturi žmonės. Kažkam reikėjo, kad kuris nors vienas iš jų, o gal net visi keturi (gali būti ir taip), mirtų. O piktavalis vaikšto sau, džiaugiasi gyvenimu, gal net kaip dabar mes mėgaujasi vėlyva vakariene. – Nelė trumpam susimąstė, nudūrė akis į savo rankas, o paskui pažvelgė į Daną.

– Aš išsiaiškinsiu, kas tą padarė. Ir ne tik dėl savęs. Atsakymo į šį klausimą reikia ir Lizai Rajan, kuri liko viena su trimis mažais vaikais. Jos vyras – vienas iš tų keturių, žuvusių per sprogimą.

– Tikiuosi, suprantate, Nele, kad žmogus, taip šaltakraujiškai atėmęs keturias gyvybes, labai pavojingas padaras.

Staiga Danas pamatė, kaip Nelės veidą iškreipė skausminga grimasa.

– Kas jums, Nele?

Ji papurtė galvą.

– Nieko, viskas gerai, – atsakė, labiau stengdamasi tuo įtikinti ne jį, o save.

– *Netiesa*, Nele, ne gerai. Kas yra?

Akimirką ji pasijuto kaip tada, kai skendo patekusi į sūkurį. Jautėsi patekusi į spąstus, jai ėmė trūkti oro. Tik šį kartą ji stengėsi ne išplaukti, o atidaryti duris. Ir ją nutvilkė ne šaltas vanduo, o karštis. Liepsnos karštis... ir suvokimas, kad jos tyko mirtis.

Birželio 21 d., trečiadienis

Penkiasdešimt septintas skyrius

– Vandermejerių sklypas – tik vienas iš daugelio, priklausančių „Lang Enterprises“, – lediniu tonu pareiškė Piteris Langas.

Buvo akivaizdu, kad detektyvų Džeko Sklafanio ir Džordžo Brenano apsilankymas trečiadienio rytą jo biure, esančiame Amerikų aveniu 1200 pastato viršutiniame aukšte, jį suerzino.

– Pavyzdžiui, – tęsė Langas jau ramesniu tonu, – *šis* pastatas irgi priklauso mums. Galėčiau jus pavežioti po Manhataną ir parodyti, kiek čia turime nuosavybės, taip pat ir tokios, kurią valdome kaip nekilnojamojo turto pardavimo agentai. Vis dėlto, kad nešvaistytume mano brangaus laiko, ponai, norėčiau paklausti, koks yra jūsų apsilankymo tikslas?

„Tikslas, bičiuli, – pagalvojo Sklafanis, – tas, kad tu mums vis labiau panašus į pagrindinį įtariamąjį dėl keturių žmonių nužudymo. Taigi nereikia su mumis kalbėti taip iš aukšto.“

– Pone Langai, puikiai suprantame, kad turite daug reikalų, – diplomatiškai pradėjo Brenanas, – bet, manau, jūs irgi suprantate, kad mums būtina užduoti jums kelis klausimus. Vakar buvote užsukęs pas Nelę Makdermot, tiesa?

Langas iš nuostabos kilstelėjo antakius.

– Taip, buvau. Ir kas?

„Jam nepatiko, kad apie tai prabilome, – tarė Sklafanis. – Iki šiol jautėsi užtikrintai, nes kalbėjome apie dalykus, kuriuos puikiai išmano. Vis dėlto nei visi jo pinigai, nei išvaizda ar kilmė nebūtų verti nė sulūžusio skatiko, jeigu apkaltintume jį keturguba žmogžudyste. Ir jis tą *žino*."

– Koks buvo jūsų apsilankymo pas Nelę Makdermot tikslas?

– Verslo reikalai, – atsakė Langas ir žvilgtelėjo į savo rankinį laikrodį. – Ponai, prašau atleisti, man laikas į posėdį.

– Posėdis *jau* vyksta, pone Langai, – Brenano balse pasigirdo šalta gaidelė. – Kai kalbėjomės prieš dešimt dienų, sakėte, kad judu su Adamu Kolifu svarstėte bendrą projektą, pagal kurį jis būtų samdomas architektu.

– Taip ir buvo.

– Ar galite išsamiau apie tą projektą papasakoti?

– Manau, jau pakankamai jums paaiškinau per aną mūsų susitikimą. Adamui ir man priklausė kaimyniniai sklypai Dvidešimt aštuntojoje gatvėje. Svarstėme galimybę juos sujungti ir pastatyti kompleksą, kuriame būtų kooperatiniai butai ir biuro patalpos.

– Adamui Kolifui buvo pasiūlyta parengti to pastato projektą, ar ne?

– Kada jūs tą jo projektą atmetėte, pone Langai?

– Netvirtinčiau, kad projektas buvo atmestas. Tiesiog jį reikėjo dar apmąstyti.

– Bet šito jo žmonai nepasakėte, ar ne?

Piteris Langas atsistojo.

– Aš tikrai stengiausi bendradarbiauti. Matau, kad mano pastangos veltui ir kad su jumis neįmanoma kalbėtis draugiškai. Man nepriimtinas jūsų tonas ir pozicija. Jeigu taip bus ir toliau, reikalausiu pakviesti advokatą.

– Dar vienas klausimas, pone Langai, – įsiterpė detektyvas Sklafanis. – Jūs pateikėte savo galutinį ir nekeičiamą siūlymą dėl Vandermejerių nuosavybės jau po to, kai dvaras buvo išbrauktas iš valstybės saugomų pastatų sąrašo, tiesa?

– Miestui labai reikėjo kito man priklausančio sklypo. Taigi pasiūliau mainus. Miestas iš to tik išlošė.

– Dar minutėlę. Jeigu nebūtumėt samdęs Adamo Kolifo projekto architektu, ar jis būtų jums pardavęs savo sklypą?

– Būtų kvailas, jei būtų užsispyręs mums jo neparduoti. Kita vertus, Adamas juk žuvo dar iki sandorį galutinai patvirtinant.

– Spėju, kad tokia ir buvo jūsų apsilankymo pas našlę priežastis. O kas, jeigu Nelė Makdermot atsisakys parduoti jums tą sklypą?

– Žinoma, tik ji gali priimti sprendimą šiuo klausimu. – Piteris Langas atsistojo. – Ponai, prašyčiau man atleisti. Jeigu turite daugiau klausimų, skambinkite mano advokatui.

Langas nuspaudė vidaus telefono mygtuką.

– Ponai Brenanas ir Sklafanis jau išeina, – perspėjo sekretorę. – Prašau juos palydėti iki lifto.

Penkiasdešimt aštuntas skyrius

Gerta Makdermot paskambino Nelei trečiadienio rytą.

– Ar būsi namie? – paklausė. Šįryt iškepiau trupininį pyragą. Žinau, kad tai tavo mėgstamiausias.

Nelė sėdėjo prie rašomojo stalo.

– Buvo ir yra, teta Gerta. Žinoma... atvažiuok.

– Klausyk, jeigu tu labai užsiėmusi...

– Rašau straipsnį savo skilčiai, bet jau beveik baigiau.

– Gerai, būsiu apie vienuoliktą.

– Arbatinukas jau bus užkaistas.

Be penkiolikos vienuoliktą Nelė išjungė kompiuterį. Straipsnis jau buvo beveik baigtas, bet ji nusprendė, kad reikia jam leisti susigulėti ir tik tada imtis galutinai „šlifuoti“.

„Man patiko žurnalistinis darbas, kurį dirbau pastaruosius dvejus metus, – pagalvojo Nelė, pildama vandenį į virdulį. – Vis dėlto jau tikrai atėjo laikas judėti į priekį.“

„Nors gal būtų teisingiau sakyti „atgal", – pripažino, ištraukusi iš spintelės arbatinuką. – Tai būtų grįžimas į pasaulį, kuris buvo jos antroji prigimtis – dalyvavimas kampanijoje, rinkimų naktis... ir Kapitolijaus kalva... žinoma, jeigu išrinks. Vėl ilgos valandos pokalbių, palaikant ryšius tarp Manhatano ir Vašingtono."

„Na, aš bent jau žinau, kur kišu galvą, jeigu laimėsiu, – pagalvojo Nelė, o tokiems kaip Bobas Gormanas per sunku. Nors gal Makas ir teisus, sakydamas, kad Gormanas tiesiog pasinaudojo šiuo postu kaip tramplinu..."

Lygiai vienuoliktą paskambino durininkas ir pranešė, kad ponia Makdermot jau kyla liftu. Nelė pagalvojo, kad Makas ją ir Gertą išmokė punktualumo. O štai Adamas visada vėluodavo, ir tas jo bruožas Maką siaubingai nervindavo. Tai prisiminusi, Nelė pasijuto kaip išdavikė.

– Atrodai geriau, – buvo pirmieji Gertos žodžiai po to, kai pabučiavo dukterėčią. Rankose ji turėjo skardinę dėžutę su pyragu.

– Užtai, kad pirmą kartą per dvi savaites padoriai išsimiegojau, – atsakė Nelė. – Išties miegas gydo.

– Taip, tiesa, – pritarė Gerta. – Bandžiau tau vakar prisiskambinti, bet nebuvai namie. Beje, skambino Bonė Vilson, teiravosi, kaip laikaisi.

– Ji labai maloni. – Nelė paėmė pyragą iš tetos rankų. – Eime gerti arbatos.

Joms gurkšnojant, Nelė pastebėjo, kad Gertos rankos šiek tiek dreba. Pagalvojo, kad sulaukus tokio amžiaus kaip ir nieko keista. Kita vertus, labai tikėjosi, kad Gertai ar Makui dar ilgai nenutiks nieko bloga.

Tada prisiminė per vakarienę Dano Mainoro ištartus žodžius:

– Gera būtų turėti brolį ar seserį. Juk gali būti, kad mamos nesurasiu, o kai numirs ir seneliai, liksiu vienas kaip pirštas.

Ir dar pridūrė:

– Apie tėvą net negalvoju. Deja, jo vaidmuo mano gyvenime – atsitiktinis. Nebendravom jau visą amžinybę. – Danas nusišypsojo. – Užtat turiu labai dailią pamotę... ir dar dvi turėjau iki jos.

Nelė mintyse sau priminė įspėti Maką, kad lauktų Dano skambučio.

Lygiai pusę dvylikos Gerta pakilo nuo kėdės.

– Na, man jau metas. Nele, jeigu pasidarys liūdna, ilgai nesvarstydama skambink. Žinai, kam.

– Taip, tau, – Nelė apkabino tetą.

– Šaunu. Beje, tikiuosi, paklauseŘ patarimo atiduoti Adamo drabužius labdarai. Bonė mano, kad tai svarbu.

– Jau pradėjau pakuoti.

– Gal reikia pagalbos?

– Kad ne. Namo komendantas žadėjo parūpinti dėžių. Nunešiu viską į automobilį ir šeštadienio rytą išvešiu. Juk šeštadieniais priima dovanojamus daiktus, ar ne?

– Taip. Beje, šeštadienį aš ir pati ten būsiu. Kaip tik bus mano eilė patikrinti, kokių gavome daiktų.

Nedidelei bažnyčiai prie Pirmojo aveniu ir Aštuoniasdešimt penktosios sankryžos priklausė labdaros krautuvėlė, kurioje Gerta kartais darbuodavosi kaip savanorė, o Nelė atiduodavo savo nebenešiojamus drabužius. Parduotuvėlė priimdavo tik „mažai dėvėtus“ daiktus, kuriuos parduodavo už simbolišką kainą.

Nelei suspaudė širdį prisiminus, kaip šeštadienį prieš Padėkos dieną atsidarė spintą ir atrinko drabužius, kurių jau neketino dėvėti, o paskui paragino ir Adamą padaryti tą patį. Paskui jiedu sudėjo viską krūvon ir nugabeno į labdaros krautuvę.

Po to, jausdamiesi padarę gerą darbą, jiedu papietavo tailandietiškame restorane prie Antrosios ir Aštuoniasdešimt pirmosios. Per pietus Adamas prisipažino, kad jam buvo sunku skirtis su drabužiais, kuriuos dar galima buvo dėvėti. Sakė, paveldėjęs tą bruožą iš savo mamos, kuri niekada nesiskirdavo su jokiais savo daiktais, tvirtindama, kad „pasilaikys juodai dienai“.

– Matyt šiuo požiūriu aš panašus į ją, – prisipažino Adamas. – Jeigu ne tu, tie drabužiai būtų kaboję mano spintoje iki pakabos sutrūnytų.

Nelei nebuvo malonu prisiminti šiuos Adamo žodžius.

Penkiasdešimt devintas skyrius

Vienu judesiu Liza Henli pabeldė ir pravėrė Kornelijaus Makdermoto kabineto duris.

– Išeinu, – pranešė viršininkui.

– Kaip tik ketinau tau priminti, kad laikas. Jau pusė trijų.

– Sutarėm, kad būsiu pas ją trečią.

– Liza, nesmagu prašyti tokios paslaugos, bet man tikrai *labai* svarbu.

– Makai, jeigu toji moteriškė mane nužiūrės, žinok, kaltas būsi *tu*.

– Kai baigsit, iškart grįžk čia.

– Arba kai *ji* baigs su *manim*.

Liza pasakė taksistui Bonės Vilson adresą Vest Saide, o tada atsilošė sėdynėje ir pabandė nusiraminti.

Pati sau prisipažino, kad problema yra ta, jog ji tiki kai kuriuos žmones turint aiškiaregystės, arba ekstrasenso, dovaną ar dar kaip kitaip tai vadinama. Ji pabandė šiomis mintimis pasidalyti su Maku, ir jis, kaip visada, turėjo atsakymą.

– Mano mama nemanė turinti aiškiaregystės gebėjimų, bet šventai tikėjo mokanti aiškinti ženklus. Trys pabilsnojimai į duris vidury nakties, nuo sienos nukritęs paveikslas arba pro langą į kambarį įskridęs balandis – ir ji tuoj griebdavosi rožinio. Prisiekinėjo, kad bet kuris iš šių nutikimų – neišvengiamos mirties ženklas. – Makas trumpam nutilo, akivaizdžiai mėgaudamasis savo monologu. – O paskui, po kokio pusmečio, gavusi laišką iš

gimtų vietų, kuriame buvo rašoma, kad jos devyniasdešimt aštuonerių tetulė paliko šį pasaulį, tėvui sakydavo: „Na, Patrikai, ar tą naktį, kai išgirdau tuos trys bilstelėjimus, nesakiau, kad sulauksim blogos žinios?“

„Makas iš tikrųjų *moka* įtikinti, padaryti taip, kad tokie teiginiai skambėtų kvailai, – pripažino Liza, – bet juk žinoma daugybė įrodymais paremtų atvejų, kai mirštantys susisiekdavo su artimaisiais, norėdami su jais atsisveikinti.“

Prieš daugelį metų „Readers Digest“ ji perskaitė straipsnį apie Arturą Godfrį, senų laikų televizijos žvaigždę. Antrojo pasaulinio karo metu, kai dar visai jaunas tarnavo karo laive, jis susapnavo tėvą, stovintį prie jo gulto. Kitą rytą vaikinas sužinojo, kad kaip tik tą akimirką jo tėvas mirė.

„Reikės susirasti tą straipsnį ir parodyti Makui, – nusprendė Liza. – Gal bent Arturu Godfriu patikės. Kita vertus, kažin ar bus kokios realios naudos, – svarstė Liza, kai taksi privairavo prie šaligatvio ir sustojo. – Vis tiek Makas sugalvos, kaip atmesti mano argumentus.“

Pirmas įspūdis pamačius Bonę Vilson beveik nesiskyrė nuo to, kaip ją per vakarienę „Neary's“ restorane apibūdino Nelė. Nepaprastai patraukli moteris, ir jaunesnė, negu Liza įsivaizdavo. Vis dėlto atmosfera tame bute buvo maždaug tokia, kokios Liza ir tikėjosi. Tamsus prieškambaris darė niūraus buto įspūdį, palyginti su saulėta birželio popiete, kuria ji ką tik gėrėjosi.

– Sugedo oro kondicionierius, ir jį dabar taiso, – atsiprašė Bonė. – Vienintelis būdas apsisaugoti nuo karščio – neįsileisti saulės spindulių. Šie namai garsėja gražiais, labai erdviais kambariais, bet jie sensta, ir vis tenka tuo įsitikinti.

Liza jau ketino atsakyti, kad ir pati gyvena panašiame name Jorko Aveniu, bet pačiu laiku prisiminė, kad užsirašė pas Bonę Moiros Kalahan iš Bikman Pleiso vardu. „Niekada nemokėjau meluoti, – nervinosi, – o kai tau beveik šešiasdešimt vieneri, mokytis jau per vėlu.“

Liza klusniai nusekė paskui Bonę Vilson iš prieškambario į kabinetą ilgo koridoriaus dešinėje.

– Prašom prisėsti ant sofutės, – mandagiai pasiūlė Bonė, – kad galėčiau prisitraukti kėdę ir kelias akimirkas palaikyti jus už rankų.

Vis labiau nervindamasi, Liza atsisėdo ir ištiesė rankas.

Bonė Vilson užsimerkė.

– Jūs mūvite sutuoktuvių žiedą, bet jaučiu, kad jau seniai našlaujate. Ar tiesa?

– Taip. „O, varge, kaip ji taip greitai tą sužinojo?" – stebėjosi Liza.

– Visai neseniai buvo ypatingas jums jubiliejus. Matau skaičių keturiasdešimt. Pastarosiomis savaitėmis jautėte nostalgiją, nes tai būtų buvusios keturiasdešimtosios jūsų vestuvių metinės. Ištekėjote birželį.

Netekusi žado, Liza tik linktelėjo galva.

– Girdžiu vardą... „Šonas". Ar jūsų giminėje buvo kas nors tokiu vardu? Nemanau, kad vardas jūsų vyro. Greičiau jau brolio, jaunesnio brolio. – Bonė Vilson pakėlė jos ranką ir pridėjo prie smilkinio. – Jaučiu čia aštrų skausmą, – sumurmėjo. – Atrodo, kad Šonas žuvo, įvyko nelaimė. Jis vairavo mašiną, ar ne?

– Šonui buvo tik septyniolika, – drebančiu iš jaudulio balsu pradėjo pasakoti Liza. – Važiavo labai greitai, mašina jo nebeklausė... jam skilo kaukolė.

– Jis anapus, drauge su jūsų vyru ir kitais, jau mirusiais šeimos nariais, ir nori, kad žinotumėt, jog visi jie jus myli. Bet jūs dar negreitai pas juos iškeliausite. Vis dėlto nereikia manyti, kad mūsų artimiausiųjų nėra šalia arba kad jie negali būti mūsų dvasios vadovais šioje žemėje. Tikiuosi, tą žinodama, jausitės ramesnė.

Vėliau, tarsi sapne, Liza Henli nusekė paskui Bonę į tamsų prieškambarį. Prie kitos sienos, ties posūkiu į prieškambarį, stovėjo staliukas su virš jo pakabintu veidrodžiu. Ant staliuko buvo padėtas sidabrinis padėkliukas su Bonės vizitinėmis kortelėmis. Liza kiek padvejojo, paskui ištiesė ranką ir vieną pasiėmė. Staiga

jai kraujas sustingo gyslose. Liza žvelgė į veidrodį, bet ten pamatė ne save, o kito žmogaus veidą. Veidą už jos pačios atvaizdo, žvelgiantį į ją. Žinoma, tai buvo vaizdinys, trukęs tik akimirką ir dingęs jai dar nė nespėjus susivokti.

Važiuodama taksi atgal į darbą, nerimo apimta ir sukrėsta Liza neabejojo, kad tas veidrodyje pasirodęs pavidalas – tai Adamo Kolifo veidas.

Ji taip pat nusprendė, kad niekada, jokiomis aplinkybėmis *nė žodeliu* neprasitars mačiusi tą vaizdinį.

Šešiasdešimtas skyrius

Pirmadienio ir antradienio naktį Benas Takeris vėl sapnavo košmarus, bet jie berniuko taip negąsdino kaip anksčiau. Po to, kai nupiešė sprogimą laive ir jiedu su daktare Megan pasikalbėjo ir nusprendė, kad bet kuris vaikas, pamatęs tokią siaubingą žmonių žūtį, būtų išsigandęs ir sutrikęs, Benas pasijuto truputį geriau.

Jam net buvo nelabai svarbu, kad dėl šiandienos vizito pavėluos į Mažosios lygos rungtynes, o jų komanda lygoje juk buvo antra. Įėjęs į daktarės Megan kabinetą, taip jai ir pasakė.

– Tu tikras šaunuolis, Bendži, – pasidžiaugė daktarė. – Ar šiandien norėtum man dar ką nors nupiešti?

Šį kartą jam buvo lengviau, nes gyvatė jau neatrodė tokia baisi. Benas net susivokė, kad iš tikrųjų toji gyvatė net neatrodė kaip tikra gyvatė. Sapnuodamas vakar ir užvakar jis jau nebuvo toks išsigandęs, todėl jam pavyko geriau į ją įsižiūrėti.

Piešdamas buvo taip susikaupęs, kad net įsikando liežuvį. Dėl šio nemalonaus pojūčio rydamas seiles berniukas prisipažino daktarei:

– Mama juokiasi, kai aš taip darau.

– Kai darai ką, Benai?

– Kai įsikandu liežuvį. Sako, kad taip darydavo ir jos tėtis, kai būdavo labai susikaupęs.

– Visai smagu būti panašiu į savo senelį. Taigi ir toliau būk susikaupęs.

Benas pradėjo piešti greitais, užtikrintais štrichais. Jam patiko piešti. Be to, jam puikiai sekėsi, ir jis tuo didžiavosi. Berniukas buvo kitoks nei kiti jo bendraklasiai, mėgę iš visko šaipytis ir piešti kvailus dalykus, užuot pasistengę pavaizduoti ką nors realaus. Benas juos laikė prietrankomis.

Jis apsidžiaugė, kad daktarė Megan pasitraukė į šalį, kažką rašė ir, atrodo, nekreipė į jį jokio dėmesio. Jam dėl to buvo lengviau.

Užbaigęs piešinį, padėjo į šalį pieštuką, atsilošė kėdėje ir pradėjo atidžiai tyrinėti savo kūrinį.

Jo manymu, atrodė gražiai, nors ir stebino tai, ką nupiešė. Dabar Benas aiškiai matė, kad „gyvatė" – visai ne gyvatė. Taigi jis nupiešė tai, ką pamatė sprogimo metu. Vaizduotė jam nupiešė gyvatę, nes tada labai išsigando.

Tai, ką palaikė nuo borto nušliaužiančia gyvate, buvo kažkas juodu aptemptu blizgančiu nardymo kostiumu ir su kauke. Ir tas kažkas laikė daiktą, panašų į moterišką mažą rankinę.

Šešiasdešimt pirmas skyrius

Trečiadienio popietę Lizai Rajan į darbą paskambino Kelės mokyklos psichologė ponia Evans.

– Mergaitė labai išgyvena dėl tėvo netekties, – pasakojo Evans. – Šiandien ji per pamoką pravirko.

Priblokšta tokios žinios, Liza atsakė:

– Maniau, kad iš trijų mano vaikų ji yra atspariausia. Kai žiūriu į ją namuose, atrodo, kad viskas gerai.

– Bandžiau su ja pasikalbėti, bet Kelė pasakė man visai nedaug, – kalbėjo toliau ponia Evans. – Antra vertus, ji mąsto ge-

rokai brandžiau negu įprasta dešimties metų vaikui. Susidariau įspūdį, ponia Rajan, kad ji stengiasi apsaugoti jus nuo dar skausmingesnių išgyvenimų.

„Tik jau ne Kelės rūpestis manęs gailėtis, – pagalvojo Liza. – *Priešingai*, aš turėčiau gailėti jos. Buvau per daug pasinėrusi į savo skausmą ir finansines bėdas. Turiu tuojau pat kažko imtis."

Liza panaršė rankinuke, susirado ant lapelio užrašytą numerį ir paskambino iš mokamo telefono. Tada, tarsi nepastebėjusi, kad klientė demonstratyviai dirsčioja į laikrodį, nuskubėjo į šeimininko kabinetą ir paprašė, kad tas atšauktų dvi paskutines užsirašiusias klientes.

Kai jis užprotestavo, ramiai jam pareiškė:

– Šįvakar turiu sutvarkyti vieną labai svarbų reikalą, o prieš tai dar paruošti vaikams vakarienę.

– Liza, mes juk davėme jums savaitę, kad susitvarkytumėt savo reikalus. Pasistenkit, kad tai netaptų įpročiu.

Liza paskubom grįžo į darbo vietą ir atsiprašydama meiliai nusišypsojo klientei.

– Atleiskite, skambino iš mokyklos. Mano dukra per pamoką pravirko.

– Man labai gaila, Liza, bet būkite gera, greičiau baikite. Manęs irgi laukia krūvos reikalų.

Morgana Karen ateis pabūti su vaikais septintą. Pusę šešių Lizos paruošta vakarienė jau buvo ant stalo. Ji paklaũsė laidotuvių biuro direktoriaus patarimo ir perstatė kėdes. Kadangi jų dabar liko keturi, išėmė jau nebereikalingą lentą viduryje, ir stalas vėl tapo apskritas. Toks buvo iki tol, kol Čarliui jau nebereikėjo aukštos kėdutės. Jai sudiegė širdį prisiminus, kokia didelė buvo šventė, kai mažylis persėdo į „dičkio" kėdę.

Dabar ji kitomis akimis pažvelgė į vaikų patiriamus išgyvenimus. Ją baugino nerimas Kailo veide, gilus sielvartas Kelės akyse ir Čarliui visiškai nebūdinga tyla.

– Kaip reikalai mokykloje? – paklausė nerūpestingai, tarsi nesikreipdama į kurį nors iš jų konkrečiai.

– Gerai, – trumpai atsakė Kailas. – Pameni, sakiau, kad kitą savaitgalį klasiokai rengiasi į kelionę su nakvyne?

Lizai širdis nusirito į kulnus. Toji kelionė buvo planuojama kaip „tėvo ir sūnaus" iškyla į vieno iš Kailo draugų namus Grinvud Leike.

– Ir ką?

– Žinau, kad Bobo tėtis paskambins ir prašys, kad leistum man važiuoti su jais. Bet aš nenoriu. Mama, labai prašau, neversk.

Liza vos tramdė ašaras. Kailas toje iškyloje būtų vienintelis berniukas be tėvo.

– Kažin ar tau būtų ten smagu, – pritarė sūnui. – Pasakysiu Bobo tėčiui, kad šį kartą norėtum likti namie.

Liza prisiminė dar vieną laidotuvių biuro direktoriaus patarimą:

– Pasistenkite, kad vaikai turėtų ko laukti.

Ačiū Brendai. Jos dėka tai pasidarė įmanoma.

– Turiu gerą žinią, – linksmai paskelbė. – Karenai šiais metais Brizi Pointe išsinuomojo didesnį namą, kad galėtų mus kas savaitgalį ten pasikviesti. O žinot, kas visų geriausia? Tas namas yra *prie pat vandenyno*!

– Mama, tikrai? Eina sau! – šūktelėjo Čarlis ir giliai atsiduso.

„Čarlis juk turškiasi kaip ančiukas", – Liza nudžiugo, pamačiusi, kaip sūnaus veidelį nušvietė plati šypsena.

– Čia tai tikrai gera žinia, mama. – Kailas atrodė patenkintas ir akivaizdžiai jau ne toks įsitempęs.

Liza žvilgtelėjo į Kelę. Atrodė, kad gera žinia jai ypatingo įspūdžio nepadarė... tarsi nė nebūtų klausiusis. Dukros lėkštė su makaronais buvo beveik neliesta. Vis dėlto Liza jautė, kad dabar neverta jos spausti – mergaitei reikia laiko susitaikyti su netektimi. Taigi teks pokalbį atidėti, juolab kad dar turi suplauti indus, pasirūpinti, kad vaikai sėstų ruošti namų darbų, o jau pusę aštuonių būti Manhatane.

– Kailai, kai baigsim vakarieniauti, nueik į tėčio dirbtuvę ir atnešk iš ten du paketus. Jie priklauso žmonėms, pas kuriuos tėtis dirbo. Nuvešiu juos vienai poniai, o ji jau žinos, kam perduoti.

Šešiasdešimt antras skyrius

Trečiadienio popietę, išėjęs ligoninės, Danas Mainoras nukeliavo tiesiai į Kornelijaus Makdermoto biurą. Kai paskambino dėl susitikimo, sužinojo, kad Nelė Makdermot jau buvo užsiminusi apie jį savo seneliui, ir jo skambutis čia jau buvo laukiamas.

Makdermotas maloniai sutiko Daną.

– Girdėjau, judu abu su Nele baigėte Džordžtauno universitetą.

– Taip, tik aš šešeriais ar septyneriais metais anksčiau.

– Kaip jums patinka Niujorke?

– Čia gimė abu mano seneliai, o mama augo Manhatane, kol jai sukako dvylika. Paskui šeima persikraustė į Vašingtoną. Visada jaučiau, kad genetiškai aš viena koja esu čia, o kita – Vašingtone.

– Aš irgi, – pritarė Makdermotas. – Gimiau šiuose namuose. Tais laikais šis kvartalas dar nebuvo laikomas prestižiniu. Žmonės juokaudavo, kad gali įkaušti vien pakvėpavę garais, sklindančiais iš Džeikobo Ruperto alaus daryklos.

Danas šyptelėjo.

– Tikrai pigiau negu pirkti šešių skardinių pakuotę.

– Bet ne taip malonu.

Jiems šnekučiuojantis, Kornelijus Makdermotas pagalvojo, kad daktaras Danas Mainoras jam labai patinka. „Laimė, kad jis nėra savo tėvo kopija, – pripažino Makas. Buvo kelis kartus įvairiais reikalais susitikęs su juo Vašingtone, ir Mainoras Vyresnysis jam pasirodė pretenzingas bei nuobodus. – Akivaizdu, kad Danas nulipdytas iš visai kitokio molio. Bet kas kitas nedvejojęs būtų pamiršęs palikusią motiną, dar benamę alkoholikę. O jis –

ne. Nori ją surasti ir jai padėti. Vyrukas tikrai man patinka", – nusprendė Makdermotas.

– Pasistengsiu, kad už tokius reikalus atsakingi biurokratai pasijudintų ir pagaliau rimtai pradėtų ieškoti moters, kurią jūs vadinate Kvine. Sakote, paskutinį kartą ją matė rugsėjį, maždaug prieš devynis mėnesius, rajone į pietūs nuo Tompkinso aikštės?

– Taip... nors jos draugai mano, kad ji gali būti išvykusi iš miesto, – aiškino Danas. – Iš tų nuotrupų, kurias man pavyko apie ją surinkti, tuo metu ją buvo apėmusi gili depresija. Kaskart, kai taip nutikdavo, šalindavosi bet kokios draugijos. Spėju, kad susirado kokį nuošalų kampą ir ten pasislėpė nuo pasaulio.

Sulig kiekvienu ištartu žodžiu stiprėjo Dano įsitikinimas, kad mamos jau nebėra gyvos.

– Jeigu ji vis dėlto gyva, norėčiau ja pasirūpinti, bet suprantu, kad gali būti mirusi, – prisipažino Kornelijui. – Jeigu iš tikrųjų mirė ir palaidota kokiose benamių kapinėse, noriu ją rasti ir perlaidoti šeimos kape Merilande. Šiaip ar taip, mano seneliams labai palengvėtų, sužinojus, kad ji jau nebeklajoja po gatves, gal net aptemusios sąmonės.

Kiek patylėjęs Danas pridūrė:

– Ir aš atgaučiau dvasios ramybę.

– Ar turite jos nuotrauką? – paklausė Kornelijus.

Danas atvėrė piniginę ir išsitraukė nuotrauką, kurią visada nešiodavosi, ir padavė Nelės seneliui.

Žvelgdamas į nuotrauką, Makas pajuto gerklėje kylantį gumulą. Iš gerokai aptriušusios nespalvotos fotografijos, įamžinusios dailią jauną moterį, glėbyje laikančią mažą berniuką, spinduliavo meilė. Abiejų plaukus taršė vėjelis, mama ir sūnus buvo susiglaudę veidais, o vaikas mažomis rankelėmis tvirtai apglėbęs mamos kaklą.

– Turiu dar vieną nuotrauką, padarytą iš dokumentinio filmo, prieš septynetą metų rodyto per visuomeninį kanalą. Pasitelkęs skaitmeninę kompiuterio programą, nuotrauką pasendinau, o

paskui specialistas sutvarkė taip, kad atitiktų pernai vasarą Kvinės draugės pateiktą jos žodinį portretą.

Makdermotas paskaičiavo, kad dabar Dano motina turėtų būti maždaug šešiasdešimties. Na, o šioje nuotraukoje sulysusi moteris pečius siekiančiais žilais plaukais atrodė aštuoniasdešimties.

– Padarysime kopijas ir išklijuosime mieste skelbimus, – pažadėjo Makas Danui. – Ir užkutrinsiu vyrukus, kurie nelabai turi ką veikti, kad išsiaiškintų, ar nuo rugsėjo benamių kapinėse nebuvo palaidota kokia nenustatytos tapatybės moteris.

Danas atsistojo.

– Na, man jau metas. Ir taip atėmiau daug jūsų brangaus laiko. Esu jums labai dėkingas.

Makdermotas mostu pakvietė Daną vėl atsisėsti.

– Draugai mane vadina Maku. Klausykit, dabar pusė šešių. Jau galima susimaišyti kokteilį. Ką renkatės?

Liza Henli įžengė į kabinetą be įspėjimo kaip tik tuo metu, kai abu vyrai siurbčiojo labai sauso martinio kokteilius. Buvo akivaizdu, kad moteris išmušta iš pusiausvyros.

Išėjusi iš Bonės Vilson, pirmiau užsukau į namus, – pratarė dusliai. – Buvau gerokai sutrikusi.

Makdermotas pašoko nuo kėdės.

– Kas nutiko, Liza? Tu siaubingai išbalusi!

Danas irgi atsistojo.

– Aš – gydytojas...

Liza papurtė galvą ir susmuko kėdėje.

– Nieko baisaus, Makai. Įpilkite man taurę vyno. Turėtų padėti. Makai... nuvykau ten gana skeptiškai nusiteikusi, bet turiu pripažinti, kad ji mano nusistatymą pakeitė. Bonė Vilson – ne šarlatanė. Neabejoju, kad yra aiškiaregė, ir jeigu įspėjo Nelę dėl Piterio Lango, į jos žodžius reikėtų žiūrėti rimtai.

Šešiasdešimt trečias skyrius

Gertai išėjus, Nelė vėl grįžo prie rašomojo stalo ir ėmė dar kartą skaityti straipsnį, kurį parašė „Journal“ penktadienio numeriui. Straipsnyje ji rašė apie ilgas ir įtemptas rinkimines kampanijas, kuriomis vis labiau pasižymi JAV prezidento rinkimai.

Kitame, galimas daiktas, jau paskutiniame, savo straipsnyje, jeigu viskas eisis kaip planuota, ji ketino į kampaniją pažvelgti tartum iš vidaus, jau kaip politikė, kelianti kandidatūrą į buvusią senelio vietą Kongrese.

„Sprendimą priėmiau prieš dvi savaites, – redaguodama jau parašytą straipsnį mąstė Nelė. – Bet atrodo, kad tik dabar nusikračiau iki tol kankinusių abejonių ir netikrumo jausmo." – Mako įkvėpta, ji visada jautė, kad tikrasis jos kelias – visuomeninė veikla. Tik eiti tiesiai pasirinktu keliu jai ilgą laiką trukdė įvairūs būgštavimai ir neapsisprendimas.

„Ar viskas tik dėl Adamo? – klausė savęs. Dabar, sėdėdama darbo kambaryje, ji mintimis nusikėlė į tą laiką, kai jiedu amžinai diskutuodavo dėl galimybės siekti politikės karjeros. – Nesuprantu, kas jį taip pakeitė? – svarstė Nelė. – Juk prieš trejus metus, kai tik susituokėm, jis visom keturiom ragino perimti iš Mako estafetę, bet paskui ši mintis jam pasirodė ne tik nepriimtina, bet ir atgrasi. Kodėl taip radikaliai pasikeitė jo požiūris?“

Šis ramybės neduodantis klausimas po Adamo mirties darėsi Nelei vis aktualesnis. „Gal jo gyvenime kas nors nutiko ir dėl to ėmė baimintis viešumo, neatsiejamo nuo politiko veiklos?“ – Nelė atsistojo ir pradėjo nervingai vaikščioti po kambarius, kol sustojo prie knygų lentynų, įrėminančių židinį svetainėje. Adamas turėjo įprotį išsitraukti neskaitytą knygą, greitai perversti, o paskui įkišti bet kur, tik ne ten, iš kur paėmė. O Nelė, pasitelkusi akis ir rankas, vėl lentynas sutvarkydavo taip, kad knygos, kurias mėgdavo nuolatos atsiversti, visada būtų lengvai pasiekiamos iš jos patogaus krėslo.

„Sėdėjau šiame krėsle ir skaičiau romaną, kai jis paskambino man pirmą kartą, – leidosi į prisiminimus Nelė. – Jau buvau pradėjusi truputį nerimauti, nes ilgokai nesulaukiau žadėto skambučio. Susipažinome per kokteilių vakarėlį, vienas kitam patikome. Pavakarieniavome, ir jis pažadėjo man paskambinti. Bet praėjo dvi savaitės, ir nieko. Buvau nusivylusi."

„Pamenu, buvau ką tik grįžusi iš Sju Leon vestuvių Džordžtaune. Dauguma iš mūsų kompanijos jau buvo susituokę ir su įkarščiu keitėsi savo vaikų nuotraukomis. Aš irgi norėjau sutikti savo antrąją pusę. Mudvi su Gerta net kartais iš to pasišaipydavom. Ji man aiškino, kad manyje užgimė ūmus šeimyninis instinktas.

Gerta įspėjo, kad ilgai neatidėliočiau.

– Gana, kad *aš* tokią klaidą padariau, – perspėjo ji. – Pažvelgusi į praeitį, matau, kad mano gyvenime buvo pora vyrų, už kurių galėjau ištekėti. Dieve mano, kokių dar stebuklų aš tikėjausi?

O tada paskambino Adamas... maždaug dešimtą vakare. Sakė, kad buvo su kažkokiais reikalais išvykęs už miesto ir užtruko ilgiau negu tikėjosi. Tikino manęs pasiilgęs, bet esą negalėjęs paskambinti, nes lapelį su mano telefono numeriu buvo palikęs savo bute Niujorke.

Aš visa siela troškau įsimylėti, o Adamas buvo išties žavus. Tada aš dirbau pas Maką, o Adamas gavo savo pirmąjį darbą Niujorke, vienoje nedidelėje architektūros firmoje. Turėjome tiek lūkesčių, mums prieš akis buvo visas gyvenimas. Galvotrūkčiais pasinėrėm į meilės sūkurį, – prisiminė Nelė, – ir jau po trijų mėnesių susituokėm. Vestuvės buvo kuklios, dalyvavo tik mano artimieji. Kita vertus, pompastiškos ceremonijos aš ir nenorėjau."

Sėdėdama pamėgtame krėsle, Nelė mintimis nusikėlė į tuos svaigulio kupinus neužmirštamus laikus. Viskas vyko labai greitai, be to, ir jaudulio netrūko. „Kas mane labiausiai prie Adamo traukė? – svarstė Nelė, su liūdesiu galvodama apie vyrą, kurį mylėjo ir kurio taip staiga neteko. – Jau žinau. Mane traukė jo žavesys. Su juo aš visada jausdavausi ypatinga."

„Ir ne tik, – prisipažino sau Nelė. – Juk atvirai kalbant, Adamas buvo Mako priešingybė. Žinau, kaip Makui rūpiu, bet jis tikrai užspringtų, jei reiktų ištarti žodį „meilė“. O aš visada troškau, kad man kas nors nuolat aistringai kartotų, kad mane myli.“

„O šiaip Adamas ir Makas buvo daug kuo panašūs, ir man tai patiko. Gal Adamas taip griežtai ir nesilaikė principo „belaisvių neimame“, bet tikrai žinojo, kas yra moralu. Kaip ir Makas, Adamas buvo labai savarankiškas – pats užsidirbo savo studijoms ir jas baigė.“

– Mama siūlė sumokėti už mokslus, bet aš atsisakiau, – kartą jai pasakojo Adamas. – Pasakiau jai, kad pati mane išmokė nesiskolinti ir neskolinti. Aš taip ir dariau.

„Aš šita jo nuostata žavėjausi. Žinojau, kad Adamas, kaip ir Makas, jeigu reikės, nusivilks paskutinius marškinius, bet kartu net neįsivaizdavo, kad pats galėtų skolintis pinigų.“

– Užsidirbk, o jeigu negali, apsieik, Nele, – kartojo jai Makas. Ir ji tą pamoką išmoko.

„Vis dėlto paskui jis šio principo nebesilaikė. Nesivaržydamas paprašė, kad iš savo patikėtinių fondo paimčiau ir paskolinčiau jam per milijoną dolerių, – prisiminė Nelė. – Kur dingo jo griežtas nusistatymas dėl skolinimosi?“ – Žinoma, tada ji to klausimo Adamui neuždavė.

„Iškart po to, kai susituokė, Adamas paprašė Mako, kad tas surastų jam geresnį darbą. Taip jis pradėjo dirbti pas Voltersą ir Arsdeilą. O paskui ir iš jų išėjo, kai už pinigus, kuriuos pasiskolino iš manęs, įkūrė savo firmą.“

Pastarosios dvi savaitės buvo siaubingos. Iš pradžių ji neteko vyro, o paskui dar prisidėjo ir tos insinuacijos, kad esą jis buvo ne toks žmogus, kokiu jį visada laikė. „Negaliu patikėti, kad Adamas buvo įsivėlęs į tą nešvarų machinacijų ir kyšininkavimo reikalą, – tarė sau Nelė. – Ir kam *jam* to reiktų? Juk pinigų šiaip jau netrūko. Toji jachta buvo vienintelė jo prabangi užgaida. Be to, juk nesiskolintų iš manęs, jei iš tikrųjų būtų ėmęs kyšius“, – Nelė griebėsi logikos.

„Ir vis dėlto, kodėl man nepasakė, kad jo projektą Langas atmetė? – svarstė Nelė, stengdamasi surasti atsakymą į šį klausimą. – Ir kodėl taip pasikeitė, kai pradėjau rimtai svarstyti galimybę kandidatuoti į Mako vietą? Adamas sakė, kad dėl to kaltina tik Maką. Esą Makas neleis man būti savimi, bent jau kol galės daryti man įtaką, ir kad baigsis tuo, jog tapsiu jo marionete. Žinoma, aš tada juo patikėjau, bet dabar pradedu įtarti, ar tik Adamas pats nebandė manimi manipuliuoti."

„O kokia priežastis? Ar tikrai tik priešiškumas Makui ir viskam, kas susiję su politika? Ar tik dėl to Adamas taip stengėsi, kad nepatekčiau į žiniasklaidos akiratį?

Prisiminus, ką sužinojo per kelias pastarąsias dienas, mintyse pagaliau pradėjo ryškėti atsakymas į klausimus, kurie Nelei nedavė ramybės. Ir tas atsakymas jai kėlė siaubą. „Adamas žinojo, kai jeigu nuspręsiu dalyvauti rinkimuose, žiniasklaida ir oponentai po kaulelį išnarstys mūsų biografijas, tikėdamiesi aptikti kokios nors kompromituojančios informacijos. Bet aš žinau, kad man nėra ko prikišti. Lieka klausimas, ko tada bijojo Adamas?"

„Ar gali būti bent dalis tiesos tose kalbose, kad Adamas ėmė kyšius? Ar yra jo kaltės, kad dėl prastai atliktų darbų vakar sugriuvo namo Leksingtono aveniu fasadas?"

Pasąmoningai stengdamasi pamiršti šiuos ją kankančius klausimus, Nelė nusprendė imtis darbo, kurį iki šiol vis atidėliojo. Vyrai iš namo priežiūros tarnybos jai buvo atnešę krūvą dėžių, į kurias ketino sudėti Adamo drabužius. Taigi ji nuėjo į svečių kambarį ir pasidėjo ant lovos pirmą dėžę. Netrukus joje atsidūrė kelios tvarkingai sulankstytų apatinių ir kojinių krūvelės.

„Klausimai neišvengiamai gimdo kitus klausimus", – pagalvojo Nelė. Toliau dėliodama Adamo drabužius, ji uždavė sau klausimą, kurio ypač vengė pastarosiomis dienomis: „Ar aš iš tikrųjų Adamą mylėjau, ar tik *norėjau* būti jį įsimylėjusi?"

„Jeigu nebūčiau taip paskubom už Adamo ištekėjusi, gal tas jo žavesys, laikui bėgant, būtų nublankęs? Gal mačiau jame tai, ką norėjau matyti? O gal tiesiog visą laiką stengiausi nepripažinti

tiesos? O tiesa buvo ta, kad mūsų santuoka nebuvo tokia jau tobula... bent jau man. Man nepatiko, kad dėl jo turėjau aukoti savo karjerą. Ir man visai nekliudė, kai savaitgaliais Adamas savo laivu išsiruošdavo pažvejoti ar paplaukioti. Man patikdavo būti vienai, be to, tokiomis dienomis galėdavau susitikti su Maku."

„O gal viskuo abejoju dėl kitokių priežasčių? – klausė savęs Nelė ir, uždariusi dėžę, nukėlė ją ant grindų bei ėmėsi kitos. – O gal viskas dėl to, kad mano gyvenime buvo daug sielvarto, ir dabar ieškau preteksto, kad nereiktų gedėti?"

„Kažkur skaičiau, kad neretai pasitaiko, jog žmonės pyksta ant jiems brangių, bet jau mirusių žmonių. Ar ir man dabar taip nutiko?"

Nelė tvarkingai sulankstė sportinius drabužius – chaki kelnes ir džinsus, marškinėlius trumpomis rankovėmis – ir sudėjo į dėžes. Pabaigai pasiliko nosines, kaklaraiščius ir pirštines. Taigi ant lovos drabužių nebeliko. Ji negalėjo prisiversti tuojau pat imtis spintos. Nutarė šį darbą atidėti rytdienai.

Kiek anksčiau šią popietę jai skambinusi Liza Rajan ir kone pareikalavusi, kad vakare su ja susitiktų. Liza kalbėjusi trumpai, beveik šiurkščiai. Nelei net buvo kilusi pagunda pasiųsti ją velniop. Bet susivaldė, prisiminusi, kaip toji moteris prislėgta ir kad jai reikia duoti laiko apsiprasti su netektim.

Nelė žvilgtelėjo į laikrodį. Jau po šešių. Liza Rajan sakiusi, kad ateis pusę aštuonių. Taigi Nelė dar turėjo laiko pasigražinti ir atsipūsti. „Stiklas šardonė tikrai bus neprošal", – nusprendė ji.

Liftininkas padėjo Lizai du sunkokus paketus įnešti į Nelės Makdermot butą.

– Kur juos dėti, panele Makdermot?

Už ją atsakė Liza:

– Dėkite štai ten. – Ji nurodė į staliuką prie lango, pro kurį atsivėrė Park Aveniu vaizdas.

Liftininkas metė klausiamą žvilgsnį į Nelę, ir ji pritariamai linktelėjo.

Vos jam išėjus, Liza karingai pareiškė:

– Nele, mane kankina košmarai, kad ateis farai su kratos orderiu, suras tuos nelemtus pinigus ir mane suims mano vaikų akivaizdoje. *Jums* tai jau tikrai taip nenutiks. Todėl *turite* juos čia saugoti iki tol, kol žinosite, kam grąžinti.

– Liza, jūs reikalaujate neįmanomo dalyko, – ėmė aiškinti Nelė. – Aš vertinu jūsų man parodytą pasitikėjimą, bet tikrai nelaikysiu ir neperdavinėsiu pinigų, kuriuos jūsų vyras gavo už tai, kad darė kažką neteisėta.

– O kodėl jūs tokia tikra, kad ir jūsų vyras nebuvo įsivėlęs? – piktokai paklausė Liza. – Džimis tą darbą gavo gana keistomis aplinkybėmis. Savo gyvenimo aprašymą išsiuntinėjo visoms statybų kompanijoms, bet tik jūsų vyras juo susidomėjo. Ar Adamas Kolifas taip nuoširdžiai stengėsi padėti atsidūrusiam bėdoje, nes buvo doras žmogus? O gal tą darbą pas Semą Krauzę pakišo vargšui Džimiui, nes žinojo, kokia beviltiška jo padėtis ir kad jis jam būsiąs naudingas? Štai ką aš noriu sužinoti.

– Nežinau, ką atsakyti, – nutęsė Nelė. – Vis dėlto, kad ir kas būtų nukentėjęs, manau, labai svarbu išsiaiškinti, kaip ir kuo Džimis galėjo kažkam pasitarnauti.

Lizos Rajan veidas mirtinai išbalo.

– Tik per mano lavoną! – sušuko. – Neleisiu, kad Džimio vardas būtų siejamas su tais jūsų nešvariais reikalais! Įmesiu tuos prakeiktus pinigus į upę. Reikėjo tą padaryti iškart, kai tik juos radau.

– Liza, paklausykit, – ramino ją Nelė. – Turbūt skaitėte apie pastatą Leksingtono aveniu, kurio fasadas sugriuvo. Trys žmonės sužeisti, o vienas iš jų nežinia, ar išgyvens.

– Mano Džimis Leksingtono aveniu niekada nedirbo!

– Aš to ir nesakau, bet jis dirbo Semui Krauzei, kurio kompanija ir atliko ten renovacijos darbus. Jeigu Krauzė iš tikrųjų susimovė su tuo užsakymu, nėra jokios garantijos, kad istorija nepasikartos ir su kitais pastatais. Gali būti, kad Džimis dirbo kituose objektuose, kur irgi, siekiant sutaupyti, naudotos nekokybiškos

medžiagos. Galbūt yra ir daugiau prastai suremontuotų pastatų ir dėl to gali vėl nutikti nelaimė. Džimis Rajanas tuos pinigus paslėpė ir jų neleido. Be to, pati man sakėte, kad pastaruoju metu jūsų vyras buvo labai prislėgtas. Manau, jis norėtų, jog padarytumėte viską, kad būtų išvengta dar vienos tragedijos.

Karingumo ir pykčio išraiška nuo Lizos veido dingo, ir pasigirdo širdį draskantis kūkčiojimas. Nelė ją apkabino per pečius. „Ji tokia liesutė, – su užuojauta pagalvojo Nelė. – Vos keliais metais už mane vyresnė, o kokia didžiulė ją užgriuvo atsakomybė – vienai auginti tris vaikus, ir dar kai nuolat trūksta pinigų. Bet ji tų nešvarių pinigų leisti nenori ir pasiruošusi tuos penkiasdešimt tūkstančių išmesti, nors už juos galėtų pripirkti vaikams drabužių ir maisto."

– Liza, aš puikiai suprantu, kaip jaučiatės. Man irgi nelengva, nes gali būti, kad mano vyras buvo įsivėlęs į konkursų klastojimą arba žinojo apie kokybės reikalavimų neatitinkančių medžiagų naudojimą statybose. Tiesa, aš neturiu vaikų, kuriuos reikėtų apginti, bet jeigu pasitvirtintų, kad Adamas buvo įsivėlęs į kokią neteisėtą veiklą, mano politinė karjera būtų sužlugdyta. O dabar, kai jau tą pasakiau, prašau jūsų leidimo pasikalbėti su sprogimą tiriančiais detektyvais.

– Prašysiu, jeigu tik įmanoma, kad jie Džimio vardo viešose ataskaitose neminėtų, bet pasistenkite suprasti, Liza: jeigu iš tikrųjų Džimis per daug žinojo, visai galimas daiktas, kad per sprogimą jachtoje *jis ir buvo taikinys.*

Nelė susimąstė, o paskui išklojo viską, kas jai nedavė ramybės nuo pirmadienio, kai Liza jai papasakojo apie pinigus.

– Liza, jeigu kas nors nerimauja, kad Džimis jums pasipasakojo, už ką gavęs tuos pinigus, jums irgi gresia pavojus. Ar apie tai pagalvojote?

– Džimis nieko man *nepasakojo*!

– Bet tą žinome tik jūs ir aš. – Nelė švelniai palietė nelaimės draugės ranką. – Ar dabar suprantate, kodėl būtina apie tuos pinigus pranešti detektyvams?

Birželio 22 d., ketvirtadienis

Šešiasdešimt ketvirtas skyrius

Ketvirtadienio rytą Džekas Sklafanis ir Džordžas Brenanas vėl apsilankė Eidos Kaplan bute prie Keturioliktosios gatvės ir Pirmojo aveniu.

– Ar Džedas namie? – paklausė Sklafanis.

– Dar neatsikėlė. – Atrodė, kad Eida Kaplan tuoj pravirks. – Negi ir vėl krėsite mano namus? Aš to nebepakelčiau. Turėtumėte suprasti. – Tamsūs ratilai aplink moters akis dar labiau pabrėžė jos veido blyškumą.

– Ne, ponia Kaplan, šį kartą mes ne dėl kratos, – ramino ją Brenanas. – Atsiprašome, kad sukėlėme jums tiek nepatogumų. Ar galėtumėte paprašyti, kad Džedas apsirengtų ir ateitų čia? Mums tiesiog reikia su juo pasikalbėti.

– Gal su *jumis* ir kalbėsis, nes su *manim* nesiteikia. – Moteris metė į detektyvus viltingą žvilgsnį. – Ir kam jam apskritai žudyti Adamą Kolifą? Ką iš to laimėtų? Pripažįstu, jis siuto ant Kolifo, kad tas įkalbėjo mane parduoti mūsų seną namą... Be to, Džedo nuomone, ir per pigiai, bet, atvirai kalbant, jeigu ne Kolifui, būčiau jį pardavusi tam nekilnojamojo turto magnatui Langui. Aš taip Džedui ir pasakiau.

– Piteriui Langui? – nustebo Brenanas. – Kalbėjotės su juo dėl savo sklypo pardavimo?

– Taigi kad kalbėjausi. Atėjo pas mane iškart po gaisro, per kurį sudegė Vandermejerių dvaras. O rankoje turėjo čekį, – baimingai pašnibždėjo. – Įsivaizduokit, pasiūlė man *du milijonus dolerių!* O aš vos prieš mėnesį buvau pardavusi mūsų namą ponui Kolifui, ir už mažiau nei *vieną* milijoną! Skaudama širdim turėjau jam pranešti, kad nuosavybė man jau nebepriklauso. Bijau net pagalvoti, kas būtų, jeigu Džedas sužinotų, kokią milžinišką sumą praradau.

– Ar Langas labai nusiminė, kai jam tą pasakėt?

– Taip, labai. Manau, jeigu tada ten būtų buvęs ponas Kolifas, būtų jį pasmaugęs plikomis rankomis.

– Tu čia apie mane, mama?

Visi trys sutartinai pasisuko ir pamatė tarpdury stovintį nesiskutusį Džedą Kaplaną.

– Ne, – susinervinusi metė Eida Kaplan. – Aš tik pasakojau ponams, kad Piteris Langas irgi domėjosi mano nuosavybe.

Džedo Kaplano veidas grėsmingai persikreipė.

– *Mūsų* nuosavybe, mama. Nepamiršk to.

Tada Džedo dėmesys nukrypo į Brenaną ir Sklafanį.

– Ko jums?

Abu detektyvai atsistojo.

– Mes tik norėjome įsitikinti, ar jūs, kaip visada, toks pat žavingas, – Sklafanis neslėpė sarkazmo. – Mes taip pat norėtume, kad be mūsų leidimo neplanuotumėte jokių išvykų ar atostogų. Kol vyksta tyrimas, turime žinoti, kur esate. Taigi labai nenustebkite, jeigu ir vėl kada trumpam užsuksime.

– Buvo malonu, ponia Kaplan, – mandagiai atsisveikino Brenanas.

Kai jau leidosi liftu, pirmasis tylą nutraukė Sklafanis:

– Galvoji tą patį ką ir aš?

– Taip. Manau, Kaplanas nė surūdijusio skatiko nevertas, ir mes tiesiog gaištame su juo laiką. O štai Langu tikrai verta labiau pasidomėti. Jis turėjo rimtą motyvą pašalinti Kolifą iš kelio. Jam stebuklingai pasisekė, nes neatvyko į pasitarimą laive ir taip liko gyvas.

Vienuoliktą valandą sugrįžę į nuovadą, detektyvai sužinojo, kad jų laukia netikėtas lankytojas. Budintis paaiškino:

– Jis vardu Kenetas Takeris, atvyko iš Filadelfijos. Sako, nori pasikalbėti su pareigūnais, tiriančiais prieš porą savaičių susprogdintos jachtos bylą.

Sklafanis mintyse numojo ranka. Sensacingos bylos dažniausiai pritraukia visokių keistuolių ir pamišėlių, trokštančių pasidalyti savo fantastinėmis versijomis ir teorijomis.

– Duokite mums dešimt minučių išgerti kavos.

Kai Takeris įėjo į kabinetą, detektyvas stengėsi neparodyti nustebimo. Vyras atrodė kaip ir dera tipiškam jaunam vadovui, o jo pirmi žodžiai „Greičiausiai aš tik gaišinu jus" įtikino policininkus, kad taip ir bus.

– Eisiu tiesiai prie reikalo, – pradėjo Takeris. – Prieš dvi savaites mudu su sūnumi plaukėme keltu, kai Niujorko uoste susprogo jachta. Nuo tol mano sūnų kankina košmarai.

– Kiek jūsų sūnui metų, pone Takeri?

– Bendžiui aštuoneri.

– Jūs manote, kad tie košmarai kažkaip susiję su sprogimu?

– Taip. Mudu su Bendžiu viską matėme savo akimis. Plaukėme iš ekskursijos prie Laisvės statulos. Atvirai kalbant, aš nieko tiksliai neprisimenu, bet Benas kai ką pastebėjo, ir manau, kad tai gali būti svarbu.

Sklafanis ir Brenanas susižvalgė.

– Pone Takeri, mes jau pasikalbėjom su daugeliu iš to ekskursijų kelto. Kai kurie iš jų iš tikrųjų matė sprogimą, bet visi tvirtina buvę per toli, kad aiškiai ką nors įžiūrėtų. Puikiai suprantu, kad berniukas, matęs, kaip laivas išlėkė į orą, sapnuoja košmarus, bet užtikrinu, kad iš tokio atstumo nieko svarbaus jis pastebėti negalėjo.

Keneto Takerio veidą užliejo raudonis.

– Mano sūnaus ypač didelė toliaregystė, – oriai paprieštaravo. – Šiaip jau skaito jis su akiniais, bet prieš pat sprogimą buvo juos nusiėmęs. Kaip minėjau, iškart po tos nelaimės jis pradėjo

sapnuoti košmarus. Benas sako, kad sapnuoja gyvatę, kuri, nugriaudėjus sprogimui, nuslydo nuo laivo borto ir ėmė artintis prie jo. Sunerimę dėl vaiko, nuvedėme jį pas psichologę. Po kelių apsilankymų jai pavyko įkalbėti Bendžį, kad nupieštų, ką matęs.

Takeris perdavė detektyvams paskutinį Beno piešinį.

Sūnus dabar supranta, kad matė, kaip kažkas nardymo kostiumu, laikydamas moterišką rankinę, iššoko iš jachtos tą pačią akimirką, kai nugriaudėjo sprogimas. Gal čia ir vaikiškos fantazijos, bet pamaniau, jums verta šį piešinį pamatyti. Įsivaizduoju, kiek po tokio įvykio sulaukiate keisčiausių skambučių... todėl pagalvojau, kad jeigu išsiųsčiau piešinį jums paštu, greičiausiai nusimestų, o aš nenorėjau, kad taip nutiktų. Gal iš to ir nebus naudos, bet aš vis dėlto norėjau, kad piešinį pamatytumėt.

Takeris atsistojo.

– Kadangi veidą dengė kaukė, Benas negalėjo įžiūrėti, kas buvo tas žmogus nardymo kostiumu. Ir jeigu jūs bent kiek tikite tuo, ką mano sūnus pavaizdavo šiame piešinyje, manau, suprantate, kad nėra jokios prasmės jo apklausti. Pirmą kartą per dvi savaites jis ramiai išmiegojo visą naktį. Be to, mes norėtume išvengti žiniasklaidos dėmesio.

Brenanas ir Sklafanis vėl susižvalgė.

– Pone Takeri, mes jums labai dėkingi, – padėkojo Džordžas Brenanas. – Dar reikės kruopščiai ištirti, bet, manau, jūsų sūnaus piešinys gali būti svarbus. Pažadu, kad Beno vardas niekur nebus oficialiai minimas. Savo ruožtu noriu jūsų paprašyti, kad niekam neprasitartumėte apie tai, ką čia mums papasakojot. Net jeigu kažkam ir pavyko per sprogimą išsigelbėti, mes tikrai žinome, kad du, o greičiausiai trys žmonės žuvo. Taigi tiriame kelių žmonių nužudymą, ir akivaizdu, kad šį sunkų nusikaltimą padaręs asmuo yra nepaprastai pavojingas.

– Neabejoju, kad mes vieni kitus supratome.

Kai Kenetas Takeris išėjo iš kabineto, Sklafanis net švilptelėjo.

– Spaudoje informacija apie tai, kad radome Vinifredos Džonson rankinę, nebuvo skelbiama. Taigi vaikas negalėjo to žinoti.

– Be jokios abejonės.

– Dabar jau aišku, kodėl rankinė beveik neapdegė. Ją pasiėmė kažkas, kas iššoko iš laivo.

– Ir turbūt pametė, kai laivas išlėkė į orą. Jeigu vaikas neklysta, tas kažkas iššoko paskutinę akimirką.

– Kaip manai, kas tai galėtų būti? – paklausė Sklafanis.

Nepasibeldęs pro kabineto duris galvą įkišo Kalas Tompsonas, apygardos prokuroro pavaduotojas, vadovavęs Roberto Volterso apklausai.

– Manau, jums, vaikinai, bus įdomu sužinoti karščiausią naujieną. Turim dar vieną „dienos žvaigždę“. Pasirodė Semo Krauzės dešinioji ranka su savo advokatu. Jis prisipažįsta, kad kompanija naudojo kokybės reikalavimų neatitinkančias statybines medžiagas ir kad nuolat išrašinėjo Voltersui ir Arsdeilui išpūstas sąskaitas.

– Ar pasakė, kas iš Volterso ir Arsdeilo kompanijos sudarinėjo su jais sutartis?

– Ne. Jo manymu, tą darė patys Voltersas ir Arsdeilas, bet nėra šimtu procentų dėl to tikras. Tarpininkė pasirašant tas sutartis buvo Vinifreda Džonson. Jie esą net buvo sugalvoję jai pravardę – „Kurjerė Vinė“.

– Be to, ji dar ir puiki plaukikė, – pridūrė Brenanas.

– Jei neklystu, jos plaukimo laimėjimai jau praeityje, – kilstelėjęs antakius pasakė Tompsonas.

– Gal ir taip, o gal ir ne, – replikavo Sklafanis.

Šešiasdešimt penktas skyrius

Ketvirtadienio rytą Nelė atsikėlė vos praaušus. Gal kiek ir numigo, bet per visą naktį ją kankino slogūs sapnai. Kelis kartus buvo atsibudusi, nes pasirodė, kad girdi kažkokius garsus. Dar kelis kartus pabudo nuo ašarų paplūdusiomis akimis.

„Negi jas lieju dėl Adamo? – klausė savęs. Giliai širdyje ji nebuvo dėl to tikra. – Aš jau dėl nieko nesijaučiu tikra“, – pripažino kamšydamasi antklode. Kai vakare ėjo gulti, oras atvėso. Todėl buvo išjungusi kondicionierių ir plačiai atvėrusi langus.

Pro atvirą langą ją pasiekė naktinio Niujorko garsai – automobilių, tólimos policijos ar greitosios pagalbos automobilių sirenos, vos girdima muzika iš buto apačioje, kur grotuvas grojo be perstojo.

Ir vis dėlto šiame kambaryje jai buvo jauku, jautėsi sugrįžusi namo. Kai nebeliko Adamo aukštos komodos, kambarys atrodė daug erdvesnis. Na, o jos pačios tualetinis staliukas grįžo į seną vietą. Blausioje naktinės lempelės šviesoje, kaskart, kai pabusdavo, matydavo ant jo stovinčią mamos ir tėčio nuotrauką.

Toji nuotrauka pažadino prisiminimus, kurie, laimei, buvo malonūs. Kai dar nelankė mokyklos, tėvai ją kartą nusivežė į vieną iš ekspedicijų Pietų Amerikoje. Ji kaip per miglą prisiminė juos kalbantis su atkampių kaimelių gyventojais ir save, žaidžiančią su vietiniais vaikais. Dažniausiai jie žaisdavo žaidimą, kurio metu vienas kitą mokydavo žodžių, kuriais vadinamos kūno dalys – nosis, ausys, akys, dantys.

Nelė suprato, kad ne šiaip prisiminė tuos laikus. Kaip ir tada, ji jautėsi atsidūrusi svetimame krašte ir bandanti išmokti tenykštę kalbą. Tik šį kartą skirtumas tas, kad greta nėra tėvų, prižiūrinčių, kad nepakliūtų į bėdą.

Kelis kartus pabudus jai trumpam mintyse iškilo Dano Mainoro veidas. Tas vaizdas veikė raminamai, nes jis buvo pakeleivis, irgi vaikystėje buvęs vienišas, be to, kaip ir ji, dabar ieškantis atsakymų į įvairius klausimus.

Tą rytą, gurkšnodama kavą, Nelė nusprendė išvynioti paketus ir perskaičiuoti pinigus, kuriuos Liza Rajan jai be ceremonijų vakar vakare įkišo. Sakė, kad ten yra penkiasdešimt tūkstančių. „Vis dėlto reikia tuo įsitikinti“, – pagalvojo Nelė.

Paketai buvo sunkūs, ir reikėjo nemažai pastangų, kol atsitempė į virtuvę ir užkėlė ant stalo. Kruopščiai vieną po kito atriš-

dama mazgus, Nelė įsidėmėjo, kad virvutėje buvo įaustas žalias siūlelis. Rudas vyniojamasis popierius irgi sužadino vaikystės prisiminimus. Tokį pat naudojo ir jos tėvai, siųsdami į užsienį dovanas draugams, kurių turėjo visame pasaulyje.

Virvutė ir vyniojamasis popierius.

Nelė stengėsi vyti šalin pasąmonėje kirbančias nerimastingas mintis. Atidariusi pirmą dėžę, pamatė tvarkingai gumute perrištus banknotų pluoštelius.

Prieš imdamasi skaičiuoti, atidžiai apžiūrėjo dėžę, kiek mažesnę už paprastai naudojamas drabužių parduotuvėse. Tokia būtų kaip tik moteriškam kostiumėliui. Ant šonų nebuvo nei prekės ženklo, nei gamintojo logotipo. Nelė neabejojo, kad dėžė pasirinkta viską apgalvojus. Akivaizdu, kad siekta išsaugoti anonimiškumą.

Nelė įsipylė dar kavos ir išsitraukė skaičiuotuvą. Suskaičiavo ir perskaičiavo kiekvieną pluoštelį, o tada pasižymėjo gautą sumą. Pirmoje dėžėje buvo dvidešimt aštuoni tūkstančiai, daugiausia penkiasdešimtinėmis.

Tada ėmėsi antrosios. Čia daugiausia buvo penkinių, dešimtinių, dvidešimtinių, taip pat ir penkiasdešimtinių. Banknotai atrodė labiau susidėvėję. Dar Nelė pastebėjo, kad šimtinių buvo tik viena kita. Kad ir kas jam tuos pinigus davė, atrodo, sumetė, kad šimtinėmis atsiskaitantis Džimis Rajanas neišvengiamai atkreiptų į save dėmesį.

Antroje dėžėje buvo dvidešimt du tūkstančiai. Taigi iš viso – centas į centą penkiasdešimt tūkstančių. Nežinia kaip, bet šiuos pinigus Džimis turėjo kažkaip užsidirbti. Ir kodėl jis nieko neišleido? Negi taip graužė kaltės jausmas, kad neprisivertė net jų paliesti?

Bandydama įsivaizduoti, kaip Džimis Rajanas jautėsi, Nelė prisiminė Bibliją. Po Kristaus nukryžiavimo Judas, apimtas kaltės jausmo, bandė sugrąžinti tuos trisdešimt sidabrinių, kurie jam buvo sumokėti, kad išduotų Jėzų.

„*O tada jis pasikorė*, – pagalvojo Nelė, dėdama pinigus atgal į antrą dėžę. – Ar gali būti, kad Džimis Rajanas galvojo apie savižudybę?“

Vyniodama į rudą popierių pirmąją dėžę, Nelė staiga suprato, kas jai visą rytą nedavė ramybės. Ji jau buvo mačiusi tokį pat storą popierių ir tokią pat virvutę su žaliu įaustu siūleliu.

Vinifredos stalčiuje su segtuvais.

Šešiasdešimt šeštas skyrius

Naktį Liza neramiai prasivartė, klausydamasi gerai pažįstamų iš lauko atsklindančių garsų. Kai kurie iš tų garsų teikė nusiraminimą, kaip kad ramina klevo lapų šlamėjimas kieme. Paryčiais taip pat girdėjo, kaip kaimynas barmenas iš gretimo buto statė automobilį prie įvažiavimo. Dar kiek vėliau ausis pasiekė prekinio traukinio, važiuojančio netoliese esančiu geležinkeliu, dundesys.

Penktą ryto Liza nutarė daugiau nebesikankinti. Atsikėlė ir užsimetė šiltą chalatą. Juosdamasi diržą pastebėjo, kad nuo Džimio žūties neteko gana daug svorio.

„Geras būdas sulieknėti“, – niūriai pagalvojo Liza.

Ji nė kiek neabejojo, kad kai Nelė Makdermot pasikalbės su bylą tiriančiais detektyvais, šie tikrai suskubs vėl su ja susitikti. Per tuos kelis mėnesius, kai dirbo pas Semą Krauzę, Džimis buvo samdomas ne vienam statybų projektui. Liza bandė prisiminti, kada ir kokiose statybvietėse jis dirbo. Galimas daiktas, ji galės tiksliai atsakyti pareigūnams, kur būtent Džimis dirbo, kai prasidėjo toji gili depresija.

Liza buvo tikra, kad toji vieta buvo raktas į tai, ką Džimis padarė ar ko *nepadarė*, kad gautų kyšį.

Prieš nulipdama žemyn, Liza užsuko pažiūrėti vaikų. Kailas ir Čarlis kietai miegojo dviaukštėje lovoje. Blausioje ryto šviesoje ji bandė įsižiūrėti į berniukų veidus. Kailo smakro linija rodė besiartinančią paauglystę. Ji pagalvojo, kad jis visuomet bus liesas, kaip ir dauguma giminių iš jos pusės. Čarlis buvo stambesnio

kūno sudėjimo. Užaugęs bus didelis vyras, koks buvo Džimis. Šiaip abu berniukai paveldėjo rusvus tėvo plaukus ir rudas akis.

Mažiausias buvo Kelės miegamasis – *saugus prieglobstis*, kaip jį vadino Džimis. Mergaitė gulėjo susirietusi embriono poza. Jos ilgi šviesūs plaukai buvo pasklidę ant pečių ir dengė skruostą.

Liza pastebėjo po pagalve pakištą dukros dienoraštį, kurį ji rašė kiekvieną vakarą. Iš pradžių tą darė mokyklos nurodymu, o paskui įprato ir rašė, nes pati norėjo.

– Tai, ką jame rašau, labai asmeniška, – rimtai pareiškė Kelė. – Mokytoja sakė, kad artimieji turi gerbti mūsų teisę į privatumą.

Taigi visi gavo prisiekti, kad niekada nebandys jo perskaityti, bet Džimis, pastebėjęs Kailą ir Čarlį išdykėliškai susižvalgius, padirbo Kelei dėžutę, kurią ji laikė ant savo tualetinio staliuko. Nuo tos dėžutės buvo du rakteliai. Vieną Kelė nešiojosi ant grandinėlės pasikabinusi ant kaklo, o kitą Liza laikė paslėpusi savo staliuke, jei kartais pirmasis pasimestų.

Kelė prisaikdino Lizą, kad toji nieku gyvu nebandytų dėžutės atidaryti, ir Liza duoto pažado laikėsi. Vis dėlto dabar, žvelgdama į miegančią dukrą, ji jau žinojo, kad pažadą sulaužys. Ir ne tik todėl, kad rūpėjo sužinoti, ką Kelė, tikra „tėtės dukrelė“, galvoja ir jaučia, bet ir todėl, kad, būdama pastabi ir jautri nuotaikų permainoms, mergaitė galėjo parašyti apie laikotarpį, kai Džimis pasinėrė į depresiją.

Šešiasdešimt septintas skyrius

Ketvirtadienio rytą Danas Mainoras į ligoninę atvažiavo anksti. Jo laukė trys operacijos viena po kitos, o pirmoji – septintą valandą. Paskui jam teko maloni pareiga išrašyti penkiametį ligoniuką, praleidusį ligoninėje ištisą mėnesį.

Puikiai nusiteikęs Danas nutraukė tėvų padėkos žodžių srautą:

– Greičiau vežkitės jį iš čia, nes pusė mūsų seselių jau renka parašus po peticija jį įsivaikinti.

– Taip bijojau, kad sūnus liks subjaurotas, – guodėsi mama.

– Na, viena kita žymė prisiminimui liks, bet po kokių dešimties ar dvylikos metų draugauti su mergaitėmis jam tas nesutrukdys.

Tik apie dešimtą Danui pavyko nučiupti sumuštinį ir išgerti kavos puodelį gydytojų poilsio kambaryje. Per šią trumpą pertraukėlę jis dar ištaikė laiko paskambinti ir į Kornelijaus Makdermoto kontorą. Norėjo paklausti, gal jau kas sužinota apie jo motiną. Suprato, kad dar per anksti tikėtis rezultato – juk net para nepraėjo, – bet nesusilaikė. Rinkdamas numerį Danas pagalvojo, kad greičiausiai Kornelijus dabar pietauja.

Liza Henli pakėlė ragelį jau po pirmo signalo.

– Jis savo kabinete, daktare, bet noriu įspėti. Šiandien taip prastai nusiteikęs, kad net gerasis Dievulis, mindamas dviratuką Penktuoju aveniu, nepriverstų jo nusišypsoti. Todėl nepriimkite asmeniškai, jeigu būtų šiurkštus.

– Gal tada paskambinsiu vėliau.

– Ne, ne, nėra reikalo. Tik jeigu galit, truputį palaukit. Jis dabar kalbasi kita linija. Manau, ilgai netruks. Kai tik baigs, aš jus sujungsiu.

– Jei jau kalbamės, Liza, norėčiau paklausti, kaip šiandien jaučiatės. Nežinau, ar pati tą suvokėte, bet vakar atrodėte ištikta šoko.

– O, jau viskas gerai, bet iš tikrųjų tai, ką patyriau vakar, man buvo nemenkas sukrėtimas. Daktare, aš jus *užtikrinu*, kad Bonė Vilson – gera ekstrasensė. Todėl esu *visiškai tikra*, kad vakar mačiau... Bet tiek jau to, į smulkmenas nesileisiu.

Iš staigaus Lizos Henli tono pasikeitimo Danas suprato, kad ji išties patyrė kažką, kas jai kelia nerimą, ir kad neketina jam apie tai pasakoti.

– Ką gi, jeigu jau sakot, kad jaučiatės gerai, iki pasimatymo, – atsisveikino Danas.

– Taip, ačiū už rūpestį. Luktelkit, daktare. Jo malonybė pagerbė mus savo pasirodymu.

Danas išgirdo ją sakant:

– Dakaras Danas, kongresmene.

Stojo trumpa pauzė, ragelis buvo perduotas iš rankų į rankas ir pasigirdo autoritetingas Kornelijaus Makdermoto balsas:

– Liza – kaip Nelė. Kai vadina mane kongresmenu, vadinasi, pyksta. Na, kaip laikotės, Danai?

– Ačiū, Makai, gerai. Noriu padėkoti, kad vakar buvote man toks malonus.

– Šiandien iš pat ryto kai kam paskambinau. Mano žmonės jau tikrina įrašus. Jeigu ten yra kas nors apie jūsų motiną, jie ras. Nežinau, ar Liza jums sakė, kad turiu bėdą.

– Ji tik užsiminė, kad jus kažkas sunervino, – diplomatiškai atsakė Danas.

– Švelniai pasakyta. Žinau, kad vakar jūs vakarieniavote su Nele. Ar ji ką nors kalbėjo dėl kandidatavimo į mano buvusią vietą Kongrese?

– Taip. Susidariau įspūdį, kad Nelė nusiteikusi ryžtingai.

– Paskambino man prieš pusvalandį ir paprašė partijos vadovybei pranešti, kad kandidatuoti neketina.

Danas neteko žado.

– Kodėl ji persigalvojo? Juk nesusirgo, ar ne?

– Nesusirgo. Tiesiog ėmė galvoti, kad tai, ką sakiau apie jos velionio vyro sandėrius, gali būti tiesa. Adamas Kolifas ar bent jau jo padėjėja galėjo būti įsipainioję į kyšininkavimo skandalą. Spėju, kad skaitėte apie tai.

– Nesuprantu, kuo čia dėta Nelė?

– Politikoje viskas susiję. Paprašiau, kad dar pagalvotų ir nepriimtų galutinio sprendimo... bent jau iki kitos savaitės.

Danas nusprendė pasinaudoti proga.

– Koks buvo Adamas Kolifas, Makai? – atsargiai paklausė.

– Jis buvo arba gudrus – gal net nuožmus – verslininkas, arba tiesiog vaikinas iš provincijos, užsimanęs lošti stambų žaidimą, gerokai viršijantį jo galimybes. Tačiau dėl vieno dalyko aš visiškai *tikras*: jis buvo netinkama pora mano anūkei.

Šešiasdešimt aštuntas skyrius

Pasikalbėjusi su Maku, Nelė iškart pradėjo rinkti detektyvo Sklafanio numerį, bet staiga persigalvojo ir padėjo ragelį. Nusprendė, prieš skambinant jam, nuvažiuoti į Adamo biurą pasiimti virvutės ir vyniojamojo popieriaus, kuriuos matė Vinifredos kabinete.

Nelė nusiprausė po dušu ir apsirengė. Pasirinko chaki kelnes, palaidinukę trumpomis rankovėmis, ploną džinsinį švarkelį ir sandalus.

Darydamasi prancūzišką kuodelį, nusprendė, kad jau būtų laikas apsikirpti. Staiga stabtelėjo, nes pasirodė, kad veidrodyje šmėstelėjo kažkas keista. Tai buvo veidas... veidas, kuris pasirodė beveik nepažįstamas... paženklintas įtampos ir nerimo. Pastarųjų dienų išgyvenimai nepraėjo be pėdsakų. Reikia kažką daryti, kol dar visai nepakriko sveikata.

„Juk, tiesą sakant, tai aš nenoriu atsisakyti galimybės kelti savo kandidatūrą į Kongresą, – prisipažino sau Nelė. – Ir, atvirai kalbant, džiaugiuosi, kad Makas įkalbėjo mane palaukti kitos savaitės ir tik tada galutinai apsispręsti. Gali būti, kad iki tol jau turėsiu atsakymus į mane kankinančius klausimus. Gal Adamas tiesiog buvo naivus ir nesuprato, kad jam po pat nosimi dėjosi negeri dalykai?"

Vyniojamasis popierius ir virvutė buvo Vinifredos stalčiuje – tą ji aiškiai prisiminė. Dar Nelė žinojo, kad Vinifreda buvo įsimylėjusi kažkokį Harį Reinoldsą, nors nebuvo nė menkiausios užuominos, kas jis galėtų būti. Vinifreda dirbo pas Voltersą ir Arsdeilą ištisus dvidešimt metų, gerokai anksčiau, negu ten įsidarbino Adamas. Gal, pradėjusi dirbti su Adamu, pasinaudojo tuo, kad ja visiškai pasitikėjo? Adamas buvo šiame versle naujas žmogus ir stokojo patirties, o ji išmanė statybų vingrybes – taip pat ir išvirkščiąją jų pusę.

Jau išeidama iš buto, Nelė prisiminė pinigus, kuriuos Liza Rajan tiesiog privertė ją saugoti. Pagalvojo, kad negalima jų taip

imti ir palikti ant stalo. Suprato, kad gal tai paranoja, bet jai atrodė, kad bet kas, įėjęs į kambarį ir metęs žvilgsnį į tuos paketus, iškart susivoks, kad ten grynieji.

„Jau imu suprasti, ką jautė Liza, turėdama tuos pinigus po savo stogu", – Nelė paėmė dėžes, nunešė į svečių kambarį ir padėjo spintos apačioje.

Ten vis dar kabėjo Adamo kostiumai, švarkai, kelnės ir paltai. Žvelgdama į tuos drabužius, Nelė prisiminė, kad daugelį iš jų ji padėjo jam nusipirkti. Dabar tie apdarai jai atrodė kaip priekaištas, kad abejoja juos su malonumu dėvėjusio žmogaus padorumu. Jie tartum priekaištavo jai dėl to, kad suabejojo žmogumi, kuris buvo jos vyras.

Nelė prisižadėjo, kad dar šiandien visi šie drabužiai bus supakuoti, o šeštadienio rytą nuvežti į labdaros krautuvėlę.

Taksistas važiavo tiesiai Centrinio parko link iš pietų pusės, tada pasuko į kairę Septintuoju aveniu, kuris vedė Adamo firmos link. Likus vos kvartalui iki kelionės tikslo, jie pravažiavo pro statybine tvora aptvertą Vandermejerių rezidenciją. Greta jos stovintis apšiuręs pailgas pastatas dabar priklausė jai. Tai jo labai reikėjo Piteriui Langui.

„Ne mažiau jo reikėjo ir Adamui", – staiga šmėstelėjo mintis, ir Nelė paprašė taksisto ją čia pat išleisti.

Išlipusi prie kampo, ji paėjėjo atgal ir atsistojo priešais jai priklausantį pastatą. Dauguma aplinkinių namų šiame kvartale buvo labai seni, bet Nelė jau pastebėjo naujų vėjų dvelksmą. Kitoje gatvės pusėje buvo įsibėgėjusi daugiabučio statyba, o šalia esantis stendas skelbė, kad netoliese iškils dar vienas. Kai skolinosi iš jos pinigus, kad įsigytų čia nuosavybę, Adamas tikino, jog netrukus dėl sklypų šiame rajone varžysis stambiausios nekilnojamojo turto agentūros.

Vandermejerių valda buvo išties didelė, na, o jai priklausantis sklypas – tik siauras ruoželis. Gyventojai iš namo jau seniai buvo

išsikraustę, ir dėl to jis atrodė niūrus ir apleistas. Tokį įspūdį dar sustiprino grafičiai, kuriais buvo nuterliotos tamsaus mūro sienos.

„Ką Adamas ketino su šia nuosavybe daryti? – klausė savęs Nelė. – Ir kiek pinigų jam būtų reikėję šiam namui nugriauti ir jo vietoj pastatyti naują?“ Apsižvalgius aplinkui, jai toptelėjo, kad vienintelė šio sklypo vertė – kaimynystė su Vandermejerių valda.

„Vis dėlto kodėl Adamas taip siekė įsigyti šį sklypą? – norėjo žinoti ji. – O dar keisčiau, kad pirkimo sandorio metu Vandermejerių dvaras dar nebuvo nei sudegęs, nei išbrauktas iš saugomų pastatų sąrašo.“

„Ar gali būti, kad Adamas turėjo slaptos informacijos, jog Vandermejerių dvaras neteks architektūros paminklo statuso?“ – kėlė jai nerimą dar vienas klausimas.

Nelė apsisuko ir pusantro kvartalo iki Adamo biuro nužingsniavo pėsčiomis. Kai išėjo po ano apsilankymo antradienį su detektyvais, komendantas jai davė atsarginį raktą nuo paradinių durų. Ji atsirakino ir, uždariusi paskui save duris, vėl pajuto ją apimantį didžiulį nerimą.

Įėjusi į mažytį Vinifredos kambarėlį, Nelė mintimis išvydo ją sėdinčią už stalo ir droviai besišypsančią, užėjus kokiam lankytojui.

Stovėdama prie Vinifredos rašomojo stalo, Nelė pasinėrė į prisiminimus. Labiausiai jai buvo įstrigusi Vinifredos akių išraiška. Visada nerimastinga, kone maldaujama, tarsi lauktų, kad bus išbarta.

„Ar tai buvo vaidyba?“ – klausė savęs Nelė.

Nelė ištraukė apatinį stalčių, išėmė iš ten rudą vyniojamąjį popierių ir virvutę, susidėjo į pirkinių krepšelį, kurį tam reikalui ir buvo pasiėmusi. Net ir nepalyginus buvo akivaizdu, kad virvutė – tokia pati kaip ta, kuria buvo surišti paketai su pinigais.

Vinifredos kabinetuke Nelė užtruko vos kelias minutes, bet ir per tokį trumpą laiką pajuto, kad darosi karšta. „Ir vėl kartojasi“, – pagalvojo, jausdama, kad praranda nuovoką.

„Reikia iš čia dingti“, – tarė sau.

Ji užstūmė stalčių, čiupo krepšelį ir nuskubėjo prie išėjimo.

Sugriebė durų rankeną, patraukė – ir nieko. Durys neatsidarė. Rankena buvo karšta, ir staiga ji pradėjo kosėti. Jai pasirodė, kad rankos pasidengė pūslėmis, ir ji iš visų jėgų spyrė į duris.

– Kas nutiko, ponia Kolif? Vėl jos stringa? – ėmė klausinėti pastato komendantas, pečiu stumdamas duris. Nelė klupdama išpuolė paskui jį į laiptinę. Kojas visai pakirto, ir ji susmuko ant apatinio laipto, veidą užsidengusi rankomis.

„Vėl kartojasi, – pagalvojo ji. – Tai įspėjimas." Kosulys jau beveik praėjo, bet Nelė vis tiek žiopčiojo gaudydama orą kaip žuvis. Pažvelgė į delnus, o ten – jokių pūslių.

– Manau, atsidūrusi vyro kabinete, jūs labai susijaudinot, – komendanto balse buvo justi užuojauta. – Juk nei jis, nei panelė Džonson jau niekada čia nebegrįš.

Grįžusi namo, Nelė rado atsakiklyje paliktą Dano žinutę.

– Nele, aš ką tik kalbėjausi su Maku. Atrodo, netrukus mudu jau būsime geri draugai. Jo žmonės jau ieško informacijos apie mano motiną. Paskambinsiu vėliau, o jūs pagalvokit, ar nenorėtumėte šiandien su manim pavakarieniauti.

Dar neatsigavusi po nemalonaus nutikimo Adamo biure, Nelė išklausė žinutę dar kartą. Ją ramino žemas Dano balsas, išduodantis nuoširdų susirūpinimą. „Įsivaizduoju, kiek jam Makas apie mane prikalbėjo."

Nelės akis užkliuvo už prie telefono paliktos Džeko Sklafanio kortelės. Ji ir vėl surinko detektyvo numerį, tik šį kartą ragelio nepadėjo. Jis atsiliepė iš karto.

– Man būtina su jumis pasikalbėti. Ir dar – būtų gerai, kad atvažiuotumėt pas mane. Nenorėčiau apie tokius dalykus pasakoti telefonu.

– Būsim po valandos, – garantavo Sklafanis.

Vydama šalin gąsdinančias mintis apie akimirkas, kurias šiandien patyrė Adamo biure, Nelė nuėjo į svečių kambarį ir ėmė tuštinti spintą. Nukabinusi nuo pakabų kostiumus, kelnes ir

švarkus, ji pagalvojo, kad Adamas, nors dar visai jaunatviškas, rengėsi gana konservatyviai. Jo mėgstamiausios spalvos – tamsiai mėlyna, tamsiai pilka ir ruda. Prisiminė, kaip prieš metus įkalbinėjo jį nusipirkti sodriai žalios spalvos vasarinį švarką, kurį pamatė „Sakso“ parduotuvės vitrinoje, bet jis ir vėl pasirinko tamsiai mėlyną sportinį.

„Sakiau jam, kad lygiai tokį pat jau turi“, – prisiminė Nelė, imdama iš spintos tamsiai mėlyną švarką. Iš tiesų anas buvo labai panašus į šitą.

Vis dėlto, geriau įsižiūrėjusi, ji suprato, kad klydo. Šis buvo naujesnis – ji tai suprato iš svorio. Nelė kilstelėjo drabužį ir ėmė dar atidžiau jį tyrinėti. „Juk tai tas švarkas, kurį turėjau paduoti Vinifredai, kad nuvežtų Adamui *tą* dieną. Jį Adamas ir buvo pasiruošęs. Anas būtų buvęs per storas.

„Na, žinoma! – šūktelėjo Nelė. – Tą paskutinę naktį Adamas persirengė čia ir pasidėjo ant lovos drabužius, kuriuos ketino vilktis ryte, bet po mūsų barnio išlėkė iš namų ir pamiršo. Lagaminėlį aš paskui nunešiau į jo kabinetą, o švarką pakabinau į spintą. Taigi aš padaviau Vinifredai ne tą švarką – storesnį.“

Nelė pagalvojo, kad jeigu Adamas būtų išgyvenęs, dėl tokios klaidos būtų tik apsidžiaugęs. Tądien į vakarą smarkiai atvėso, o naktį pliaupė lietus.

Sulankstčiusi švarką, Nelė jau ketino dėti jį į dėžę, bet stabtelėjo. Ji prisiminė, kaip praėjus kelioms dienoms po Adamo žūties jautėsi siaubingai vieniša ir užsimetė jį, kad pajustų jo artumą. „O dabar aš tik trokštu kuo greičiau šio drabužio atsikratyti“, – nusistebėjo Nelė.

Pasigirdo skambutis iš vestibiulio. Tai buvo ženklas, kad detektyvai Džekas Sklafanis ir Džordžas Brenanas tuoj bus čia.

Nelė užmetė švarką ant kėdės atlošo. „Vėliau nuspręsiu, pasilikti jį ar ne“, – tarė sau ir su augančiu nerimu širdyje nuskubėjo pasitikti detektyvų.

Šešiasdešimt devintas skyrius

Per pokalbį su daktaru Danu Mainoru Kornelijus Makdermotas nutylėjo, kad, siekiant nustatyti Dano motinos buvimo vietą, jo nurodymu Liza paskambino ir į Kriminalinės medicinos ekspertų tarnybą.

Ten Lizai pasakė, kad praeitais metais rasta penkiasdešimt neatpažintų kūnų – trisdešimt du vyrai ir aštuoniolika moterų. Visi palaidoti benamių kapinėse.

Medicinos eksperto sekretorei paprašius, Liza faksu išsiuntė iš Dano gautą Kvinės nuotrauką ir pagrindinius jos asmens duomenis.

Apie pietus Lizai paskambino klerkas iš lavoninės.

– Galbūt radome, – lakoniškai informavo jis.

Septyniasdešimtas skyrius

Džekas Sklafanis, Džordžas Brenanas ir Nelė susėdo valgomajame. Detektyvai atnešė čia dėžes, padėjo jas ant stalo, o paskui, perskaičiavę pinigus, įsitikino, kad jose tikrai yra penkiasdešimt tūkstančių.

– Vien už tai, kad patylėtum apie nekokybišką betoną, penkiasdešimt tūkstančių niekas nemoka, – tarė Sklafanis. – Už tokią krūvą pinigų Džimis Rajanas turėjo žinoti kai ką daugiau.

– Ir aš taip manau, – tyliai pritarė Nelė. – Ir, atrodo, žinau, kas jam tuos pinigus davė.

Pirkinių krepšelį Nelė buvo palikusi virtuvėje, todėl nuėjo jo atsinešti. Grįžusi į valgomąjį, numetė virvutės kamuoliuką ir popieriaus lakštus ant stalo šalia pinigų.

– Šituos daiktus radau Vinifredos Džonson stalčiuje su segtuvais, – paaiškino. – Pastebėjau juos antradienį, kai visi trys buvome mano vyro biure.

Brenanas palygino virvutę, kuria buvo surišti pinigų paketai, su virvagaliu, atkirptu nuo kamuoliuko.

– Laboratorijoje patikrins, bet neabejoju, kad pinigams pakuoti virvutės atsipjovė būtent nuo šito kamuoliuko, – tarė jis.

Tuo metu Sklafanis lygino popierių.

– Manau, ir popierius tas pats, bet tai paliksim nustatyti laboratorijos ekspertams.

– Tikiuosi, suprantate, kad jeigu kyšį Džimiui Rajanui perdavė Vinifreda Džonson, dar nereiškia, kad mano vyras kaip nors su tuo susijęs, – Nelė kalbėjo taip tarsi žinotų, o ne svarstytų.

Sėdėdamas tiesiai priešais Nelę, Sklafanis atidžiai ją stebėjo. „Ji tiesiog nežino, ką ir galvoti. Ji su mumis elgiasi sąžiningai. Ir ne kas kitas, o ji įtikino Lizą Rajan, kad vienintelė išeitis – atiduoti šiuos pinigus policijai. Taigi mes irgi turime būti su ja sąžiningi."

– Panele Makdermot, gal per anksti jums tą sakyti, bet turime aštuonmetį liudininką berniuką, mačiusį, kaip kažkas prieš pat sprogimą iššoko iš jūsų vyro jachtos.

Nelė apstulbusi įrėmė žvilgsnį į detektyvą.

– Ar tai įmanoma?

– *Viskas yra įmanoma*, panele Makdermot. Ar tikėtina? Ne. Toje uosto vietoje srovės gana pavojingos. Klausimas toks: ar galėjo geras plaukikas pasiekti Steiten Ailendo arba Džersi Sičio krantą? Gal ir galėjo.

– Taigi jūs tikite, kad tas vaikas *iš tikrųjų* kažką matė?

– Įdomiausia, kad piešinyje, kurį jis nupiešė, iš laivo iššokęs žmogus turėjo moterišką rankinę. Mes iš tiesų radome Vinifredos rankinę, bet apie tai žiniasklaidos neinformavome. O kadangi vaikas negalėjo to žinoti, vadinasi, matė... nebent turi gabumų atspėti. Yra ir dar keli faktai – gal jums žinomi, o gal ir ne. – Sklafanis stabtelėjo, ruošdamasis pereiti prie nemaloniosios dalies. – Atlikus rastų kūno dalių DNR tyrimus, tiksliai nustatyta, kad žuvo Semas Krauzė ir Džimis Rajanas. Kitų dviejų asmenų, – detektyvas vėl nutilo, – Vinifredos Džonson ir Adamo Kolifo – žūtį patvirtinančių įrodymų neturime.

Netekusi amo Nelė neįstengė pratarti nė žodžio. Ji atrodė visiškai sutrikusi.

– Yra ir kita galimybė, panele Makdermot, – kalbėjo toliau Brenanas. – Jachtoje galėjo būti dar kažkas... tarkim, penktas asmuo. Greičiausiai slėpėsi mašinų skyriuje. Iš atliktų tyrimų jau žinome, kad bomba buvo padėta kaip tik ten.

– Net jeigu vaikas tikrai matė, ką sako, – bandė paprieštarauti Nelė, – nesuprantu, kam tam kažkam prireikė Vinifredos rankinės?

– Mums irgi ne visai aišku, – atsakė Džordžas Brenanas, – bet manome, kad atsakymą į šį klausimą jau žinome. Vienintelis toje rankinėje rastas daiktas, mūsų nuomone, šio to vertas, yra banko seifo dėžutės raktas, pažymėtas numeriu 332.

– Juk nebūtų sudėtinga kreiptis į tą raktą išdavusį banką ir patikrinti, kas gi saugoma toje seifo dėžutėje?– paklausė Nelė.

– Gal ir nebūtų, bet nežinome, kuriame banke klausti. Ant rakto yra tik numeris, o norint apeiti visus šio rajono bankus, reiktų sugaišti nemažai laiko. Bet mes jau šį tą darom ir ieškosim tol, kol tą banką rasim.

– Aš turiu banko seifo dėžutę, – pasakė Nelė. – Tarkim, pamečiau nuo jos raktą... Manau, užtektų paskambinti į banką ir paprašyti, kad padarytų dublikatą.

– Ne visai, – tuoj pat jos mintį pasigavo Sklafanis. Jūs galite paprašyti, bet jiems reikės tapatybės patvirtinimo. Be to, ir jūsų parašo banko dokumentuose. Iškviesti šaltkalvį, kad atidarytų jūsų dėžutę ir paskui pagamintų rakto dublikatą, kainuotų maždaug šimtą dvidešimt penkis dolerius.

– Tai raktu iš Vinifredos rankinės galėtų pasinaudoti tik jo savininkas?

– Tikrai taip.

Nelė pažvelgė į detektyvus.

– Rankinė buvo Vinifredos. Vinifreda buvo puiki plaukikė... kadaise. Jos buto sienos nukabinėtos aukso medaliais ir nuotraukomis, kuriose ji įamžinta kaip varžybų nugalėtoja.

– Mes jau šiuo klausimu domimės ir žinome, kad ji buvo sveikatingumo klubo narė ir kad klubo baseine plaukiodavo kasdien – prieš arba po darbo.

Sklafanis vėl akimirką padvejojo.

– Atleiskite, bet turiu jums užduoti dar vieną klausimą. Tikiuosi, suprantate kodėl. Ar jūsų vyras buvo geras plaukikas?

Nelė bandė prisiminti, bet teko prisipažinti, kad atsakymo į šį klausimą nežino. Niekada apie tai nesusimąstė, tik buvo nemalonu, kad negali atsakyti. „Dar vienas dalykas, kurio apie Adamą nežinau", – pagalvojo sau.

Po ilgokos pauzės Nelė pagaliau prabilo:

– Būdama penkiolikos aš vos nenuskendau. Nuo tada man taip ir nepavyko įveikti vandens baimės. Buvau porą kartų su Adamu išsiruošusi paplaukioti laivu, bet jaučiausi labai nejaukiai. Galiu plaukti kruiziniu laivu, bet tik ne valtimi, kai vanduo visai čia pat. Aiškinu visai tai, kad suprastumėt, kodėl negaliu atsakyti į jūsų klausimą. Žinau tik, kad Adamas *mokėjo* plaukti, bet ar buvo geras plaukikas, pasakyti negaliu.

Detektyvai sutartinai linktelėjo vienas kitam ir atsistojo.

– Dabar ketiname apsilankyti pas ponią Rajan. Jūs, be abejo, suprantate, kad būtina nustatyti, iš kur šitie pinigai. Jeigu kalbėsitės su ja, prašytume ją patikinti: dėsime visas pastangas, kad jos vyro vardas, bent jau šiame tyrimo etape, į žiniasklaidą tikrai nepatektų.

– Ar galite man atsakyti į vieną klausimą? – Nelė irgi atsistojo. – Ar turite tvirtų įrodymų, kad mano vyras buvo įsivėlęs į kyšininkavimo ir konkursų klastojimo skandalą?

– Ne, neturime, – trumpai atsakė Brenanas. – Užtat tikrai žinome, kad per Vinifredos Džonson, kaip tarpininkės, rankas pereidavo didelės sumos, gal net milijonai dolerių. Remdamiesi čia jūsų pateiktais įrodymais, galime daryti išvadą, kad ji ir paruošė pinigus Džimiui Rajanui papirkti. Žmonės, mokėję Vinifredai pinigus, tą faktą pripažino. Jie manė, kad pinigai skirti Voltersui ir Arsdeilui, bet mes kol kas neturime tą patvirtinančių įrodymų.

– Taigi aš teisi, ar ne? Jūs neturite ir įrodymų, kad Adamas gaudavo kyšius?

Kiek patylėjęs, Sklafanis atsakė:

– Taip, neturime. Mes taip pat nežinome, kokį vaidmenį jūsų vyras suvaidino, jei apskritai čia kuo nors dėtas, toje istorijoje, kuri siejama su Voltersu ir Arsdeilu. Gali būti, kad Vinifreda dirbo sau arba tiesiog sugalvojo būdą, kaip pasipelnyti. O gali būti, kad ji darbavosi kartu su bendrininku, paslaptinguoju Hariu Reinoldsu.

– O ką manote apie Piterį Langą? – paklausė Nelė.

Sklafanis gūžtelėjo pečiais.

– Panele Makdermot, tyrimą mes atliekame labai kruopščiai.

Išlydėjusi detektyvus, Nelė pagalvojo, kad tai, ką šiandien sužinojo, teikia paguodos. Kita vertus, žinia jai kėlė nerimą. Apibendrinus, ką kalbėjo Sklafanis, galima sakyti, kad įtariami visi, neišskiriant ir Adamo.

Kiek anksčiau dar tą pačią dieną Nelė pastebėjo, kad būtina pasirūpinti kambarinėmis gėlėmis. Todėl susinešė vazonus iš visų kambarių į virtuvę. Tiksliais užtikrintais judesiais nuskabė nudžiūvusius lapus, papureno žemę ir nupurškė lapus bei pumpurus.

Augalai ėmė akyse atsigauti. „Vargšeliai, dar kiek, ir būtumėte virtę stagarais“, – pagalvojo. Staiga Nelei šmėstelėjo epizodas iš praeities. Ji prisiminė, kaip kartą, kai dar nepažinojo Adamo, irgi tvarkė gėles ir pasijuto tarsi pati būtų kaip tie jos augalai – emociškai nugeibusi. Tada Makas ir Gerta buvo ką tik persirgę sunkia gripo forma, ir ji pagalvojusi, kad jeigu jiems kas nutiktų, liktų viena kaip pirštas.

„Troškau būti mylima, kaip kad dabar šie augalai ištroškę vandens. Taigi įsimylėjau. Tik ką? – klausė savęs Nelė. – Galbūt man tiesiog patiko mylėti... Atrodo, šie žodžiai iš kažkokios dainos.“

„Aš visada žiūrėjau į Vinifredą kiek iš aukšto, – pagalvojo Nelė. – Buvau jai maloni, bet laikiau ją ištikima pilka pelyte. O dabar manau, kad po jos kuklia ir nuolankia išore slypėjo vi-

siškai kitoks žmogus. Jeigu buvo išsiilgusi meilės ir sutiko vyrą, kurio dėka pasijuto mylima, dievai žino, kam galėjo ryžtis, kad jam įtiktų... arba išlaikytų prie savęs. Štai aš, kad įtikčiau Adamui, paaukojau savo politinę karjerą. Tokia buvo mano auka ant meilės aukuro."

Užbaigusi tvarkyti gėles, Nelė pradėjo nešioti vazonus į ankstesnes vietas. Staiga vieną paėmė ir pasidėjo ant virtuvės stalviršio. Ji niekada sau to neprisipažino, bet kuokštinis chlorofitas, kurį Adamas jai padovanojo per gimtadienį prieš dvejus metus, niekada jai nepatiko. Pagauta impulso, Nelė paėmė ir nunešė augalą prie krosnies šiukšlėms deginti. Pagalvojo, kad namą prižiūrintys darbininkai apsidžiaugs.

O kitus savo augalus Nelė išdėliojo ant palangių, papuošė kavos staliuką ir indišką skrynią prieškambaryje. Kai darbas buvo atliktas, atsistojo prieškambaryje ir apžvelgė iš ten svetainę.

Jų vedybų metinių proga Adamas buvo padaręs jai staigmeną – padovanojęs dailininko nutapytą jų vestuvinės nuotraukos kopiją. Nelės manymu, virš židinio kabantis portretas buvo per didelis. Ji priėjo prie paveikslo, suėmė už rėmų ir nukabino. Dailininkas tikrai talentu nebuvo apdovanotas. Jos šypsena buvo kažkokia negyva, o ir Adamo visai blanki. O gal priešingai? Gal tas dailininkas buvo įžvalgus ir užčiuopė tai, ko neužfiksavo fotoaparatas? Šitaip svarstydama, Nelė nunešė portretą į tamsųjį kambarėlį, o vietoj jo pakabino akvarelę su Adelbodeno kaimelio vaizdu, kurią kadaise nusipirko Šveicarijoje, kai buvo ten slidinėti.

Pakabinusi paveikslą, Nelė vėl pasitraukė į prieškambarį ir apsidairė. Staiga jai toptelėjo, kad svetainėje ir valgomajame nebeliko jokių Adamo buvimo pėdsakų. Tada ji prisiminė drabužius ir nusprendė, kad reikia šį darbą užbaigti. Grįžo į svečių kambarį ir vos per penkiolika minučių sudėjo drabužius į dėžes, jas uždarė ir paženklino.

Paskui akis užkliuvo už švarko, užmesto ant kėdės atlošo, ir ji vėl mintimis nukeliavo į praeitį. „Praeitą vasarą jiedu su Ada-

mu išsiruošė pavakarieniauti. Dėl oro kondicionieriaus restorane buvo labai vėsu, o ji vilkėjo suknelę be rankovių. Adamas atsistojo, nusivilko švarką ir paragino:

– Nagi, užsimesk.

Kadangi po švarku Adamas vilkėjo marškinius trumpomis rankovėmis, pasakiau, kad dabar *jis* sušals, bet jis nuramino, jog jam svarbiausia, kad man būtų šilta."

Vilkdamasi švarką, Nelė pagalvojo, kad Adamas išties mokėjo pamaloninti įvairiais mielais mažmožiais. Apsisiautusi jo drabužiu, vėl troško pajusti šilumą ir jaukumą, kurį jautė tą vakarą, kai Adamas džentelmeniškai apgobė ją savo švarku.

Šitą patį švarką jis vilkėjo, kai tą paskutinę naktį grįžo namo. Nelė paėmė už atlapo, bandydama užuosti, ar išliko Adamo mėgstamų „Polo" kvepalų pėdsakų. Ji taip ir nesuprato, ar iš tikrųjų kažką pajuto, ar ne.

Bonė Vilson sakiusi, kad Adamas esą raginęs ją atiduoti jo drabužius skurstantiems. Nelė svarstė, ar tai, kad iki pažinties su ja Adamas sunkiai skirdavosi su nebereikalingais drabužiais, po mirties buvo jam tarsi priekaištas? Galų gale ji nusprendė, kad atiduos šį švarką su kitais jo drabužiais. Dėl visa ko dar patikrino kišenes, kad įsitikintų, ar jose nebus ko nors palikta. Šiaip jau nusivilkęs Adamas kišenes visada ištuštindavo, bet šį švarką juk ketinęs vilktis kitą dieną. Taigi Nelė panoro tik įsitikinti.

Kairėje kišenėje buvo pedantiškai išlyginta nosinė, o dešinė – tuščia. Paskui patikrino vidinę kišenę. Joje irgi nieko nebuvo. Tada Nelė drabužį sulankstė, atidarė paskutinę iš pakuojamų dėžių ir padėjo jį ant viršaus. Staiga kažkodėl prisiminė, kad šiame švarke buvo vidinių kišenaičių. Dėl visa ko nutarė patikrinti ir jas.

Dešinėje pusėje buvo maža, sagute užsegama kišenėlė. Tartum ir tuščia, bet Nelė kažką vis dėlto užčiuopė. Atsegusi ištraukė iš ten mažutį manilinį vokelį, o iš jo – banko seifo dėžutės raktelį.

Raktelis buvo pažymėtas 332 numeriu.

Septyniasdešimt pirmas skyrius

Trečią valandą Liza Rajan darbe sulaukė skambučio, kurio ir tikėjosi, ir bijojo.

Detektyvas Džekas Sklafanis pasakė, kad jam ir jo kolegai Brenanui reikią susitikti, kai ji grįšianti namo po darbo.

– Mes ką tik iš panelės Makdermot, – kalbėjo toliau Sklafanis.

Lizai teko kalbėtis viršininko kabinete.

– Gerai, – atsakė detektyvui ir pasisuko nugara, kad netrikdytų atvirai smalsus viršininko žvilgsnis.

– Reikės pasikalbėti atvirai, – įspėjo Sklafanis. – Suprantu, kad per mano apsilankymą praeitą savaitę tai buvo neįmanoma, nes iš mokyklos grįžo vaikai.

– Mano draugė išsives juos pavakarieniauti. Ar pusę septynių jums tinka?

– Kuo puikiausiai.

Su apsimestiniu žvalumu Liza vargais negalais užbaigė darbo dieną.

Atvykus detektyvams, ji atidarė duris ir, laikydama rankoje kavos puodelį, pasiūlė:

– Ką tik išviriau. Gal ir jūs norėtumėt?

Siūlymas buvo formalus, bet Džekas Sklafanis jį priėmė, nors šiaip kavą gerdavo tik po valgio. Detektyvas jautė, kad nors priėmė juos maloniai, Liza Rajan buvo išsigandusi ir apimta nerimo, o jis norėjo, kad moteris atsipalaiduotų ir pasijustų, tarsi jie būtų jos draugai.

– Iš pradžių norėjau atsisakyti, bet taip gardžiai kvepia, – šypsodamasis pagyrė Brenanas.

– Džimiui irgi mano kava patiko, – pasakojo Liza, imdama nuo lentynos puodelius. – Sakydavo, kad dėl mano magiško prisilietimo. Žinoma, skamba kvailai. Juk kavą visi verda vienodai. Tiesiog jis buvo neobjektyvus.

Pasiėmę kavos puodelius, visi trys perėjo į svetainę. Sklafanis iš karto pastebėjo, kad „svajonių namo“ maketo ant stalo jau nebėra.

Liza pasekė akimis jo žvilgsnį.

– Išnešiau. Man ir vaikams, įėjus į šį kambarį, buvo skaudu į jį žiūrėti.

– Puikiai tą suprantu.

„Išnešiau po to, kai perskaičiau, ką Kelė parašė savo dienoraštyje“, – pagalvojo Liza. O ji parašė: *„Kaskart žvelgdama į mamos „svajonių namą“, prisimenu, kad tėtis leido man žiūrėti, kaip jį darė. Sakė, kad tai tik mudviejų paslaptis ir kad tai bus jo kalėdinė dovana mamai. Aš ničniekam neprasitariau. Labai tėčio ilgiuosi ir taip norėčiau apsigyventi tame svajonių name, o ypač kambaryje, kurį tėtis ketino įrengti man.“*

Iš dienoraščio Liza sužinojo ir dar vieną paslaptį, kurią neišvengiamai turės atskleisti detektyvams, ir nusprendė nelaukti, kol jie pradės jai uždavinėti klausimus.

– Abu užsiminėte turintys vaikų. Jeigu jums kas nors nutiktų, vargu ar norėtumėt, kad jie arba kas kitas spręstų apie jus pagal vieną vienintelį neteisingą poelgį, kuris dar buvo jums ir primestas.

Liza pažvelgė į detektyvus ir jų akyse pamatė užuojautą. Ji meldė, kad toji užuojauta nebūtų apsimestinė, profesinis triukas, siekiant ją įtikinti, kad supranta dėl Džimio.

– Papasakosiu jums viską, ką žinau, – kalbėjo toliau Liza, – bet meldžiu nevelti Džimio į šį tyrimą. Tos dėžės su pinigais buvo sandariai supakuotos. Spėju, kad kažkas paprašė jo pasaugoti jas, o Džimis nė nežinojo, kas viduje.

– Juk pati tuo netikite, Liza, – įsiterpė Sklafanis.

– Jau nebežinau, *kuo* tikėti, bet esu visiškai tikra, kad jeigu Džimis būtų žinojęs apie statybose naudojamas nekokybiškas medžiagas ir kad dėl to būtų galėjusi įvykti nelaimė, jis tikrai nebūtų tylėjęs. Ir dar – kadangi mano vyras jau nebegali apsiginti, tiesa vis tiek turės paaiškėti.

– Panelei Makdermot sakėte tuos sandarius paketus radusi vyro spintoje.

– Taip, tiesa. Jo dirbtuvės spintoje. Nutariau patikrinti, ar ten nėra kokių dokumentų, na kad ir pajamų deklaracijų, – Lizos veidu nuslydo lengva šypsena. – Vaikystėje aš daugybę kartų klausiausi istorijos apie senelės seserį, kurį vyro rašomojo stalo stalčiuje rado draudimo polisą. Nė nežinojo, kad tokį turi. Polisas buvo dvidešimt penkių tūkstančių dolerių sumai, o 1947 metais tai buvo dideli pinigai. – Liza stabtelėjo ir įbedė akis į savo rankas, kurias tai sugniauždavo, tai atgniauždavo. – Aš, žinoma, jokio poliso ten neradau, bet radau tuos pinigus.

– Ar bent nutuokiate, iš kur jie?

– Ne, bet manau, kad žinau, kada jis padarė tai, už ką juos gavo. Praeito rugsėjo devintą dieną.

– Iš kur taip tiksliai žinote?

– Iš dukros dienoraščio, – vos girdimai ištarė Liza. Ji ir vėl sunėrė rankas. – Dieve brangus, ką gi aš darau?! – staiga sušuko. – Juk prisiekiau Kelei, kad niekada jos dienoraščio neskaitysiu.

„Ji ir vėl užsisklęs savyje“, – ėmė baimintis Sklafanis.

– Liza, jūs teisi. Mes irgi turime vaikų, ir taip pat, kaip jūs, nenorėtume jų skaudinti. Vis dėlto labai prašau mums pasakyti, ką jūsų dukra parašė apie rugsėjo devintąją ir kodėl manote, kad tai svarbu. Po to mes iš karto išeisime. Pažadu.

Žvelgdamas į kolegą Brenanas pagalvojo, kad Džekas tikrai šaunuolis. Kalba taip, lyg būtų Lizos Rajan vyresnysis brolis. O dar nuostabiau, kad tą daro nuoširdžiai.

Nuleidusi galvą, Liza prabilo:

– Perskaičiusi dienoraštį, prisiminiau, kad rugsėjo devintąją, ketvirtadienį, Džimis grįžo namo vėlai. Jis dirbo statybvietėje Aukštutiniame Vest Saide, Šimtosios gatvės rajone. Atrodo, jie ten renovavo daugiabutį. Prieš Džimiui grįžtant namo, kažkas paskambino ir paprašė pakviesti Džimį. Sakė, skubu, ir net pasiteiravo, ar Džimis turi mobilųjį. Džimis mobiliųjų nemėgo. Tada aš paklausiau, ar galiu jam ką perduoti.

– Skambino vyras ar moteris?

– Vyras. Balsas buvo žemas ir nervingas.

Liza atsistojo ir priėjo prie lango.

– Žinutė, kurią jis paprašė perduoti Džimiui, buvo tokia: „Darbas atšauktas." Labai išsigandau, nes pagalvojau, kad jis vėl neteko darbo. Kai apie pusę dešimtos grįžo namo, pasakiau jam apie tą skambutį. Jis labai susinervino.

– Kaip „susinervino"?

– Mirtinai išbalo, išpylė prakaitas. Susigriebė už krūtinės, ir aš įsigandau, kad jį ištiko širdies priepuolis. Paskui jis vis dėlto susiėmė ir paaiškino, kad savininkas reikalavo tam tikrų pakeitimų, jis padaręs juos ir jau nebegalįs atšaukti.

– Kodėl jums taip įstrigo tas epizodas?

– Todėl, kad Kelė jį aprašė savo dienoraštyje. Tuo metu pagalvojau, kad Džimis tiesiog išsigando, nes bijojo prarasti darbą. Paskui apie tą nutikimą pamiršau. Nuėjau gulti maždaug po valandos nuo tada, kai Džimis grįžo namo. Jis sakė norįs išgerti alaus bei atsipalaiduoti ir netrukus ateisiąs pas mane. Savo dienoraštyje Kelė parašė, kad atsibudo ir išgirdo įjungtą televizorių. Nulipo žemyn palinkėti tėčiui labos nakties. Mat kai jis grįžo, ji jau miegojo.

Liza priėjo prie stalo ir iš stalčiaus ištraukė popieriaus lapą.

– Nukopijavau tai, ką duktė parašė apie rugsėjo devintosios vakarą: „Sėdėjau tėčiui ant kelių. Jis buvo nekalbus... žiūrėjo žinias... ir staiga pravirko. Norėjau bėgti ir atsivesti mamą, bet jis mane sulaikė. Tada pradėjo raminti mane, sakė, nieko baisaus nenutiko, jam tiesiog liūdna ir tai esanti tik mudviejų paslaptis. Sakė, jaučiasi pavargęs, nes darbe buvusi sunki diena. Tėtis nuvedė mane atgal į lovą, o pats nuėjo į vonią. Girdėjau, kad vemia, ir pagalvojau, kad greičiausiai gripu ar kuo kitu užsikrėtė."

Liza kruopščiai lapelį sulankstė, o paskui suplėšė.

– Ne kažin ką išmanau apie įstatymus, bet žinau, kad teisme šis įrašas nebūtų laikomas įrodymu. Jei turite bent kiek padorumo, viešai to, ką čia jums perskaičiau, neskelbsite. Vis dėlto

manau, kad būtent dėl to darbo, kurį buvo „jau per vėlu atšaukti“, Džimis ir gavo kaip kyšį tuos pinigus. Ir dar – mano galva, į namą, prie kurio renovacijos jis dirbo rugsėjo devintąją, vertėtų nusiųsti inspektorius.

Pokalbis buvo baigtas, ir detektyvai po kelių minučių išėjo. Kai jau įsėdo į mašiną, Sklafanis paklausė:

– Ar manai tą patį, ką ir aš?

– Nė neverta klaust. Reikia gauti rugsėjo devintosios vakaro žinių įrašą ir pažiūrėti, ar kuris nors iš parodytų reportažų gali kaip nors būti susijęs su neįtikėtinu Džimio Rajano praturtėjimu.

Septyniasdešimt antras skyrius

– Skambina panelė Makdermot, pone, – tarsi atsiprašydama pranešė sekretorė. – Sakiau, kad negalite dabar kalbėtis, bet ji primygtinai prašo, kad atsilieptumėt. Ką jai atsakyti?

Piteris Langas kiek nustebęs trumpai padvejojo ir pažvelgė į priešais sėdintį korporacijos teisininką Lujisą Greimorą, kurį kaip tik buvo pasikvietęs pasitarti.

– Gerai, aš su ja pasikalbėsiu.

Pokalbis su Nele buvo trumpas. Padėjęs ragelį, Langas nusistebėjo:

– Labai netikėta. Ji nori kuo greičiau susitikti. Ką manai, Lu?

– Pasakojai, kad per vakarykštį jūsų susitikimą ji kone išprašė tave lauk, ar ne? Ką jai atsakei?

– Kad atvažiuotų. Žadėjo būti po dvidešimt minučių.

– Nori, kad palaukčiau?

– Nemanau, kad būtina.

– Galėtum jai taktiškai priminti, kad tavo šeima rėmė jos senelį per rinkimines kampanijas dar tada, kai nei jos, nei tavęs nebuvo šiame pasaulyje, – pasiūlė teisininkas.

– Kažin ar verta. Bandžiau jai užsiminti, kad mielai ją remčiau, jei nuspręstų kelti kandidatūrą į Kongresą. Perliejo tokiu šaltu dušu, kokio dar nesu gavęs.

Greimoras atsistojo. Šis pražilęs, gerų manierų vyriškis buvo Lango tėvo, o dabar ir Piterio vyriausiasis teisės patarėjas nekilnojamojo turto klausimais.

– Jeigu leisi, duosiu tau patarimą, Piteri. Padarei taktinę klaidą, nepripažindamas, kad Kaplanų sklypas tau svarbus.

Po trumpos pauzės Greimoras dar pridūrė:

– Yra žmonių, su kuriais apsimoka žaisti atidengtomis kortomis.

„Gali būti, kad Lu teisus", – svarstė Piteris, kai sekretorė pakvietė Nelę į jo kabinetą. Nors vilkėjo sportiško stiliaus drabužius, džinsinį švarkelį ir chaki kelnes, galima buvo jausti jos kilmę. Be to, Piteriui laisvai krintančių garbanų įrėmintas Nelės veidas atrodė gražus.

Net ir išrankiausi lankytojai girdavo nuostabų pro jo langus atsiveriantį vaizdą ir nepriekaištingą kabineto apstatymą. Piteriui kažkodėl atrodė, kad Nelė nieko nepastebi – nei baldų, nei brangių sienas puošiančių meno kūrinių.

Galvos linktelėjimu jis parodė sekretorei, kad palydėtų Nelę prie lango, pro kurį vėrėsi vaizdas į Hadsono upę.

– Man reikia su jumis pasikalbėti, – įsitaisiusi kėdėje, be užuolankų pradėjo Nelė.

– Tikiuosi, jūs dėl to čia ir atvykote? – šypsodamasis paklausė Langas.

Nelė nekantriai krestelėjo galvą.

– Piteri, mes gerai vienas kito nepažįstame, nors kelis pastaruosius metus dažnokai susitikdavome. Na, bet dabar tai nesvarbu. Dabar mane labiausiai domina, ar gerai pažinojote mano vyrą ir kodėl vakar man melavote dėl savo planų, susijusių su Adamo iš Kaplanų įsigytu sklypu?

„Lu išties buvo teisus, – pagalvojo Piteris Langas. – Su šia moterim nepagudrausi."

– Nele, pabandysiu jums paaiškinti. Buvau su Adamu kelis kartus susitikęs, kai jis dar dirbo pas Voltersą ir Arsdeilą. Mano firma jau daugelį metų su jais bendradarbiauja rengiant statybos projektus.

– Ar pavadintumėte Adamą savo draugu?

– Ne, atvirai kalbant, ne. Per mažai jį pažinojau.

Nelė suprasdama linktelėjo.

– O ką galvojote apie jį kaip architektą? Vakar taip kėlėte į padanges, kad galėjo pasirodyti, jog pasaulis prarado genijų.

Piteris šyptelėjo.

– Negi iš tikrųjų taip persistengiau? Aš viso labo tik norėjau pasakyti, kad jo suprojektuotas pastatas Vandermejerių projektui netiko. Jeigu atvirai, tik iš mandagumo pasakiau, kad, jei nebūtų žuvęs, mes būtume tuo jo projektu pasinaudoję. O kadangi buvo akivaizdu, kad jis neinformavo jūsų, jog jo, kaip architekto, paslaugų mes atsisakėme, nemačiau reikalo pasakoti apie šiuos nelabai malonius dalykus po jo žūties.

– Pamelavote ir tvirtindamas, kad nuosavybės, kuri dabar priklauso man, jums reikia tik kraštovaizdžiui paįvairinti, – gana kategoriškai pareiškė Nelė.

Nieko neatsakęs, Langas priėjo prie sienos, paspaudė mygtuką ir kaipmat pasirodė sienoje įmontuotas apšviestas ekranas su panoraminiu Manhatano vaizdu. Jame pastatais ir projektais, sunumeruotais ir pažymėtais mėlynai, buvo nusėtas visas plotas – nuo šiaurės iki pietų ir nuo rytų iki vakarų. Dešinėje aukso raidėmis buvo surašyti įvairių valdų ir vietų pavadinimai.

– Tie, kurie pažymėti mėlynai, – Langų holdingo nuosavybė Manhatane, Nele. Kaip sakiau detektyvams, kaltinusiems mane padėjus bombą Adamo jachtoje, Kaplanų sklypo man reikia, nes turiu kvapą gniaužiantį projektą, o tam projektui įgyvendinti reikia daugiau žemės.

Nelė priėjo arčiau ir ėmė atidžiai apžiūrinėti brėžinį. Po akimirkos pritariamai linktelėjo.

Piteris Langas vėl paspaudė mygtuką ir ekranas dingo sienoje.

– Jūs visiškai teisi, – pratarė tyliu balsu, – aš iš tikrųjų melavau jums ir už tai atsiprašau. Norėčiau sujungti Kaplanų sklypą su Vandermejerių žeme, nes mano senelis, tada dar aštuoniolikmetis emigrantas, atplaukęs į Ameriką iš Airijos, įsikūrė beveik toje pat vietoje. Norėčiau, kad čia iškiltų didingas pastatas, kuris būtų tarsi paminklas trims Langų šeimos kartoms – seneliui, tėvui ir man. Kad šio tikslo pasiekčiau, man reikalinga Kaplanų žemė.

Piteris pažvelgė Nelei tiesiai į akis.

– Jeigu ir nepavyktų jos gauti, rankų aš nenuleisiu. Anksčiau ar vėliau vis tiek atsiras proga šiame rajone įsigyti tinkamą nuosavybę.

– O kodėl *jūs* nepirkote Kaplanų sklypo?

– Todėl, kad jis man atrodė nieko vertas, kol Vandermejerių dvaras nebuvo išbrauktas iš saugomų pastatų sąrašo, o tai nutiko visiškai netikėtai.

– Kam tada jo prireikė Adamui?

– Jis arba pasižymėjo nepaprasta nuojauta, arba kažkas iš Vertintojų tarybos užsiminė jam apie valdos statuso pakeitimą. Beje, manau, kad ši aplinkybė jau patraukė tyrėjų dėmesį.

– Pastebėjau, kad Lango dangoraižis jau įtrauktas į jūsų planą, – Nelė parodė į sieną, kur anksčiau buvo ekranas. – Matyt nė kiek neabejojate, kad pavyks jį toje vietoje pastatyti.

– Nesu tikras, bet labai to *tikiuosi*, Nele. Šiame versle visada tikiesi, kad galų gale gausi, ko sieki. Žinoma, sėkmė lydi ne visada, bet šiaip jau statybų vykdytojai – optimistai.

Prieš atsisveikindama Nelė uždavė dar vieną klausimą:

– Ar pažįstate tokį Harį Reinoldsą? – Ji atidžiai stebėjo, kaip Piteris Langas reaguos.

Iš pradžių Langas sutriko, o paskui jo veidas nušvito.

– Jeile pažinojau *Henrį* Reinoldsą. Dėstė viduramžių istoriją. Beje, mirė prieš dešimt metų, ir negirdėjau, kad jį kas nors būtų vadinęs Hariu. Kodėl klausiate?

– Tiek to, nesvarbu, – Nelė gūžtelėjo pečiais.

Langas palydėjo ją iki lifto.

– Nele, su savo nuosavybe galite elgtis kaip tinkama. Aš – kaip žaidėjas, kurį prieš smūgiuojant pagauna azartas, o kai jau smūgis suduotas, negaišta laiko apgailestaudamas, kad galėjo geriau. Vis dėlto, norėdamas išlaikyti pasiektą lygį, toks žaidėjas jau ima galvoti apie kitą jo laukiantį žaidimą.

– Vakar jūs man suokėte visai ką kita.

– Nuo vakar kai kas pasikeitė. Jokia žemė nėra verta to, kad policija įtartų mane žmogžudyste. Šiaip jau mano pasiūlymas vis dar galioja. O kad suprastumėt, jog kalbu rimtai, lauksiu atsakymo iki pirmadienio vakaro.

„Piteri Langai, skautų apdovanojimo už tiesos sakymą *tikrai negautum*, – galvojo Nelė, kol liftas iš prabangios mansardos leidosi į vestibiulį. – Tavo velnioniškai išsikerojęs ego. O dėl to sklypo – nė akimirką nepatikėjau, kad jo atsisakytum. Priešingai, tau jo tiesiog verkiant reikia. Bet ne tai svarbu, nes tikroji mano apsilankymo čia priežastis kita. Norėjau išgirsti atsakymą ir, atrodo, išgirdau."

Nelė instinktyviai jautė, kad sužinojo apie Piterį Langą viską, kas ją domino. Tas jausmas buvo panašus į tą tikrumą, kurį jautė girdėdama kalbant savo jau anapus išėjusius tėvus.

Lifte Nelė buvo viena. Greitai leisdamasi apačion, ji balsu ištarė:

– Piteri Langai, tavo rankos krauju *nesuteptos*.

Septyniasdešimt trečias skyrius

Danas Mainoras viduje net virpėjo, kai pavakare tikrino atsakiklio žinutes. Dėl kažkokios priežasties aktyvi motinos paieška jam kėlė nerimą. Kartu jis jautė, kad iš jos buvimo vietos nustatymo nieko gero negali laukti.

Grįžęs ketvirtadienį namo, rado paliktą Mako žinutę.

– Danai, paskambinkit. Labai svarbu.

Iš niūraus Kornelijaus Makdermoto tono Danas suprato, kad Kvinės paieška baigta.

Nors jo įgudusiems chirurgo pirštams paklusdavo net preciziškiausi instrumentai, – mažiausia klaida galėjo kainuoti gyvybę, – dabar, renkant Kornelijaus Makdermoto biuro telefoną, šie pirštai virpėjo.

Buvo penkiolika po penkių – laikas, kaip Danas sakė Makui, kai jis paprastai grįžta namo. Suskambus telefonui, Makas nelaukė, kol Liza perjungs skambutį, ir iš karto pats pakėlė ragelį.

– Išklausiau jūsų žinutę, Makai.

– Net nežinau, kaip pasakyti, Danai. Ryte jums teks ją galutinai atpažinti, bet sprendžiant pagal jūsų duotą mums nuotrauką – tai toji pati moteris kaip ir praeitą rugsėjį mirusi benamė. Atitinka ir antropometriniai duomenys. Be to, prie liemenėlės ji buvo prisisegusi tokią pačią nuotrauką, kokią turite ir jūs.

Danas sunkiai nurijo gerklėje kylantį gumulą.

– Kas jai nutiko?

Kornelijus Makdermotas kiek padvejojo. Nebūtina jam visko sakyti iš karto.

– Name, kur ji buvo apsigyvenusi, kilo gaisras... uždusо nuo dūmų.

– Uždusо?!. Dieve brangus, už ką jai taip?

– Danai, suprantu, kaip jums skaudu. Gal susitikim pavakarieniauti?

Danas vargais negalais prisivertė atsakyti.

– Ačiū, Makai, už rūpestį, bet šiandien norėčiau pabūti vienas.

– Suprantu. Paskambinkite man rytoj devintą. Susitiksim pas teismo medicinos ekspertą ir atliksim visus formalumus.

– Kur ji dabar?

– Palaidota benamių kapinėse.

– Ar jie žino, kur tiksliai yra jos kapas?

– Taip. Mes pasirūpinsim, kad kūnas būtų ekshumuotas.

– Dėkui, Makai.

Danas padėjo ragelį, išsiėmė piniginę, švystelėjo ją ant žurnalinio staliuko, o pats įsitaisė ant sofos. Iš piniginės išsitraukė nuotrauką, kurią nešiojosi nuo tada, kai sukako šešeri. Atrėmė nuotrauką taip, kad matytų.

Minutės, valanda, pusantros valandos... o jis vis sėdėjo nejudėdamas ir stengdamasis ką nors apie ją prisiminti, nors tų prisiminimų buvo tik miglotos nuotrupos.

„O, Dieve, Kvine, už ką tau tokia baisi mirtis? Ir kodėl, mama, tu kaltinai save už tai, kas man nutiko? Tu dėl to nekalta. Tai aš, aš buvau kvailas bamblys, dėl kurio nutiko ta nelaimė. Bet man viskas baigėsi gerai, ir net daugiau negu gerai. Norėjau, kad bent tiek žinotum."

Pasigirdo durų skambutis. Danas nekreipė dėmesio. „Po galais! Palikit mane ramybėj! Aš šiandien nenusiteikęs gurkšnoti su kaimynais."

Vis dėlto nenorom pakilo nuo sofos ir atidarė duris. Ant slenksčio stovėjo Nelė Makdermot.

– Makas man pasakė. Užjaučiu.

Netaręs nė žodžio, jis pasitraukė į šalį ir leido Nelei įeiti. Tada uždarė duris, apsikabino ją ir pravirko.

Birželio 23 d., penktadienis

Septyniasdešimt ketvirtas skyrius

Penktadienio rytą kurjeris buvo gavęs užduotį iš šešių pagrindinių Niujorko televizijos stočių gauti vaizdajuostes su rugsėjo devintosios vakaro žinių įrašais ir pristatyti jas į apygardos prokuratūrą.

Detektyvai Sklafanis ir Brenanas kurjerio jau laukė, o kai tas atvyko, paėmė iš jo įrašus ir iškart nunešė į technikos skyrių devintame aukšte. Skindamiesi kelią pro laidų ir įvairiausios įrangos labirintą, jie susirado vaizdo leistuvą ir televizorių. Brenanas pristūmė kėdes, o Sklafanis tuo metu paleido iš CBS gautą vaizdajuostę.

– Žiūrėsim kiną, – tarstelėjo kolegai, – jau gali traukt spragėsius.

Pagrindinė naujiena buvo apie gaisrą, kurio liepsnose suplieškėjo Vandermejerių dvaras prie Dvidešimt aštuntosios gatvės ir Septintojo aveniu.

Tiesioginiame reportaže iš įvykio vietos CBS reporterė Deina Adams pranešė:

– Vandermejerių dvarą, pastatytą vieno iš seniausių mieste olandų ūkių vietoje, istorinį pastatą, pastaruosius aštuonerius metus stovėjusį tuščią, šiąnakt prarijo gaisro liepsnos. Gaisras, apie kurį pranešta vietos ugniagesių tarnybai septintą trisdešimt keturios, plito greitai ir akimirksniu persimetė į stogą, ir šis visiškai sudegė. Ugniagesiai, gavę žinių, kad čia kartais glaus-

davosi benamiai, rizikuodami gyvybėmis pastatą apieškojo. Su liūdesiu pranešame, kad tualeto kambaryje, viršuje, jie aptiko benamės kūną. Akivaizdu, kad moteris uždusо prisikvėpavusi dūmų. Spėjama, kad ji ir sukėlė šį pastatą sunaikinusį gaisrą. Pareigūnai teigia jau atlikę pradinį aukos atpažinimą, bet jos vardo neatskleis, kol nesuras aukos artimuosius ir tie nepatvirtins žuvusiosios tapatybės.

Čia siužetas baigėsi ir prasidėjo reklaminė pertraukėlė.

– Vandermejerių dvaras! – sušuko Sklafanis. – Taigi jis priklauso Langui, ar ne?

– Taip, o gretimas sklypas – Kolifui.

– Taigi jie abu galėjo iš to gaisro pasipelnyti.

– Visai teisingai.

– Vis dėlto siūlau peržiūrėti ir kitas vaizdajuostes ir įsitikinti, ar kuri nors informacija galėjo būti susijusi su kyšiu Džimiui Rajanui.

Po maždaug dar trijų valandų detektyvams teko pripažinti, kad daugiau jokių siužetų, kaip nors susijusių su Džimiu Rajanu, nebuvo. Na, o apie gaisrą senajame dvare išsamiai informavo visi televizijos kanalai.

Po peržiūros vaizdajuostę detektyvai atidavė nukopijuoti. Sklafanis technikos skyriaus darbuotojo paprašė:

– Visus šešis siužetus apie gaisrą Vandermejerių dvare įrašykite ištisai.

Tada vyrai grįžo į Sklafanio kabinetą pasitarti.

– Apibendrinkim, ką žinome, – pasiūlė Brenanas.

– Sutapimas? Mums abiem šis žodis nepatinka. Turime ir dešimtmetės mergaitės liudijimą, kad žiūrėdamas tą laidą tėtis susigraudino. O gal po kelių alaus jam tiesiog pasidarė savęs gaila?

– Liza Rajan sako, kad tas telefono skambutis ir frazė „darbas atšauktas“ susijusi su papildomu darbu, kurį Džimis jau buvo padaręs.

– Manau, tą bus nesunku patikrinti. – Brenanas atsistojo. – Anokia čia retenybė, kad benamiai netyčia padega pastatus,

kuriuose ieško prieglobsčio. Deja, dėl to kartais žūsta niekuo dėti žmonės.

– Pamėginkime pažvelgti kitu kampu, – pasiūlė Sklafanis. – Žinant, kad sudegusiame pastate glaudėsi benamė, nesunku prieiti prie išvados, kas sukėlė gaisrą.

– Regis, jau tikrai laikas pasidomėti, kas gi iš tikrųjų rugsėjo devintąją nutiko Vandermejerių dvare. – Brenanas išsitraukė užrašų knygutę. – Pradėsiu štai nuo ko. Dvidešimt aštuntoji gatvė yra į rytus nuo Septintojo aveniu. Vadinasi, bylą turi Tryliktoji nuovada.

– O aš imsiuos paslaugiosios Vinės Džonson raktelio, – pareiškė Sklafanis. Reikia surasti banką, kuriame ji turėjo seifo dėžutę.

– Jei tik ne per vėlu.

– Taip, jeigu ne per vėlu, – sutiko Sklafanis. – Jeigu tas aštuonmetis berniukas iš Vilmingtono neklysta, kažkas iš tikrųjų spruko iš jachtos prieš pat sprogimą. Spėju, kad tas kažkas buvo Vinifreda Džonson. O tai reiškia, kad ji ir be raktelio galėjo dėžutę ištuštinti.

– Klausyk, ar suvoki, kad dabar sekame pėdsakais, kuriuos mums parodė aštuonmetis toliaregis berniukas ir dešimtmetė dienoraštį rašanti mergaitė? – Brenanas sunkiai atsiduso. – Išties, mama sakė, kad būna gyvenime tokių dienų.

Septyniasdešimt penktas skyrius

Penktadienio rytą Nelė paskambino į „Senojo miško dvaro" slaugos namus pasiteirauti, kaip jaučiasi Vinifredos Džonson motina. Ją tuojau pat sujungė su seselių postu antrame aukšte.

– Ji labai prislėgta, – pasakė Nelei seselė. – Vinifreda buvo labai rūpestinga dukra. Lankydavo mamą kiekvieną šeštadienį, o kartais ir darbo dienomis vakarais.

„Vinifreda – rūpestinga dukra. Vinifreda – puiki plaukikė. Vinifreda – paslaugi tarpininkė. Vinifreda – Hario Reinoldso

meilužė. Kuri iš jų buvo tikroji? – klausė savęs Nelė. – O gal ji jau Pietų Amerikoje arba kurioje nors iš Karibų salų, kuri negrąžintų jos Jungtinėms Valstijoms, net jeigu mūsų pareigūnai ją ten ir aptiktų?"

– Ar galėčiau poniai Džonson kaip nors padėti? – paklausė Nelė.

– Manau, geriausia būtų, jeigu tiesiog ją aplankytumėt, – atvirai jai atsakė seselė. – Ji nori pasikalbėti apie dukterį, o dauguma mūsų pacientų jos privengia. Mat ponia Džonson – iš tų, kurios amžinai viskuo nepatenkintos.

– Ketinau ją aplankyti kitą savaitę, – pasakė seselei Nelė.

„*Ji nori pasikalbėti apie dukterį.* Gal ponia Džonson galėtų man ką nors pasakyti, iš ko paaiškėtų, kur galėtų būti jos dukra? Žinoma, jeigu Vinifreda gyva."

– Apsigalvojau, atvažiuosiu šiandien, – pažadėjo Nelė. – Būsiu apie vidurdienį.

Nelė padėjo ragelį ir nuėjo prie lango. Rytas buvo niūrus ir lietingas. Todėl pabudusi, ji dar ilgokai nesikėlė, gulėjo užmerktomis akimis, permąstydama tai, kas nutiko per pastarąsias dvi savaites.

Jai prieš akis iškilo Adamo veidas... Nelė bandė prisiminti kiekvieną smulkiausią jo bruoželį. Tą paskutinį rytą jo veide nebuvo šypsenos, taip ją pakerėjusios pažinties dieną. Jis atrodė irzlus ir nervingas. Be to, taip skubėjo išeiti, kad net pamiršo švarką ir lagaminėlį.

O švarko kišenėje buvo raktelis, pažymėtas numeriu 332.

„Turėčiau raktelį perduoti detektyvams, – pagalvojo Nelė, įėjusi į vonią ir paleidusi vandenį. – Bet tik tada, kai..." – sakinys jos mintyse liko neužbaigtas.

Jai staiga šovė į galvą groteskiška ir keista mintis, kad pasilikusi raktą ji galėtų išsiaiškinti, ar jos spėjimas teisingas, ar ne.

„Antrasis raktas jiems nepalengvintų užduoties rasti jį išdavusį banką", – teisinosi sau, stodamasi po smarkia dušo srove.

Kad kiek būtų Danui pasipasakojusi, ką ketina daryti ir kodėl tai būtina, bet vakarykštis vakaras tam buvo netinkamas.

Reikėjo leisti jam išsikalbėti, išlieti sielvartą. Trūkčiojančiu iš jaudulio balsu jis Nelei papasakojo apie nelaimę, dėl kurios motina pasitraukė iš jo gyvenimo. Apie ilgus mėnesius ligoninėje, kai karštai meldėsi, kad atsivertų palatos durys ir pamatytų ją. Paskui apie senelių pasiaukojamą rūpestį ir kad tik jų dėka jam pavykę išgyti ir fiziškai, ir dvasiškai. Baigdamas savo jaudinamą istoriją, Danas pridūrė:

– Žinau, kad, tik perkėlęs jos palaikus į šeimos kapą Merilande, pradėsiu atgauti dvasinę pusiausvyrą. Vidury nakties pabudęs, nebesikankinsiu klausdamas savęs, kur ji dabar. Gal vieniša klajoja gatvėmis, sušalusi, alkana arba pasiligojusi.

„Prisipažinau jam nuoširdžiai tikinti, kad žmonės, kuriuos mylime, mūsų niekada nepalieka, – atstačiusi veidą į srovę, prisiminė Nelė. – Tada ir papasakojau, kaip tėtis ir mama atėjo su manimi atsisveikinti."

„Danas paklausė, ar ir Adamas tokiu pat būdu su manim atsisveikino. Aš tik papurčiau galvą. Vakar apie Adamą kalbėti nenorėjau."

Apie dešimtą Nelė nuėjo į Dano virtuvę ir apsidairė ko nors vakarienei paruošti.

– Akivaizdu, kad jūs iš viengungių, neturinčių gurmaniškų polinkių, – nusišypsojusi tarė Nelė.

Iš kiaušinių, sūrio ir pomidoro ji iškepė omletą, paskrudino duonos ir išvirė kavos. Kai sėdo valgyti, Danas net pabandė juokauti:

– Gal mokate pavirsti nematoma, Nele? Suku galvą, kaip jums pavyko prasmukti pro mūsų durininką. Juk jis akylesnis net ir už kalėjimo prižiūrėtoją. Šiaip, jeigu šiame name negyveni, gali prireikti ir kraujo mėginio.

– Kažkuris iš jūsų kaimynų surengė vakarėlį. Taigi įsimaišiau į šešių ar septynių svečių kompaniją, kuri išlipo ketvirtame aukšte. Liftininkui prisipažinau, kad einu pas jus, ir jis parodė jūsų butą. Baiminausi, kad jums nepraneštų apie mano vizitą, arba nekeltumėte vidaus telefono ragelio, arba atsisakytumėte mane įsileisti.

– Jūsų spėjimas buvo klaidingas. Būčiau pasakęs: „Ateikite, Nele, man jūsų reikia". – Jis pažvelgė tiesiai jai į akis.

Buvo jau beveik vidurnaktis, kai Danas išlydėjo Nelę ir įsodino į taksi.

– Galėsiu rytoj su Maku susitikti tik apie vidurdienį. Ryte manęs laukia pora operacijų.

Po penkiolikos minučių grįžusi namo Nelė rado atsakiklyje žinutę: „Nele, susizgribau, kad net nepadėkojau, jog šįvakar mane aplankėte. Pasijutau tarsi vaikas, atidaręs ligoninės palatos duris ir staiga pamatęs nuostabią ir man brangią moterį. Žinau, kad šitaip kalbėdamas per daug sau leidžiu, bet pažadu, kad dar mažiausiai pusmetį iš manęs tokių žodžių neišgirsite. Suprantu, kad vos prieš dvi savaites netekote vyro. Aš tik norėjau, kad žinotumėt: dėkoju likimui, kad atsiradote mano gyvenime."

Nelė išėmė kasetę iš atsakiklio ir padėjo į tualetinio stalelio stalčių.

Šįryt, išsimaudžiusi po dušu ir pasijutusi žvaliau, Nelė vėl tą kasetę prisiminė. Išsišluostė plaukus ir apsivilko šviesiai mėlynas gabardino kelnes bei baltai mėlyną vyriško kirpimo palaidinę.

Nelė jautė pagundą išsiimti kasetę ir dar kartą perklausyti. Intuicija jai kuždėjo, kad tai gali būti laimingesnės ateities ženklas. Antra vertus, ji žinojo, kad tas nuostabus jausmas, kurį patyrė klausydamasi Dano žodžių, šįryt nepasikartos.

Tiesą sakant, Nelė jautė, kad diena nebus lengva. Jautė, kad nutiks kažkas negera. Tiesiog žinojo tai, vos tik po neramaus, sapnų trikdomo miego šįryt pramerkė akis. Ore tvyrojo nelaimės nuojauta, primenanti besiartinantį tornadą... kai dangų nukloja švininiai debesys, po kurių galinga stichija ima šluote šluoti viską nuo žemės paviršiaus.

Ji jautė, kad kažkas turi nutikti, bet buvo bejėgė užkirsti tam kelią. Ji pati buvo tų įvykių sūkuryje, aktorė, kuriai neišvengiamai teks suvaidinti sceną ir to niekaip nebus galima išvengti. Iš asme-

ninės patirties, bet iš dalies ir dėl Gertos įtakos Nelė žinojo, kad tai, ką dabar jaučia, vadinama nujautimu.

„Nujautimas – tai žinojimas, kas nutiks, pasitelkus ekstrasenso gebėjimus", – šį paaiškinimą Nelė išgirdo iš Gertos. Toks ateities nujautimas jai nebuvo naujiena.

Dažydamasi blizgiu lūpas, Nelė pabandė sudaryti logišką įvykių grandinę. „Manau, tokį nujautimą patyriau vakar, kai, pajutusi karščio bangą ir įsiplieskiančias liepsnas, desperatiškai ėmiau gaudyti orą. O juk Dano motina, užtroškusi per gaisrą, patyrė lygiai tą patį, ką ir aš. Ar gali būti, kad tie impulsai iš jos perėjo man?"

Atsakymą į šį klausimą gali pateikti tik laikas.

Ją vėl apniko klausimai, visą naktį per sapnus skambėję mintyse: „Ar *iš tikrųjų* kažkas iššoko iš Adamo jachtos? Jeigu tikrai kažkas išsigelbėjo, ar tai buvo Vinifreda? O gal samdomas žudikas, slėpęsis mašinų skyriuje?"

„O gal Adamas?" – klausė ji savęs, žinodama, kad būtinai reikės atsakyti į šį klausimą. Jeigu neklysta, ji *žinanti*, kaip tą padaryti.

Septyniasdešimt šeštas skyrius

Vidurdienį Danas Mainoras atvėrė teismo medicinos tarnybos prie Tryliktosios ir Pirmojo aveniu duris. Makas jau laukė jo priimamajame.

– Atleiskite, kad vėluoju, – atsiprašė Danas.

– Nevėluojate, – nuramino Makas. – Tiesiog aš pratęs visada ateiti anksčiau. Nelė sako, kad čia tokia mano gudrybė įgyti pranašumą, – pajuokavo spausdamas Danui ranką. – Nuoširdžiai užjaučiu.

Danas atsakė mandagiai linktelėdamas:

– Ačiū. Labai dėkoju už pagalbą.

– Nelė, kai papasakojau, buvo sukrėsta. Neabejoju, kad bandys su jumis susisiekti.

– Jau tą padarė. Jos apsilankymas vakar man buvo didelė paguoda. – Dano lūpomis slystelėjo šypsena. – Pranešusi, kad beveik neturiu namie ko valgyti, ji vis dėlto paruošė man vakarienę.

– Nesistebiu, tokia jau ta mūsų Nelė, – tarė Kornelijus Makdermotas ir galva linktelėjo į duris. – Jūsų motinos byla jau paruošta.

Aplanke buvo Kvinės veido ir nuogo kūno nuotraukos. „Tokia liesutė, – pagalvojo Danas, – matyt jai buvo anemija." Veidas – tas pats kaip ir kompiuteriu pasendintoje nuotraukoje, bet atrodė, kad po mirties jame atsirado kažkokia neapčiuopiama ramybės išraiška. Taip, šie išsišovę skruostikauliai, plona nosis ir didelės akys – jaunos moters iš jo prisiminimų.

– Vienintelės žymės ant jos kūno – randai ant delnų, – paaiškino laboratorijos darbuotojas. – Ją apžiūrėjęs patologas anatomas mano, kad atsirado dėl nudegimų.

– Man atrodo logiška, – tyliai kimiu balsu pritarė Danas.

Tarp kitų buvo ir perfotografuota nuotrauka, kokią Danas visada nešiojosi su savimi.

– O kur dabar ta nuotrauka? – paklausė jis.

– Ji saugoma kaip įkaltis. Dešimtosios nuovados įkalčių saugykloje.

– *Įkaltis! Koks dar įkaltis?*

– Nereikia taip nervintis, – bandė nuraminti Daną Makas. – Juk visiškai aišku, kad Kvinė gaisro sukelti nenorėjo. Antra vertus, kaip tvirtina ekspertai, rugsėjo devintosios naktis pagal tą metų laiką buvo šalta. Matyt, ji prisirinko kokių šiukšlių, užsikūrė lauželį, o paskui nuėjo į tualeto kambarį. Dūmtraukio sklendė buvo užstumta, o jos daiktai padėti per arti ugnies, ir še tau – vos per kelias minutes namas virto liepsnojančiu pragaru.

– Mama gal ir žuvo per tą gaisrą, bet tikrai jo nesukėlė, – užtikrintai pareiškė Danas. – Ir aš paaiškinsiu kodėl.

Danas giliai įkvėpė.

– Žinot, geriau bus, jeigu parodysiu.

Septyniasdešimt septintas skyrius

Nelė jau ėjo pro duris, kai paskambino Gerta.

– Nele, brangioji, tu, regis, ketinai rytoj atvežti mums Adamo drabužius, ar ne?

– Taip. Buvau pamiršusi.

– Klausyk, jeigu reikia pagalbos pakuojant, aš mielai atvažiuosiu.

– Ačiū, teta Gerta, bet viskas jau sudėta į dėžes ir paruošta vežti. Susitariau su firma, kurios paslaugomis paprastai naudojuosi, dėl furgono. Vairuotojas nuveš dėžes ir nuneš jas į parduotuvę. Taigi man nereikės dėl to sukti sau galvos.

Gerta tarsi atsiprašydama nusijuokė:

– Aišku, jau viską apgalvojai. Tu tokia organizuota.

– Nekalbėk taip, nes abejoju, ar tokia esu. Apsisukau greitai, nes norėjau, kad namuose neliktų daiktų, keliančių man tiek prisiminimų.

– Kad jau užsiminei apie prisiminimus, štai kas: žiūrinėjau nuotraukas, norėdama atrinkti naujajam savo albumui, ir...

– Nepyk, Gerta, bet jau vėluoju. Mažiau kaip po valandos turiu būti Vait Pleinse.

– Brangioji, atleisk. Žinoma, eik. Tai iki susitikimo rytoj. O tu pati ar užsuksi pas mus į krautuvėlę?

– Būtinai. Vairuotojas bus ten dešimtą, o aš – maždaug pusę vienuoliktos.

– Puiku, Nele. Nebetrukdau. Iki, mieloji. Pasimatysim rytoj.

„Būk jai mielaširdingas, Dieve, – padėjusi ragelį, pagalvojo Nelė. – Tądien, kai teta Gerta mirs, telefonų kompanijos akcijos nuvertės dvidešimčia procentų."

Prieš eidama į ponios Džonson kambarį, Nelė dar stabtelėjo prie seselių posto antrame aukšte.

– Nelė Makdermot pas ponią Džonson. Mes šįryt kalbėjomės telefonu.

Seselė, malonaus veido moteris jau žilstančiais plaukais, atsistojo.

– Aš ją įspėjau, kad ateisite, panele Makdermot. Maniau, žinia ją pralinksmins. Išties ji pralinksmėjo, bet tik labai trumpam. Pasirodo, jai skambino namo šeimininkas ir pareikalavo, kad išgabentų iš buto baldus. Ji labai dėl to susikrimto. Bijau, kad gali išlieti pagiežą ant jūsų.

Pakeliui pas ponią Džonson moterys praėjo pro nedidelį valgomąjį su trimis staliukais, prie kurių jau pietavo pacientai.

– Šiaip jau mūsų pagrindinė valgykla apačioje, bet kai kuriems pacientams smagiau pusryčiauti ir pietauti savo aukšte, o mes darome viską, kad tik jiems būtų patogiau, – aiškino seselė.

– Iš to, ką čia jau mačiau, atrodo, tenkinate visus savo globotinių pageidavimus, – tarė Nelė.

– Deja, yra dalykas, kurio negalime jiems duoti. Negalime padaryti, kad jaustųsi laimingi. O kaip tik to jiems labiausiai reikia. Seni žmonės... su nuoskaudomis. Jie ilgisi kas vyro arba žmonos, o kas vaikų arba draugų. Vieni palyginti lengvai prisitaiko prie gyvenimo čia, bet yra tokių, kuriems nepavyksta. Yra toks senas posakis: „Nuo senatvės nepabėgsi." Vis dėlto mes pastebėjom, kad tiems, kurie iš prigimties yra optimistai, prisitaikyti kur kas lengviau.

Kai jau beveik priėjo ponios Džonson kambarį, Nelė seselės paklausė:

– Atrodo, ponia Džonson čia nesijaučia gerai?

– Ji puikiai supranta, kad vargu ar kur kitur sulauktų tiek dėmesio, bet, kaip ir dauguma pagyvenusių žmonių, mielai būtų likusi namie... o dar ir viskam „vadovavusi."

Seselė pabeldė į duris.

– Pas jus viešnia, ponia Džonson.

Nelaukdama atsakymo, seselė pradarė duris ir įėjo, o Nelė jai iš paskos.

Roda Džonson buvo savo mažo butelio miegamajame. Gulėjo lovoje, apsiramsčiusi pagalvėmis ir užsiklojusi megztu vilnoniu pledu.

Moterims įėjus į kambarį, trumpai paklausė:

– Nelė Makdermot?

– Taip. – Nelę šokiravo akivaizdus pasikeitimas, palyginti su tuo, kaip ponia Džonson atrodė jos ankstesnio apsilankymo metu.

– Noriu jūsų paprašyti paslaugos. Vinifreda vienoje kepyklėlėje, maždaug už pusantro kilometro nuo čia, nupirkdavo man kekso. Gal galėtumėt šiandien nupirkti? Negaliu valgyti to jų maisto... jokio skonio.

„O varge“, – pagalvojo Nelė.

– Žinoma, ponia Džonson, mielai.

– Linkiu smagiai pasišnekučiuoti, – linksmai tarstelėjo seselė.

Nelė prisitraukė kėdę arčiau prie lovos.

– Atrodo, šiandien prastokai jaučiatės, ponia Džonson? – paklausė.

– Niekis, viskas gerai. Tik žmonės čia ne itin draugiški. Žino, kad aš ne iš turčių, todėl ir ignoruoja.

– Manau, jūs perdedate. Seselė, kuri čia ką tik buvo, patarė man jus aplankyti šiandien, nes matė, kad jums liūdna. O toji, kuri pas jus mane palydėjo aną savaitę, irgi tikrai nuoširdžiai jumis rūpinasi.

– Apie jas tai nieko blogo nepasakyčiau. Bet, kaip Dievą myliu, tie iš aptarnaujančio personalo ir valytojos man jau nebe tokie paslaugūs, kaip tada, kai Vinifreda vis pakišdavo dvidešimtinę.

– Ji buvo tikrai dosni.

– Pinigai kaip į balą. Manot, čia kam nors manęs bent kiek gaila?

Roda Džonson pravirko.

– Visada taip buvo... manimi tik naudojosi. Gyvenau tame bute keturiasdešimt dvejus metus, o dabar savininkas nori, kad išsinešdinčiau per *dvi savaites*. Ten spintose mano drabužiai ir mamos porcelianas. Gal nepatikėsit, bet per šitiek metų nesudaužiau nė vieno puodelio.

– Ponia Džonson, aš noriu kai ko paklausti seselės. Tuoj grįšiu.

Nelė užtruko ne daugiau kaip penkias minutes.

– Turiu gerų žinių, – pranešė džiugiai. – Aš, beje, to ir tikėjausi. Jeigu panorėsite, galėsite persivežti savo baldus čia. Kitą savaitę nuvažiuotume į jūsų butą, ir ten išsirinktumėte daiktus, kuriuos norėtumėt čia turėti. Dėl pervežimo aš susitarsiu.

Roda Džonson metė į Nelę įtarų žvilgsnį.

– Kodėl jūs man tokia gera?

– Todėl, kad netekote dukters ir aš užjaučiu jus, – atsakė Nelė. – O jeigu turėdama aplinkui sau brangius daiktus pasijusite geriau, man tikrai bus malonu jums padėti.

– Greičiausiai jaučiatės esanti man skolinga, nes Vinifreda žuvo jūsų vyro laive. Tai va: jeigu būtų likusi pas Voltersą ir Arsdeilą, iškart po darbo būtų grįžusi namo ir šiandien būtų gyva!

Rodos Džonson veidą iškreipė skausminga išraiška ir iš akių pasipylė ašaros.

– Aš taip Vinifredos ilgiuosi... ji niekada nėra pamiršusi šeštadienį mane aplankyti... *nė kartelio*. Ne visada galėdavo atvažiuoti vakarais darbo dienomis, bet šeštadienis tai jau buvo šventa. Paskutinį kartą mačiau ją dieną prieš jos žūtį.

– Išeitų, prieš dvi savaites ketvirtadienį, – suskaičiavo Nelė. – Ar maloniai pabendravot?

– Ji buvo truputį suirzusi. Sakė, dar ketinusi užsukti į banką, bet iki uždarymo nespėjusi.

Nelė uždavė dar vieną klausimą:

– Gal prisimenat, kiek buvo valandų, kai tądien čia atvažiavo?

– Buvo dar nevėlus metas. Ketvirtadienis, šiek tiek po penkių. Prisimenu, nes kaip tik vakarieniavau. o aš visada vakarieniauju penktą.

„Bankai uždaromi penktą, – pagalvojo Nelė. – Iki Vait Pleinso Vinifreda turėjo marias laiko ir galėjo užsukti į bet kurį Manhatano banką. Taigi aišku, kad ji turėjo galvoje kurį nors netoliese esantį banką."

Roda Džonson nubraukė ašaras ranka.

– Man negalima taip nervintis. Žinau, kad jau nedaug man

liko. Širdis visai niekam tikusi. Aš kartais klausdavau Vinifredos, ką darytų, jeigu man kas nutiktų. Žinot, ką atsakydavo?

Nelė tylėjo.

– Sakydavo, kad mestų darbą ir pirmu pasitaikiusiu lėktuvu išskristų, nesvarbu kur. Manau, ji taip juokavo. – Ponia Džonson sunkiai atsiduso. – Na, ilgiau jūsų netrukdysiu, Nele. Jau ir taip daug gero man padarėte čia atsilankiusi. Beje, ar pamenate, kad pažadėjote dar šiandien nupirkti kekso?

Kepyklėlė buvo prekybos centre maždaug už dešimties minučių kelio nuo slaugos namų. Nelė nupirko kekso, o tada išėjo iš parduotuvės ir pradėjo dairytis aplinkui. Lyti nustojo, bet dangų vis dar buvo nuklojęs tamsūs debesys. Tiesiai priešais Nelė pamatė didelį banką su žiedine prievaža ir atskira automobilių stovėjimo aikštele.

„Kodėl gi ne? – pagalvojo ir pasuko prie savo mašinos. – Verta pabandyti."

Nelė priėjo prie langelio, atsidarė rankinuką, išsitraukė piniginę ir iš jos išsiėmė mažą manilinį vokelį, kurį buvo radusi vidinėje Adamo švarko kišenaitėje.

Atsegė vokelį ir iš jo ant stalo išslydo raktelis. Nelei dar nespėjus paklausti, ar raktelis nuo šio banko seifo dėžutės, darbuotoja nusišypsojo ir padavė blanką pasirašyti.

– Norėčiau pasikalbėti su jūsų viršininku, – paprašė Nelė.

Arlina Baron, valdytoja, buvo išvaizdi afroamerikietė, vos pradėjusi ketvirtą dešimtį.

– Šis raktelis susijęs su šiuo metu tiriama kriminaline byla, – paaiškino Nelė. – Man reikia tuojau pat paskambinti į Manhatano apygardos prokuratūrą.

Paskambinusi ji sužinojo, kad Sklafanio ir Brenano dabar nėra, bet jie turėtų netrukus grįžti. Tada Nelė paprašė detektyvams perduoti, kad rado banką, kuriame yra seifo dėžutė, pažymėta 332 numeriu, taip pat padiktavo valdytojos pavardę ir telefono numerį.

– Manau, policija čia netrukus bus su kratos orderiu, gal net spės iki darbo dienos pabaigos.

– Gerai.

– Ar būtų saugumo reikalavimų pažeidimas, jeigu pasakytumėt, kieno vardu ši dėžutė registruota?

Baron dvejojo:

– Nežinau, ar...

Nelė ją nutraukė.

– Gal bent pasakytumėt, ar registruota moters, ar Hario Reinoldso vardu?

– Tokios informacijos aš tikrai negaliu atskleisti, – atsakė Arlina Baron, nors tuo pat metu, tarsi patvirtindama, linktelėjo galva.

– Taip ir maniau. – Nelė atsistojo. – Dar vienas klausimas. Ar dėžutė buvo atidaryta po birželio devintosios?

– Tokios informacijos neregistruojame.

– Tada norėčiau jūsų paprašyti, kad jeigu kas bandytų dėžutę atidaryti iki atvykstant policijai, tą asmenį kokiu nors pretekstu sulaikyti. Jeigu dėžutės dar iki šiol neištuštino, ten gali būti labai svarbių įrodymų byloje dėl kelių žmonių nužudymo.

Nelė jau buvo beišeinanti pro duris, kai ją pašaukė Arlina Baron:

– Panele Makdermot, pamiršote maišelį.

Maišelis su keksu buvo padėtas ant grindų, prie kėdės, ant kurios Nelė sėdėjo.

– Ačiū, visai buvau pamiršusi, – padėkojo Nelė. – Nupirkau tą keksą vienai poniai iš slaugos namų. Tesaugo ją dievas, ji tikrai šio skanėsto nusipelnė.

Septyniasdešimt aštuntas skyrius

Kai Sklafanis ir Brenanas atvyko į Tryliktosios nuovados būstinę, Makas ir Danas Mainoras jau buvo ten.

– Žiūrėk, kokie žmonės, – pašnibždėjo Brenanas partneriui. – Kongresmenas Makdermotas. Įdomu, kas jį čia atvijo?

– Yra labai paprastas būdas tą išsiaiškinti. – Sklafanis priėjo prie budinčio pareigūno. – Sveikas, Ričai, – pasisveikino su seržantu, o tada nutaisė plačią šypseną ir pasisuko į Kornelijų Makdermotą. – Pone, malonu jus matyti. Detektyvas Sklafanis. Mudu su detektyvu Brenanu nuo sprogimo jachtoje palaikome glaudų ryšį su jūsų anūke. Ji mums labai padeda.

– Nelė man nieko apie jus neužsiminė, bet šiaip jau nelabai nustebau, – pakomentavo Makas. – Ji išauklėta būti savarankiška, o aš, matyt, galiu save laikyti pasaulinės klasės mokytoju. – Makas trumpai nutilo ir paspaudė Sklafaniui ranką. – Beje, aš čia visai kitu reikalu. Daktarui Mainorui reikia daugiau informacijos apie motinos mirtį.

Netrukus prie jų priėjo ir Brenanas.

– Atleiskite, daktare, kada ji mirė?

Už Daną atsakė Makas:

– Prieš devynis mėnesius. Dano motina turėjo daug bėdų, ir jis ilgai jos ieškojo. Ji mirė uždususi nuo dūmų per gaisrą Vandermejerių dvare praeitų metų rugsėjo devintąją.

Detektyvai susižvalgė. Po dešimties minučių ketvertas vyrų jau sėdėjo prie ilgo stalo nuovados pasitarimų kambaryje. Netrukus prie jų prisidėjo ir poskyrio viršininkas kapitonas Džonas Merfis. Ant stalo buvo padėtas aplankas su Dano Mainoro motinos bylos medžiaga ir dėžė su asmeniniais jos daiktais.

Kapitonas pateikė glaustą aplanke esančios medžiagos santrauką. „Dūmai, besiveržiantys iš apatinio Vandermejerių namo aukšto, pastebėti devynioliktą trisdešimt keturios. Paskelbtas pavojus. Kai po puspenktos minutės į įvykio vietą atskubėjo pirmoji ugniagesių brigada, didžioji pastato dalis jau skendėjo liepsnose. Spėjama, kad ugnis prasiveržė pro virtuvės lifto šachtą ir dėl to taip greitai pasiekė stogą. Nepaisydami pavojaus, keturi Niujorko gaisrinės ugniagesiai, susirišę trosu, apieškojo du apatinius aukštus, jau visiškai apimtus liepsnos. Tuo metu Ugnia-

gesių tarnybos atsiųstos papildomos pajėgos apžiūrėjo trečią ir ketvirtą aukštus. Ketvirtojo aukšto tualeto kambaryje jie aptiko baltaodę moterį. Matyt, moteris bandė išsigelbėti – ant veido buvo užsimetusi šlapią skudurą. Moters kūnas buvo išgabentas dar prieš ugniai pasiekiant šį aukštą. Jai darytas dirbtinis kvėpavimas, bet ji neatsigavo ir dvidešimt pirmą trisdešimt konstatuota mirtis. Mirties priežastis – „uždusimas prisikvėpavus dūmų".

Kapitonas žvilgtelėjo į Daną, kuris jo atidžiai klausėsi, nuleidęs akis, rankas pasidėjęs ant stalo.

– Vis šiokia tokia paguoda, kad ugnis jos nepalietė. Ją nužudė karštis ir dūmai.

– Dėkui Dievui, – atsakė Danas, – bet mane labiausiai domina, kodėl būtent *ji* kaltinama sukėlusi gaisrą?

– Manyta, kad gaisro židinys buvo biblioteka, esanti pirmame aukšte. To kambario langai neatlaikė karščio ir susproginėjo. Pro juos į gatvę pasklido krūva popierių, tarp kurių buvo ir labdaros valgyklos kuponas. Vėliau paaiškėjo, kad kuponas priklausė kitai benamei moteriai, tvirtinusiai, kad keliomis valandomis anksčiau iš jos buvo pavogtas pirkinių maišelis su asmeniniais daiktais.

– Išeitų, pastate tuo metu buvo *dar viena* benamė?

– Vargu ar yra pagrindas taip teigti. Kitos aukos tikrai nebuvo, o bibliotekoje radome maisto likučių ir kažką panašaus į patalą. Manome, kad jūsų motina Vandermejerių name buvo radusi prieglobstį. Gaisrą sukėlė netyčia... galbūt, kai bandė išsivirti sau vakarienę... užlipo viršun į tualeto kambarį... Paaiškėjo, kad tas vienintelis ten dar veikė. Ir tada pakliuvo į spąstus. Net jeigu ir bandė ištrūkti, dūmai buvo tokie tiršti, kad vis tiek nebūtų suradusi laiptų.

– Dabar leiskite kai ką paaiškinti dėl mano motinos, – įsiterpė Danas. – Ji paniškai bijojo ugnies, o dar labiau liepsnos atvirame židinyje. Ji *nė už ką* nebūtų bandžiusi jame užkurti ugnį.

Danas pastebėjo abejonę detektyvų ir kapitono Merfio veiduose.

– Tėvas mus paliko, kai man buvo treji. Mama nugrimzdo

į sunkią klinikinę depresiją ir pradėjo smarkiai gerti. Dieną ji dar tvardydavosi, bet, mane paguldžiusi, nusigerdavo iki sąmonės netekimo.

Danas tęsė pasakojimą drebančiu balsu.

– Pamenu, būdamas mažas labai dėl jos nerimaudavau. Naktį atsikeldavau ir, pasiėmęs antklodę, stypsendavau apačion. Visada rasdavau ją miegančią lovoje su tuščiu buteliu šalia. Tada ugnis jai dar patiko. Sėdėdama ant lovos greta židinio mama prieš miegą skaitydavo man pasakas. Vieną naktį aš ir vėl nuėjau pasižiūrėti, kaip ji. Radau išdrikusią priešais pat židinį. Išskleidžiau antklodę mamai apkloti, bet jos kampą pasigavo ugnis. Kol bandžiau ištraukti, užsidegė mano pižamos rankovė.

Danas atsistojo ir paraitojo marškinių rankovę.

– Galėjau likti be šios rankos. Beveik metus gulėjau ligoninėje, man atliko daugybę odos persodinimo operacijų, o tada teko vėl mokytis valdyti ranką. Mama siaubingai graužėsi, jautėsi labai kalta, be to, baiminosi, kad jai gali būti iškelta byla dėl vaiko nepriežiūros. Taigi kartą, kiaurą naktį išbudėjusi prie mano lovos palatoje, išėjo ir jau nebegrįžo. Ji tiesiog nebegalėjo žiūrėti, kaip aš kenčiu. Mes nežinojom, kur ji, iki dienos, kai prieš septynetą metų per televiziją pamatėme laidą apie Niujorko benamius. Mūsų pasamdytas privatus detektyvas prieglaudose surado žmonių, kurie ją pažinojo. Visi pasakojo apie ją skirtingai, bet dėl vieno dalyko jų nuomonės sutapo: Kvinė paniškai bijojo atviros liepsnos.

Kairioji Dano ranka buvo visa išmarginta randų. Jis kelis kartus sulenkė ir ištiesė ją.

– Prireikė daug laiko, kol vėl išmokau ją valdyti. Vaizdas ne itin malonus, bet aš tikrai dėkingas daktarams ir seselėms už gerumą ir profesionalumą. Dar ir už tai, kad jų dėka tapau puikiu vaikų chirurgu, šiandien vadovaujančiu Nudegimų skyriui.

Danas užsiraitojo marškinių rankovę ir užsisegė rankogalį.

– Po kelių mėnesių paieškų susipažinau su moterimi, vardu Lili. Ji gerai mamą pažinojo, ir mes daug apie ją kalbėjomės. Lili irgi man užsiminė, kad mama labai bijojo ugnies.

– Jūsų argumentai, be abejonės, įtikinantys, daktare, – pripažino Sklafanis. – Tikrai gali būti, kad gaisrą vis dėlto sukėlė Karen Renfru, moteris, pareiškusi, kad pavogė jos labdaros valgyklos kuponą. Gali būti, kad ji nė nežinojo, kad tame pastate, be jos, dar buvo ir jūsų mama.

– Nė neabejoju, kad taip ir buvo. Iš to, ką sužinojau, mama, kai ją apimdavo juoda depresija, ieškodavosi vietos, kur galėtų pabūti visiškai viena. – Danas apsivilko švarką. – Man nepavyko apsaugoti mamos nuo jos pačios, bet galiu bent jau apginti jos gerą vardą. Sieksiu, kad ji nebūtų laikoma to gaisro kaltininke.

Suskambo telefonas.

– Buvau įspėjęs, kad kol kas nejungtų. – Brenanas kurį laiką klausėsi. – Tau, Džekai.

Sklafanis paėmė ragelį iš kolegos.

– Sklafanis.

Padėjęs ragelį, Džekas pažvelgė į Brenaną.

– Maždaug prieš valandą Nelė Makdermot paliko žinutę. Ji rado banką. Vestčesteryje, netoli slaugos namų, kuriuose gyvena Vinifredos Džonson motina. Ji banko darbuotojus įspėjo, kad atvyksime su kratos orderiu.

Sklafanis padarė trumpą pauzę.

– Yra ir dar kai kas. Šįryt paskambinau į Šiaurės Dakotą. Norėjau išsiaiškinti, kodėl mūsų žmogus ten taip ilgai tyli Jis man paliko žinutę. Sako, surinkęs apie Adamą Kolifą visą dosjė ir dabar ruošiasi atsiųsti faksu.

– Apie ką čia kalbat? – griežtai paklausė Makas. – Kuo čia dėta Nelė ir kodėl jus renkate informaciją apie Adamą Kolifą?

– Kaip minėjau, jūsų anūkė mums labai padeda tiriant šią bylą, – atsakė Sklafanis. – O dėl jos vyro, mūsų žmogus Šiaurės Dakotoje gavo užduotį pasidomėti jo praeitimi. Atrodo, kad jam pavyko surinkti nerimą keliančių faktų. Akivaizdu, kad Adamo Kolifo praeityje buvo dalykų, apie kuriuos nei jūs, nei jūsų anūkė neturėjote sužinoti.

Septyniasdešimt devintas skyrius

Nelei važiuojant atgal į miestą vėl pradėjo lyti, pylė kaip iš kibiro, o lietaus lašai garsiai barbeno į priekinį stiklą. Priekyje važiuojančios mašinos stabdžių žibintai svaidė raudonus blyksnius, mašinų eilė lėtai judėjo į priekį, kol judėjimas beveik visai sustojo.

Nelė net krūptelėjo, kai kairėje juostoje dvi mašinos neprasilenkė ir viena iš jų pralėkė vos už kelių centimetrų nuo jos automobilio. Panorėjusi galėjo paliesti dureles iš keleivio pusės.

Mintimis ji nepaliaujamai grįždavo prie šio ryto įvykių, bet galop nusprendė, kad dabar reikia susitelkti tik į vairavimą. Tik pasistačiusi mašiną savo namo garaže, pagaliau leido sau vėl grįžti prie to, ką šiandien sužinojo.

Vinifreda dalijosi banko seifo dėžute su Hariu Reinoldsu.

Adamas turėjo raktą nuo tos dėžutės.

Nelė nežinojo, kaip tą paaiškinti, bet tikėjo, kad visai gali būti, jog Adamas ir *buvo* „Haris Reinoldsas".

– Ar viskas gerai, panele Makdermot? – paklausė liftininkas Manuelis, žvelgdamas klausiamu žvilgsniu.

– Ačiū, tiesiog jaučiuosi pavargusi. Na, vairuoti – menkas malonumas.

Buvo beveik trys, kai Nelė atsirakino duris ir įėjo į savo butą.

„Pagaliau! Tikra šventovė! Dabar ji dar labiau troško atsikratyti Adamo daiktų. Kad ir kas dar paaiškėtų šioje istorijoje, akivaizdu, kad jį ir Vinifredą siejo slaptas ryšys. Gal tiesiog nesąžiningo verslo reikalai. Gal jis net įtikino ją, kad tai meilė. Ir nors Nelei sunku buvo patikėti, tokia versija rodėsi visiškai tikėtina. Kad ir kaip viskas susiklostys, ji nenorėjo, kad jai kas nors šiame bute primintų Adamą.

„Aš įsimylėjau meilę..."

„Daugiau to nebus!" – tylomis sau prisiekė Nelė. – *Tu daugiau tokios klaidos nepadarysi"*

Mirkčiojanti atsakiklio lemputė rodė, kad gavo žinučių. Pirmoji buvo nuo Mako.

– Nele, mudu su Danu bandėme aiškintis jo motinos mirties aplinkybes. Beje, susitikome detektyvus Sklafanį ir Brenaną. Jie sako, kad tu jiems palikai pranešimą, ir, atrodo, jie kažką iškapstė apie Adamą. Bijau, kad nemalonaus. Penktą jie atvyks į mano biurą. Danas irgi ten bus. Pasistenk ir tu atvažiuoti.

Kita žinutė buvo nuo Dano:

– Nele, man dėl jūsų neramu. Aš turiu mobilųjį telefoną, kurį nešiojuosi su savim. Numeris – 917-555-1285. Paskambinkit, kai tik galėsit.

Jau norėjo atsakiklį išjungti, kai vėl išgirdo Dano balsą:

– Nele, pasikartosiu. Man jūsų reikia.

Svajingai šyptelėjusi, Nelė ištrynė žinutes. Tada nuėjo į virtuvę ir atsidarė šaldytuvą. Apžvelgusi pustuštes lentynas, pagalvojo, kad neturėjo teisės taip kritikuoti Dano maisto atsargų.

„Nesijaučiu alkana, bet ko nors užkrimsčiau." Galų gale išsirinko obuolį. Jau suleidusi į jį dantis, staiga prisiminė mokyklos laikų istorijos pamoką. Ana Bolein, vedama į mirtininkų kamerą, suvalgė, o gal paprašė... obuolio.

„Tai suvalgė ar paprašė?", – dėl nesuprantamos priežasties jai pasidarė svarbu.

„Kad tik teta Gerta būtų namie", – meldė Nelė, siekdama telefono.

Pasisekė, Gerta atsiliepė iškart.

– Nele, širdele, šiandien viena iš tų dienų, kai jaučiuosi laiminga. Dėliojau į albumą nuotraukas. Yra ir tokių, kurias padariau per ekstrasensų vakarėlius savo namuose. Ar žinai, kad Raulis Kamberlandas, dabar vedantis populiarią televizijos laidą, prieš ketverius metus lankėsi pas mane? Visai buvau pamiršusi. Ir...

– Gerta, atleisk, kad tave nutraukiu, bet man buvo tiesiog beprotiška diena. Beje, noriu tavęs kai ko paprašyti. Rytoj atvešiu į jūsų krautuvėlę penkias dėžes. Bus daug kilnojimo ir rūšiavimo. Taigi aš paleisiu vairuotoją, o tada padėsiu tau viską sutvarkyti.

– Tu labai miela, – nervingai nusijuokė Gerta, – bet tikrai nebūtina, – vėl nusijuokė. – Kai kas *jau* pasisiūlė man padėti. Tik aš

jai pažadėjau, kad niekam apie tai neprasitarsiu. Ji nenori kištis į savo klientų asmeninį gyvenimą, net jeigu...

– Teta Gerta, Bonė Vilson pati man užsiminė, kad ketina kaip savanorė padirbėti toje krautuvėlėje.

– Tikrai? – palengvėjimas Gertos balse buvo sumišęs su nuostaba. – Ji tokia šauni, ar ne?

– Tik žiūrėk, neprasitark Bonei, kad ir aš ten būsiu, – įspėjo Nelė. – Iki rytojaus.

– Atsinešiu albumą, – pažadėjo Gerta.

Aštuoniasdešimtas skyrius

Karen Renfru patikdavo sėdėti Centriniame parke ant suolelio netoli nuo „Parko tavernos" restorano. Išsidėliojusi aplinkui ryšulėlius, ji mėgavosi saule, stebėdama vis pro šalį pralekiančius riedutininkus, besimankštinančius bėgiotojus, vežimėlius stumiančias aukles ir smalsius turistus. Ypač jai patiko vaizdais besigėrintys ir iš susižavėjimo aikčiojantys turistai.

Tai buvo *jos* vaizdai. *Jos* Niujorkas. Nuostabiausias miestas pasaulyje.

Po to, kai mirė motina, Karen kurį laiką praleido ligoninėje. Jai sakė, kad reikia atlikti tyrimus. Ką gi, atliko, o tada išrašė. Buto šeimininkė nepanoro priimti jos atgal. Skundėsi, kad su ja vienas vargas. Ją erzino, kad Karen tempia į namus visokį šlamštą.

Bet tai *ne šlamštas*. Tai buvo jos daiktai. Turėdama juos, Karen jautėsi gerai. Tie daiktai – jos draugai. Kiekvienas maišelis iš tų, kuriuos vežiodavosi dviejuose vežimėliuose – vieną stumdavo, o kitą tempdavosi, – jai buvo svarbus. Taip pat ir viskas, kas buvo tuose maišeliuose.

Karen jos daiktai, jos parkas ir jos miestas buvo brangūs. Vis dėlto ši diena jai nebuvo iš maloniųjų. Šiandien parkas buvo tuščias. Žmones išvaikė smarkus lietus. Karen išsitraukė plastiko

plėvelę, apsigaubė ja ir rūpestingai uždangstė vežimėlius. Ji žinojo, kad jei važiuos pro šalį, farai bandys ją išvaryti, bet kol to nenutiko, ji džiaugsis buvimu parke.

Karen čia patiko net ir lyjant. Tiesą sakant, lietų ji mėgo. Jis švarus ir draugiškas... net kai toks smarkus kaip dabar.

– Karen, norėtume su jumis pasikalbėti. – Išgirdusi šiurkštoką balsą, iš po plastiko snapelio Karen pažvelgė į ją užkalbinusį vyrą.

Prie jos vežimėlių stovėjo policininkas. Turbūt tuoj apšauks, kad atsisako eiti į prieglaudą. O gal dar blogiau? Privers kraustytis į kokią skylę ir gyventi su tenykščiais atgrasiais žmonėmis.

– Ko jums? – piktai paklausė Karen, bet jau žinojo, kad teks eiti su pareigūnu.

Faras vis dėlto buvo gana malonus. Net padėjo Karen nešti daiktus. Kai priėjo gatvę, jis pabandė įkelti vieną iš vežimėlių į savo mašiną.

– Ką darot? – riktelėjo Karen. – Čia mano daiktai. Nelieskit jų!

– Žinau, Karen. Reikalas tas, kad norime nuovadoje užduoti jums kelis klausimus. Kai jau pasikalbėsim, pažadu, parvešiu jus atgal su visa jūsų manta arba išleisiu ten, kur pasakysit. Galite manimi pasitikėti, Karen.

– O ar turiu iš ko rinktis? – su kartėliu balse paklausė Karen, akylai žiūrėdama, kad policininkas nepamestų ko nors iš jos vertingos mantos.

Aštuoniasdešimt pirmas skyrius

Nelė surinko Bonės Vilson numerį. Po ketvirto signalo įsijungė atsakiklis.

– Jeigu norite susitarti dėl susitikimo su tarptautiniu mastu pripažinta ekstrasense Bone Vilson, prisistatykite ir padiktuokite savo telefono numerį, – informavo plonas balselis.

– Bone, čia Nelė Makdermot. Nenorėčiau jūsų trukdyti, – atsiprašė, – bet man būtina dar kartą su jumis susitikti. Nežinau, ar įmanoma, bet ar galėtumėte vėl užmegzti ryšį su Adamu? Man labai reikia kai ką išsiaiškinti. Būsiu namuose ir lauksiu jūsų skambučio.

Telefonas suskambo maždaug po valandos. Skambino Bonė.

– Nele, atleiskit, kad nepaskambinau anksčiau, bet tik dabar išklausiau jūsų žinutę. Buvau užsiėmusi su vienu iš mano naujųjų klientų. Žinoma, galite tuojau pat atvažiuoti. Nesu tikra, ar pavyks užmegzti su Adamu ryšį, bet pamėginsiu. Padarysiu, ką galiu.

– Aš tuo neabejoju, – patikino Nelė, stengdamasi, kad balsas skambėtų ramiai.

Aštuoniasdešimt antras skyrius

Džekas Sklafanis ir Džordžas Brenanas kulinarijos parduotuvėje nusipirko sumuštinių ir paliko juos skyriuje. Iki galės užkąsti, reikia dar sutvarkyti vieną kitą reikalą. Pirmiausia detektyvai paskambino Vestčesterio banko filialo valdytojai. Paskui kreipėsi į teisėją dėl kratos orderio patikrinti banko seifo dėžutę, pažymėtą 332 numeriu. Galiausiai gavo apygardos prokuroro leidimą kitiems savo operatyvinės grupės nariams tą dėžutę atidaryti.

Detektyvams labai magėjo sužinoti, kas gi slypi toje užrakintoje dėžutėje, bet vis dėlto baiminosi išvykti iš nuovados, nes laukė, kol čia atveš Karen Renfru, benamę, kurios labdaros valgyklos kuponas buvo rastas tą vakarą, kai Vandermejerių name kilo gaisras. Jeigu kolegoms pavyktų ją surasti, būtinai norėtų patys ją apklausti.

Jau buvo trečia valanda, kai pagaliau ėmėsi sumuštinių. Valgė įsitaisę Džeko kabinete ir kartu skaitė iš Šiaurės Dakotos gautą išsamią ataskaitą apie Adamą Kolifą.

– Reikia patarti apygardos prokurorui, kad tą vyruką iš Bismarko įdarbintų, – tarė Sklafanis. – Vos per kelias dienas jis iškasė tiek purvo, kiek joks paskalų reporteris neiškastų per visą gyvenimą.

– Faktai išties verčia susimąstyti, – pritarė Brenanas.

– Probleminė šeima. Iš nepilnamečių įskaitos išbrauktas, bet pažiūrėkim, už ką buvo ten patekęs. Vagystės iš parduotuvių, apskritai smulkios vagystės. Apklaustas dėl dėdės mirties, kai buvo septyniolikos, bet jokie kaltinimai nepateikti. Kolifo motina gavo iš to dėdės nemenką palikimą, ir taip Kolifui atsivėrė galimybės studijuoti koledže.

– Kaip tavo žmogui pavyko šią medžiagą surinkti?

– Geras policininko darbas. Pakalbino pensijon išėjusį šerifą, pasižymintį gera atmintimi, ir surado koledžo dėstytoją, kuris nepabijojo prabilti. Skaityk toliau.

– Nepataisomas melagis. Pagyrūnas. Kai kas mano, kad „susiveikė" baigiamųjų koledžo egzaminų klausimus. Pirmąjį darbą Bismarke gavo pateikęs padirbtus rekomendacinius laiškus. Viršininkas leido išeiti savo noru. Antroje darbovietėje užmezgė romaną su savininko žmona. Atleistas. Dar kitur kilo įtarimų, kad konkurentų firmoms parduodavo konfidencialią informaciją, susijusią su skelbiamais konkursais.

– Ataskaita baigiasi štai tokiomis išvadomis. Cituoju. – Sklafanis pradėjo skaityti: – „Paskutinysis Adamo Kolifo darbdavys iš Bismarko tvirtina, kad jis manė turintis teisę gauti viską, ko panorėjęs, – ar tai būtų moteris, ar šiaip koks turtas. Surinktą informaciją aš parodžiau pažįstamam psichiatrui. Remdamasis tais duomenimis, jis priėjo išvadą, kad Adamas Kolifas serga rimtu asmenybės sutrikimu ir gali būti laikomas visišku sociopatu. Kaip dauguma tokio tipo žmonių, jis gali būti protingas ir pasižymėti išoriniu žavesiu. Apskritai gali elgtis normaliai, netgi nepriekaištingai. Bet jei tokio žmogaus kelyje atsiras kliūčių, jis ryšys bet kam, kad pasiektų asmeninių tikslų. Pabrėžiu: *bet kam*. Tokiomis aplinkybėmis jam nusispjaut į visuotinai priimtas moralės normas, kuriomis vadovaujasi didžioji visuomenės dalis."

– Čia tai bent! – šūktelėjo Brenanas, baigęs skaityti ataskaitą. – Ir kaip tokia moteris kaip Nelė Makdermot galėjo užkibti ant tokio tipo kabliuko?

– Taip pat kaip ir daugelis kitų protingų moterų, kurios patenka į tokių vyrukų pinkles, – atsakė Sklafanis. – Štai ką aš manau. Jeigu pats nesi melagis, reikia bent kartą nudegti sparnelius, kad suprastum, jog tokie kaip Adamas Kolifas mąsto visai kitaip negu mes. Ir kad kartais tai būna pavojinga.

– Dabar man kyla štai toks klausimas: jeigu kas nors *tikrai* iššoko iš tos jachtos, ar tai buvo Adamas, ar Vinifreda Džonson?

– Ir ar apskritai *kas nors* iššoko? Kai atidarys tą seifo dėžutę, sužinosim, ar kuris nors iš jų jau buvo banke ir ją ištuštino.

Suskambo telefonas, ir Sklafanis pakėlė ragelį.

– Gerai, jau išvažiuojam. – Jis žvilgtelėjo į Brenaną. – Rado Karen Renfru. Ji dabar Tryliktoje nuovadoje. Pirmyn.

Aštuoniasdešimt trečias skyrius

Net ir didžiulis kaip palapinė skėtis Nelės nuo pliaupiančios liūties neapsaugojo. Ji peršlapo kiaurai, kol pasiekė namą, kuriame gyveno Bonė Vilson. Įėjusi į vestibiulį, suskliaudė skėtį ir nosine nusišluostė veidą. Tada, giliai įkvėpusi, paspaudė Bonės buto mygtuką.

Bonei nė nereikėjo, kad viešnia prisistatytų.

– Aš jau laukiu jūsų, Nele. – Tariant šiuos žodžius, automatiškai atsidarė vestibiulio durys.

Liftas sustojo penktame aukšte. Išėjusi į laiptų aikštelę, Nelė pamatė tarpduryje stovinčią Bonę.

– Užeikit, Nele.

Butas skendėjo prieblandoje, ir Nelė staiga pajuto gerklėje kylantį gumulą. Bonę supanti blausi šviesa pradėjo tamsėti.

– Atrodote sunerimusi, Nele. Užeikite, – paragino Bonė.

Nelė pakluso. Ji žinojo, kad tai, kas čia netrukus įvyks, neišvengiama. Pasirinkimo nebuvo, ir ji nieko negali pakeisti. Tai, kas jos laukia, jau nebe jos valioje. Teks eiti iki galo.

Kai įėjo į butą, Bonė uždarė paskui ją duris. Nelė išgirdo dvigubo užrakto klaktelėjimą, o tada ir užstumiamos velkės garsą.

– Tvarko ugniagesių kopėčias, – maloniai paaiškino Bonė. – Komendantas turi raktą, o aš nenoriu, kad mums dabar kas nors trukdytų.

Nelė klusniai sekė paskui Bonę. Mirtinoje tyloje einant medinėmis grindimis garsiai aidėjo jų žingsniai. Praeidama pro veidrodį Nelė stabtelėjo ir pažvelgė į jį.

Bonė irgi sustojo ir paklausė:

– Kas jums, Nele?

Moterys stovėjo greta viena kitos, o iš veidrodžio žvelgė jų atspindžiai.

„Negi nematai? – vos nesuriko Nelė. – *Tavo aura beveik juoda, visai kaip tada Vinifredos. Tu mirsi."*

Tada Nelę apėmė dar didesnis siaubas. Ji pamatė, kad tamsa plinta, apgaubdama ir ją.

Bonė truktelėjo ją už rankos.

– Nele, brangioji, eime į kabinetą. Laikas pasikalbėti su Adamu.

Aštuoniasdešimt ketvirtas skyrius

Danas nuvažiavo į ligoninę, nes norėjo pažiūrėti, kaip jaučiasi du jo išoperuoti pacientai, ir darbus užbaigė tik pusę penkių. Jis dar kartą paskambino Nelei į namus, bet ragelio niekas nepakėlė. Tada pagalvojo, kad gal Makas ką žinos.

Kornelijus Makdermotas atsakė, kad su anūke jau kurį laiką nesikalbėjo, užtat ganėtinai prisiklausė savo sesers.

– Negana, kad įkalbėjo Nelę nueiti pas tą kvaištelėjusią ekstrasensę, tai dabar dar bando tą patį pakartoti su manim. Esą jai neramu, kankina bloga nuojauta, kad Nelei gali nutikti kas nors negera.

– Kaip manote, Makai, ką ji konkrečiai turi omeny?

– Manau, kad iš neturėjimo ką veikti užsiima visokiausiais niekais ir panikuoja. Tik pažiūrėkit – pila kaip iš kibiro. Matyt, Gertai paūmėjo artritas ir ji mano, kad jos prasta savijauta yra kažkoks perspėjimas. Taip ji tarsi dalijasi savo nerimu su mumis visais. Danai, nagi, pripažinkit, kad aš vienas čia dar išsaugojau sveiką protą. Kad matytumėt, kaip dabar į mane žiūri Liza. Regis, ji irgi tais niekais patikėjo.

– Makai, ar jūs tikras, kad nėra priežasčių dėl Nelės nerimauti? – griežtai paklausė Danas. „Nerimas gimdo nerimą, – pagalvojo. – Visa ši diena – nenutrūkstama nemalonių įvykių virtinė."

– O ko čia nerimauti? Pasakiau Gertai, kad atvažiuotų pas mane į biurą ir pasiklausytų, ką apie Adamą Kolifą pasakoja tiedu detektyvai. Gertą jis apžavėjo, nes paslaugiai lankstėsi ir atidarinėjo jai duris. Na, o Brenanas sako, kad jie iškapstė apie Adamą krūvą purvo. Telefonu nesakė, kas konkrečiai rašoma ataskaitoje, bet iš tono supratau, kad turėtume džiaugtis jo nusikratę. Detektyvai žada būti pas mane maždaug po valandos. Jie dabar Tryliktoje nuovadoje, toje pačioje, kur mudu šiandien jau buvome. Policija surado moterį, kurios labdaros valgyklos kuponas rastas sudegusiame Vandermejerių dvare, ir atsivežė į skyrių apklausti.

– Įdomu, ką ji jiems papasakos.

– Manau, nujaučiate. – Mako tonas pastebimai sušvelnėjo. – Taigi atvažiuokite pas mane ir viską pats išgirsite iš pirmų lūpų. Paskui susiskambinsim su Nele ir visi trys keliausim pavakarių.

– Norėčiau vis dėlto paklausti. Ar Nelei būdinga neatsakyti į žinutes? Kaip manot? Ar gali būti, kad ji namie, bet nekelia ragelio, nes prastai nusiteikusi?

– Dieve brangus, Danai, ir *jūs* pradedat. – Bet Danas vis dėlto pajuto Kornelijaus Makdermoto balse nerimo gaidelę. – Gerai, paskambinsiu jos namo durininkui ir sužinosiu, ar matė ją išeinančią arba pareinančią.

Aštuoniasdešimt penktas skyrius

– Apie pavogtą mano krepšį su vertingais ten buvusiais daiktais aš pranešiau dar geras kelias valandas prieš gaisrą, – kalbėjo piktai Karen Renfru. Pasitarimų kambaryje, be detektyvų Brenano ir Sklafanio, kurie šiandien čia jau buvo susitikę su Kornelijumi Makdermotu ir Danu Mainoru, buvo ir kapitonas Merfis.

– Kam konkrečiai pranešėte, Karen? – paklausė Sklafanis.

– Farui, važiavusiam pro šalį. Aš jam pamojau, kad sustotų. Žinot, ką atsakė?

„Galiu tik spėti", – pagalvojo Brenanas.

– Tai va: „Ponia, negi jums dar negana to, ką turite, kad sukate galvą dėl kažkokio vieno pamesto ryšulio?

– Kartoju, aš to maišelio nepamečiau. Jį pavogė.

– Išeitų, kad tas, kas maišelį pavogė, buvo prisiglaudęs sudegusiame name, – samprotavo kapitonas Merfis. – Tas pats asmuo sukėlė ir gaisrą, per kurį žuvo daktaro Mainoro motina. Taigi...

Karen Renfru piktai nutraukė kapitono pamąstymus:

– Galiu apibūdinti, kaip tas faras atrodė. Gerokai aptukęs ir buvo mašinoje su kitu faru, kurį jis vadino Arčiu.

– Mes jumis tikime, Karen, – ramino moterį Sklafanis. – O kur buvote, kai iš jūsų pavogė maišelį?

– Šimtojoje gatvėje. Buvau įsitaisiusi prieduryje, tiesiai priešais seną remontuojamą daugiabutį.

Staiga susidomėjęs, Sklafanis paklausė:

– O su kokiu aveniu toje vietoje kertasi Šimtoji gatvė, Karen?

– Su Amsterdamo. O ką?

– Išties. Koks jums skirtumas? – nesuprato Merfis.

– Gal jokio, o gali būti, kad ir *labai svarbu*, – atsakė Sklafanis. – Mus domina vyras, kuris tose statybose buvo darbų vadovas. Jo žmona sako, jog labai graužėsi, kad buvo pakeista darbo tvarka ir atšauktas darbas, kurį jau buvo padaręs. Reikalas tas, kad mums niekur nepavyko rasti šio potvarkio užfiksuoto. Taigi manome, kad jis taip nervinosi dėl ko kito. Be to, visa tai dėjosi

tą patį vakarą, kai Vandermejerių name kilo gaisras. Gali būti paprasčiausias sutapimas, bet mes, remdamiesi tuo, ką sužinojom iš to vyruko žmonos, bandome išsiaiškinti, kas jį siejo su abiem tomis vietomis.

Džordžas Brenanas pažvelgė į partnerį. Nebuvo jokio reikalo pasakoti, ką jiedu abu buvo išmąstę. Džimis Rajanas dirbo kitoje gatvės pusėje, žiūrint nuo vietos, kur glaudėsi Karen Renfru. Ji mėgsta pagerti. Taigi jam būtų buvę visai paprasta paimti vieną iš jos maišelių ir įsimesti į automobilio bagažinę, kol moteriškė snaudė. Gudrus būdas pakišti neva įkaltį, liudijantį, kad gaisrą sukėlė benamis. Tik va likimas taip lėmė, kad jis pasičiupo krepšį su labdaros valgyklos kuponu ir kad tas kuponas per gaisrą nesudegė. Pagaliau dėlionė pradėjo aiškėti, o gautas vaizdas pasigėrėjimo tikrai nekėlė.

„Jeigu mano spėlionės pasitvirtintų, – su siaubu pagalvojo Brenanas, – Džimis Rajanas ne tik sąmoningai sukėlė gaisrą, per kurį žuvo žmogus, bet dar ir apvogė vargšę benamę, liguistai branginančią surinktus skudurus ir šiaip visokį šlamštą.

Aštuoniasdešimt šeštas skyrius

– Nele, jaučiu, kad jūs labai sudirgusi.

Moterys sėdėjo prie stalo kambario viduryje. Bonė laikė Nelę už rankų.

„Bonės rankos šaltos it ledas“, – pagalvojo Nelė.

– Ko norėtumėt Adamo paklausti? – pašnibždom ištarė Bonė.

Nelė pabandė išlaisvinti rankas, bet Bonė tik dar stipriau jas suėmė. „Ji bijo, – pagalvojo Nelė, – ir *pasiryžusi bet kam*. Nesupranta, kiek aš žinau ar įtariu dėl Adamo ir to sprogimo.“

– Noriu Adamo paklausti dėl Vinifredos, – atsakė Nelė, stengdamasi, kad balsas skambėtų ramiai. – Manau, kad ji gali būti gyva.

– Kodėl taip manot?

– Todėl, kad vienas berniukas, plaukdamas keltu nuo Laisvės statulos, kai ką pastebėjo. Jis tvirtina matęs, kaip kažkas, vilkintis nardymo kostiumą, iššoko iš Adamo jachtos prieš pat sprogimą. Žinau, kad Vinifreda – puiki plaukikė, ir spėju, kad berniukas matė kaip tik ją.

– Vaikas galėjo ir apsirikti, – tarė Bonė prikimusiu balsu.

Nelė apsidairė. Kambarys skendėjo šešėliuose. Naktinės užuolaidos buvo užtrauktos. Be jųdviejų kvėpavimo, ji girdėjo tik už lango šniokščiantį lietų.

– Nemanau, kad vaikas suklydo, – užtikrintai paprieštaravo Nelė. – Aš įsitikinusi, kad kažkas tikrai iššoko iš jachtos prieš pat sprogimą. Be to, manau, žinote, kas tas žmogus.

Nelė pajuto virpulį, nuvilnijantį Bonės kūnu. Ji pasinaudojo proga ir ištraukė rankas iš drebančių Bonės pirštų.

– Bone, mačiau jus per televiziją ir tikiu, kad esate apdovanota aiškiaregystės galiomis. Nežinau, iš kur žmonės semiasi tokių ypatingų gebėjimų, bet aš irgi turiu šiokių tokių ekstrasenso savybių. Kelis kartus esu susidūrusi su reiškiniais, kurių racionaliai neįmanoma paaiškinti. Žinau ir tai, kad tokios patirties turi ir mano teta Gerta. Bet jūs vis dėlto esate kitokia nei mes. Jums duota ypatinga dovana, bet jūs nusidėjote panaudodama ją nedoriems tikslams. Pamenu, prieš daugelį metų Gerta man sakė, kad aiškiaregystės galios turi būti naudojamos tik geriems darbams. Ir dar, jeigu šiai taisyklei nusižengiama, tas, kas tokiomis galiomis apdovanotas, bus žiauriai nubaustas.

Bonė klausėsi įsmeigusi į Nelę skvarbų žvilgsnį. Su kiekvienu Nelės ištartu žodžiu jos akių vyzdžiai vis tamsėjo, o veidas įgavo alebastro baltumo atspalvį.

– Gertai pasakėte, kad Adamas užmezgė su jumis ryšį. Aš tokio ryšio galimybe netikiu, bet buvau taip sukrėsta jo žūties, kad norėjau pabandyti. Kai žuvo mano tėvai, jie atėjo su manim atsisveikinti, nes mane mylėjo. Tada pagalvojau, kad Adamas su manim neatsisveikino, nes tą paskutinį rytą mes susi-

pykom. Norėjau su juo susisiekti, kad susitaikytume. Troškau, kad išsiskirtume su meile. Todėl aš taip beatodairiškai jumis ir patikėjau.

– Nele, aš visiškai tikra, kad Adamas iš anapus...

– Išklausykite mane, Bone. Jeigu jūs *iš tikrųjų* susisiekėte su Adamu, jo žodžiai, kuriuos neva man perdavėte, – netiesa. Dabar jau žinau, kad jis manęs *nemylėjo*. Žmoną mylintis vyras neužmezga romanų su savo padėjėja. Ir neįsitaiso kartu su ta moterimi banko seifo dėžutės išgalvota pavarde. Taigi aš visiškai tikra, kad Adamas manęs nemylėjo.

– Klystate, Nele. Adamas jus *mylėjo*.

– Neklystu. Ir nesu kvailė. Be to, žinau, kad padedate arba Adamui, arba Vinifredai gauti raktą, kuris per klaidą liko Adamo švarke.

„Pataikiau į dešimtuką", – nusprendė Nelė. Bonė Vilson papurtė galvą, bet ne tiek bandydama paneigti, kiek išduodama, kad yra apimta panikos.

– Tas raktas galėjo būti reikalingas tik dviem žmonėms – Adamui arba Vinifredai. Spėju, kad talkinate Vinifredai, ir manau, kad Adamas iš tikrųjų žuvo. Man net baisu pagalvoti, kad ištisus trejus metus gyvenau, kvėpavau, valgiau ir miegojau su žmogumi, galėjusiu sąmoningai atimti tris gyvybes ir sukelti gaisrą, per kurį žuvo vargšė benamė moteris. Man taip pat apmaudu ir pikta, kad buvau pasirengusi atsisakyti karjeros ir asmeninių ambicijų dėl sukčiaus ir vagies – kaip tik toks Adamas ir buvo. Lieka tik melstis, kad nebūtų buvęs dar ir žmogžudys.

Nelė įkišo ranką į kišenaitę ir išsitraukė raktą.

– Bone, aš neabejoju, kad žinote, kur slepiasi Adamas ar Vinifreda. Manau, suprantate, kad jeigu kuriam iš jų talkinote, būsite apkaltinta bendrininkavusi nužudžius kelis žmones. Paimkite šį raktą ir perduokite tam, kuris išliko gyvas. Tegul mano, kad gali ramiai sau vykti į banką Vait Pleinse. Čia jums vienintelė galimybė sulaukti švelnesnės bausmės.

– Kaip suprasti „tegul mano", Nele?

Nelė negirdėjo už nugaros besiartinančių žingsnių. Ji pasisuko ir sustingo iš siaubo.

Į ją iš viršaus žvelgė Adamas.

Aštuoniasdešimt septintas skyrius

Danas Mainoras žvilgtelėjo pro langą, tikėdamasis, kad liūtis gal jau kiek aprimo. Deja, pylė kaip iš kibiro. Lietus talžė stiklą ir plūdo tarsi krioklys. Senelė sakydavo, kad kai taip smarkiai lyja, angelai verkia. Jam atrodė, kad ši liūtis pranašauja kažką negera.

„Kurgi Nelė galėjo išeiti?“, – nesiliovė savęs klausęs.

Jie visi buvo susirinkę Mako kabinete. Makas, Gerta, Liza ir ką tik atvykę abu detektyvai.

Nelės namo durininkas patvirtino, kad ji grįžo apie tris, o truputį po ketvirtos vėl išėjo. „Vadinasi, turėjo išklausyti mano paliktą žinutę, – svarstė Danas. – Tik kodėl man neatskambino?“

Liftininkas sakė, kad Nelė atrodė susirūpinusi.

Kai atvyko Sklafanis ir Brenanas, Makas juos supažindino su Liza ir Gerta. Po to iniciatyvą perėmė Sklafanis:

– Siūlau pradėti nuo benamės, pranešusios, kad, likus kelioms valandoms iki gaisro, buvo pavogtas vienas iš daugybės jos maišelių. Mes patikrinome jos liudijimo teisingumą ir pasikalbėjome su policininku, kuriam ji pasiskundė dėl vagystės. Taigi manome, kad ji dėl gaisro Vandermejerių name niekuo dėta. Šimtaprocentinio įrodymo gal niekada ir neturėsim, bet mes beveik neabejojam, kad būtent Vinifreda Džonson sumokėjo Džimiui Rajanui, vienam iš žuvusiųjų per sprogimą jachtoje, kad šis sukeltų gaisrą ir pasistengtų, jog kaltė dėl to kristų benamiui asmeniui.

– Vadinasi, mano mama... – įsiterpė Danas.

– Jūsų motina dėl šių įtarimų visiškai išteisinta.

– Kaip manote, ar Vinifreda Džonson veikė savo iniciatyva, ar vykdė Adamo nurodymus? – paklausė Makas.

– Mūsų manymu, iniciatyva buvo Adamo Kolifo.

– Vis dėlto nesuprantu, – įsiterpė Gerta, – kaip jis iš to gaisro ketino pasipelnyti?

– Viskas dėl to, kad Adamas nusipirko Kaplanų sklypą, esantį greta istorinio pastato. Vyrukui užteko proto sumesti, kad jo pirkinio vertė smarkiai išaugtų, jeigu to namo nebeliktų ir nebebūtų kam taikyti valstybės saugomo pastato statusą. Jis tada kreiptųsi į Piterį Langą, įsigijusį Vandermejerių valdą, ir pasiūlytų sandorį. Be to, jam tikrai netrūko įžūlumo, nes dar tikėjosi, kad bus patvirtintas šio ambicingo projekto architektu.

– Anot našlės, tą vakarą, kai kilo gaisras, kažkas Džimiui Rajanui paskambino ir pranešė, kad darbas atšaukiamas, – aiškino Brenanas. – Tai viena iš priežasčių, dėl kurios manome, kad Adamas ir Vinifreda gaisrą suplanavo kartu. Gali būti, kad tądien jie sužinojo, jog Vandermejerių namas išbrauktas iš valstybės saugomų pastatų sąrašo. Taigi būtinybės sukelti gaisrą jau nebebuvo.

– Na, šiaip ar taip, iš šio nusikaltimo jie nepasipelnė, – tarė Liza. – Abu per sprogimą buvo suplėšyti į skutelius.

– Taigi kad ne, – paprieštaravo Brenanas.

Matydamas aplink save apstulbusius veidus, detektyvas suskubo paaiškinti:

– Yra liudininkas, tvirtinantis, kad iš jachtos prieš pat sprogimą iššoko žmogus, vilkintis nardymo kostiumą. Be to, du kūnai – Adamo Kolifo ir Vinifredos Džonson – taip ir nebuvo rasti.

– Jūsų anūkės, kuri pabandė kai ką išsiaiškinti savarankiškai, dėka, – tęsė kolegos pasakojimą Sklafanis, – mes gavome galimybę pasižiūrėti, kas saugoma banko seifo dėžutėje, kurią buvo išsinuomoję vyras ir moteris, pasivadinę Hariu ir Roda Reinoldsais. Toje dėžutėje buvo rasti padirbti pasai ir dar įvairių tapatybę patvirtinančių dokumentų. Mes jos turinio savo akimis nematėm, bet mums faksu atsiuntė dėžutėje buvusių nuotraukų ir pasų fotokopijas. Ir nors tose nuotraukose vyro ir moters išvaizda kiek pakeista, akivaizdu, kad tai Vinifreda Džonson ir Adamas Kolifas.

– Be dokumentų, seifo dėžutėje dar buvo trys šimtai tūkstančių dolerių grynaisiais ir kelių milijonų dolerių vertės obligacijos bei vertybiniai popieriai, – pridūrė detektyvas Brenanas.

Stojo ilga tyla, kurią pagaliau nutraukė Gerta:

– Kaip, po šimts, jie sukaupė tokią milžinišką sumą?

– Turint galvoje, kokiais stambiais projektais užsiima Voltersas ir Arsdeilas, ne taip ir sudėtinga. Štai kad ir dabar, apskaitos duomenimis, kompanija atlieka darbų už beveik aštuonis šimtus milijonų. Be to, manome, kad šią aferą Vinifreda ir Adamas buvo suplanavę ir pradėję įgyvendinti gerokai anksčiau.

Žvelgdamas į persimainiusį Mako veidą, Sklafanis konstatavo:

– Atrodo, kad jūsų anūkė bus ištekėjusi už niekingo tipo, kongresmene. Apgailėtina istorija. Viską rasite šiame aplanke. Pasiskaitykite, kai turėsite laisvą valandėlę. Apgailestauju dėl panelės Makdermot. Ji tikrai šauni ir protinga moteris. Žinau, jai tai bus šokas, bet ji stipri ir laikui bėgant atsities.

– Ar ji čia atvažiuos? – paklausė Brentanas. – Norėtume jai padėkoti.

– Mes nežinome, kur Nelė, – atsakė detektyvui Gerta. Jos balse buvo girdėti susierzinimas, sumišęs su nerimu. – Niekas manęs nesiklauso, bet man labai dėl jos neramu. Kažkas čia negerai. Kai dar šią popietę kalbėjomės telefonu, pajutau, kad ji mintimis kažkur kitur. Ir jos balsas buvo kaip nesavas. Sakė, ką tik grįžusi iš Vestčesterio. Ir šiaip, kurių galų jai prireikė kažkur išlėkti tokiu oru?

„Čia kažkas negerai, – pagalvojo Danas, kankinamas blogos nuojautos. – Nelė pakliuvo į bėdą."

Brenanas su Sklafaniu susižvalgė.

– Nenumanote, kur ji galėtų būti? – paklausė Sklafanis.

– Kodėl klausiate? – burbtelėjo Makas.

– Panelė Makdermot rado antrąjį raktą nuo banko seifo dėžutės. Ji labai apdairiai sugalvojo patikrinti banką, esantį netoli nuo slaugos namų, kuriuose gyvena Vinifredos Džonson motina. Jeigu ji perprato, kur Vinifreda arba Adamas gali slapstytis, ir bandys su jais susitikti, jai gresia rimtas pavojus. Tas, kas šalta-

kraujiškai susprogdino laivą su keliais jame buvusiais žmonėmis, gali ryžtis bet kam. Net ir vėl žudyti, kad išvengtų demaskavimo.

– Tą galėjo padaryti tiktai Vinifreda, – drebančiu balsu prabilo Gerta. – Juk Bonė Vilson susisiekė su Adamu, ir jis kalbėjosi su Nele iš anapus. Taigi jis turi būti miręs.

– Atleiskit, *ką* jis darė?

– Dieve brangus, Gerta! – nebesusivaldė Makas.

– Makai, žinau, kad tu tokiais dalykais netiki. O Nelė patikėjo. Ji net paklaũsė Adamo patarimo atiduoti jo drabužius į labdaros krautuvėlę. Kaip tik apie tai šiandien popiet su ja kalbėjausi. Ji sako, kad visus sudėjo į dėžes ir rytoj atveš mums. Beje, Bonė Vilson žadėjo man padėti tuos drabužius išrūšiuot. Aš Nelei apie tai užsiminiau. Bonė labai mums padeda. Tik man pasirodė keistas vienas dalykas. Ji arba pamiršo, arba tiesiog man nepasakė, kad susipažino su Adamu per vieną iš mano surengtų vakarėlių. Radau nuotrauką, kur jiedu nupaveiksluoti kartu. Tikėjausi, kad užsimins man apie tai.

– Ji paragino panelę Makdermot atiduoti Adamo drabužius labdarai, o paskui dar ir pasisiūlė juos išrūšiuoti? – sušuko Brenanas, pašokęs nuo kėdės. – Kertu, kad jos tikslas buvo žūtbūt gauti tą raktą. Ji čia kažkaip įsivėlusi ir akivaizdu, kad talkina arba Adamui, arba Vinifredai.

– Viešpatie švenčiausias, – šūktelėjo Liza Henli. – O aš maniau, kad jis iš tikrųjų persikūnijo į dvasią.

Visi sutartinai į ją sužiuro.

– Man būnant pas Bonę, veidrodyje šmėstelėjo Adamo veidas. Tada pamaniau, kad dėl to, jog ji buvo užmezgusi su Adamu ryšį, bet, galimas daiktas, ten iš tikrųjų jis buvo.

„*Štai* kur dabar Nelė, – pagalvojo Danas. – Ji tos Vilson bute. Esu visiškai tikras.“

Išbalęs iš baimės, jis apsidairė aplinkui ir visų susirinkusiųjų veiduose išvydo savo paties staiga sukilusios baimės atspindį.

Aštuoniasdešimt aštuntas skyrius

Į ją iš viršaus žvelgė Adamas.

Nors apšvietimas buvo blausus, Nelė jį atpažino. Tai buvo Adamas. Viena jo veido pusė buvo pūslėta ir luposi, o dešinė ranka ir koja apvyniotos storu tvarsčio sluoksniu. Nelė matė ir jo įniršiu degančias akis.

– Suradai raktelį ir pranešei policijai, – ištarė kimiu balsu. – Po *viso to,* kai šitaip kruopščiai viską suplanavau, *trejus metus* turėjau kęsti tą kvailą, nuobodžią moteriškę, per plauką likau gyvas, ir tik todėl, kad padavei jai ne tą švarką, turėjau ieškoti jos nelemtos rankinės... po *viso to* ir dar skausmo, kurį teko iškęsti dėl sunkių nudegimų, likau *be nieko.*

Adamas kilstelėjo kairę ranką. Jis kažką spaudė joje, bet Nelė neįžiūrėjo ką. Pabandė atsistoti, bet jis sutvarstyta ranka stumtelėjo ją atgal į kėdę. Nelė pamatė, kad jo veidą iškreipė skausmo grimasa. Bonė sušuko:

– Adamai, ne! *Meldžiu!*

Staiga Nelei smilkinį pervėrė skausmas, ir ji pajuto, kad praranda sąmonę.

Tarsi iš tolumos Nelę pasiekė keistas garsas – dejonė, sumišusi su dūsavimu. Galva plyšo iš skausmo, plaukai ir veidas buvo sudrėkę ir lipnūs. Pamažu susivokė, kad tuos garsus skleidžia ji pati.

– Galvą skauda, – sušnibždėjo, bet paskui staiga prisiminė, kad Adamas gyvas, kad jis čia.

Kažkas ją lietė? Kas tai? Kas dedasi?

– Smarkiau. Užveržk smarkiau! – komandavo Adamas.

„Mano kojos – kodėl jos taip skauda“? – klausė savęs Nelė.

Kai pagaliau pavyko atsimerkti, Nelė pamatė prie jos palinkusią Bonę. Moteris verkė. Rankose laikė didelį virvės kamuolį. „Ji riša man kojas“, – pagalvojo.

– Dabar rankas. Surišk jai rankas, – vėl pasigirdo Adamo balsas, – šiurkštus ir įsakmus.

Nelė gulėjo ant lovos, apversta ant pilvo. Užlaužusi rankas už nugaros, Bonė jas rišo virve.

Nelė bandė kažką pasakyti, bet žodžiai strigo gerklėje. Ji norėjo pasakyti: *„Nedaryk to, Bone. Tau liko gyventi vos kelios minutės. Tavo aura jau beveik juoda. Nebesitepk rankų krauju."*

Bonė stengėsi surišti riešus, bet staiga Nelė pajuto, kaip ji spustelėjo jai ranką. Bonė toliau rišo virvę, bet jau ne taip smarkiai.

„Nori man padėti", – šmėstelėjo Nelei.

– Paskubėk, – piktai ragino Adamas.

Nelė pamažu pasuko galvą. Ant grindų pamatė krūvą suglamžytų laikraščių ir Adamą, laikantį uždegtą žvakę. Staiga iššoko pirmas liepsnos liežuvis. „O, Dieve, jis sugalvojo kambarį padegti!" – staiga apimta siaubo, Nelė aiškiai suprato, kas jos laukia.

– Pažiūrėsim, ar tau patiks, – kalbėjo Adamas. – Noriu, kad pajustum skausmą, kurį teko kęsti man. Viskas per tave. Tik *tu* dėl visko kalta. Tik *tu* kalta, kad neturėjau seifo rakto. Juk šitaip atrodydamas negalėjau eiti į banką ir prašyti, kad leistų atsirakinti dėžutę. Viskas per tave ir tą kvaišą, atnešusią ne tą švarką.

– Adamai, kodėl tu...? – Nelė sakinio neužbaigė.

– *Kodėl?* Tau iš tikrųjų neaišku kodėl? Nieko taip ir nesupratai? – Jo įniršyje dabar buvo galima jausti paniekos gaidelę. – Aš visada buvau tau per prastas, per prastas tavo taip gerbiamiems Mako bičiuliams. Negi nesupratai, kad, nusprendusi dalyvauti rinkimuose, pasirašei man nuosprendį? Mano praeityje yra faktelių, dėl kurių kandidatė į Kongresą atsidurtų pikantiškoje padėtyje. Jei nebūtum taip aklai paklususi Makui, aš dar būčiau išsisukęs, bet kai priėmei sprendimą kandidatuoti, žinojau, kad viskas baigta. Ar bent įsivaizduoji, kaip mėgautųsi žiniasklaida, sužinojusi apie mano „šlovingą" praeitį? Turėjau tam užkirsti kelią.

Adamas klūpojo prie lovos, kone alsuodamas Nelei į veidą.

– Taigi, Nele, tu nepalikai man kitos išeities. Tu, tas skystablauzdis Džimis Rajanas ir Vinifreda, amžinai verkšlenanti, liūdnomis akimis ir sausomis, suskilinėjusiomis lūpomis. Na, bet tiek to. Man jau vis tiek buvo atėjęs laikas dingti. Laikas pradėti

visiškai naują gyvenimą. – Jis atsistojo ir pažvelgė į ją iš viršaus. – Kad ir gerokai sumaišei man kortas, aš išsikapstysiu... Man pavyks, o *tau* – ne. Sudie, Nele.

– Adamai, nežudyk jos! – suklykė Bonė, nustvėrusi Adamą už rankos. O tuo metu liepsnos jau plito.

– Bone, tu arba su manim, arba ne. Teks pačiai rinktis: gali likti čia su Nele arba išeiti pro tas duris su manim.

Kaip tik tada suskambo durų skambutis. Jo smelkiantis, vibruojantis garsas aidėjo visame nedideliame bute. Nuo laikraščių ugnis persimetė ant sienos, kambarys skendėjo dūmuose. Iš už durų pasigirdo skardus šūksnis:

– Policija! Atidarykit!

Adamas išbėgo į prieškambarį ir akimis apmetė lauko duris. Tada atsisuko ir pažvelgė į Nelę.

– Girdi, Nele? Jie bando tave gelbėti. Žinai, ką? Jie nesuspės. Aš tuo pasirūpinsiu. – Pribėgo prie durų ir patikrino, ar patikimai užrakintos ir ar užstumtas skląstis. Grįžęs į miegamąjį, uždarė duris ir pasuko spynoje raktą. Ištraukė jį ir pečiu pristūmė komodą prie durų. Paskubomis surinko į krūvą dar neužsidegusius laikraščius ir numetė ant jų uždegtą žvakę.

– Greičiau! Per ugniagesių laiptus!

Ugnies liepsnos jau laižė užuolaidas.

– Velniai rautų! Atidaryk langą! – šaukė Bonei.

– Laiptai remontuojami, Adamai. Mums nepavyks, ten pavojinga, – kūkčiojo Bonė.

Adamas šiurkščiai išstūmė Bonę laukan, tiesiai į pliaupiantį lietų. Nelė išvydo paklaikusį Adamo žvilgsnį. Uždaręs paskui save langą, jis paliko ją įkalintą liepsnų apimtame kambaryje.

Ji buvo visiškai viena – tik ji ir karštis. Nepakeliamas karštis. Užsidegė matracas. Sukaupusi visas jėgas, Nelė vargais negalais nusirito nuo lovos, o tada atsistojo ir atsirėmė į komodą, kad nenukristų. Jai vis dėlto pavyko išlaisvinti rankas, nes Bonė nebuvo jų tvirtai suveržusi, ir nustumti komodą į šalį.

Ugnis jau pasiekė duris. Nelė pabandė nuspausti rankeną. Ji buvo įkaitusi iki raudonumo. Pūslės ant delnų, dūmai... Ji žinojo, kad taip nutiks. Akis užliejo kraujas. Trūko deguonies, buvo pilna dūmų, ir ji nebegalėjo kvėpuoti.

Kažkas įnirtingai daužė buto duris. Ji girdėjo juos, bet durys nepasidavė. Raktas buvo ištrauktas.

„Baigta, – pagalvojo Nelė. Susmuko ant grindų ir pradėjo šliaužti. – Jie nespės manęs išgelbėti."

Aštuoniasdešimt devintas skyrius

Plona dūmų srovelė pro duris išsiveržė į laiptinę.

– Butas dega! – riktelėjo Sklafanis. Kartu su Brenanu ir Danu Mainoru pabandė išspirti duris. Jos net nepajudėjo iš vietos.

– Bėgu ant stogo, – šūktelėjo Brenanas.

Sklafanis apsisuko ir nubėgo laiptais žemyn. Danas jam iš paskos. Per vestibiulį jie išlėkė į gatvę ir aplink pastatą nubėgo prie ugniagesių laiptų. Vyrus kiaurai merkė lietus.

– O, Dieve, žiūrėkit! – sušuko Danas.

Virš jų ant slidžių, nepatikimų ugniagesių laiptų slidinėjo ir klupinėjo du žmonės.

Net ir pro tankią lietaus uždangą Džekas įžiūrėjo vyro veidą ir suprato, kad jie pričiupo Adamą Kolifą, tą patį žmogų, kurį Benas Takeris matė vilkintį naro kostiumu, žmogų, sukėlusį berniukui tiek baisių nakties košmarų.

Liepsnojantis miegamasis prisipildė tirštų aitrių dūmų. Nelė it akla šliaužiojo grindimis ir dusdama gaudė paskutinius oro gurkšnius. Langas. Reikia surasti langą. Staiga galva atsitrenkė į kažką kieta. Siena! Vadinasi, ji peršliaužė į kitą kambario pusę – langas turi būti čia. Nelė atsiklaupė ant kelių ir ištiesė rankas, apgraibomis ieškodama palangės, bet delnais pajuto tik įkaitusį

metalą. Kas čia? Rankena? Komodos rankena. O, Dieve, ji apsuko ratą aplink kambarį ir vėl atsidūrė prie durų.

„Baigta, – pagalvojo Nelė, – nebėra kuo kvėpuoti."

Staiga pasijuto tarsi vėl būtų pakliuvusi į verpetą, traukiantį ją vis gilyn. Ji buvo visiškai išsekusi, negalėjo kvėpuoti, siaubingai norėjo miego.

Ir tada išgirdo balsą. Tik šįkart jos ausis pasiekė ne tėvų, o Dano balsas. Jis vis kartojo: *„Nele, man tavęs reikia."*

„Dabar pat apsisuk, – liepė sau Nelė, – ir ieškok lango. Jis tiesiai prieš tave. Laikykis arčiau lovos, o paskui į dešinę." Supančiotos kojos trukdė judėti, bet ji vėl pradėjo šliaužti į kitą kambario pusę.

„Man tavęs reikia, Nele. Man tavęs reikia."

Kad ir dusdama bei kosėdama, Nelė šliaužė pirmyn, vis kartodama, kad trūks plyš turi pasiekti langą.

– Policija! Stot! – šūktelėjo Sklafanis porai, besikeberiojančiai ugniagesių laiptais.

– Rankas aukštyn!

Adamas stabtelėjo ir apsisuko. Tuo tarpu Bonė bandė pro jį prasmukti.

– Grįžk atgal! – šaukė jis, stumdamas ją laiptais į viršų.

Ties trečiu aukštu jis paslydo ir sutvarstyta dešine ranka įsitvėrė turėklo. Kad ir klykdamas iš skausmo, vis dėlto nesustojo.

Bonė ir Adamas lipo aukštyn, praėjo pro Bonės buto langą penktame aukšte ir pasiekė šešto aukšto aikštelę. Netrukus kiek žemiau pasigirdo dūžtančio stiklo garsas ir pro langą pradėjo virsti dūmai.

Nuo šešto aukšto laiptų aikštelės Adamas žvilgtelėjo į viršų – iki stogo buvo likę maždaug pora metrų.

– Adamai, beviltiška, – šaukė jam Bonė.

Adamas užsilipo ant metalinio turėklo ir pirštų galais pabandė pasiekti stogą. Jį buvo apėmęs toks įkarštis, kad nė nejautė baisaus skausmo. Sužalota ranka įsikibo į stogo atbrailą ir pabandė prisitraukti.

Tuo metu iš apačios pasigirdo ausį rėžiantis džeržgesys – laiptai pasviro ir girgždėdami pamažu ėmė skirtis nuo sienos.

Stovėdamas apačioje, gatvėje, Danas Mainoras išgirdo Vest Endo aveniu lekiančių ugniagesių mašinų sirenas. Jis sunėrė rankas taip, kad Džekas Sklafanis galėtų nuo jų atsispirti ir pasiekti apatinį avarinių kopėčių skersinį. Staiga Danas šūktelėjo detektyvui, kuris jau ropštėsi prie antro aukšto:

– Nuleiskit kopėčias!

Po kelių akimirkų Danas jau kopė išklibusiais ugniagesių laiptais. Virš savęs jis matė liepsnos liežuvius, šaudančius pro langą penktame aukšte. „Nelė! – su siaubu galvojo. – Nelė pateko į tikrą pragarą!“

Pasiekusi langą, Nelė atsispyrė, iš paskutiniųjų pasikėlė kiek galėdama aukščiau ir, smarkiai trinktelėjusi pečiu, išmušė didelį viengubą stiklą. Už savęs juto besiartinančią karščio bangą, grindys po kojomis buvo pavojingai įkaitusios. Kiek galėdama pasilenkė pirmyn ir pagaliau įkvėpė drėgno vėsaus oro. Ir nors buvo persisvėrusi pro langą, kažkokia jėga ją traukė atgal į kambarį. Pūslėtomis nuo nudegimų rankomis Nelė įsikibo į lango rėmą. Stiklo šukės raižė delnus, skausmas buvo nepakeliamas. Jai už nugaros siautė liepsnos, gatvėje kaukė sirenos, šūkalojo žmonės. Nepaisant visko, ji sugebėjo išsaugoti šaltą protą. „Ar šitaip man lemta mirti?“ – klausė savęs.

Adamas pirštais įsikibo į stogo kraštą. Nežmoniškomis pastangomis pabandė prisitraukti aukštyn... ir staiga pajuto, kad jį kažkas už kojų tempia žemyn. Bonė. Jis stengėsi išsilaisvinti iš jos glėbio, bet veltui. Rankos nuslydo nuo stogo, ir jis nukrito atgal ant laiptų aikštelės.

Apmaudžiai niurnėdamas jis suėmė Bonę ir pakėlė virš galvos. Jiems po kojom laiptai grėsmingai svyravo.

– Paleisk ją arba šausiu, – įspėjo Brenanas nuo stogo.

– Aš taip ir padarysiu, – šūktelėjo detektyvui Kolifas.

Sklafanis kiek įkabindamas bėgo laiptais aukštyn, nes jau žinojo, kas tuoj nutiks. Adamas ketina Bonę mesti žemėn. Užlėkęs į viršutinę aikštelę, pabandė jam sutrukdyti, bet pavėlavo. Klykdama Bonė žnektelėjo ant gatvės grindinio.

Adamas vėl užšoko ant turėklo ir siektelėjo stogo atbrailos. Šį kartą jam įsikabinti nepavyko. Akimirką jis mosikavo rankomis, stengdamasis atgauti pusiausvyrą.

Sklafanis sustingęs iš siaubo stebėjo šį mirties šokį, kol neišleidęs nė garso Adamas dusliai atsitrenkė į grindinį.

Būdamas kiek žemiau nei Sklafanis, Danas pagaliau prisikasė prie Bonės miegamojo lango. Pamatęs Nelę, bandančią išsiveržti iš siaučiančio pragaro, čiupo savo stipriomis rankomis ją už riešų ir laikė, kol į pagalbą atskubėjo Sklafanis. Jiedu ištraukė ją laukan.

– Laikom ją! – šūktelėjo Sklafanis. – Greičiau, laiptai tuoj sugrius.

Leidžiantis iš penkto aukšto laiptai pavojingai svyravo. Danas pusiau nešė, pusiau tempė dabar jau sąmonės netekusią Nelę.

Kai pasiekė ištraukiamas kopėčias, ugniagesys Danui šūktelėjo:

– Duokit ją man, o pats šokit!

Danas perdavė Nelę į ištiestas ugniagesio rankas, o tada jiedu su Sklafaniu peršoko per turėklą ir atšoko į šalį – kaip tik tą akimirką, kai gremėzdiška šešių aukštų konstrukcija subyrėjo ir trenkėsi į žemę, užgriūdama Adamo Kolifo ir Bonės Vilson kūnus.

Lapkričio 7 d., antradienis
Rinkimų diena

Devyniasdešimtas skyrius

Tądien buvo renkamas naujasis prezidentas, vadovausiantis Jungtinėms Amerikos Valstijoms kitus ketverius metus. Viename iš prestižiškiausių šalies klubų naujasis senatorius pasisakys Niujorko valstijos vardu. Na, o dienos pabaigoje Niujorkas sužinos, ar Kongreso apygardai, kuriai ištisus penkiasdešimt metų atstovavo Kornelijus Makdermotas, bus išrinkta atstovauti jo anūkė Nelė Makdermot.

Iš dalies vedina nostalgijos, bet kartu ir dėl prietarų Nelė savo rinkimų kampanijos štabui pasirinko „Ruzvelto" viešbutį, visų didžiausių Mako pergalių liudininką. Užsidarius rinkiminėms apylinkėms ir jau pradėjus skaičiuoti rezultatus, jiedu su Maku sėdėjo viešbučio dešimto aukšto apartamentuose, įsmeigę akis į tris televizorius, tuo pat metu rodančius trijų stambiausių šalies kompanijų programas.

Be Mako ir Nelės, čia dar buvo Gerta Makdermot, Liza Henli ir Liza Rajan. Trūko tik Dano Mainoro, bet jis ką tik paskambino ir pranešė, kad jau išvažiavo iš ligoninės. Rinkimų štabo darbuotojai siuvo pirmyn ir atgal, nervingai paragaudami prabangaus maisto ir gurkšteldami gėrimų nuo čia pat svečiams padengto stalo. Vieni iš jų buvo nusiteikę optimistiškai, kiti abejojo – rinkiminė kova buvo ypač įtempta.

Nelė užkalbino senelį.

– Laimėsiu ar ne, Makai, vis tiek džiaugiuosi, kad įkalbėjai mane pamėginti.

– O kodėl būtum neturėjusi pamėginti? – burbtelėjo Makas. – Partijos galvos pritarė man, kad vyro nuodėmės neturi prilipti žmonai. Antra vertus, blaiviai mąstant, jeigu būtų buvęs teismas, tau nebūtų galimybės likti nuošaly. Žiniasklaida sukeltų tokį triukšmą, kad kelti savo kandidatūrą tau būtų stačiai neįmanoma. Na, o kadangi Adamo ir kitų šios istorijos veikėjų nebėra gyvų, viskas jau vakarykštė diena.

„*Vakarykštė diena*, – pagalvojo Nelė. – Vakarykštė diena ir tai, kad Adamas ją išdavė, šaltakraujiškai nusikratė visų, kurie kėlė jam pavojų, įskaitant Džimį Rajaną ir Vinifredą Džonson. Vakarykštė diena ir tai, kad buvo ištekėjusi už pabaisos. Gyvenau su Adamu trejus metus. Ar iš tikrųjų per tuos trejus metus jaučiau, kad mūsų santykiuose kažkas nelabai gerai? Ko gero, taip."

Tyrėjas iš Bismarko atskleidė ir daugiau nemalonių Adamo biografijos faktų. Pasirodo, Hario Reinoldso pseudonimu jis pasinaudojo sudarydamas kažkokį neaiškų sandėrį Šiaurės Dakotoje. Matyt, vėliau apie tai papasakojo Vinifredai.

Nelė pakėlė akis, ir jos žvilgsnis sustojo prie Lizos Rajan, kuri drąsino ją iškėlusi viršun nykščius. Vasaros pradžioje Liza pasisiūlė Nelei padėti rinkimų kampanijos metu. Nelė iškart sutiko ir nė akimirkos dėl to nesigailėjo. Liza darbavosi nenuilsdama ir neskaičiuodama valandų. Atsakinėjo į rinkėjų skambučius telefonu ir siuntinėjo reklaminę kampanijos medžiagą.

Lizos vaikai tuo metu vasarą leido pajūryje, prižiūrimi kaimynės Brendos Karen ir jos vyro. Liza manė, kad bus geriau, jeigu vaikai, kol nutils kalbos apie jų tėvą, pagyvens toliau nuo namų. Viskas galėjo būti ir blogiau. Džimio Rajano vardas, žinoma, buvo policijos bylose, bet spauda apie jį rašė nedaug.

– Vaikai žino, kad jų tėvas padarė baisią klaidą, – atvirai prisipažino Liza, susitikusi su Nele po to, kai išaiškėjo tiesa. – Bet jie žino ir tai, kad jį nužudė, nes ketino prisipažinti dėl to, ką padarė. Jis norėjo pasielgti teisingai. Jo paskutiniai žodžiai man

buvo „Atleisk“, ir dabar aš jau suprantu kodėl. Džimis nusipelnė, kad jam atleisčiau.

Jodvi nusprendė, kad jeigu Nelę išrinks, Liza dirbs jos Niujorko biure. „Tikiuosi, taip ir bus“, – pagalvojo Nelė ir vėl sutelkė dėmesį į televizorių ekranus.

Suskambo telefonas. Liza atsiliepė, o paskui priėjo prie Nelės.

– Skambino Eida Kaplan. Ji meldžiasi, kad tu laimėtum. Sako, kad tu šventoji.

Nelė pardavė Kaplanų sklypą Eidai už tiek pat, kiek Adamas buvo Eidai sumokėjęs.

Eida savo ruožtu pardavė jį Piteriui Langui už tris milijonus dolerių.

– Nė žodžio mano sūnui, – įspėjo Nelę Eida. – Jis gaus, ką esu jam žadėjusi, o likę pinigai atiteks Jungtinei žydų paramos tautiečiams užsienyje organizacijai. Noriu, kad už tuos pinigus būtų daromi geri darbai, teikiama pagalba tiems, kam jos labiausiai reikia.

– Taškas į tašką, – nerimavo Makas. – Kova aršesnė negu tikėjausi.

– Makai, nuo kada taip jaudiniesi stebėdamas rezultatų lenteles? – linksmai paklausė Nelė.

– Nuo tada, kai į lenktynių trasą stojai tu. Žiūrėk! Jie sako, kad šansai lygūs!

Buvo pusė dešimtos. Dar po pusvalandžio atvažiavo Danas. Jis tuoj pat prisėdo šalia Nelės ir apkabino ją per pečius.

– Atleisk, kad tiek ilgai užtrukau. Turėjau atlikti porą skubių operacijų. Na, kaip reikalai? Gal patikrinti tavo pulsą?

– Neverta. Ir be tikrinimo aišku, kad daužosi it pašėlęs.

Pusę vienuoliktos apžvalgininkai jau ėmė atsargiai prognozuoti pergalę Nelei.

– Valio! Taip ir toliau, – džiūgavo Makas.

Pusę dvylikos Nelės varžovas pripažino pralaimėjęs. Kilo tokia sveikinimų ir ovacijų banga, kad jos atgarsiai pasiekė salę apačioje. Nelė stovėjo apsupta jai artimiausių ir brangiausių

žmonių, o tuo metu televizoriaus ekrane pasirodė Ruzvelto pokylių salė, kurioje minia Nelės šalininkų triukšmingai šventė jos pergalę. Susirinkusieji užtraukė dainą, kuri buvo tarsi neoficialus himnas nuo pat jos kampanijos pradžios. Tai buvo populiari amžiaus pradžios daina „Tau nušvis saulė, Nele“.

Lauk, ir tau nušvis saulė, Nele,

Ir debesys išsisklaidys.

„Išties debesys išsisklaidė“, – pagalvojo Nelė.

Mes būsime laimingi, Nele...

Tu ir aš...

– Gali tuo net neabejoti, – sušnabždėjo Danas.

Lauk, ir tau nušvis saulė, Nele,

Tikėk ir lauk.

Dainai pasibaigus, minia pratrūko džiaugsmingais šūksniais. Nelės rinkiminės kampanijos vadovas čiupo mikrofoną.

– Saulė *jau* šviečia! – garsiai sušuko. – Išsirinkome prezidentą, kurio norėjome, senatorių, kurio norėjome, o dabar ir Kongreso narę, kurios norėjome!

Jis pradėjo skanduoti:

– Mums reikia Nelės! Mums reikia Nelės!

Jam atliepė šimtai balsų.

– Kongreso nare Makdermot, jūsų jau laukia, – skubino Makas, vesdamas Nelę prie durų.

Jis tvirtai suėmė anūkę už parankės, o Danas, Liza ir Gerta nusekė iš paskos.

– Tavim dėtas, Nele, pirmiausia imčiausi... – Mako tonas buvo dalykiškas.

Padėka

Ir vėl atėjo metas ištarti padėkos žodžius. Taigi pradėsiu.

Su kiekvienais metais auga dėkingumas mano ilgamečiam redaktoriui Michaelui Kordai ir jo kolegai, vyresniajam redaktoriui Chuckui Adamsui. Jiedu visada padrąsina, įkvepia ir suranda tinkamų žodžių.

Telaimina Dievas mano viešųjų ryšių specialistę Lisl Cade – visada padrąsinančią brangią draugę ir dėmesingą skaitytoją.

Esu be galo dėkinga savo agentams Eugene'ui Winickui ir Samui Pinkus, kurie turi atsakymus į klausimus dar prieš man jų ko nors paklausiant. Tikri draugai!

Asocijuotoji redaktorė Gypsy da Silva visada talkina skvarbiu žvilgsniu ir dangiška kantrybe. Dar kartą ačiū, Gypsy.

Dėkoju redaktorei Carolei Catt ir korektoriui Michaelui Mitchellui už kruopštų darbą.

Nuoširdžiai ačiū Jungtinių Valstijų Pakrantės apsaugos vyresniajam puskarininkiui Lioneliui Bryantui už išsamias konsultacijas dėl mano knygoje aprašomo sprogimo Niujorko uoste.

Seržantas Stevenas Marronas ir detektyvas Richardas Murphy iš Niujorko apygardos prokuroro biuro man suteikė išsamią konsultaciją, papasakoję, kokie būtų policijos veiksmai ir koks būtų atliekamas tyrimas, jeigu mano aprašomi įvykiai būtų realūs. Ačiū, jūs nuostabūs.

Pagarba architektams Ericai Belsey ir Philipui Mahlai bei interjero dizainerei Eve Ardiai už profesionalius patarimus architektūros ir dizaino klausimais.

Daktarė Ina Winick visada yra pasiruošusi atsakyti į man iškylančius klausimus iš psichologijos srities. Dėkui, Ina.

Nuoširdžiai ačiū daktarui Richardui Roukemai už nuodugnią analizę, kai pateikdavau jam hipotetinius klausimus.

Širdingas ačiū Diane Ingrassiai, Ridžvudo taupomojo banko filialo direktorei už atsakymus į klausimus dėl banko seifo dėžučių.

Kaip visada, dėkoju savo padėjėjams ir draugams Agnesei Newton, Nadine'ai Petry ir recenzentei Irene'ai Clark.

Ačiū dukrai ir bendraautorei Carolei Higgins Clark už tai, kad ir vėl pabuvo mano geranoriška kritike ir neleido naudoti posakių, kurių jos kartos žmonės tiesiog nesuprastų.

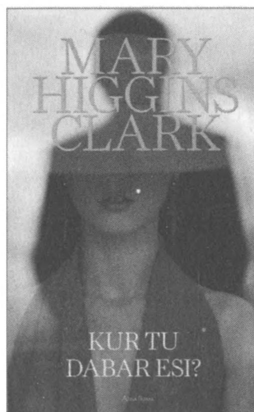
Ir, žinoma, ačiū mano ištikimai palaikymo komandai – vaikams ir anūkams. Kartą vienas iš jų paklausė: „Ar rašyti knygą – tas pat, kas paruošti daug daug namų darbų, Mimi?"

Su meile dėkoju vyrui Johnui Conheeney už gebėjimą taip taktiškai ir su humoro jausmu būti amžinai leidyklos terminų saistomos rašytojos vyru.

Dar kartą pacituosiu XV amžiaus vienuolį: „Knyga užbaigta, rašytojas gali atsipūsti."

PS Draugams – galite mane pakviesti vakarienės.

Kitos MARY HIGGINS CLARK knygos

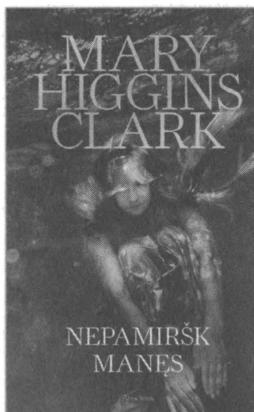

Kur tu dabar esi?

Paskutiniojo kurso studentas Čarlzas Makenzis jaunesnysis, dar vadinamas Maku, nė žodžio netaręs kartu gyvenantiems draugams išeina iš namų ir dingsta. Vis dėlto kasmet Motinos dieną jis atlieka ritualą: paskambina mamai ir patikina, kad jam viskas gerai, bet į kitus klausimus neatsakinėja. Net tėvo, korporacijos advokato, žūtis jo nepriverčia grįžti namo ar nutraukti įprastus skambučius.

Nuo tos dienos, kai jis dingo, praeina dešimt metų. Mako seseriai Karolinai dabar jau dvidešimt šešeri. Išgyvenusi dvi tragedijas šeimoje, mergina suvokia – jos pačios asmeninis gyvenimas nesusiklostys, kol ji nesuras brolio. Taigi kai Motinos dieną juodvi su mama vėl sulaukia įprasto skambučio, ji įsiterpia į pokalbį ir praneša broliui apie savo ketinimą pradėti jo paieškas – nesvarbu, kiek jai tai kainuotų...

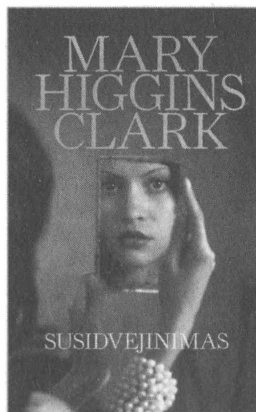
Bandydama išsiaiškinti brolio ir šeimos tragedijų paslaptis, Karolina greitai patenka į akistatą su pavojais, slaptomis aistromis ir neatsakytais klausimais...

Nepamiršk manęs

Tragiškai žuvus dvejų metų sūneliui, Menlė ir Adamas Nikolsai ketino nutraukti santuoką, tačiau Menlei netikėtai pastojus jiedu nusprendžia pabandyti šeimą išsaugoti. Gimus mažylei, Nikolsai apsigyvena Menkių kyšulyje ir mėgina viską pradėti iš naujo. Bet pikta lemtis, panašu, nuo jų nepasitraukė...

Trokštamą ramybę ima drumsti keisti įvykiai ir Menlės atmintyje vėl atgyja išgyventi avarijos, kai jie neteko Bobio, košmarai... Dabar moteris ima jaudintis ir dėl dukrelės. Menlė su Adamu pamažu įtraukiami į niūrią, nieko gero nežadančią painiavą, kuri ima kelti rimtą pavojų ne tik jųdviejų santuokai ir dukrytei, bet ir Menlės psichikai...

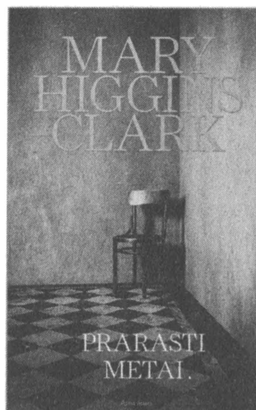
Susidvejinimas

Vos ketverių Lora Kenjon buvo pagrobta, dvejus metus praleido uždaryta ir prievartaujama. Nuo patirtų traumų mergytei išsivystė daugybinės asmenybės sutrikimas. Todėl jau užaugusi Lora nieko nežino apie kitas savo asmenybės dalis, ypač apie Leoną, rašančią beprotiškus meilės laiškus anglų kalbos dėstytojui Alanui Grantui ir slapčia ateinančią pas jį į namus.

Kai Alanas randamas nužudytas, jo mirties vietoje aptinkama daug Loros pirštų atspaudų. Sukrėstai, suglumusiai Lorai pareiškiami kaltinimai žmogžudyste. Tačiau Loros sesuo, teisininkė Sara Kenjon, netiki sesers kalte ir ryžtasi jai pagelbėti. Į pagalbą Sara pasikviečia psichiatrą Džastiną Donelį, tikėdamasi, kad šis padės seseriai pasveikti ir atgauti atmintį.

Tačiau kai kas labai nenori, kad Lora pasveiktų, ir yra pasirengęs daryti viską, kad Lora neatgautų atminties, o senos ir naujos paslaptys niekada nebūtų atskleistos...

Kitos MARY HIGGINS CLARK knygos

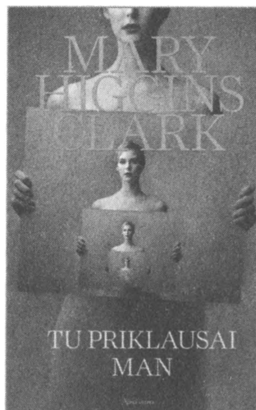

Prarasti metai

Biblijos tyrinėtojas Džonatanas Lajonsas mano radęs galbūt vienintelį istoriniuose šaltiniuose minimą Jėzaus parašytą laišką, kuris XV amžiuje buvo pavogtas ir nuo tada laikomas pradingusiu amžiams. Tačiau praėjus kelioms savaitėms po sensacingo radinio Džonatanas nušaunamas savo kabinete. Policijos įtarimai iškart krenta ant jo žmonos Katlinos, sergančios Alzheimeriu.

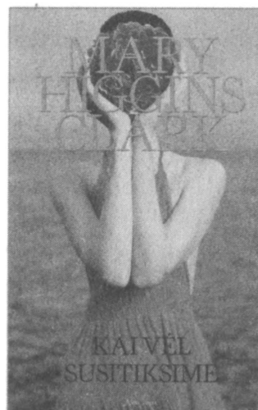
Tačiau Džonatano ir Katlinos dukra Marija netiki, kad šį nusikaltimą padarė motina. Juolab kad po Džonatano mirties pasigendama ir brangaus pergamento, o prieš pat mirtį tėvas artimam draugui buvo prasitaręs, kad kažkas, kuo jis labai pasitikėjo, įkalbinėjo šį pergamentą parduoti.

Marija ryžtasi išsiaiškinti visas paslaptis, kurias slepia jos tėvo mirtis, ir nė neįtaria, su kokiomis jėgomis teks susigrumti, bandant tą tiesą išsiaiškinti...

Tu priklausai man

Ištaigingo kruizo metu dingsta keleivė Redžina Klozen, iškrausčius jos lagaminus randamas žiedas su užrašu: „Tu priklausai man". Praėjus keleriems metams psichologė Suzana Čandler savo radijo laidoje apie dingusias moteris išsiaiškina, kad tokį žiedą yra turėjusi ne tik Redžina. Suzana supranta įsipainiojusi į grėsmingą istoriją ir suvokia, kad tikrasis košmaras dar tik prasideda...

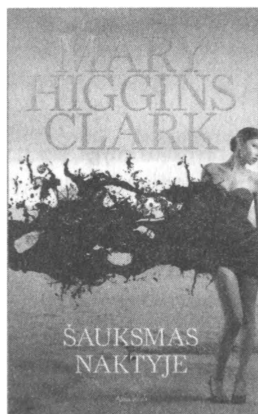
Kai vėl susitiksime

Ankstyvą rytą į visų gerbiamo gydytojo Gario Lašo namus atėjusi namų tvarkytoja išvysta kraupų vaizdą: negyvas gydytojas sukniubęs kraujo klane, o lovoje miega kruvina jo žmona Molė. Prieš savaitę sukrėsta žinios apie vyro neištikimybę ši buvo išvykusi prasiblaškyti, bet žmogžudystės išvakarėse netikėtai grįžusi namo. Netrukus aptinkama daugiau nenuginčijamų įkalčių, ir moteris nuteisiama.

Po šešerių metų paleista iš kalėjimo Molė pareiškia žurnalistams esanti nekalta.

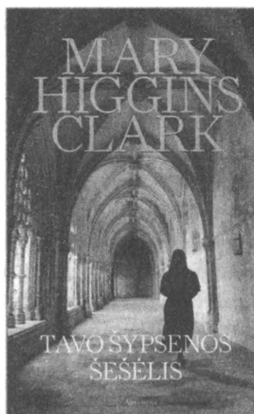
Mokyklos laikų draugė Franė Simons išgirsta šią žinią ir nutaria Molei padėti. Ji pasiūlo sukurti laidą apie Gario Lašo mirtį, bet nė nenutuokia, kur šis žurnalistinis tyrimas jas abi nuves...

Kitos MARY HIGGINS CLARK knygos

Šauksmas naktyje

Džene Makpartland sunkiai verčiasi viena augindama dvi mažametes dukrytes, nes vėjavaikis buvęs vyras visiškai nepadeda. Tačiau staiga į moters gyvenimą įsiveržia naujas vyriškis – gražus turtingas menininkas Erikas Kriugeris. Jis išsiveža ją į savo sodybą Minesotoje. Atrodo, kad viskas tobula, ir Džene pasijunta princese. Deja, nuostabi pasaka nejučia virsta košmaru, o keistas didžiulis namas – kalėjimu...

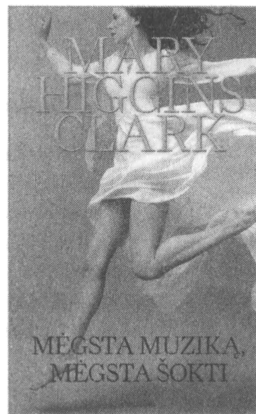
Tavo šypsenos šešėlis

Sunkiai sergančiai aštuoniasdešimt dvejų Olivijai Morou laiko liko nedaug. Vienintelė žinodama didelę šeimos paslaptį, ji atsiduria prieš lemtingą dilemą: atskleisti ją ar nusinešti į kapus. Šeimos paslaptis slypi mirusios giminaitės – vienuolės Ketrinos laiškuose.

Katalikų bažnyčia svarsto pasiūlymą Ketriną paskelbti šventąja. Tačiau Olivijos saugomi laiškai atskleidžia, kad būdama septyniolikos ji pagimdė sūnų, kurį iš karto atidavė įvaikinti.

Ketrinos kūdikio tėvas – Aleksas Ganonas, pasaulyje garsus gydytojas, neseniai miręs ir palikęs didelius turtus. Ketrinos ir Alekso vaikaitė – gabi gydytoja Monika Farel yra teisėta Ganono šeimos turtų paveldėtoja. Olivijai atskleidus laiškų paslaptį, ji galėtų pretenduoti į tai, kas jai priklauso. Tačiau papasakojusi Monikai apie tikrąją jos kilmę, Olivija sulaužytų Ketrinai duotą pažadą.

Olivijai bandant išspręsti dilemą, atsiranda ir dar kai kas, suinteresuotas, kad Monika niekada nesužinotų tiesos. Olivijos ir Monikos gyvybė pakimba ant plauko...

Mėgsta muziką, mėgsta šokti

Darsė Skot ir Erina Keli – geriausios draugės dar nuo koledžo laikų. Merginos daro karjerą Niujorke ir mėgaujasi gyvenimo dideliame mieste teikiamais malonumais. Tačiau viskas pasikeičia, kai jiedvi sutinka padėti naujajai pažįstamai Nonai, kuriančiai televizijos laidą apie pažinčių skelbimus.

Nonos paprašytos, merginos atsiliepia į kelis susipažinti kviečiančius skelbimus. Iš pradžių viskas atrodo kaip pokštas, bet jis netrunka virsti tragedija – po vieno tokio pasimatymo Erina randama nužudyta. Priblokšta žiaurios draugės mirties, Darsė ryžtasi pavojingam žaidimui – susitinka su visais vyrais, su kuriais Erina buvo susipažinusi pagal pažinčių skelbimus. Vienas jų gali būti Erinos žudikas – bet kuris? O gal jis jau nusitaikęs ir į Darsę?

Clark, Mary Higgins

Cl-21 Prieš ištariant sudie : romanas / Mary Higgins Clark ; iš anglų kalbos vertė Džilda Zubačikienė. – Vilnius : Alma littera, 2014. – 320 p.

ISBN 978-609-01-1348-6

Dar viena romantinių trilerių karaliene tituluojamos rašytojos knyga, jau pirmame skyriuje prikaustanti skaitytojų dėmesį, bet tik paskutiniuose puslapiuose atskleidžianti visas paslaptis.

Kai dingsta pelningą sandorį sumanęs Niujorko architektas, sielvarto ir kaltės prislėgtai jo žmonai nelieka nieko kito, kaip tik bet kokia kaina išsiaiškinti visas nelaimės aplinkybes. Tačiau jos pradėto tyrimo baigtis bus visiškai kitokia, nei kad ji galėjo numanyti...

UDK 821.111(73)-31

Mary Higgins Clark

PRIEŠ IŠTARIANT SUDIE

Romanas

Iš anglų kalbos vertė *Džilda Zubačikienė*

Redaktorė *Dovilė Svetikienė*

Korektorė *Ramutė Prapiestienė*

Viršelio dailininkas *Donatas Gendvila*

Maketavo *Jurga Morkūnienė*

Tiražas 2200 egz.

Išleido leidykla „Alma littera“, Ulonų g. 2, LT-08245 Vilnius

Interneto svetainė: www.almalittera.lt

Spaudė UAB „Spindulio spaustuvė“,

Vakarinis aplinkkelis 24, LT-48184 Kaunas

Interneto svetainė: www.spindulys.lt

Mary Higgins Clark

(Merė Higins Klark, g. 1927 m.)

JAV rašytoja, milžiniško populiarumo sulaukusių detektyvų autorė. Jos romanai, pripažįstami skaitytojų ir kritikų visame pasaulyje, nuolat patenka į skaitomiausių knygų sąrašus. Vien JAV šios autorės knygų parduota per 80 milijonų egzempliorių. Detektyvų karaliene vadinama rašytoja yra daugelio prestižinių premijų laureatė, JAV detektyvų rašytojų asociacijos prezidentė, jos vardu pavadintas vienas svarbiausių apdovanojimų geriausiems šio žanro rašytojams. Lietuvių skaitytojams puikiai žinomi jos romanai „Nieko geriau už namus", „Nuo manęs nepabėgsi", „Nors tavo akys jos nemato", „Gražus ir šaltas veidas", „Kur tu dabar esi?", „Nesidairyk atgal", „Pasiimk mano širdį", „Tavo šypsenos šešėlis", „Tau niekada nebus atleista", „Mėgsta muziką, mėgsta šokti", „Nepamiršk manęs", „Šauksmas naktyje", „Tu priklausai man", „Aš eisiu viena", „Kai vėl susitiksime".

Architektas Adamas Kolifas, sumanęs didelį ir nepaprastai pelningą statybų projektą, verslo plano detales su partneriais nusprendžia aptarti prabangioje jachtoje. Bet vos išplaukus, jachtoje nugriaudėja sprogimas.

Ši nelaimė stipriai sukrečia Adamo žmoną Nelę. Prislėgta netekties, ji išgyvena ir didelę kaltę, nes nelaimės rytą rimtai susipyko su vyru ir palinkėjo jam negrįžti namo. Matydama Nelės sielvartą, moters teta pataria susitikti su ekstrasense, kuri sakosi galinti padėti susisiekti su Adamo vėle. Manydama, kad seansai padės išpirkti kaltę ir išsiaiškinti tikrąsias vyro žūties aplinkybes, Nelė sutinka.

Tačiau tai, kas nutinka seansų metu, pažeria daugiau klausimų negu atsakymų.

Padedama to, iš kurio pagalbos sulaukti tikėjosi mažiausiai, Nelė pradeda tyrimą. Tačiau moteris nė nenujaučia, kokias paslaptis išjudino ir koks pavojus jai iškilo...

www.almalittera.lt

